

การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษา
ของนางพงษ์ จรัสศรี

A CHARACTERISTICS STUDY OF WESTERN DANCE TEACHERS,
NARAPHONG CHARASSRI IN HIS HIGHER EDUCATION

มนทิรา มะโนรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษา
ของนราพงษ์ จรัสศรี

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A CHARACTERISTICS STUDY OF WESTERN DANCE TEACHERS,
NARAPHONG CHARASSRI IN HIS HIGHER EDUCATION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Art Education)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษา
ของนราพงษ์ จรัสศรี
ของ
มนทิรา มะโนรินทร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(อาจารย์ ดร.ธรากร จันทนะสาโร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขสันติ แวงวรรณ)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษา ของนราพงษ์ จรัสศรี
ผู้วิจัย	มนทิรา มะโนรินทร์
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ธรากร จันทะสาโร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวดี มากพา

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตก ระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ 2) ด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู และ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่น ใช้ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งศึกษาและวิเคราะห์จากแหล่งเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัย การสนทนากลุ่ม และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis) และการตรวจสอบความถูกต้องแบบสามเส้า (Data Triangulation) ผลการวิจัยพบว่า ในคุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ แบ่งได้ 5 กระบวนการ โดยได้ข้อค้นพบคุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรีที่มีความโดดเด่น 2 กระบวนการ ได้แก่ การวิเคราะห์เหตุผล และการสร้างความรู้ใหม่ ในคุณลักษณะด้านคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู แบ่งได้ 17 ประการ โดยได้ข้อค้นพบคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรีที่มีความโดดเด่น 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การมีความคิดสร้างสรรค์ 2) การยอมรับความเปลี่ยนแปลง 3) การปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงานสอน 4) การค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน 5) การติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของวิชาชีพ และในด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม แบ่งได้ 4 ลักษณะ โดยได้ข้อค้นพบคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรีที่มีความโดดเด่น คือ การมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ และส่วนที่สอง คือ ลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่น แบ่งได้ 9 ประการ โดยได้ข้อค้นพบคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่น 2 ประการ ได้แก่ 1) การอุทิศตนเองเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ และ 2) การให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำแก่ผู้เรียนด้วยจิตบริสุทธิ์

คำสำคัญ : คุณลักษณะความเป็นครู, นราพงษ์ จรัสศรี, นาฏยศิลป์ตะวันตก, ครุนาฏยศิลป์

Title	A CHARACTERISTICS STUDY OF WESTERN DANCE TEACHERS, NARAPHONG CHARASSRI IN HIS HIGHER EDUCATION
Author	MONTIRA MANORIN
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Dr. Dharakorn Chandnasaro
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Piyawadee Makpa

This research aims to study western dance teacher characteristics in higher education level of Naraphong Charassri in 3 dimensions including: 1) knowledge transfer; 2) teacher model; and 3) outstanding morality, ethics, and code of conduct. The research methodology was qualitative research and it was conducted by studying and analyzing some documents as well as interviewing some related persons. The research tools were interview forms for interviewing related persons, focus group, and related electronic media. Data were obtained by using content analysis, document analysis, and data triangulation. The results of the research revealed that the knowledge transfer characteristics were divided into 5 processes. There were two distinctive processes of Naraphong Charassri's knowledge transfer, namely, reasoning analysis and creating new knowledge. The characteristics of the teacher character traits can be divided into 17 aspects. There were 5 distinctive characteristics of Naraphong Charassri in being a teacher, namely, 1) being creative, 2) accepting change, 3) performing other tasks beyond teaching work, 4) discovering and inspiring learners' potential, and 5) monitoring the progress and modernization of the profession. Characteristics of moral and ethical were divided into 2 parts. The first part is 4 characteristics. Moral and Ethical Characteristics of Naraphong Charassri's distinction were the democratic practice and livelihood. In addition, the second part was distinctive ethical characteristics which were divided into 9 characteristics. There were two distinctive ethical characteristics, namely, 1) full devotion to teaching and 2) counseling and giving recommendation to learners sincerely.

Keyword : teacher characteristics, Naraphong Charassri, western dance, dance teacher

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ธรากร จันทนสาโร เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความกรุณาสละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำปรึกษาในการดำเนินการวิจัย เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องอย่างละเอียดถี่ถ้วนในจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์จนงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขสันติ แวงวรรณ ที่สละเวลาให้คำแนะนำและให้เกียรติในฐานะประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระวีวรรณ วรรณวิไชย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี นายเสน่ห์ ชินกฤษณ์ นางอำไพ ชินกฤษณ์ และนายประจักษ์ มะโนรินทร์ ที่คอยให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษาและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา จนงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ หากงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา ผู้วิจัยนับเป็นปิติอย่างยิ่งที่ได้จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้นมา หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยและน้อมรับไว้ ณ ที่นี้

มนทิรา มะโนรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
ขอบเขตของงานวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
กรอบแนวคิด	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดวิธีครูไทย	7
1.1 ความหมายครู	7
1.2 เอกลักษณ์ครู.....	9
1.3 ลักษณะของครูที่ดี.....	9
1.4 คุณลักษณะของครูที่ดีตามหลักพุทธศาสนา.....	12
1.5 คุณลักษณะครูที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ.....	14
1.6 ความเป็นครูที่สังคมคาดหวัง.....	18

1.6.1 ครู คือ มนุษย์	18
1.6.2 ครู คือ กัลยาณมิตร.....	18
1.6.3 ครู คือ ผู้นำทางปัญญาและวิญญาณ	18
แนวคิดครูในศตวรรษที่ 21	19
แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้.....	22
แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏศิลป์	24
1. กระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏศิลป์ไทย	24
2. กระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก	26
คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู.....	29
คุณธรรมของครู.....	29
จริยธรรมของครู	30
จรรยาบรรณของวิชาชีพครูของคุรุสภา.....	31
จรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	33
ประวัติสังเขปของนราพงษ์ จรัสศรี.....	34
1. ข้อมูลเบื้องต้น.....	34
2. ข้อมูลด้านการศึกษา.....	34
3. ผลงานทางวิชาการ/งานสร้างสรรค์ที่สำคัญ	35
4. รางวัลสำคัญและเกียรติคุณที่ได้รับ	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับนราพงษ์ จรัสศรี	38
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นครูหรือผู้ถ่ายทอดความรู้	45
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	47
การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	47

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	47
1.) กลุ่มผู้ร่วมงานกับนราพงษ์ จรัสศรี (ไม่น้อยกว่า 10 ปี) จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน	47
2.) กลุ่มลูกศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพครูที่สังกัดสถานบันการศึกษา ที่เกี่ยวข้องศิลปะการแสดง จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน	48
3.) กลุ่มลูกศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพศิลปิน จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การตรวจสอบข้อมูล	51
การจัดกระทำข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
คุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี	53
คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี	68
คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี	118
1. ลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี.....	118
2. ลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี	131
บทที่ 5 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	159
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	159
สรุปผลการวิจัย.....	161
อภิปรายผลการวิจัย	162
1. คุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้.....	162

2. คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู	163
3. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่น กล่าวคือ	166
3.1 ลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี	166
3.2 ลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี	167
ข้อเสนอแนะ	168
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	168
2. ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยในครั้งต่อไป	169
บรรณานุกรม	170
ประวัติผู้เขียน	173

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สรุปคุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี.....	66
ตาราง 2 สรุปคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี	112
ตาราง 3 สรุปคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี	129
ตาราง 4 สรุปคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี	153

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยได้ดำเนินการในหลากหลายสาขาวิชา เช่น คณะแพทยศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ฯลฯ โดยเฉพาะศาสตร์ทางด้านศิลปกรรมในแขนงนาฏศิลป์เห็นได้ว่ามีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เป็นโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ พัฒนามาเป็นโรงเรียนนาฏศิลป์ เป็นวิทยาลัยนาฏศิลป์ กระทั่งปัจจุบันกลายเป็นสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จุดที่น่าสังเกตคือแม้ว่าจะมุ่งเน้นให้การศึกษา ทางด้านนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ตามแบบแผนประเพณีของไทยก็ตาม แต่ก็ยังเปิดโอกาสให้มี การจัดการเรียนการสอนในศาสตร์ของวัฒนธรรมตะวันตกด้วย คือ นาฏศิลป์ตะวันตก และดุริยางคศิลป์ตะวันตก

สภาพการจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ตะวันตกที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนก็ คือ การดำเนินการให้อยู่ภายใต้ของทบวงมหาวิทยาลัย (หน่วยงานในอดีต) มีการบริหารและจัดการ ทางด้านการศึกษาให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น แรกเริ่มนั้นเป็นการศึกษาในระดับอนุปริญาจาก วิทยาลัยนาฏศิลป์ แล้วจึงเข้าศึกษาต่อเป็นภาคสมทบที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยสถาบัน ระดับอุดมศึกษาแห่งแรกในประเทศไทยที่จัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ตะวันตกอย่างเป็นทางการ เป็น เอกเทศคือ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2531 และใน ระยะเวลาต่อมาก็มีสถาบันอุดมศึกษาอีกหลายแห่งดำเนินการจัดการศึกษาด้วยเช่นกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สังกัด กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ก็ยังพบว่าสถาบันสอนนาฏศิลป์เอกชน อีกหลายแห่ง ทั้งในกรุงเทพ ปริมณฑล และส่วนภูมิภาค รวมไปถึงโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาบางแห่งใน ประเทศไทย เช่น โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกให้กับนักเรียนที่สนใจอีกด้วย จากที่กล่าวมานี้จึง อนุมานได้ว่า การศึกษาด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยได้รับความนิยมจากผู้เรียนใน หลายระดับ เห็นแนวโน้มและทิศทางการดำรงอยู่ของศาสตร์แขนงนี้เป็นอย่างดี

นาฏศิลป์ตะวันตกที่อยู่ในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น แต่ละสถาบันก็ล้วนแต่มี การดำเนินการให้เป็นลักษณะเฉพาะของตน ผ่านกระบวนการจัดรายวิชาและแนวทาง

การสร้างสรรคผลงานนาฏศิลป์ แต่ทุกระดับและทุกแห่งจำเป็นต้องศึกษานาฏศิลป์ตะวันตกที่เรียกว่า “บัลเลต์” อย่างปฏิเสธไม่ได้ เหตุเพราะว่า “บัลเลต์เป็นพื้นฐานของนาฏศิลป์ตะวันตกหลาย ๆ แขนง หากสนใจจะศึกษานาฏศิลป์ตะวันตกชนิดอื่น ๆ ควรตั้งต้นจากการศึกษาบัลเลต์ จะทำให้เข้าใจถึงต้นกำเนิดและพัฒนาการของนาฏศิลป์และการเรียนนาฏศิลป์ตะวันตกชนิดอื่น ก็จะเกิดความเข้าใจไปด้วยเช่นกัน” (ธรากร จันทนะสาโร. สื่อสารส่วนบุคคล: 2561) ส่วนการแทรกชนิดของนาฏศิลป์ตะวันตกอื่น ๆ ให้อยู่ในการเรียนการสอนนั้น จึงเป็นทางเลือกอย่างอิสระของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง

จึงกล่าวได้ว่า สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ที่ผลิตบัณฑิตในหลักสูตร 4 ปีเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ภายใต้การดูแลและจัดการศึกษาของ “นราพงษ์ จรัสศรี” ซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของการจัดการศึกษาในฐานะที่เป็นอาจารย์ประจำคนแรกในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก โดยใช้ประสบการณ์จากการเรียนนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับมาตรฐานสากลของหลักสูตรรอยัล อคาเดมี ออฟ ดานซ์ (Royal Academy of Dance: R.A.D.) จากสถาบันนาฏศิลป์หลวง หรือรอยัล บัลเลต์ (Royal Ballet) ณ ประเทศอังกฤษ ประกอบกับมีประสบการณ์ในฐานะนาฏศิลป์อาชีพที่ประเทศอังกฤษและทวีปยุโรป อีกรกว่า 11 ปี ทำให้การจัดการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นตามลำดับ

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ได้เริ่มเข้ามาจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ในฐานะอาจารย์ประจำเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยดำเนินการสอนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เป็นผู้บุกเบิกวิธีการจัดการศึกษาเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางทักษะนาฏศิลป์ตะวันตกของผู้เรียน กล่าวคือจัดให้มีการสอบมาตรฐานวิชาชีพนาฏศิลป์ (Solo Ballet) ได้แก่ บัลเลต์คลาสสิก (Classical Ballet) บัลเลต์โรแมนติก (Romantic Ballet) การเต้นคู่ (Pas de Deux) และนาฏศิลป์รูปแบบอิสระ (Free Style Dance) ซึ่งจากเดิมมีการจัดสอบวัดมาตรฐานเพียง 1 อย่างคือ การสอบเต้นเดี่ยวในรูปแบบบัลเลต์คลาสสิกหรือบัลเลต์โรแมนติกเท่านั้น นอกจากนี้ยังเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ตะวันตก กระทั่งได้รับความก้าวหน้าทางวิชาการ คือได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ในลำดับสุดท้าย จึงกล่าวได้ว่านราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้มีความสำคัญทางด้านการศึกษานาฏศิลป์ตะวันตกของประเทศไทย และเป็นผู้มีองค์ความรู้ใน

ระดับผู้เชี่ยวชาญที่สมควรแก่การศึกษาและวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการนาฏยศิลป์ ตะวันตก

จากการพิจารณางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากกว่า 30 เรื่องพบว่า ในศาสตร์ด้านการศึกษา และศาสตร์นาฏยศิลป์นั้น มักเป็นการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้การสร้างนวัตกรรม การเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอน การถอดองค์ความรู้จากแหล่งเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมที่สำคัญ ของประเทศไทย การนำนาฏยศิลป์ไปเป็นเครื่องมือสำหรับการบำบัด กระทั่งการศึกษาเชิง ประวัติศาสตร์และกลวิธีในการแสดงนาฏยศิลป์ชุดใดชุดหนึ่ง หรือจากนาฏยศิลป์คนใดคนหนึ่ง เป็นต้น ในส่วนของการศึกษาหรือถอดองค์ความรู้จากบุคคลต้นแบบนั้น พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษา เกี่ยวกับนราพงษ์ จรัสศรี อยู่จำนวนหนึ่ง แต่กลับเป็นการศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติความเป็น นาฏยศิลป์ หรือการสร้างสรรคผลงานสำคัญทางนาฏยศิลป์จุดที่น่าสนใจคือ การศึกษาในด้าน ความเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้หรือความเป็นครูจากนราพงษ์ จรัสศรี ยังไม่ปรากฏให้ศึกษาในแวดวง งานวิชาการทางด้านนาฏยศิลป์ของประเทศไทยมาก่อน

อย่างไรก็ดี การศึกษาและการวิจัยทางด้านศึกษาศาสตร์ที่ดี หรือด้านนาฏยศิลป์ที่ดี จำเป็นต้องดำเนินการอยู่บนพื้นฐานความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องของข้อมูล อย่างเป็นระบบ ระเบียบ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการวิเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครู ผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกอย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎี ทางด้าน ศึกษาศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์มาเป็นการรอบในการดำเนินการวิจัย ซึ่งสามารถพัฒนาหรือต่อยอดในกระบวนการศึกษาเชิงลึกทางด้านการเป็นครูผู้ถ่ายทอดนาฏยศิลป์ได้ในอนาคต ทำให้ ศาสตร์ทางนาฏยศิลป์ตะวันตกเกิดการค้นคว้าและรวบรวมความรู้ในมิติที่แตกต่างออกไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกระดับอุดมศึกษาของ นราพงษ์ จรัสศรี

ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกใน ระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในด้านความเป็นครู ผู้ถ่ายทอดทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี ตั้งแต่ พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ.2562

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) และการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสารจาก หนังสือ ตำรา งานวิจัย เอกสารทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครู
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ดำเนินการสัมภาษณ์บุคลากรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อสรุปหาหัวข้อในการวิจัยพร้อมทั้งส่งงานวิจัยฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะๆ
4. ตรวจสอบความถูกต้องและดำเนินการแก้ไขพร้อมจัดพิมพ์เป็นงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำเสนอผลงาน

การสรุปผลงานวิจัยด้วยวิธีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้เรียบเรียงการนำเสนอเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 ขอบเขตของการวิจัย
- 1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 1.5 แหล่งข้อมูลในการค้นคว้า
- 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ
- 1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 แนวคิดวิถีครูไทย
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูผู้ถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูผู้ถ่ายทอดนาฏศิลป์ตะวันตก
- 2.4 ประวัติของนาฏวงษ์ จรัสศรี
 - 2.4.1 ข้อมูลเบื้องต้น
 - 2.4.2 ข้อมูลด้านการศึกษา

2.4.3 ผลงานทางวิชาการที่สำคัญ

2.4.4. ผลงานนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ที่สำคัญ

2.4.5 รางวัลสำคัญและเกียรติคุณที่ได้รับ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การตรวจสอบข้อมูล

3.5 การจัดกระทำข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 บทวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 คุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี

4.2 คุณลักษณะการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี

4.3 คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่นของ

นราพงษ์ จรัสศรี

4.3.1 ลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี

4.3.2 ลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี

บทที่ 5 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

5.2 ข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

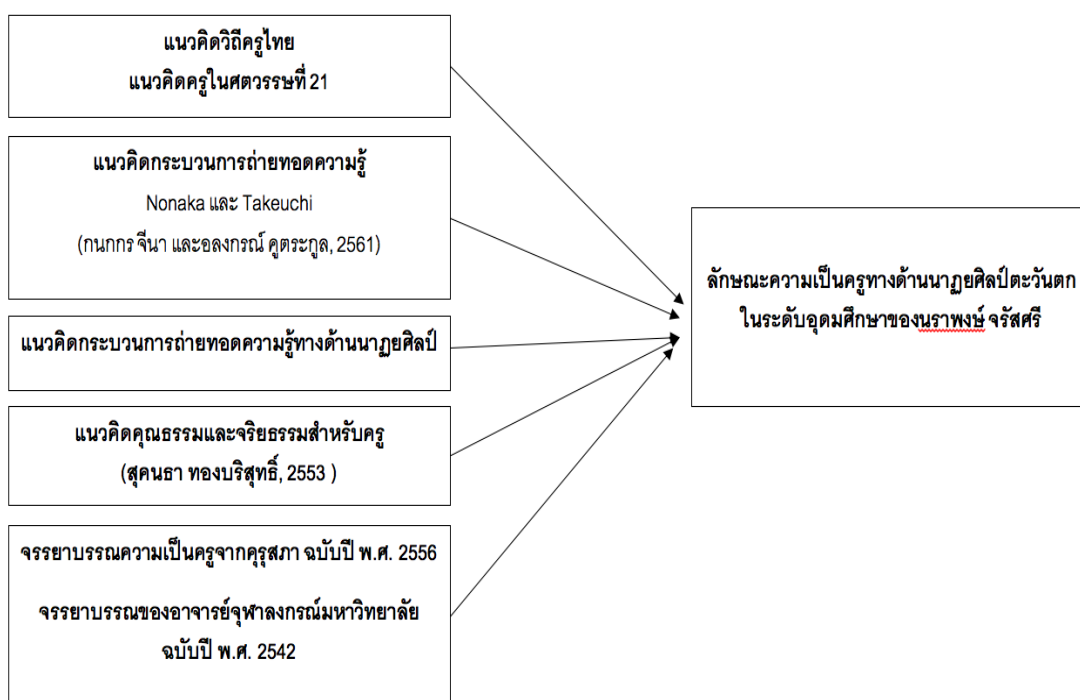
นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะความเป็นครู หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่มีความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ และผู้ถ่ายทอดด้านศิลป์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตก ระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งผู้วิจัยศึกษาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของวิชาชีพครูของนราพงษ์ จรัสศรี ผลการวิจัยทำให้เกิดการค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพครู ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์และแนวทางแก่การศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจ

กรอบแนวคิด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยภายใต้หัวข้อ “การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ ตะวันตกระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดวิถีครูไทย
2. แนวคิดครูในศตวรรษที่ 21
3. แนวคิดการถ่ายทอดความรู้
4. แนวคิดการถ่ายทอดความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก
5. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู
6. จรรยาบรรณความเป็นครูของคุรุสภา
7. จรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. ประวัติสังเขปของนราพงษ์ จรัสศรี
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดวิถีครูไทย

จากหัวข้องานวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องของแนวคิดวิถีครูไทย ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ เพื่อค้นหาคำตอบในงานวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีของนักวิชาการที่มีความน่าสนใจ เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายครู ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีของนักวิชาการว่าด้วยความหมายของคำว่า “ครู” ซึ่งผู้วิจัยจะได้อธิบายรายละเอียดไว้ดังนี้

พระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ, 2529 อ้างถึงใน ชุตินันต์ เหลืองทองคำ, 2560, น. 92-94) อธิบายความหมายและความเป็นมาของครูไว้ว่า คำว่าครูในสมัยโบราณในประเทศไทย ซึ่งเป็นเจ้าของคำนี้เป็นคำที่สูงมากเป็นผู้เปิดประตูทางวิญญาณแล้วก็นำไปเดินทางวิญญาณไปสู่คุณธรรมเบื้องสูงเป็นเรื่องทางจิตใจ โดยเฉพาะมิได้หมายถึงเรื่องวัตถุหรือมารยาท หรือแม้แต่อาชีพจึงมีน้อยมาก ครูนั่นมักจะไปทำหน้าที่เป็นปุโรหิตของพระราชาหรืออิสรชน ซึ่งมีอำนาจวาสนา มีหน้าที่การงานอันใหญ่หลวง

คำว่า ครู มักเปลี่ยนมาแต่เพียงว่าเป็นผู้ควรเคารพหรือมีความหนักที่เป็นหนักอยู่เหนือศิระ เป็นเจ้าเหนืออยู่เหนือศิระคนทุกคน แต่เดี๋ยวนี้กลายเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอย่างหนึ่ง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) อธิบายว่าครูนั้น มาจากรากศัพท์ในภาษาบาลีว่า “ครุ หรือ ครู” หรือมาจากภาษาสันสกฤตว่า “ครู” ในความหมายที่เป็นนามนั้นแปลว่า “ผู้สั่งสอนศิษย์หรือผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 (2542) ให้ความหมายคำว่า ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

ในขณะที่ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (2538, น. 44-45 อ้างถึงใน ชูติมันต์ เหลืองทองคำ, 2560, น. 15) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับหน้าที่ของครูไว้ในหนังสือ หน้าที่ของครูและนักปกครอง ไว้ว่า คำว่า “ครู” เป็นคำศักดิ์สิทธิ์ เป็นคำที่สองถัดมาจากคำว่า “พ่อแม่” คำว่าครูอาจเป็นศัพท์แผลงมาจากมูลศัพท์ 3 อย่าง

1. มาจาก “ครุ” แปลว่าหนัก ย่ำแครง เอาใจใส่ เอื้อเฟื้อ หมายความว่า เป็นผู้มีความหนักแน่น ไม่ใจเบาฉุนเฉียว โกรธง่ายใจเร็ว มีน้ำหนักมั่นฉัตรศิลา เพราะฉัตรศิลาเป็นของหนัก

อีก 3 คำคือ ความยำเกรง การเอาใจใส่ และเอื้อเฟื้อ หมายถึง เป็นผู้ที่เป็นศิษย์พึงเคารพยำเกรง ผู้เอาใจใส่การเรียนของศิษย์ และเอื้อเฟื้อต่อศิษย์ ถือศิษย์เหมือนลูกของตนโบราณจึงเรียกผู้เรียนในสำนักตนว่า “ลูกศิษย์” มาจาก “ครุ” แปลว่า “เชิดชู เปิดเผย เลิกลอย” หมายถึง เป็นผู้เชิดชูศิษย์ที่จมอยู่ในความโง่ให้ขึ้นสู่ความฉลาด ผู้ประสิทธิ์วิทยา โดยเปิดเผยองค์ความรู้ ไม่ปิดบังซ่อนไว้เพราะหวงวิชา และผู้เลิกลอย คือ เต้นด้วยวิทยา เห็นปรากฏแก่ศิษย์เหมือนพระอาทิตย์ เต้นด้วยรัศมีเห็นปรากฏแก่ชาวโลก

2. มาจาก “คิริ” แปลว่า “กล่าวหรือเปล่ง” ถือเอาความว่าผู้สั่งสอนอบรมศิษย์

นอกจากนี้ ยนต์ ชุ่มจิต (2550 อ้างถึงในธราญา จิตรชญาวณิช, 2560, น. 113) ได้สรุปความหมายของคำว่า “ครู” ไว้เป็นประเด็นสำคัญดังนี้

1. ครู เป็นผู้ตระหนักโดยใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญในสิ่งที่ดี-ชั่ว ถูก-ผิด ควร-ไม่ควร และเป็นบุคคลที่ศิษย์ควรตระหนัก

2. ครู สมัยโบราณหมายถึง ผู้นำทางหรือเป็นผู้เปิดประตูทางวิญญาณของศิษย์เพื่อนำศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง และมักใช้กับผู้สอนที่เป็นคุุหุสัถหรือบุคคลทั่วไป

3. ครู ปัจจุบันหมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอนคน คือเป็นผู้สั่งสอนศิษย์หรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ และจะใช้กับผู้ทำการสอนในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนระดับต่ำกว่าปริญญา

1.2 เอกลักษณ์ครู ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์ครู ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อค้นหาคำตอบในงานวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีของนักวิชาการที่มีความน่าสนใจ เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เอกลักษณ์ของครูซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ พิจารณาจากพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพระราชทานแก่ครูอาวุโส เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2523 ดังนี้

ครูที่แท้นั้น เป็นผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและ อุตสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั่น และอดทน ต้องรักษาวินัยสำรวม ระวังความประพฤติของตนให้อยู่ ในระเบียบแบบแผนที่ตั้งามต้องปลื้มตัวปลื้มใจ จากความ สะดวกสบาย และความสนุกรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจมั่นคงแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูน สมบูรณ์ขึ้นทั้งด้านวิทยาการ และความฉลาด รอบรู้ให้เหตุและผล (ชุตินันต์ เหลืองทองคำ, 2560, น. 15)

ดังนั้น เอกลักษณ์ครูในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง ผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่น ขยันและ อุตสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั่น และอดทน ต้องรักษาวินัยสำรวม ต้องตั้งใจมั่นคงแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ซึ่งผู้วิจัยจะนำประเด็นเรื่อง คุณลักษณะความเป็นครู ไปตั้งคำถามงานวิจัย เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับ คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี

1.3 ลักษณะของครูที่ดี จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดี ที่ปรากฏอยู่ใน พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และการวิเคราะห์ สาระสำคัญ พบว่า คุณลักษณะของครูที่ดี (สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 10) มีดังนี้

1.3.1 มีความรู้ความเข้าใจว่า “การศึกษา” เป็น “กระบวนการเรียนรู้” เพื่อความ เจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โครงการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทาง

วัฒนธรรมการสร้างสรรคัจริยใจความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ เกิดการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.3.2 มีความรู้ความเข้าใจว่า “มาตรฐานการศึกษา” คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแลการตรวจสอบ และการประกันคุณภาพ

1.3.3 มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

1.3.4 มีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และมีความสามารถในการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีสิ่งต่อไปนี้

1) จิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2) รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ

3) เคารพกฎหมาย มีความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

4) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

5) รู้จักรักษามลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ

6) ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ

7) ส่งเสริมและมีส่วนร่วมด้านกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

8) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

9) มีความสามารถในการประกอบอาชีพสุจริต รู้จักพึ่งตนเอง

10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

1.3.5 มีความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.3.6 มีความรู้ความเข้าใจในการจัดโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งผู้ด้อยโอกาส โดยให้มีโอกาสและคุณภาพทัดเทียมกัน

1.3.7 มีความรู้ ความคิดและตระหนักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษาและส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

1.3.8 มีความรู้ ความคิด ตระหนัก และสามารถจัดการบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้ทั้งความรู้ ความคิด คุณธรรม และบูรณาการในเรื่องต่อไปนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน และสังคมโลก รวมถึงความรอบรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) ความรู้ทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในเรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา กฎหมายไทย และการประยุกต์

4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

1.3.9 ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครู ควรมีความสามารถ ดังนี้

1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและการแก้ไขปัญหา

3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5) สามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสามารถใช้การวิจัยโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

6) สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่

7) สามารถประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและ บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมมือพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.3.10 มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก และสามารถประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบความรู้ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

1.3.11 มีความสามารถในการจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สภาพปัญหา ในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสาระหลักสูตรให้มีทั้ง วิชาการวิชาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาคนให้สมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

1.3.12 มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ชุมชนได้

1.3.13 มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพทั้งภายนอกและภายใน สามารถดำเนินการตามแนวทางการประกันคุณภาพ ยอมรับการตรวจสอบ การรายงาน การให้ข้อมูลในการตรวจสอบ มีความรับผิดชอบ รับสภาพเพื่อการแก้ไขปรับปรุง

1.3.14 มีความสามารถใช้ ผลิต พัฒนา คู่มือหรือสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.3.15 สามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในโอกาสแรกทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.4 คุณลักษณะของครูที่ดีตามหลักพุทธศาสนา ได้กล่าวไว้ว่า ครูจะมีลักษณะที่เป็นกัลยาณมิตรที่ดีของศิษย์ กล่าวคือ ครูจะเป็นมิตรแท้ หรือมิตรดี สามารถเป็นที่พึ่งของศิษย์ได้อย่างดี โดยมีหลักธรรมที่สำคัญ 7 ประการ (ธรรมา จิตฺตธรรมา นิช, 2560, น. 137-139) คือ

1.4.1 ปิโย หมายถึง น่ารัก คือ ครูต้องทำตนให้เป็นคนน่ารักของลูกศิษย์ ต้องเป็นผู้มีเมตตา รักเด็กมากกว่ารักตนเอง มีหน้าตา ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความสนิทสนมแก่ศิษย์ การที่ครูทำตัวเป็นที่รักแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป สามารถตั้งตนยึดมั่นอยู่ในพรหมวิหาร 4 ดังต่อไปนี้

1) เมตตา ปรรณนาดีต่อศิษย์ หาทางให้ศิษย์เป็นสุข และเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิชาการและการดำเนินชีวิต

2) กรุณา สงสารเอ็นดูศิษย์ อยากช่วยเหลือให้พ้นจากความทุกข์ และใส่ใจบำบัดทุกข์ร้อน

3) มุทิตา คือ ชื่นชมยินดีเมื่อศิษย์ได้ดี และยกย่องเชิดชูให้ปรากฏ เป็นการให้กำลังใจและช่วยให้เกิดความภูมิใจในตนเอง

4) อุเบกขา คือ วางตัวเป็นกลาง จิตใจที่ตั้งอยู่ในความยุติธรรม ไม่ลำเอียงและมีคติ

1.4.2 ครุ คือ การเป็นบุคคลที่มีความหนักแน่นมั่นคงในด้านของจิตใจ ที่จะดำรงตนอยู่ในความดี ไม่หวั่นไหวไปตามอำเภอใจของกิเลสตัณหา สิ่งที่จะช่วยให้ครุมีคุณสมบัติดังกล่าว คือ พละ 5 ประการดังนี้

1) ศรัทธาพละ คือ มีความเชื่อมั่นในทางที่ดี เช่น เชื่อว่าทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ความเชื่อเกิดขึ้นในใจและจะเป็นพลังต่อต้านฝ่ายอกุศล

2) วิริยะพละ คือ ความเพียรในทางที่ดี คือ เพียรระวังความชั่วไม่ให้เกิดขึ้นในตัว เพียรทำความดีให้คงอยู่ และเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

3) สติพละ หมายถึง ความระลึกได้ มีความรู้สึกตัวการกระทำ การพูด การคิดให้รอบคอบ

4) สมาธิพละ หมายถึง ความมีใจจดจ่อแน่วแน่นิ่งคงในสิ่งที่เบญญกุศลพลังสมาธินี้จะป็นกำลังใจต่อต้านความฟุ้งซ่านไม่ให้เกิดขึ้นในใจ

5) ปัญญาพละ หมายถึง ความรอบรู้ คือ รู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ

1.4.3 ภาวนิโย คือ การเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีความประพฤติอันดีงามสมควรแก่การเคารพ กล่าวคือ การแต่งกายเรียบร้อย กิริยาท่าทางสง่าผ่าเผย วาจาอ่อนหวาน มีวิทยาความรู้และมีระเบียบวินัยอันดี การที่ครูจะอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีความประพฤติดีงามได้นั้น ตัวครูเองจะต้องอบรมตนเองให้เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดีงามเสียก่อน

1.4.4 วัตตะตา คือ เป็นผู้มีความมานะในการฝึกเตือนสั่งสอน เพื่อให้ศิษย์มีความรู้ความสามารถและเป็นคนดี คือใช้ความรู้ ความสามารถไปในทางสุจริต เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้ เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ ลักษณะการสอนในพุทธศาสนามี 4 ประการ ดังนี้

1) สันทสสนา คือ สอนให้เข้าใจชัดเจน เห็นจริงอย่างที่ต้องการ ซึ่งจะต้องดำเนินไปตามลำดับขั้นดังนี้ สอนจากสิ่งที่ง่ายไปยาก สอนจากสิ่งที่เบญญธรรมไปหาสิ่งที่เบญญธรรม สอนจากสิ่งคุ้นเคยไปหาการใช้เหตุผล

2) สมาทปนา มีการกระตุ้นเร่งเร้า เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะประพฤติปฏิบัติตามที่ครูสอน

3) สมุตเตชนนา สร้างกำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าพูด และมีมานะว่าจะต้องเรียน

4) สัมผัสหงสนา สร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้เรียน คือ มีเทคนิคในการสอนที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจ ครูจะต้องมีกลวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความร่าเริง และความสุขก่อนการเรียน

1.4.5 วจนักขโม คือ เป็นผู้มีความอดทนต่อถ้อยคำ และอดทนต่อกิริยาจาจก อันก้าวร้าวรุนแรงของผู้อื่นได้นั้น เป็นสัญลักษณ์ของความเข้มแข็งและรู้จักหักห้ามใจ ครูจะต้องมีขันติ รู้จักรักษาควบคุมอารมณ์ และมีความยับยั้งชั่งใจเพราะหน้าที่ของครูก็คือเปลี่ยนพฤติกรรมของคนที่ไม่รู้ให้รู้ ดังนั้น ครูจึงต้องพร้อมที่จะทนต่อถ้อยคำรบกวน ได้แยัง ชักถามของผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายจนเคืองที่จะให้ความกระจ่างในเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เรียนยังเคลือบแคลงสงสัยไม่เข้าใจครูจะต้องระลึกถึงอยู่เสมอว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีสติปัญญาความสามารถแตกต่างกัน และยังมีมาจากสภาพแวดล้อมต่างกันด้วย

1.4.6 คัมภีร์รวัญจกถึง กัตตา คือ สามารถขยายข้อความที่ยากให้ง่ายแก่การเข้าใจ เพราะวิชาการต่าง ๆ ที่ครูนำมาสอนนั้นล้วนเป็นเรื่องที่ผู้เรียนไม่ค่อยเรียนมาก่อน ครูจะต้องมีวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องยาก ๆ ได้ง่าย รวมทั้งมีการอธิบายสาระสำคัญต่าง ๆ ของวิชาได้ถูกต้องแม่นยำ

1.4.7 โน จัฏฐา เน นิโย ชเย คือ การรู้จักและแนะนำศิษย์ไปในทางที่ถูกที่ควร ไม่ชักจูงศิษย์ไปในทางที่เสื่อมเสีย ไม่ประพฤติชั่วโดยละเว้นอธิบาย

1.5 คุณลักษณะครูที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ธราญา จิตรชฎาวนิช, 2560, น. 144-145) สรุปว่าการเป็นครูที่ดีจะต้องยึดหลัก 10 ประการที่สำคัญดังนี้

1.5.1 มุ่งมั่นวิชาการ ครูมีบทบาทหน้าที่ในการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ที่จำเป็นสำหรับครู ดังนี้

1) ศาสตร์ที่จะสอนครูต้องติดตามความก้าวหน้าของวิชาที่จะถ่ายทอดจากหนังสือ เอกสาร วารสาร ตามสื่อต่าง ๆ ตลอดจนเข้าประชุมเพื่อรับรู้ความคิดใหม่ ๆ ข้อค้นพบที่ขยายความรู้ออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะเตรียมพร้อมให้ตนเองมีความรู้ทันสมัยต่อเหตุการณ์

2) ศาสตร์การสอน แม้ครูจะมีความรู้ดีในศาสตร์ที่ชำนาญ แต่ความรู้เหล่านั้นจะไม่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพครูแม้แต่น้อย หากครูยังขาดความรู้เรื่องของการถ่ายทอดวิชาการเหล่านั้น ครูจำเป็นต้องติดตาม ศึกษา ค้นคว้า ให้ทันต่อความก้าวหน้าของศาสตร์การสอนเพื่อค้นหาวิธีการที่จะอธิบายหรือถ่ายทอดให้ศิษย์เข้าใจสาระต่าง ๆ

3) ศาสตร์การพัฒนาคณ โดยที่อาชีพครูเป็นอาชีพสร้างคนที่มีศักยภาพให้แก่ประเทศชาติ ผู้สร้างจึงจำเป็นต้องเอาใจใส่ และถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาคณให้มีความพร้อมด้านวิชาการ วิชาชีพ และการดำรงตนให้เป็นคนดีที่สังคมปรารถนา

1.5.2 รักงานสอน ครูต้องมีความศรัทธาต่อวิชาชีพของตน ต้องมีความรักการสอน สนใจที่จะพัฒนาการสอนให้น่าสนใจ เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเพื่อให้ได้ผล รู้จักวิธีการถ่ายทอดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายแล้วสามารถพัฒนาการเรียนของตนเอง ให้รู้จักวิธีเรียน เรียนด้วยความสุขและรับรู้สาระในศาสตร์ที่ครูสอน

1.5.3 อหทธิษย์ ครูต้องเมตตา รักเข้าใจ และเอาใจใส่ดูแลลูกศิษย์ ห่วงใยว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ช่วยแก้ไขปัญหาค่าง ๆ ที่ลูกศิษย์ประสบ ให้เกียรติและยอมรับในความแตกต่าง ไม่ดูถูกหรือเหยียดยาลูกศิษย์ ให้การช่วยเหลือทั้งทางด้านการเรียนและชีวิต

1.5.4 คิดดี ครูต้องมีความคิดที่ดี ความคิดที่เป็นบวกต่อศิษย์ ต่อการสอนต่อวิชาชีพ ต่อสถาบัน และต่อเพื่อนร่วมงาน คิดในสิ่งที่ดี และให้คิดอยู่เสมอว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีคุณค่าที่สุด ความคิดที่เป็นบวกจะช่วยให้ครูทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.5 คุณธรรม ความมีคุณธรรมของครูมีความสำคัญเป็นต่อวิชาชีพ คุณธรรมที่สำคัญ เช่น ความยุติธรรมด้านการสอน การประเมินผล ความต้องการให้ศิษย์ประสบผลสำเร็จ ครูต้องมีความอดทน ระวังอารมณ์ได้ดี ไม่ทำร้ายผู้อื่น เสียสละ มีความละเอียดที่จะกระทำผิดและมีหลักศาสนายึดมั่น มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะประพฤติตนให้ถูกต้องตามระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ

1.5.6 ชี้นำสังคม ครูต้องช่วยชี้นำสังคม นำในสิ่งที่ถูกต้อง ช่วยแก้ปัญหา ทำตนเป็นตัวอย่าง เช่น เรื่องของขยะสิ่งแวดล้อม และการประหยัดพลังงาน ช่วยชุมชนในด้านต่าง ๆ ทั้งการแก้ปัญหาเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคม และการช่วยนำสังคมให้เป็นสังคมที่ดีงาม

1.5.7 อบรมจิตใจ การพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ครูจึงต้องช่วยให้ข้อคิดที่ดี อบรม ตักเตือน สั่งสอนให้ศิษย์ประพฤติดี ดำรงอยู่ในศีลธรรม หน้าที่ของครูจึงไม่ใช่เป็นเพียงการสอนหนังสือเท่านั้น แต่จะต้องอบรมจิตใจให้มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ

1.5.8 ฝึความก้าวหน้า การไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ รักที่จะช่วยให้ประเทศก้าวหน้า เผยแพร่ผลงานวิชาการให้แก่ชุมชนไม่หยุดยั้ง ครูจะต้องทำให้ชีวิตของครูก้าวหน้าต่อไปเพื่อจะทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง ศิษย์ สังคมและประเทศชาติ

1.5.9 วาจางาม คำพูดเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างประสบความสำเร็จ คำพูดที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ มีความมุ่งมั่น ในทางตรงกันข้าม

คำพูดไม่ดี ย่อมทำให้ผู้ฟังเกิดความทุกข์ ไม่สบายใจ และทำให้เกิดความท้อถอย ไม่อยากเรียน ครูจึงต้องฝึกการพูดให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ฝึกการพูดเพื่อจูงใจและส่งเสริมทำให้ศิษย์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามและถูกต้อง

1.5.10 รักความเป็นไทย สถาบันการศึกษาเป็นศูนย์กลางการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศชาติ ดังนั้น ครูจึงต้องส่งเสริมพัฒนาเอกลักษณ์ไทยเพื่อให้ศิษย์เป็นผู้ธำรงรักษาเอกลักษณ์ไทยเอาไว้โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวจำเป็นต้องถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้ก็ตาม แต่เอกลักษณ์เฉพาะของคนในชาติ เช่น เรื่องของความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ความช่วยกันสืบสาน ส่งเสริม และธำรงไว้ เพื่อให้เยาวชนเกิดความรัก ความภูมิใจในความเป็นไทย

นอกจากนี้ พระยาธรรมศักดิ์มนตรี (2525, น. 28-29 อ้างถึงใน ชุตินันต์ เหลืองทองคำ, 2560, น. 16) ได้กล่าวถึง ลักษณะของครูที่ดี ไว้ในเรื่องมารยาทของครู ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

- 1) ครูเป็นผู้สั่งสอนศิลปวิทยาการแก่นักเรียนทั้งหลาย
- 2) ครูต้องมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนอย่างลึกซึ้ง
- 3) ครูต้องสามารถจัดหลักสูตรหรือบทเรียนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กได้
- 4) ครูต้องเชี่ยวชาญในการสอนวิชาประเภทต่าง ๆ วิชาที่สอนในโรงเรียน แบ่งได้

4 ประเภท คือ

- 4.1) ประเภทเนื้อหาวิชา (Content Subject)
- 4.2) ประเภททักษะ (Skill Subject)
- 4.3) ประเภทพึงพอใจ (Appreciation Subject)
- 4.4) ประเภทคุณค่า (Value Subject)

5) ครูต้องเอาใจใส่ต่อตัวเด็กทั้งตัว มิใช่จะเอาใจใส่เพียงแต่เด็กจะเรียนวิชานั้นได้หรือไม่ ครูจะต้องดูแลสุขภาพ อารมณ์ และสังคมของเด็กในห้องไปด้วยตลอดเวลา

6) ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ในด้านวัฒนธรรม ศีลธรรม กิจนิสัย สุชนนิสัย และอุปนิสัย

ในทรรศนะของสุรชาติ สังขรัตน์ (2537, น. 53-54 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 8) ได้วิเคราะห์ถึง ครูที่ดีเป็น 4 ลักษณะดังนี้

1) คุณลักษณะด้านส่วนตัว คือ เป็นผู้ที่บุคลิกภาพดี กระจายจากสุขภาพ แต่งกายสุภาพ เป็นผู้ที่มองโลกในดี มีความกระตือรือร้นและเป็นมิตรกับผู้เรียน ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนผู้ปกครองได้ดี นอกจากนี้ยังต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้เรียน มีความอดทนอดกลั้นต่องานที่มีความยากลำบาก มีความเป็นตัวของตัวเอง มีลักษณะเป็นผู้นำ มีเหตุและผล ให้ความร่วมมือ มีสุขภาพดี รู้จักกาลเทศะ น่ารัก น่าเคารพ

2) คุณลักษณะด้านวิชาการ คือ เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี มีความรู้ในวิชาที่จะสอนดี มีความรู้ในวิชาพื้นฐานรวมถึงความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ โดยต้องรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ และหมั่นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นผู้ชอบอ่านหนังสือและทำงานอย่างเป็นระบบ

3) คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คือ เป็นผู้ที่มีความรัก ความศรัทธาและ ความผูกพันต่อวิชาชีพ เป็นผู้ที่มีความรักความเมตตาต่อลูกศิษย์ สามารถรับรู้ถึงปัญหา ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือลูกศิษย์ มีความรับผิดชอบตั้งใจ มีความสุขในการสอน มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอธิบายและตอบคำถามได้อย่างชัดเจนมีวัฒนธรรม และเป็นผู้นำทางด้านวัฒนธรรมชุมชน ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทนรู้จักสำรวจ และปรับปรุงเองอยู่เสมอ มีระเบียบวินัย เคารพกติกาสามารถทำงานอย่างเป็นอิสระ มีความยุติธรรมและปราศจากความลำเอียง

4) คุณลักษณะสมรรถนะและประสิทธิภาพในการสอน คือ สอนดี สอนเข้าใจ แจ่มแจ้ง ใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน รู้จักปรับปรุงเทคนิคการสอน แสวงหาแนวทางใหม่ในการเรียนการสอน บันทึกการสอน ใช้สื่อการเรียนการสอน และรู้จักดัดแปลงวัสดุอุปกรณ์เหลือใช้มาเป็นสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ประเมินผล การเรียนตามวัตถุประสงค์และใช้ผลการประเมินในการปรับปรุง การเรียนการสอน มีความสามารถในการจัดชั้นเรียนและบรรยากาศของชั้นเรียน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้และความคิดเสมอจัดทำแผนการเรียนการสอน

จึงกล่าวโดยสรุปว่า ลักษณะของครูที่ดี ในงานวิจัยฉบับนี้ คือ ครูต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ติดตามความก้าวหน้าในศาสตร์ของตนและศาสตร์อื่น ๆ เพื่อที่จะถ่ายทอดหรือต่อยอดเป็นองค์ความรู้ความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ มีความเสียสละทุ่มเท และมีความเมตตาให้กับผู้เรียนเป็นอย่างดี อีกทั้งควรตระหนักถึง จริยธรรมในวิชาชีพครู ซึ่งถือเป็นเกียรติยศและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ในฐานะของผู้สอนจะต้องวางตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีและคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะผู้เรียนจะเกิดการซึมซับการเป็นต้นแบบคุณลักษณะของครูที่ดีและก้าวออกไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพตามแบบอย่างที่ดีจากครูผู้สอน

1.6 ความเป็นครูที่สังคมคาดหวัง สุมณ อมรวิวัฒน์ (อ้างถึงใน ชุตินันต์ เหลืองทองคำ, 2560, น. 17-18) ได้อธิบายเกี่ยวกับ ความเป็นครูไทย หลายหลายแง่มุม ดังนี้

1.6.1 ครู คือ มนุษย์ กล่าวคือ ในโลกนี้มีพลโลกอยู่ 2 ประเภทเท่านั้น ประเภทแรกคือ คน และประเภทที่สอง คือ มนุษย์ พวกที่เป็นคนนั้นเป็นเพียงสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งที่พัฒนาแต่ร่างกายและความเป็นอยู่ แต่จิตใจและความรู้สึกนึกคิดหาได้พัฒนาขึ้นไม่แต่ละวันจะดำเนินชีวิต ไปตามแรงกระตุ้นของสัญชาตญาณ หิวก็กิน ง่วงก็นอน ใครทำให้ขัดใจก็โกรธและทำร้ายเติมไปด้วยการแก่งแย่งแข่งดีเอาแต่ได้ ให้ไม่เป็น ชัยชนะเกิดขึ้นจากการทำลายผู้อื่น หลงอยู่ในเกมและเกียรติยศ หัวใจจึงร้อนรุ่มทรมานอยู่ตลอดเวลา คนพวกนี้ถ้ามาเป็นครู ก็จะคิดเพียงว่าทำอะไรถึงจะได้รับ ได้เลื่อนและได้รวยคิดถึงแต่ตัวเอง ซึ่งก็คือผู้รับจ้างสอนหนังสือเท่านั้นเอง

แต่เมื่อคนใดก็ตามเริ่มรู้จักวิเคราะห์และปรับปรุงตนเองได้ ฝึกฝนอบรมกาย วาจา และใจ ให้ประพฤติตัวตามหลักของความพอดีและไม่ประมาท รู้จักเป็นผู้ให้และเป็นผู้ที่รักคนอื่นมากกว่าตนเอง ฝึกการใช้สมาธิปัญญาความรู้ที่มีอยู่ เพื่อการสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย เห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ คุณค่าของธรรมชาติแวดล้อม และคุณค่าของการพัฒนาตนตามทำนองคลองธรรม ชีวิตจิตใจอยู่เหนือสัญชาตญาณ สามารถระงับอารมณ์อันป่าเถื่อนลงได้ เป็นผู้มีจิตใจสูง และมีจิตใจเป็นอิสระเป็นมนุษย์ที่แท้จริงนั่นเอง ครูที่เป็นมนุษย์เท่านั้น จึงเป็นครูที่ดี

1.6.2 ครู คือ กัลยาณมิตร กล่าวคือ นอกจากจะเป็นเพื่อนที่มีความจริงใจต่อกันแล้ว กัลยาณมิตร ยังเป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือให้เกิดความเจริญอย่างชอบธรรม ครูที่ยืนสอนอยู่คนเดียวทุกวัน ๆ นั้นเป็นเพียงผู้บอกวิชา แต่ครูที่มองตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเห็นว่านักเรียนนั้นคือมนุษย์ที่มีหัวใจมีความรู้สึกนึกคิด มีพ่อแม่ที่ส่งลูกมาหาครู มาอยู่กับครูที่โรงเรียนด้วยความหวังว่าครูจะทำงานหนักและมีความรับผิดชอบที่จะจัดกระบวนการและกิจกรรมทุกอย่างให้ลูกศิษย์ของตนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีความรู้ ความสามารถ ความคิด และความดี หัวใจของครูจึงเป็นหัวใจของมิตร มิตรที่เป็นกัลยา คือองคางาม เทียงตรง เปี่ยมด้วยวิชา และกรุณาต่อศิษย์ ครูที่มีหัวใจเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์เท่านั้น จึงจะเป็นครูที่ดีเด่นที่แท้

1.6.3 ครู คือ ผู้นำทางปัญญาและวิญญาณ กล่าวคือ วิญญาณคือ ความรู้ ดังนั้น จากแนวคิดความคิดครูไทยจะเห็นได้ว่า การเป็นครูหรือทำหน้าที่ครู จะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากต่อวิชาชีพและจะต้องมีความประพฤติอยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีงามและมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นบุคคลที่ต้องแสวงหาความรู้ เปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ และมีความกระตือรือร้นที่จะจัดการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา มีความรู้และความเชี่ยวชาญในวิชาความรู้ที่ตนจะสอนอย่างลึกซึ้ง เพราะต้องคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และชี้แนะแนวทาง

ให้กับผู้เรียน เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน คอยอบรมสั่งสอน ขัดเกลาบ่มเพาะให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จ จึงถือว่าหน้าที่ของครูนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน เพราะผู้ที่ทำหน้าที่ครูนั้น จะต้องมีความรู้ความสามารถที่หลากหลายด้าน เพื่อนำความรู้ที่มีมาพัฒนาและต่อยอดให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน อีกทั้งครูจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างชัดเจน

แนวคิดครูในศตวรรษที่ 21

จากการศึกษาในหัวข้อแนวคิดครูในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็น มุมมอง และ ทรรศนะคติของนักวิชาการที่น่าสนใจและเป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาคำตอบในงานวิจัยให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้น เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไว้ว่า ครูไทยในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องกลับมาดูการศึกษาโดยรวมของเราได้ปฏิรูปการศึกษาที่เน้นทักษะ เพื่อนำไปสู่การมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพแล้วหรือยัง เพราะขณะที่โลกตอนนี้มีการพัฒนาด้วยไอเดียความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ แต่เรายังคงเลือกที่จะเป็นผู้รับมากกว่าที่จะเป็นนักสร้างสรรค์เสียเอง ทำให้ประเทศไทยเรตกอยู่ในฐานะเป็นเพียงผู้บริโภคอย่างหลักเลียงไม่ได้ ฉะนั้นมันถึงเวลาแล้วที่จะต้องเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของเด็กไทยเสียใหม่ ให้รู้จักการสร้างสรรค์ ร่วมกันวางแผน รู้จักแยกแยะ รู้จักประยุกต์ วิจัยค้นคว้า สร้างผลงาน วางแผนและประเมินผลเป็น ซึ่งตัวแปรที่สำคัญในเรื่องนี้ก็คือครู ซึ่งคุณลักษณะสำคัญ 7 ประการ ของครูในศตวรรษที่ 21 ที่ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้ให้มุมมองไว้ มีดังนี้

1. สร้างและบูรณาการความรู้ได้ ครูจะต้องสามารถบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่มีมาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ
2. มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ครูจะต้องสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการคิด โดยสามารถคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่าง ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์
3. มีวิสัยทัศน์และตกลึกทางความคิดเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน ครูจะต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ เน้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กตกลึกทางความคิดได้ด้วยตัวเอง และมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

4. ครูต้องรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ มีทักษะใหม่ ๆ พร้อมทั้งชี้แนะข้อดีข้อเสียให้ผู้เรียนได้ ครูจะต้องสามารถใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษได้หลากหลาย และสามารถชี้ให้เด็กเห็นถึงข้อดีข้อเสีย และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

5. มีทักษะการสอนเด็กให้เติบโตเต็มศักยภาพและสร้างผลงานใหม่ ๆ ครูจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กตามวัยและให้เด็กพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของเด็กและเน้นให้เด็กเปลี่ยนจากผู้รับ กลายเป็นผู้พัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่

6. ต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคม ครูจะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รักษาคุณธรรมจริยธรรมและเป็นบุคคลหนึ่งในสังคมที่ช่วยให้สมาชิกในสังคมนั้น ๆ มีแนวทางในการปฏิบัติตนต่อตนเองและสังคมที่เหมาะสม

7. มีบทบาทนำด้านการสอนและวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและในวิชาชีพพร้อมกับผู้บริหารมากขึ้น ครูจะต้องมีบทบาทต่อการส่งเสริม พัฒนา และประเมินผลการเรียนรู้และวิชาชีพในโรงเรียนร่วมกับบุคลากร ผู้บริหารและชุมชน (นรรีชต์ ผื่นเขียว, 2561)

ในขณะที่ สุมน อมรวิวัฒน์ ราชบัณฑิตประเภทสังคมสังคมศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กล่าวว่า ทุกวันนี้การใช้ชีวิตของคนเราไม่เหมือนเดิม ทั้งสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว บทบาทของครูไทยจากเดิมชอบเขตอบอยู่ที่ชั้นเรียน แต่ปัจจุบันนี้ไม่ใช่แล้วที่ครูจะยืนเป็นหุ่นเชิดอยู่แต่หน้าชั้นเพียงอย่างเดียว ครูต้องรู้จักปรับเปลี่ยนการสอน ไม่มุ่งเน้นเฉพาะเรื่องทฤษฎี แต่ต้องเปลี่ยนบริบทการเรียนการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนรู้จักหาคำตอบและตั้งคำถามด้วยตนเอง ตนจึงต่อต้านการสอนที่มีการสอบเพียงข้อเขียนอย่างเดียว การสอนการสอบต้องมีการถกเถียงและสัมภาษณ์ร่วมด้วย

“สิ่งที่อยากให้ครูได้เปลี่ยนแปลงจะต้องไม่เป็นครูเฉยอีกต่อไปนั่นคือ รู้จักปรับเปลี่ยนในเรื่องความรู้ว่าจะรู้อะไรใหม่ในวันนี้บ้างผ่านสื่อที่อยู่รอบตัวมากมาย คิดบวก มีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ หัดจินตนาการ เช่น จินตนาการว่าลูกศิษย์โตไปจะเป็นอะไร เป็นต้น รู้จักความสามารถของตนเองว่ามีอะไรดีแต่อย่าอวดตัวและสะสมเผื่อแผ่ไปยังลูกศิษย์ ทั้งนี้เด็กทุกคนเกิดมามีทุนติดตัวที่ไม่เท่ากัน ทั้งการอบรมเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมที่เขาเกิด รู้จักมีหน้าที่เสริมเติมเต็ม ให้เด็กเขามีกำไรในชีวิต โดยเฉพาะทักษะการใช้ชีวิตที่ต้องมีมากขึ้น” (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, มปป)

ในขณะที่ ธีรญา จิตธัญญาวณิช (2560, น. 149) ได้กล่าวถึงลักษณะครูที่ดีในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ครูหรือผู้สอน เป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อคุณภาพของการเรียนการสอน

และคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นครูจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นครูที่ดีมีคุณภาพ โดยเฉพาะครูที่ดีในยุคใหม่หรือครูที่ดีในศตวรรษที่ 21 ควรมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ได้
2. มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยสามารถใช้เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด
4. มีความสามารถในการวิจัยพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและแก้ปัญหาต่าง ๆ
5. มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาและผู้เรียน
6. มีความใฝ่รู้และพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง
7. มีความสามารถในการวัดประเมินผลผู้เรียนได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
8. สอนผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะความร่วมมือการทำงานเป็นทีม ทักษะการเรียนรู้ และทักษะอาชีพ
9. มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพครู
10. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ
11. มีความสามารถทางด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพราะเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ

นอกจากนี้ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตร (2557 อ้างถึงใน อุดุลย์ วังศรีคุณ, 2557, น. 12) ได้สังเคราะห์คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 พบว่าแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านความรู้ความสามารถในสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา 2) มีเทคนิค มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย 3) มีทักษะการคำนวณ 4) มีความสามารถในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย 5) รู้จักและเข้าใจผู้เรียน 6) มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนการสอน กิจกรรม และการประเมินผลที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ด้านที่ 2 ด้านการปฏิบัติตนและเห็นคุณค่าวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะย่อย คือ 1) เป็นผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ 2) มีสัมพันธที่ดี

ระหว่างบุคคล ทำงานเป็นทีมได้ 3) เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 4) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ 5) รักและศรัทธาในวิชาชีพครู 6) เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 7) ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน และด้านที่ 3 ด้านสังคมและพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะย่อย ได้แก่ 1) มีความสามารถในการใช้ภาษา/การสื่อสาร 2) เป็นผู้เลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม 3) เป็นผู้รอบรู้ เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทันสมัยทันเหตุการณ์ 4) มีความคิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5) มีความสามารถในการบริหารจัดการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การเป็นครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถรอบด้าน ให้ความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์ในปัจจุบันและอนาคต เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ใหม่อยู่เสมอ มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาอย่างดีและต้องสามารถบูรณาการเข้ากับศาสตร์อื่นได้ สามารถแลกเปลี่ยนความรู้และเลือกใช้เทคโนโลยีในการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้โดยมีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้ที่คอยชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติ ให้คำปรึกษาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จในการเรียนการสอนในทุกครั้งของการเรียน นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในการดำรงวิชาชีพอย่างเคร่งครัดและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำมาเป็นแบบอย่างในการเจริญเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ในหัวข้อ "แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้" ซึ่ง กระบวนการดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความรู้ที่เรียกว่า เกลียวความรู้ (Knowledge Spiral) หรือ SECI Model ของ Nonaka และ Takeuchi (1995 อ้างถึงใน กนกกร จีนา และ อลงกรณ์ คูตระกูล, 2561, น. 63-65) เป็นการอธิบายการถ่ายทอดความรู้และการเปลี่ยนรูปแบบของความรู้ทั้งสองประเภทจนเกิดเป็นความรู้ใหม่ มีขั้นตอนทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. **Socialization** หรือวิธีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความรู้ถูกสร้างขึ้น ผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และโครงสร้างทางสังคม การกระทำที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ส่งผลให้เกิดการขยายความรู้ผ่านกระบวนการแปลงความรู้โดยนัยเป็นความรู้ ชัดแจ้ง การสร้างความรู้เริ่มต้นด้วยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม หรือ Socialization เป็น การแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้โดยนัยไปเป็นความรู้โดยนัย (Tacit to Tacit) ซึ่งเป็นขั้นตอนในการแปลงความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคล ผ่านการแบ่งปัน ประสบการณ์ร่วมกันสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ในแต่ละวัน เนื่องจากความรู้โดยนัยเป็นเรื่อง ยากที่จะถูกถ่ายทอดอย่างเป็นทางการ เพราะมักจะเกิดขึ้นจากการมีประสบการณ์ตรง เช่น การใช้เวลาร่วมกัน หรือ อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน การพบปะพูดคุยในรูปแบบทั้งทางการ และไม่เป็นทางการ วิธีการในกระบวนการ Socialization จึงเป็นการจัดให้คนมีปฏิสัมพันธ์ กันในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการฝึกทักษะในทางปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยนัยได้ การปฏิบัติจึงเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความรู้ฝังลึกเนื่องจากได้รับการพัฒนาโดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างใกล้ชิด ดังนั้น Socialization จึงเป็นการแบ่งปันและสร้างความรู้จากความรู้โดยนัยไปสู่ความรู้โดยนัย โดยมีสิ่งสำคัญคือการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ตรงระหว่างผู้ที่สื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

2. Externalization หรือ กระบวนการกระจาย สู่ภายนอก เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้โดยนัยไปเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Tacit to Explicit) ซึ่งเป็นหัวใจของกระบวนการสร้างความรู้ เนื่องจากเป็นการดึงความรู้โดยนัยจากตัวบุคคลผู้ถ่ายทอดออกมาเป็นความรู้ที่ชัดเจนขึ้น ผ่านการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอด หรือส่งต่อความรู้นั้นไปสู่บุคคลอื่น ๆ จนกลายเป็นฐานความรู้ใหม่ เช่น แนวคิด รูปภาพ เอกสาร หรือผ่านการการพูดคุยถกเถียงที่ทำให้เกิดกระบวนการ สังเคราะห์ความรู้ แปลงความรู้โดยนัย ออกมาเป็นความรู้ชัดแจ้งที่อยู่ในลักษณะเป็นแนวคิดต้นแบบ

3. Combination ขั้นตอนนี้เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้ชัดแจ้ง ไปเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit to Explicit) โดยความรู้ชัดแจ้งที่รวบรวมทั้งภายในและนอกองค์กร จะถูกรวม แก่ไข และประมวลผล เพื่อจัดการความสลับซับซ้อนให้เป็นระบบผ่านกระบวนการรวบรวมความรู้ จนกลายเป็นองค์ความรู้ใหม่เป็นกระบวนการที่ทำให้ความรู้สามารถจับต้องได้ นำไปใช้ได้ และใช้งานร่วมกันได้ ความรู้ชัดแจ้งจะถูกรวมกันโดยอาศัยการแลกเปลี่ยนของบุคคลเป็นหลัก และเกิดการรวมตัวกันผ่านการสื่อสารช่องทางต่าง ๆ เช่น การประชุม การสัมมนา การติดต่อผ่านฐานข้อมูลบนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งความแตกต่างของความรู้ ที่นำมารวมนั้นนั้นสามารถจัดการได้ด้วยการคิดเชิงตรรกะมากกว่าการสังเคราะห์ เป็นการจัดระบบความรู้จากหลักความเป็นเหตุเป็นผลที่มีประสิทธิภาพในกระบวนการรวมความรู้ชัดแจ้ง

4) Internalization เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้ชัดแจ้งไปเป็นความรู้โดยนัย (Explicit to Tacit) เกิดจากการทำความเข้าใจในความรู้แบบชัดแจ้งของบุคคล จนเกิดเป็นความรู้ขึ้น ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) เนื่องจากความรู้ชัดแจ้งที่สร้างขึ้นและใช้ร่วมกันจะถูกแปลงเป็นความรู้โดยนัยโดยตัวบุคคล ผ่านกระบวนการรวมความรู้สู่ภายในตัวตน ขั้นตอนนี้เรียกได้ ว่าเป็นความเข้าใจในทางปฏิบัติ ซึ่งองค์ความรู้นั้นจะถูก

ประยุกต์และนำมาใช้ในสถานการณ์จริง จนกลายเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติครั้งใหม่ ดังนั้นความรู้ชัดแจ้งที่มีจะต้องถูกนำมาปฏิบัติหรือสะท้อนคิด อันก่อให้เกิดประสบการณ์จึงจะสามารถกลายเป็นความรู้โดยนัยของบุคคลได้อย่างแท้จริง ความรู้ที่ถูกสร้างขึ้นจึงมีลักษณะที่เรียกว่า “ความรู้เชิงปฏิบัติการ” ยกตัวอย่างเช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการที่สามารถช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจเนื้อหาองค์ความรู้ได้ มากกว่าการนั่งฟังเพียงอย่างเดียว ความนิยมในการเรียนรู้โดยการกระทำคือ วิธีการที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านการอ่านหนังสือ เอกสารแล้วทำความเข้าใจ หรือผ่านการฝึกปฏิบัติ การนำเอาความรู้ไปใช้กระบวนการต่าง ๆ จะเกิดขึ้นหมุนวนกันไปซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซึ่งในแต่ละ กระบวนการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงระหว่างความรู้โดยนัยกับความรู้ชัดแจ้งจะทำให้เกิดความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นยังสามารถกระตุ้นให้กระบวนการทั้ง 4 เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นเกลียวความรู้ (Knowledge Spiral) และยิ่งเกลียวความรู้หมุนเร็วเท่าไรก็จะทำให้เกิดความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับองค์กรได้มากขึ้น

ดังนั้น จากแนวคิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้จะเห็นได้ว่า กระบวนการถ่ายทอดความรู้ในเบื้องต้นเป็นวิธีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เริ่มจากการที่ครูผู้ถ่ายทอดความรู้มีการพูดคุยกับผู้เรียน พูดคุยในรูปแบบทั้งทางการ และไม่เป็นทางการ ศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยสำคัญของผู้เรียน การมีประสบการณ์ร่วมกันกับผู้เรียนในชั้นเรียนในแต่ละวัน เพื่อเป็นการประเมินพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้งและฝึกทักษะในทางปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป จากนั้นครูผู้ถ่ายทอดจึงเริ่มถ่ายทอดรูปแบบบทเรียนออกมาเป็นองค์ความรู้ที่ชัดเจนขึ้นให้แก่ผู้เรียนและสามารถนำผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการถ่ายทอดไปใช้ต่อยอดในวิชาชีพของผู้เรียนได้ อีกทั้งผู้ถ่ายทอดยังสามารถปรับปรุง พัฒนา กระบวนการถ่ายทอดร่วมกับผู้เรียน โดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ในชั้นเรียน เพื่อให้กระบวนการถ่ายทอดความรู้นี้ เป็นการจัดระบบความรู้จากหลักความเป็นเหตุเป็นผลและเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีประสิทธิภาพระหว่างครูและผู้เรียน (Learning by doing)

แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏศิลป์

1. กระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏศิลป์ไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา เอกสาร และงานวิจัยในหัวข้อ “กระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏศิลป์ไทย” โดยมีความคิดเห็นและทัศนคติที่มีความหลากหลายไว้ ดังนี้

วิรดี จินตะไล (2560, น. 14) ได้สรุปกระบวนการถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์ไทยไว้ว่า การสอนนาฏศิลป์ นั้น ครูผู้สอน จะต้องมีความรู้ความสามารถทางนาฏศิลป์เพื่อเป็นต้นแบบ

ให้กับผู้เรียนได้สังเกตเลียนแบบท่าทางต่าง ๆ และจะต้องดัดแปลงท่าที่ง่ายไปหาท่าที่ยาก และท่าที่ยากทำให้ง่ายขึ้นเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แต่คงรูปแบบเดิมไว้ ส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้สังเกตและปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนที่มีแบบแผน กระบวนการให้อิสระแก่ผู้เรียน ครูเป็นผู้ชี้แนะให้กำลังใจผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกกล้าคิดกล้าทำและกล้าแก้ปัญหา อีกทั้งยังกล่าวสรุปถึง การสอนนาฏศิลป์ (วิรตี จินตะไล, 2560, น. 19) ไว้ว่าเป็นการสอนด้านทักษะการรำที่จำเป็นต้องใช้ การสอนต่าง ๆ ร่วมด้วย เพื่อประสิทธิภาพในการสอน และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกประการหนึ่งคือ วิธีการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียน เพราะการแสดงจะสวยงามน่าดูนั้น ผู้แสดงต้องมีทักษะในการรำอย่างคล่องแคล่ว มีลีลาท่ารำที่อ่อนช้อยงดงามตามแบบนาฏศิลป์ไทย โดยการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้แก่ แขน ขา มือ ลำตัว ศีรษะ และไหล่ ให้เคลื่อนไหวไปพร้อม ๆ กัน โดยการสังเกตและเลียนแบบจากครูผู้สอนหรือสื่อการสอนที่กำหนดไว้ให้ดีที่สุด

ขณะที่ วิวัฒน์ เพชรศรี (2552 อ้างถึงใน วิรตี จินตะไล, 2560, น. 14) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกายเข้ากับจังหวะที่เกี่ยวข้องกับการฝึกนาฏศิลป์ให้คล่อง
2. ฝึกลักษณะการรำเบื้องต้นที่ละท่า พร้อมทั้งนำไปประกอบเพลงง่าย ๆ
3. ฝึกการใช้ภาษาทำนาฏศิลป์ แสดงความหมาย ความรู้สึกและบุคลิกภาพ
4. ฝึกการรำประกอบเพลงง่าย ๆ สั้น ๆ ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก
5. ฝึกการรำหรือการแสดงที่เป็นชุดการแสดงง่าย ๆ สั้น ๆ เช่น รำวง รำเพลงปลุกใจ หรือการแสดงละครแบบต่าง ๆ

นอกจากนี้กรมวิชาการ (2545 อ้างถึงใน วิรตี จินตะไล, 2560, น. 13-14) ได้เสนอเทคนิคการสอนนาฏศิลป์ สำหรับครูผู้สอนว่า ควรมีเทคนิคและหลักการสอน ดังนี้

1. สอนให้นักเรียนกล้าแสดงออกตามความเข้าใจ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์
2. การสอน ครูผู้สอนต้องมีอารมณ์ร่าเริง แจ่มใส หน้าตายิ้มแย้ม และมีอารมณ์ร่วมกับเด็กตลอดเวลา ไม่แสดงอารมณ์เบื่อหน่ายวิชานาฏศิลป์ จะทำให้ผู้เรียนไม่ชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ไปด้วย เพราะฉะนั้นครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของนาฏศิลป์

3. การสอนนาฏศิลป์นั้น ครูต้องคอยระมัดระวัง อย่าให้มีช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ควรมีรางวัลชมเชย สนับสนุนให้ทำบ่อย ๆ หลอกล่อ ไม่ให้อาย

4. ครูต้องไม่ยึดรูปแบบการสอนแบบเก่า โดยครูเป็นผู้คิดฝ่ายเดียว แต่การสอนแบบใหม่ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาและเสนอแนะบางโอกาส เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

5. บูรณาการวิชานาฏศิลป์กับสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย สังคม รวมทั้งชีวิตประจำวัน คือ การนำไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้

6. ชี้นำให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ จากแหล่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การชมการแสดง โดยครูต้องมีประสบการณ์ด้านนาฏศิลป์มาก่อนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนของตนเอง

7. ปลุกฝัง ชี้นำให้ผู้เรียนคำนึงถึงความดี ความงาม ความไพเราะ ความมีคุณค่า จนผู้เรียนค่อย ๆ ซึมซับและเกิดความซาบซึ้ง ด้วยตนเองโดยไม่ต้องบังคับ

ดังนั้น กระบวนการถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์ไทย จึงสรุปได้ว่า ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในถ่ายทอดและการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน โดยสามารถสาธิตและดัดแปลงท่ารำให้มีความเหมาะสมกับสถานภาพผู้เรียน ด้วยการคงรูปแบบดั้งเดิมไว้แต่ไม่ยึดวิธีการสอนแบบเก่า และให้อิสระทางความคิดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และกล้าแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ครูต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนนาฏศิลป์ไทยให้มีความสนุกเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความชอบในการเรียนนาฏศิลป์ และจะต้องไม่มีช่องว่างระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนขอคำแนะนำ และแนวทางการปฏิบัติในการเรียนนาฏศิลป์ไทย อีกทั้งครูจะสามารถบูรณาการศาสตร์นาฏศิลป์เข้ากับศาสตร์อื่น ๆ ได้ และปลุกฝังให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งในนาฏศิลป์ไทย โดยปราศจากการบังคับ

2. กระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาในหัวข้อ “แนวคิดการะบวนการถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์ตะวันตก” โดยอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาได้ให้ความคิดเห็นและอธิบายมุมมองความคิดของความเป็นครูนาฏศิลป์ที่มีความหลากหลายไว้ ดังนี้

วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ กล่าวถึง “แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์ ตะวันตก” ไว้ว่า

1. เป็นผู้รอบรู้และเปิดโลกทัศน์ในศาสตร์อื่น ๆ เพราะหากครูนาฏศิลป์มีความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ นั้น ก็สามารถสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ที่แตกต่างไปจากแบบดั้งเดิม ทำให้เกิดแรงกระทำ เพื่อให้นาฏศิลป์พัฒนาต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุดโดยใช้ความรู้ศาสตร์อื่นมาประยุกต์สร้างสรรค์ได้อย่างลึกซึ้ง

2. เป็นผู้มีความคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งครูนาฏศิลป์จะต้องมีคุณสมบัติข้อนี้เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในความเป็น “ครู” ที่ต้องรับผิดชอบต่อการสอนและการสร้างสรรค์ผลงาน โดยไม่ได้มุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตัวจนทำให้เกิดผลเสียและความเสียหายต่อวิชาชีพ

3. เป็นผู้ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งโดยปกติผู้เรียนจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะความรู้และทักษะทางด้านนาฏศิลป์ ผู้สอนต้องมีกลวิธีและทักษะในการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนที่แตกต่างกันนั้นมีความเป็นเลิศในรูปแบบที่นักศึกษาเชี่ยวชาญ ดังนั้น หากครูนาฏศิลป์มีความสามารถในข้อนี้ก็สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบตนเองนำไปสู่การสร้างสรรค์หรือการเป็นศิลปินที่ดีต่อไปในอนาคต สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตนได้ (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 ตุลาคม 2561)

ในขณะที่ ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด ได้กล่าวถึง “แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์ตะวันตก” ไว้ว่า

1. การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณลักษณะส่วนตัวว่าด้วยเรื่องของกิริยามารยาท การแต่งกาย การใช้คำพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความกล้าแสดงออกในสิ่งที่สร้างสรรค์และถูกต้อง

2. ครูต้องปฏิบัติการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถ ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนหรือนักศึกษาได้คิดทำ และนำไปใช้ได้จริง

3. ครูต้องพัฒนาด้านวิชาการของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากความรู้เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นครูต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวทันโลก

4. ครูไม่ว่าจะสาขาใดจะต้องตั้งมั่นอยู่จรรยาบรรณวิชาชีพที่พึงระลึกอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษาไม่ควรเกิดเหตุการณ์เรื่องของการคัดลอกงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ เป็นเนื้อที่สร้างความเสียหายให้กับวงการศึกษามาก

5. ครูควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและบุคคลรอบข้าง เพื่อสร้างบรรยากาศของการเรียนและการอยู่ร่วมกันในสังคมให้มีความสุข (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 ตุลาคม 2561)

ณัฐรัฐพัฒน์ ผลพิกุล กล่าวถึง “แนวคิดกระบวนการถ่ายทอดด้านนาฏศิลป์ตะวันตก” ไว้ว่า

1. ครูนานาฏศิลป์สากลต้องฝึกฝนตัวเองอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากทักษะทางด้านนาฏศิลป์สากล ส่วนใหญ่นั้นเป็นรูปแบบการเต้นที่ใช้ทุกส่วนของร่างกายต้องมีการฝึกฝนร่างกายตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ร่างกายนั้นมีพลังกำลังจึงจะสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้ที่เป็นครู เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทั้งในศาสตร์ของนาฏศิลป์สากลและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในการเรียนการสอนกับศิษย์ต่อไป

3. คุณธรรมและจริยธรรมแท้จริงแล้วข้อนี้ควรพึงมีในทุกสายอาชีพ ไม่ใช่เฉพาะอาชีพครูทางด้านนาฏศิลป์สากลแต่เพียงเท่านั้น แต่ถ้าจะกล่าวถึงเฉพาะทางด้านนาฏศิลป์สากล คือ ความเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และการทำงานอย่างถูกต้องไม่เกิดผลเสียกับวิชาชีพและบุคคลอื่น (ณัฐรัฐพัฒน์ ผลพิกุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 ตุลาคม 2561)

จึงสรุปได้ว่า ลักษณะของครูนานาฏศิลป์ตะวันตกนั้น จะต้องฝึกฝนตัวเองให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนตลอดเวลา ต้องเป็นผู้แสวงหา พัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ในศาสตร์นาฏศิลป์ตะวันตกและศาสตร์อื่น และก้าวทันต่อยุคสมัย เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ต่อบุคคลรอบข้างและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นผู้ให้คำปรึกษา ชี้นำผู้เรียน รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้เรียน มีวิธีการสอนที่พัฒนา ดัดแปลงให้เหมาะสมกับผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่แปลกใหม่และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ สร้างความตระหนักรู้ในความเป็นครู เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีแก่ผู้เรียนในการเป็นศิลปินที่ดีได้ในอนาคต

คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องกำหนดความเจริญและความเสื่อมของสังคม สังคมที่เจริญจะมีคนที่ทรงคุณธรรมอยู่มาก และการที่คนจะมีความประพฤติดี ขึ้นอยู่กับการศึกษาอบรม ครูอาจารย์เป็นผู้ที่มีส่วนช่วยในการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีให้กับผู้เรียน นอกจากครูจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางวิชาการแล้ว ครูยังต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เช่น มีความเมตตา เสียสละ อุตุน มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป สิ่งเหล่านี้จะกำกับให้ครูใช้ความรู้ที่มีอยู่ไปในทางที่สร้างสรรค์(เพิ่มบุ ุพพามาตะนัง. 2543, น. 45 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 34) คุณธรรมเป็นลักษณะความรู้สึกรู้จักคิดทางจิตใจ จริยธรรมเป็นลักษณะการแสดงออกทาง ร่างกาย การปลูกฝังคุณธรรมในจิตใจของมนุษย์ ต้องใช้เวลา และการฝึกอบรมทั้งทางตรงและ ทางอ้อม การที่ครูจะอบรมสั่งสอนผู้เรียนเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมได้ ครูผู้สอนเองควรจะเป็นผู้ที่แสดงออกถึงการมีคุณธรรมและจริยธรรมด้วย (โรม สุรเสน. 2543, น. 3-5 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 34) คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรมของครูจำแนกได้ ดังนี้

คุณธรรมของครู

ท่านพุทธทาสภิกขุ (อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 34) ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติฝ่ายดีที่เป็นประโยชน์แก่ สันติภาพโดยรวม คุณธรรมของครู หมายถึง ความสมบูรณ์ด้วยหน้าที่และสิทธิของครู กล่าวคือ ผู้ที่เป็นครูควรจะต้องมีคุณสมบัติฝ่ายดีอย่างสมบูรณ์ เพื่อทำหน้าที่ให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

ครูที่มีความรู้เฉพาะทางวิชาการอย่างเดียวยังไม่สามารถเป็นครูที่ดีได้ ครูต้องเป็นผู้มีคุณธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ด้วย (สุวิชัย โกศลยะวัฒน์. 2543, น. 6 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 35) คุณธรรมจึงเป็น คุณสมบัติที่ควรมีอยู่ในตัวครู คุณธรรมที่ครูควรจะมีดีเป็นแนวทางปฏิบัติ (รวิวรรณ ชินะตระกูล และเตือนจิตต์ จิตต์อารี. 2538, น. 93-95 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 35) ได้แก่

1. มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและสังคม สนใจและเอาใจ ใส่การเรียนและความประพฤติของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนให้ได้รับความสุข
2. มีความยุติธรรม คือ ความเป็นธรรมต่อผู้เรียน เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ลำเอียง ตัดสินปัญหาของผู้เรียนด้วยความเป็นธรรม และไม่เลือกที่รักมักที่ชัง
3. มีความรับผิดชอบ คือ มุ่งมั่นในผลงาน มีวิธีการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ วางแผนการใช้เวลาเหมาะสมคุ้มค่า และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน

4. มีวินัย คือ มีการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามธรรมเนียมของคลองธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงาน และทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

5. มีความขยัน คือ มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อต่อ อุปสรรคในการทำงาน และพยายามที่จะสอนและแนะนำผู้เรียนให้บรรลุจุดหมาย

6. มีความอดทน คือ อดทนเมื่อเกิดอุปสรรค สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับ เวลาและสถานการณ์

7. ประหยัดและอดออม คือ รักษาและใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย เกินฐานะตน และรู้จักออมทรัพย์เพื่อความมั่นคง

8. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู คือ เห็นความสำคัญของอาชีพครู สนับสนุน การดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงของวิชาชีพ สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคม เกี่ยวกับ วิชาชีพครู และเกิดความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูที่ดี

9. ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต คือ การรับฟัง ความ คิดเห็นของผู้อื่น โดยเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น ยอมรับและปฏิบัติตามความคิด ที่มี เหตุผล โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก และใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา

จริยธรรมของครู

จริยธรรม คือ ธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติที่ถูกต้อง และเป็นการประพฤติที่เป็นธรรม โดยทั่วไป จริยธรรมมักอิงอยู่กับศาสนา เพราะคำสอนของศาสนามีส่วนสร้างระบบจริยธรรมให้ สังคม และ การศึกษาก็มีส่วนปลูกฝังค่านิยมทางจริยธรรมให้แก่บุคคล การที่ครูจะทำให้ผู้เรียน เข้าใจและ เปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดี ครูควรกระทำตนเป็นตัวอย่างเพื่อสร้างศรัทธาแก่ ผู้เรียน (โรม สุรเสน. 2534, น. 1-14 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ, 2553, น. 36)

การแสดงออกในสิ่งที่ครูควรประพฤติปฏิบัติ ได้แก่ การประพฤติตนดีสม่ำเสมอ ดำรงชีวิตเป็น ตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมในด้านศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุชนิสัย และอุปนิสัยนำผู้เรียนให้พ้นจากทางเสื่อม ไม่ทำโทษผู้เรียนจนเกินกว่า เหตุ สร้างความก้าวหน้าทางอาชีพตามความสามารถของตน เว้นการกระทำผิดเรื่องชั่วช้า ไม่ให้ ผู้เรียนทำในสิ่งที่เกินความสามารถ หลีกเลียงสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกร้างในหมู่คณะ เช่น ความริษยา และ พยาบาทเคียดแค้น สอดคล้องกับข้อกำหนดของ (กองการเจ้าหน้าที่สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล. 2543 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ, 2553, น. 36) ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ใน การพิจารณาข้าราชการครูผู้มีความประพฤติเป็นแบบอย่างเพื่อ พิจารณาข้าราชการครูดีเด่น

และมีข้อเสนอเพิ่มเติม คือ ครูต้องดูแลบำรุงและรักษาทรัพย์สินของ ตนเองและส่วนรวม โดยใช้วัสดุ อุปกรณ์ของทางราชการอย่างประหยัด ไม่แสวงหาผลประโยชน์ อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ รวมถึงการเป็นผู้รักษาและปฏิบัติตาม ระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยการนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การวิจัย และการใช้ชีวิตประจำวัน (จักรพรรดิ วัฒนา. 2543, น. 6-9 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 34)

ซีเซอร์และดีน (Sizer และ Dean) (1998 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 36) ยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความจริงใจและเปิดเผย แสดงออกถึงความจริงใจทั้ง ต่อหน้าและลับหลัง ไม่เป็นคนโกหกหลอกลวง สอดคล้องกับ (รวิวรรณ ชินะตระกูล และเตือนจิตต์ จิตต์อารี. 2538, น. 93-95 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 34) ซึ่งเสนอแนะเกี่ยวกับความประพฤติของครูว่า ครูควรประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเอง ซึ่งรวมถึงการลอกเลียนความคิดของผู้อื่น การระบุชื่อตนเองผู้เดียวในผลงานที่ทำร่วมกันหลายคน การลอบนำผลงานของผู้อื่นมาเสนอเป็นของตนเอง การกระทำเหล่านี้ถือว่าเป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น ผิดจรรยาบรรณและส่งผลให้เกิดความเสื่อมเสียทางวิชาชีพ (สุชาติ ชนะจิต. 2536, น. 3 อ้างถึงใน สุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น.36)

ดังนั้น คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงเป็นสิ่งที่บุคคลที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพพึงมีพึงปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและองค์กร เช่น ทำให้ได้รับความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ได้รับความเคารพ และยกย่องจากบุคคลรอบข้าง ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมจะเป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เกิดการมีจิตสำนึกที่ดีในการดำรงชีพในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสามารถหลักปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน และลูกศิษย์ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ

จรรยาบรรณของวิชาชีพครูของคุรุสภา

คุรุสภาได้ออกข้อบังคับ ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 โดยให้ผู้ประกอบอาชีพทางการศึกษา อันได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ปฏิบัติตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังนี้ (อ้างถึงใน ธารณา จิตรชญาวนิช, 2560, น. 176-177)

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจสังคม และการเมืองอยู่เสมอ
 2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร วิชาชีพ
 3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
 4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
 6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ
 7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องใช้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
 8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
 9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- จึงสรุปได้ว่า การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพคุณนั้น จะต้องมีความประพฤติที่ดี เพราะจรรยาบรรณ เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อให้ได้รับความยกย่อง ความเคารพในบทบาทหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ หากแต่ครูไม่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ก็ไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อคุณภาพของวงการการศึกษาไทยอีกด้วย ดังนั้นการเป็นครู จำเป็นต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ในความเป็นครูอยู่ตลอดเพราะเป็นบุคคลที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีในอนาคต

จรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ในเรื่องของจรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2542) โดยมีเกณฑ์การปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์พึงอุทิศเวลาและเสียสละให้กับงานสอนด้วยความรับผิดชอบ
2. อาจารย์พึงสอนศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. อาจารย์พึงช่วยเหลือและปฏิบัติต่อศิษย์อย่างเป็นธรรม
4. อาจารย์พึงเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์
5. อาจารย์พึงหมั่นศึกษาค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการของตนให้ทันต่อ

เหตุการณ์เสมอ

6. อาจารย์พึงเป็นนักวิจัยที่มีจรรยาบรรณนักวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

7. อาจารย์พึงสร้างและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ และมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม

8. อาจารย์พึงปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ
9. อาจารย์ต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรม
10. อาจารย์พึงปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างกัลยาณมิตร

ดังนั้น การเป็นอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องพึงปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา โดยมีแนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นที่ตั้ง และเป็นสิ่งสำคัญมีประโยชน์หลายประการในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ได้ เช่น จะต้องเป็นผู้อุทิศเวลาและเสียสละให้กับการทำงานด้วยความรับผิดชอบ สอนลูกศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ช่วยเหลือลูกศิษย์และปฏิบัติต่อลูกศิษย์อย่างเป็นธรรม อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนร่วมงานได้ เช่น พึงเป็นนักวิจัยที่มีจรรยาบรรณ พึงส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ และมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม พึงปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ และพึงปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างกัลยาณมิตร หากอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขาดการมีจรรยาบรรณในสถานศึกษา ก็ย่อมเป็นอาจารย์ที่ไม่มีความสมบูรณ์ในความเป็นอาจารย์ในสถาบันและสถานศึกษาและไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนได้

ประวัติสังเขปของนราพงษ์ จรัสศรี

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการศึกษาถึงประวัติส่วนตัวและข้อมูลสำคัญเบื้องต้นของบุคคลตัวอย่าง มีความจำเป็นและถือเป็นข้อมูลที่สำคัญอย่างยิ่ง

ในกระบวนการของการศึกษาประวัติของนราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยได้พิจารณาค้นคว้าข้อมูลดังกล่าวจากวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต จำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่อง “รูปแบบและแนวความคิดในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี” ของ จุติกา โกศลเหมมณี (2556, น. 22-34) วิทยานิพนธ์เรื่อง “บทศักรรย์: นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยจากแนวคิดวรรณคดีไทย” ของ ณรงค์ คุ่มมณี (2559, น. 101-108) และจากวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต จำนวน 2 เรื่อง คือ วิทยานิพนธ์เรื่อง “เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี” ของ จิรายุทธ พนมรักษ (2553, น. 7-14) และเรื่อง “นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในการแสดงแสงเสียงประกอบจินตภาพ เรื่อง วังลดาวัลย์ อดีตอันรุ่งเรือง สู่ปัจจุบันอันรุ่งโรจน์” ของลักขณา แสงแดง (2557, น. 48-60) ร่วมกับการสัมภาษณ์บุคคลตัวอย่าง คือ นราพงษ์ จรัสศรี (นราพงษ์ จรัสศรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 มกราคม 2562) จากการค้นคว้าข้างต้นนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้น

นาย นราพงษ์ จรัสศรี เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2496 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรคนสุดท้องของนายเฉลิม จรัสศรี และนางเฉลิม จรัสศรี มีพี่น้องร่วมบิดาและมารดาทั้งสิ้น 3 คน มีภูมิลำเนาปัจจุบันอยู่ ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ข้อมูลด้านการศึกษา

พ.ศ. 2498 – 2499 ระดับอนุบาล โรงเรียนวัดตาลาน อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. 2500 – 2503 ระดับประถม โรงเรียนอนุบาลปทุมวัน เขตปทุมธานี กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2504 – 2506 ระดับมัธยมตอนต้น โรงเรียนบูรณวิทย์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2507 – 2508 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเซนต์คาเบรียล เขตสามเสน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2509 – 2511 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย
อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. 2521 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์
บัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521 – 2523 สำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพนาฏศิลป์สากล ณ เดอะ รอยัล
บัลเลต์ สคูล (The Royal Ballet School) กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

พ.ศ. 2544 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิต หลักสูตร Master of Arts
สาขาวิชา Cultural Management (International Programs) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2547 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต หลักสูตร Doctor of
Philosophy สาขาวิชา Architectural Heritage Management and Tourism (International
Programs) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้รับรางวัลดุษฎีบัณฑิต
ผลคะแนนยอดเยี่ยมรวม ทั้งเป็นดุษฎีบัณฑิตคนแรกในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร

3. ผลงานทางวิชาการ/งานสร้างสรรค์ที่สำคัญ

3.1 หนังสือ เรื่อง ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก

3.2 หนังสือ เรื่อง นารายณ์อวตาร เพอร์ฟอร์มมิ่ง เดอะ ไทย รามายณะ อิน เดอะ
โมเดิร์น เวิลด์ (Narai Avatara - Performing the Thai Ramayana in the Modern World)

3.3 เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ทฤษฎีนาฏศิลป์ตะวันตก (3504115)

3.4 เอกสารประกอบการสอน รายวิชานาฏยประดิษฐ์ 2 (3504312)

3.5 บทความ เรื่อง คุณสมบัติและเทคนิคการปฏิบัติการของผู้ออกแบบลีลาท่าเต้น
(Choreographer) และผู้กำกับการแสดง (Director) วารสารศิลปกรรม ปีที่ 8 ฉบับที่ 13
พ.ศ. 2543 หน้า 95 – 97

3.6 บทความ เรื่อง อิสดอรา ดันแคน (Isadora Duncan) สตรีผู้บุกเบิกทางด้าน
โมเดิร์นแดนซ์ (Modern Dance) วารสารศิลปกรรม ปีที่ 8 ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2543 หน้า 98 – 10

3.7 การออกแบบการแสดงชุด จิตวิญญาณบูรพา คีตภราดร และบูรพประทีปในงาน
พิธีเปิด – ปิด การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 วันที่ 6 – 20 ธันวาคม พ.ศ. 2541 ณ จังหวัด
กรุงเทพมหานคร

3.8 การศึกษาการออกแบบการแสดงชุด อันดามัน สูญเสียแต่ไม่เสียศูนย์ เพื่อเป็น
อนุสรณ์แด่ผู้สูญเสียจากเหตุการณ์ภัยพิบัติสึนามิ

3.9 การศึกษาการออกแบบการแสดงชุด พับนง เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่โศกนาฏกรรมจากเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และความสูญเสียจากวิกฤตการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ

3.10 การศึกษาแนวคิดการสร้างสรรคงาน และออกแบบลีลาของผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์ สำหรับการแสดงนาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ ได้แก่ มหานาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์และวิจิตรนาฏกรรมเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์

3.11 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 1 ผลงานในช่วงแรก (Early Work)

3.12 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 2 ความเป็นตัวตน (Personal)

3.13 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 3 ผลงานระดับสากล (The International Work)

3.14 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 4 การเต้นพิสุทธ (Pure Dance)

3.15 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 5 ผู้หญิงกับสังคม (Women and Society)

3.16 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 6 การแสดงเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Dance for a Specific Purpose)

3.17 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 7 ผลงานที่แยกประเภท (Hors catagorie pieces)

3.18 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 8 การตีความประเทศไทย (Interpreting Thailand)

3.19 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 9 การตีความแต่ละภูมิภาคประเพณี (Interpreting Regional Arts and Performing Arts Traditions)

3.20 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 10 ผลงานในภาพยนตร์ (Dance on Film)

3.21 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 11 ผลงานในอนาคต (Future Works)

3.22 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 12 สถานที่เฉพาะมรดกทางวัฒนธรรม (Site - specific heritage interpretation)

3.23 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 13 การแสดงขนาดใหญ่ในสนามกีฬา (Stadium - scale performances)

3.24 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 14 การดัดแปลงจากวรรณกรรม (Adapting from Literature)

3.25 เอกสารผลงานการแสดง เล่มที่ 15 การออกแบบการแสดงในพิธีเปิดและพิธีปิด ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 วันที่ 6 – 20 ธันวาคม พ.ศ. 2541 ณ จังหวัด กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การแสดงชุดจิตวิญญาณบูรพา คีตภราดร และบูรพประทีป

3.26 เอกสาร 100 ภาพประทับใจ ผลงานการแสดงของนราพงษ์ จรัสศรี

3.27 เอกสาร 100 ภาพประทับใจ ผลงานการสร้างสรรค์การแสดงนราพงษ์ จรัสศรี

3.28 เอกสาร 100 ภาพประทับใจ เบื้องหลังการสร้างสรรค์การแสดงของนราพงษ์ จรัสศรี

4. รางวัลสำคัญและเกียรติคุณที่ได้รับ

4.1 พ.ศ. 2547 ปริญญาดุษฎีบัณฑิตคนแรกของมหาวิทยาลัยศิลปากร และได้รับ รางวัลผลคะแนนยอดเยี่ยม ปริญญาดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากร

4.2 พ.ศ. 2549 รางวัลประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่นระดับหน่วยงานจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

4.3 พ.ศ. 2550 ได้รับการโปรดเกล้าให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

4.4 พ.ศ. 2553 ได้รับรางวัลศิลปินผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่ (ในฐานะนักแสดง) ซึ่งเป็นรางวัลที่วัดตามเกณฑ์งานวิจัยทางวิชาการ เรื่อง เกณฑ์การยกย่องมาตรฐานศิลปินทางด้าน นาฏศิลป์ของวิซุตา วุฑาพิทย์ โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนจุฬาฯ 100 ปี

4.5 พ.ศ. 2554 ได้รับรางวัลศิลปินผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่ (ในฐานะผู้ออกแบบ นาฏศิลป์) ซึ่งเป็นรางวัลที่วัดตามเกณฑ์งานวิจัยทางวิชาการ เรื่อง เกณฑ์การยกย่องมาตรฐาน ศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ของวิซุตา วุฑาพิทย์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนจุฬาฯ 100 ปี

4.6 พ.ศ. 2555 ได้รับรางวัลศิลปินผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่ (ในฐานะผู้สืบทอด งานนาฏศิลป์) และรางวัลมาตรฐานศิลปินต้นแบบผู้บุกเบิกนาฏศิลป์สมัยใหม่ ซึ่งเป็นรางวัลที่ วัดตามเกณฑ์งานวิจัยทางวิชาการ เรื่อง เกณฑ์การยกย่องมาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ของ วิซุตา วุฑา-พิทย์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนจุฬาฯ 100 ปี

4.7 พ.ศ. 2556 ได้รับรางวัลสถาปत्यขจร ซึ่งเป็นรางวัลบุคคลตัวอย่างผู้มีผลงาน ศิลปะยอดเยี่ยม โดยสมาคมนิสิตเก่าคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (นราพงษ์ จรัสศรี, อ้างอิงจากลักขณา แสงแดง, 2557, น. 59-60)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับนราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างบางเรื่องที่สำคัญ ดังนี้

จิรายุทธ พนมรักษ์ (2553) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี” งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาเอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี 2. ศึกษาลักษณะนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยเฉพาะตัวของนราพงษ์ จรัสศรี ในผลงานการแสดง การศึกษาประกอบด้วยการพิจารณาเรื่องเอกลักษณ์ไทย ทฤษฎีทางสุนทรียศาสตร์ และการศึกษาประวัติชีวิตของศิลปิน วิธีการศึกษาใช้วิธีการค้นคว้าเอกสารและการสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งร่วมฟังการบรรยายและสนทนากลุ่มกับนักศึกษา การศึกษาครั้งนี้พบว่าเอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี มีการนำเสนอการตีความความเป็นเชื้อชาติไทยผสมผสานระหว่างแนวความคิด ลีลา ของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ตะวันออกและนาฏศิลป์ตะวันตก ทำให้เกิดนาฏยลีลาแบบไทยร่วมสมัยกระบวนท่าที่ปรากฏจะสะท้อนถึงความเคารพขนบจารีตดั้งเดิม และสร้างสรรค์ขึ้นใหม่โดยคำนึงถึงพื้นฐานความเหมาะสมและไม่ทำงานของเก่าลักษณะที่สะท้อนเอกลักษณ์และสื่อให้เห็นคือความเป็นเชื้อชาติอีกอย่างหนึ่ง ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปะดนตรีนาฏศิลป์และศาสนา นอกจากนี้ยังแสดงถึงความเป็นอิสระทางการสร้างสรรค์ เพื่อให้ภาพการแสดงปรากฏตรงตามแนวความคิด เนื้อเรื่องและสถานการณ์ก่อให้เกิดสุนทรียภาพทางศิลปะ สร้างจิตสำนึกความเป็นไทยแก่ผู้ชม รวมทั้งเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในการอนุรักษ์ เพื่อการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นใหม่กลับไปสนใจเอกลักษณ์ของความเป็นไทยได้ดียิ่ง

สมชาย ไตวิทตวงศ์ (2553) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาลีลาสตรีและบทบาทนางมณฑิในนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ‘นารายณ์อวตาร’” ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดวิธีการสร้างสรรค์ลีลาสตรีและบทบาทนางมณฑิในนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย นารายณ์อวตารองก์ที่ 3 ตอนลงกาและอโยธยา วิเคราะห์องค์ประกอบ ศึกษาพัฒนาการของลีลาจากเชียงใหม่สู่กรุงเทพฯ ตลอดจนวิเคราะห์บทบาทนางมณฑิกับบริบททางสังคม โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

ทางวิชาการ สัมภาษณ์ สังเกตการณ์ และเป็นแบบให้ทดลองออกแบบด้วยตนเอง ผลการศึกษาพบว่า แนวคิด วิธีการสร้างสรรค์ลีลาสตรีของนราพงษ์ จรัสศรี ผ่านบทบาทนางมณฑาในนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย นารายณ์อวตาร องค์ที่ 3 ตอนลงกาและอโยธยา (อันเป็นตอนที่นางมณฑาได้กลืนข้าวทิพย์จากกรุงลงกา และอยากกินด้วยอาการเหมือนคนแพ้ท้อง นางจึงขอให้ทศกัณฐ์พระสวามีหาข้าวทิพย์มาให้) นั้นได้รับแรงบันดาลใจจากความงดงามในบทพระราชนิพนธ์รามเกียรติ์รัชกาลที่ 1 และจิตรกรรมฝาผนังของไทย ผนวกกับการผสมผสานระหว่างนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตก เช่น กระดกเท้าหน้า (Flex) เหมือนในนาฏศิลป์ไทย แต่ทำหลังกดปลายเท้า (Point) เหมือนบัลเลต์ (Ballet) ท่าอาราบะสก์ (Arabesque) แสดงถึงความรู้สึกเรงว่า เบิกบาน ลีลาที่ได้รับมาจากวลี พันธุ์ไม้เลื้อย คือ ลีลางามมณฑา จับแขน-บาททศกัณฐ์เปรียบเสมือนไม้เลื้อยที่เกี่ยวเกาะต้นไม้ใหญ่หรือท่าทอดกายกับพื้นเหมือนจะสิ้นสติ และยังพบลีลาจากประสบการณ์ทำงานและการชม เช่น ท่าลูบไล้แขนจากบัลเลต์คลาสสิกเรื่อง สลุปิงปิวตี (Sleeping Beauty) ในท่อนที่ว่า ผิวพรรณผุดผ่องอำไพ นราพงษ์ จรัสศรี นำมาหลอมและตีความใหม่จนกลายเป็นลีลาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในด้านบริบททางสังคมนางมณฑาสะท้อนให้เห็นว่านางมีความโดดเด่นในการรักษาความดีงามตามแบบสตรีไทย อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นช้างเท้าหลังที่ดีของสามี อีกทั้งยังมีความเป็นมารดาและภรรยาในเวลาเดียวกันกล่าวคือ อาการไม่สมประดีอยากกินข้าวทิพย์เป็นอาการของผู้หญิงที่กำลังตั้งครรภ์ การเรียกร้องความสนใจตามปกตินิสัยของสตรีที่ต้องการความดูแลเอาใจใส่จากสามีสะท้อนภาพทั้ง 2 ด้านนั้นออกมา การศึกษาครั้งนี้ จึงทำให้เกิดองค์ความรู้ทั้งในแนวคิด วิธีการสร้างสรรค์ลีลาของผู้ออกแบบลีลา และยังทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของสตรีในสังคมไทยยิ่งขึ้น อนึ่งยังสามารถนำความรู้มาเป็นต้นแบบในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยที่สื่อถึงลีลาสตรีเพศอื่น ๆ ได้อีกด้วย อันถือเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์วรรณกรรมเรื่องรามเกียรติ์ เพื่อการสืบทอดในสังคมต่อไป

ณัฐพร เพ็ชรเรือง (2554) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“นาฏศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์”** ศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์ ของนราพงษ์ จรัสศรี ตลอดจนวิเคราะห์การแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์กับบริบททางสังคมไทย งานวิจัยจะประกอบไปด้วยการวิเคราะห์การแสดงทั้ง 3 ชุดการแสดง โดยประกอบไปด้วยชุดที่ 1 กวนเกษียรสมุทร ชุดที่ 2 ดุลยภาพความกลมกลืน ชุดที่ 3 พระบารมีปกเกล้าเหล่าประชา รวมทั้งวิเคราะห์บริบททางสังคมไทย และประโยชน์กับคุณค่าของการแสดงงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยโดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากหนังสือ วิทยานิพนธ์ เอกสาร วิดีโอ รวมทั้งการสัมภาษณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่าการแสดงในครั้งนี้ได้ประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งความสำเร็จในครั้งนี้เป็นการได้รับความร่วมมือจากนิสิต เจ้าหน้าที่และบุคลากร เปรียบเสมือนว่านาฏยศิลป์ได้กลายเป็น จุดศูนย์รวมของบุคคลที่หลากหลายจนสามารถมารวมตัวกัน ใช้ความสมัครสมานสามัคคีในการทำงานร่วมกัน และยังสะท้อนถึงสภาพสังคมไทยในด้านความสามัคคี ที่มีความแตกต่างทางด้านความคิด เชื้อชาติ ศาสนา หรือแม้กระทั่งความแตกต่างทางด้านการถ่ายทอตนนาฏยศิลป์ไทยและนาฏยศิลป์ตะวันตก ซึ่งสามารถสะท้อนให้ผู้ชมได้ทราบว่า ความแตกต่างทั้งหมดนี้ได้มีสิ่งหนึ่งที่คนไทยทุกคนหรือคนเชื้อชาติอื่นที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทยได้กระทำสิ่งเดียวกันนั่นคือ ความจงรักภักดีที่มีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ซึ่งแง่คิดจากการแสดงในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการแสดงพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ในครั้งต่อไปได้อย่างสมบูรณ์และงดงาม

จุลชาติ อรัณยะชาติ (2556) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย ‘นารายณ์อวตาร’ พ.ศ. 2546”** ของนราพงษ์ จรัสศรี นี้ผู้วิจัยต้องการศึกษารูปแบบและแนวคิดในการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย “นารายณ์อวตาร” พ.ศ. 2546 ของนราพงษ์ จรัสศรี ที่จัดแสดงขึ้นระหว่างวันที่ 2-4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยแบบสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์มรดกทางนาฏยศิลป์และวรรณกรรมของชาติสำหรับคนรุ่นใหม่ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งประเด็นคำถามถึงรูปแบบและแนวคิดในการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย “นารายณ์อวตาร” พ.ศ. 2546 ของ นราพงษ์ จรัสศรี จะเป็นอย่างไร เครื่องมือ 6 ชนิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ การสำรวจข้อมูลเชิงเอกสารการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างงานนาฏยศิลป์แบบสร้างสรรค์การมีส่วนร่วมในงานสัมมนา สื่อสารสนเทศอื่น ๆ การสำรวจข้อมูลภาคสนามและเกณฑ์มาตรฐานศิลปวัฒนธรรม การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการอยู่ในช่วงของเดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 นำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดถูกนำมาวิเคราะห์และได้คำตอบของงานวิจัยในครั้งนี้ คือ รูปแบบของการแสดงนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย “นารายณ์อวตาร” ประกอบไปด้วย 1) บทการแสดง 2) การออกแบบลีลา 3) การออกแบบเครื่องแต่งกาย 4) การออกแบบดนตรี 5) การออกแบบพื้นที่เวที 6) การออกแบบแสง 7) การออกแบบอุปกรณ์การแสดง 8) นักแสดงและแนวคิดในการสร้างเอกลักษณ์ไทยในงานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย “นารายณ์อวตาร” พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 1) สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ไทย 2) การใช้สัญลักษณ์เพื่อสร้างเอกลักษณ์ไทย 3) การใช้ทฤษฎีทางด้านนาฏยศิลป์

และทัศนศิลป์เพื่อสร้างเอกลักษณ์ไทย 4) การใช้ความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเสริมเอกลักษณ์ไทยให้เด่นชัดขึ้น 5) สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมไทย 6) คำนึงถึงการสร้างสรรค์เพื่อสร้างเอกลักษณ์ไทย 7) การอนุรักษ์ความเป็นไทย 8) คุณธรรมที่ยอมรับกันในสังคมไทย 9) การสร้างอรรถรสในการแสดงเพื่อสร้างเอกลักษณ์ไทย 10) คำนึงถึงการสื่อสารเพื่อสร้างเอกลักษณ์ไทย 11) สร้างจิตสำนึกในด้านเอกลักษณ์ไทยให้กับคนรุ่นใหม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยทุกประการ

จุติกา โกศลเหมมณี (2556) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“รูปแบบและแนวความคิดในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี”** งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี และเพื่อศึกษาแนวความคิดในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ สังเกต สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในเชิงลึก ศึกษาวิทัศน์ จากงาน 3 ชิ้น ของนราพงษ์ จรัสศรี ได้แก่ ปาร์ฟุ่ม แสดงเมื่อ พ.ศ. 2532 แสง-เสียง ประกอบจินตภาพคนดีศรีอยุธยา แสดงเมื่อ พ.ศ. 2538 และนารายณ์อวตาร แสดงเมื่อ พ.ศ. 2546 นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปผล และนำเสนอเป็นงานวิจัยการศึกษาในรูปแบบจากองค์ประกอบการแสดงได้แก่บทการแสดง ลีลา เครื่องแต่งกายดนตรี พื้นที่การแสดง แสง ฉากและอุปกรณ์ ประกอบการแสดงและนักแสดง พบว่ามีการบูรณาการการแสดง จากความหลากหลายทางวัฒนธรรม คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทย ให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับคนรุ่นใหม่จะนำเสนอในระยะเวลาที่เหมาะสม แนวความคิดในการสร้างสรรค์ พบว่าให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์ใหม่จากความดั้งเดิมการใช้ทฤษฎีทางนาฏศิลป์ และทฤษฎีทางศิลปะ คำนึงถึงการนำเสนอประเด็นใหม่ด้วยการผสมผสานรูปแบบการแสดงจากนาฏศิลป์ และวัฒนธรรมที่หลากหลาย การรักษาเอกลักษณ์ของการแสดงดั้งเดิมไว้ คำนึงถึงการสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ ให้ความสำคัญกับสังคมส่วนรวม การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มีคุณธรรมจริยธรรม และให้ความสำคัญกับสตรีผลที่ได้จากงานวิจัยตรงตามวัตถุประสงค์

ธรรณญา ภูมิจิโรจ (2556) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“แนวความคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมไทยของนราพงษ์ จรัสศรี”** นี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษารูปแบบในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมไทยของนราพงษ์ จรัสศรี และ 2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมไทยของนราพงษ์ จรัสศรี โดยใช้ระเบียบของวิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นการสำรวจข้อมูลเชิง

เอกสารการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สื่อสารสนเทศอื่น ๆ การสำรวจข้อมูลภาคสนามและเกณฑ์มาตรฐานศิลปินต้นแบบนำมาสังเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและนำเสนอเป็นงานวิจัย โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนา วิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยเกี่ยวกับบทบาทสตรีในสังคมไทยของนราพงษ์ จรัสศรี นั้นจะใช้รูปแบบการแสดงตามองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ประกอบด้วย บทการแสดงที่ยังคงรักษาประเด็นหลักในเรื่องของผู้หญิงและง่ายต่อการเข้าใจของผู้ชมที่เป็นคนทั่วไปมีการสร้างสรรค์ลีลาขึ้นใหม่โดยยังรักษาลีลาแบบดั้งเดิม ใช้ท่าแม่บททางด้านนาฏศิลป์ เพื่อช่วยเสริมให้นักแสดงสื่อความหมายได้อย่างความชัดเจน นอกจากนี้ยังสร้างสรรค์ลีลาใหม่บนพื้นฐานของลีลาแบบดั้งเดิมผสมผสานในหลากหลายวัฒนธรรมและสื่อให้คนเข้าใจง่าย นักแสดงมีเทคนิคการเต้นจากหลายวัฒนธรรมและยังคงรักษาหัวใจของวัฒนธรรมไทยไว้เครื่องแต่งกายจะช่วยส่งเสริมลีลาจากนาฏศิลป์ไทยและในขณะเดียวกันก็เอื้อต่อลีลาจากวัฒนธรรมตะวันตกด้วย ด้านดนตรีมีการสร้างสรรค์เสียงและดนตรีใหม่บนพื้นฐานแบบดั้งเดิม รูปแบบด้านอุปกรณ์การแสดงที่ยังคงรักษาทัศนคติของเรื่องราวในอดีตด้วยส่วนแนวความคิดในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี นั้นได้ให้ความสำคัญทางด้านความแตกต่างระหว่างเพศที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ไทยใช้ความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมอื่นเพื่อเสริมให้วัฒนธรรมไทยเด่นขึ้น ตลอดจนการสร้างสรรค์และการสร้างอรรถรสเพื่อให้ผู้ชมเข้าถึงบทการแสดง การอนุรักษ์การใช้สัญลักษณ์ การนำหลักคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาเสริมและสุดท้ายคือนำเอาทฤษฎีทางด้านนาฏศิลป์และทัศนศิลป์ มาเป็นแนวความคิด ในการสร้างงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย

สุรสิทธิ์ วิเศษสิงห์ (2556) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“อรรถรสในนาฏศิลป์ผ่านนาฏกรรมแนวใหม่ เรื่อง นารายณ์อวตาร”** มีวัตถุประสงค์จะศึกษารูปแบบและแนวความคิดของการใช้อรรถรส ซึ่งเป็นวิธีการสร้างสรรค์ หรือเทคนิคสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยเรื่อง “นารายณ์อวตาร” ดังนั้น ผู้วิจัยได้จึงตั้งประเด็นคำถามไว้ 2 ประเด็น คือ 1. รูปแบบของงานนาฏศิลป์ร่วมสมัย “นารายณ์อวตาร พ.ศ. 2546” ของนราพงษ์ จรัสศรี เป็นอย่างไร 2. แนวความคิดในการสร้างอรรถรสในการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย “นารายณ์อวตาร” พ.ศ. 2546 เป็นอย่างไร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ งานวิจัย หนังสือ ตำรา และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย เรื่อง “นารายณ์อวตาร” ของนราพงษ์ จรัสศรีจากนั้น จึงนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และนำเสนอเป็นงานวิจัย ผลการวิจัยรูปแบบในการสร้างงานเพื่อเพิ่มอรรถรสในการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี นั้นใช้

องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ไทย ซึ่งประกอบไปด้วย บทการแสดงที่นำมาตัดต่อใหม่ให้ตรงตามจุดประสงค์ของการแสดงที่มีผลต่อผู้ชมรุ่นใหม่ ลีลาของผู้แสดงชาวล้านนาที่ผสมผสานระหว่างจารีตดั้งเดิมของการแสดงโขน ในวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมตะวันตกที่มีความหลากหลาย การออกแบบเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ฉาก แสง เสียง และอุปกรณ์ประกอบฉากที่ได้รับอิทธิพลจากจิตรกรรมฝาผนังแบบดั้งเดิมของไทย และการออกแบบในศิลปะการแสดงแบบตะวันตก แต่ยังคงความเป็นไทยไว้ ส่วนแนวความคิดในการสร้างอรรถรส ในการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี ให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์งานด้านนาฏศิลป์ในรูปแบบใหม่โดยใช้ความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ตลอดจนรูปแบบของการแสดงและคำนึงถึงผู้ชมที่เป็นคนรุ่นใหม่ ที่สอดคล้องกับทฤษฎีทางด้านความงามของศิลปะการแสดง

รัฐศาสตร์ จันเจริญ (2556) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“นาฏศิลป์ไทยเพื่อเพิ่มจินตนาการผ่านการแสดงแสงเสียงประกอบจินตภาพคนดีศรีอยุธยา”** การวิจัยนี้ต้องการศึกษารูปแบบและแนวความคิดในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อเพิ่มจินตนาการ ผ่านการแสดงแสง-เสียงประกอบจินตภาพ คนดีศรีอยุธยา ประพันธ์บทการแสดงโดยคุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ศิลปินแห่งชาติและกำกับการแสดงโดยนราพงษ์ จรัสศรี จัดแสดงขึ้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2535 ณ วัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างงานนาฏศิลป์ให้เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์มรดกทางปฐมนิยสถานนาฏศิลป์ และวรรณกรรมของชาติสำหรับเยาวชนคนรุ่นใหม่ ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นคำถามถึงรูปแบบและแนวคิดในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ไทย เพื่อเพิ่มจินตนาการ โดยใช้เครื่องมือ 6 ชนิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ การสำรวจข้อมูลเชิงเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การจัดการสัมมนา สื่อสารสนเทศ การสำรวจข้อมูลภาคสนาม และเกณฑ์มาตรฐานยกย่องศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ โดยการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการอยู่ในช่วงของเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2556 ข้อมูลทั้งหมดได้ถูกนำมาวิเคราะห์ และได้คำตอบของงานวิจัยในครั้งนี้ คือ รูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ไทยเพื่อเพิ่มจินตนาการในองค์ประกอบการแสดง ซึ่งประกอบไปด้วย 1) บทการแสดง 2) การออกแบบลีลา 3) การออกแบบเครื่องแต่งกาย 4) การออกแบบดนตรี 5) การออกแบบแสง 6) นักแสดง และแนวคิดในการสร้างนาฏศิลป์ไทยเพื่อเพิ่มจินตนาการ ประกอบด้วย 1) การใช้ความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม 2) การใช้สัญลักษณ์ 3) การใช้ทฤษฎีทางด้านนาฏศิลป์และทัศนศิลป์ 4) การใช้ความหลากหลายของรูปแบบการแสดง 5) สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมไทย 6) คำนึงถึงความคิดสร้างสรรค์

7) การอนุรักษ์ความเป็นไทย 8) การคำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรม 9) การสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มจินตนาการในการแสดง 10) การคำนึงถึงการสื่อสาร 11) การคำนึงของการรับรู้ของเด็กกลุ่มใหม่ ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยทุกประการ

ปัทมา วัฒนพานิช (2556) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“บทบาทนางนารายณ์ในการแสดง นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย เรื่อง นารายณ์อวตาร”** การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและแนวคิดในการสร้างสรรค์บทบาทนางนารายณ์ในการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย เรื่องนารายณ์อวตาร ซึ่งมีวิธีในการดำเนินการวิจัยจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสำรวจข้อมูลเชิงเอกสารการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ การสัมมนาสื่อสารสนเทศ การสำรวจข้อมูลภาคสนามและการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของการแสดงประกอบไปด้วย บทการแสดงมีการสร้างสรรค์บทใหม่บนพื้นฐานเนื้อเรื่องเดิมลีลาที่มาจากหลากหลายวัฒนธรรมแต่ให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์ไทย ส่วนบทการแสดงการออกแบบลีลา ดนตรี เครื่องแต่งกาย พื้นที่เวที แสง นักแสดงและอุปกรณ์การแสดง มีการสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงคนรุ่นใหม่ ในด้านแนวคิดการสร้างสรรค์การแสดงประกอบไปด้วย การสะท้อนบทบาทของสตรีเพศในสังคมไทย การอนุรักษ์จารีตวัฒนธรรมของไทย การใช้สัญลักษณ์ การใช้ทฤษฎีนาฏศิลป์และทัศนศิลป์ คำนึงถึงการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม คำนึงถึงการสื่อสาร รูปแบบการแสดงที่หลากหลาย คุณธรรมและเยาวชนคนรุ่นใหม่ นอกจากการค้นพบที่ได้กล่าวมาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วการศึกษาในครั้งนี้ยังพบว่า บทบาทนางนารายณ์แบบเดิมมีรูปแบบนาฏศิลป์ไทย ประกอบไปด้วยบทบาทนางอัสร บทบาทหญิงงามคู่กับสติปัญญา และบทบาทเพศผู้เมื่อย ส่วนบทบาทนางนารายณ์แบบใหม่เป็นรูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ประกอบด้วย บทบาทการยกย่องคุณค่าเพศหญิง บทบาทเพศสภาพ บทบาทสตรีเพศ และบทบาทเพศผู้เมื่อย

ภาณุมาศ ผลพิกุล (2557) จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **“การศึกษาความเป็นผู้นำทางด้านนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี”** วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาและวิเคราะห์ผลงานการแสดงทางด้านนาฏศิลป์ไทยร่วม สมัยตลอดจนความสำคัญของความเป็นผู้นำทางด้านนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ที่ส่งผลต่อบริบททางสังคม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data) ผลการศึกษาพบว่าได้คุณภาพในระดับสูงที่สามารถสื่อถึงความหมายของงานอย่างเห็นได้ชัดและสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์คือผลงานทางด้านนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ทำให้ผู้ชมได้เห็นและสัมผัสถึงศิลปะทางด้านการแสดงอย่างแท้จริงและลึกซึ้งเมื่อพิจารณาจากหลักฐานผลงานของ

นราพงษ์ จรัสศรี มีอิทธิพลต่อวงการนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของประเทศไทยและยังคงล้ำหน้าศิลปินทางด้านนาฏศิลป์สมัยใหม่ของประเทศไทยที่มีให้เห็นอยู่ในประเทศในขณะนี้ โดยเห็นได้จากการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยเรื่อง เกณฑ์การยกย่องมาตรฐานศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ของวิษุตา วุฒาติย์ พบว่า นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้บุกเบิกนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยมีความโดดเด่นมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน ผลงานมีคุณค่าด้านปรัชญา ศาสนา วัฒนธรรมความเป็นไทย รวมไปถึงพัฒนาการด้านศิลปะการแสดงในบริบททางด้านสังคมศิลปะการแสดงของนราพงษ์ จรัสศรี ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในหลากหลายมิติ ซึ่งยากที่จะหาศิลปินใดในศาสตร์แขนงนี้มาเทียบได้

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น อย่างน้อยจำนวน 10 เรื่อง เห็นได้ว่าเป็นการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของความเป็นนาฏศิลป์ของนราพงษ์ จรัสศรี หรือกระบวนการถ่ายทอดความรู้หรืองานแสดงนาฏศิลป์ ก็เป็นไปในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์แทบทั้งสิ้น ซึ่งงานวิจัยตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการเทียบเคียงระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ตลอดจนองค์ประกอบหรือประเด็นต่าง ๆ ที่อาจเชื่อมโยงเข้ากับคุณลักษณะความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นครูหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ ผู้วิจัยขอเสนอโดยสังเขป ดังนี้

ภควัต ศรียารัตน์ (2559, น.90) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ ของจิตสำนึกความเป็นครูรุ่นใหม่ พบว่า จิตสำนึกความเป็นครู เป็นการที่บุคคลที่ประกอบอาชีพผู้สอน มีการรู้คิดที่ดี มีพฤติกรรมที่เหมาะสม และมีคุณธรรมที่เหมาะสมกับอาชีพของตน ทำให้บุคคลสามารถควบคุม กำกับ และตัดสินใจแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสมสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ ซึ่งจากการวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นครูแบ่งได้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ การสะท้อนคิด พฤติกรรม และคุณธรรม

ธรรมนันท์กา แฉ่งสว่าง (2554, น.122-123) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู: การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา พบว่า ประสบการณ์ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ช่วง โดยในแต่ละช่วงจะมีประเด็นประกอบ ดังนี้

1. การแบ่งช่วงเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเป็นครู ผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู จะต้องมีความใส่ใจและพฤติกรรม ที่ประกอบไปด้วย 4 ประเด็น

ได้แก่ ตระหนักรู้ถึงความเป็นครู มีเป้าหมายในการทำงานเพื่อเด็กปฏิบัติตนเป็นอยู่บนวิถีแห่งความเป็นครู และปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรักและความเมตตา

2. ช่วงพัฒนาสู่การเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู ประกอบด้วย “ส่วนเสริมสร้างการพัฒนาสู่การเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู” 5 ประเด็น ได้แก่ การมีตัวแบบจิตวิญญาณ แรงจูงใจในการเข้าสู่อาชีพครูมีประสบการณ์ในการเผชิญ และพบเห็นสภาพชีวิตที่ยากลำบาก ความผูกพันระหว่างครูกับศิษย์และคุณลักษณะ พื้นฐานทางจิตวิทยา

3. ช่วงการคงอยู่ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู ประกอบด้วย “ส่วนที่ช่วยดำรงการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู” 4 ประเด็น ได้แก่ ความสุข ความภาคภูมิใจ ความผูกพันระหว่างครูกับศิษย์ และศรัทธาต่อบุคคลผู้ทรงคุณค่าของแผ่นดิน

ณัฐภรณ์ (2553, มกราคม-เมษายน, น.46-47) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู พบว่า จิตวิญญาณความเป็นครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การปฏิบัติต่อศิษย์โดยเสมอภาค ความเชื่อมั่นในศักยภาพของมนุษย์ และการเสียสละในงานครู ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีขอบเขต ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การปฏิบัติตามหน้าที่ครู เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ได้แก่ การอบรมสั่งสอนศิษย์โดยคำนึงถึงการพัฒนาศิษย์ได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพและนอกจากนี้ยังต้องมีความรักในอาชีพและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมอาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 การปฏิบัติต่อศิษย์โดยเสมอภาค เป็นการปฏิบัติต่อศิษย์ทุกคน อย่างยุติธรรม และมีเหตุผล โดยไม่คำนึงถึงอำภิสลีนจำง หรือความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

องค์ประกอบที่ 3 ความเชื่อมั่นในศักยภาพของมนุษย์ เป็นความเชื่อมั่น และศรัทธาว่ามนุษย์ทุกคนเป็นคนดี และศักยภาพในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง

องค์ประกอบที่ 4 การเสียสละในงานครู เป็นการปฏิบัติงานและหน้าที่สอนศิษย์อย่างเต็มที่ โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

จากการศึกษางานวิจัยและงานเขียนทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นครู พบว่า มุ่งเน้นพิจารณาและให้ความสำคัญไปที่การถ่ายทอดความรู้ ความเป็นต้นแบบ และคุณธรรม จริยธรรม หรือจรรยาบรรณที่สำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวทางของวิธีดำเนินการวิจัยมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ทำศึกษา เรื่อง “การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี” ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ และประสบการณ์ส่วนตัว ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงรวบรวมการดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การตรวจสอบข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี โดยได้กำหนดเป้าหมายกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่ม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ผู้วิจัยเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้วิธีการเลือกสัมภาษณ์แบบเจาะจง ดังต่อไปนี้

1.) กลุ่มผู้ร่วมงานกับนราพงษ์ จรัสศรี (ไม่น้อยกว่า 10 ปี) จำนวนไม่น้อยกว่า

5 คน

1.1) อาจารย์ ดร.วิษุตา วุฑฒิตย์ ข้าราชการบำนาญ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พชรินทร์ สันติอัครวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชา นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาลินี อาชายุทธการ อาจารย์ประจำภาควิชา นาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4) รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์ อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางค์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.5) อาจารย์ ดร. สิริวัณร ศรีชลาคม อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปนาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.) กลุ่มลูกศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพครูที่สังกัดสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องศิลปะการแสดง จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน

2.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวดี มากพา อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติกรณ์ นพอุดมพันธ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.3) อาจารย์ ดร. สทาศัย พงศ์หิรัญ หัวหน้าสาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.4) อาจารย์ ดร.ภาคพร หอมนาน อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปนาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2.5) อาจารย์ ดร.วิทวัส กรมณีโรจน์ อาจารย์ประจำวิชาศิลปนาฏศิลป์และศิลปการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

2.6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์ อาจารย์ประจำวิชาสาขานาฏศิลป์ไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

2.7) อาจารย์ ดร.ธิติมา อ่องทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

2.8) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2.9) อาจารย์ ดร.ภาคพร พิมสาร อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2.10) อาจารย์ ดร.นริรัตน์ พิณจินาสาร อาจารย์สาขาวิชาศิลปะการละคร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2.11) อาจารย์ ดร.ชนิดา จันทรงาม อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปนาฏศิลป์และการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2.12) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชกร ชิตท่อม อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปนาฏศิลป์ไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.13) อาจารย์ณัฐพร เพ็ชรเรือง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปนาฏศิลป์และการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2.14) อาจารย์ ดร. ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2.15) อาจารย์ ดร.ลักขณา แสงแดง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยอกลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์

2.16) อาจารย์ ดร.ณัฐพัชร์ ผลิตพิกุล สาขาศิลปการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยอกลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

2.17) อาจารย์ ดร. ดวงพร มีทรัพย์ อาจารย์ประจำกลุ่มสาระดนตรีและนาฏศิลป์ โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ กรุงเทพมหานคร

2.18) อาจารย์ภูวนัย กาฬวงศ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะครู ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.19) อาจารย์วิราณี แฉ่นทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2.20) อาจารย์จินตนา อนุวัฒน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

3.) กลุ่มลูกศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพศิลปิน จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน

3.1) นางสาววรจิต แจ่มณี ศิลปินอิสระทางด้านนาฏศิลป์

3.2) นางสาวณพิชญา อัมพันแสง ศิลปินอิสระทางด้านนาฏศิลป์

3.3) ดร.อภิชาติ เกตุแก้ว ศิลปินอิสระทางด้านศิลปการแสดง

3.4) อาจารย์ ดร.ณรงค์ คุ่มมณี ศิลปินอิสระทางด้านศิลปการแสดง

3.5) นางสาวธนาภรณ์ วีระเดช ศิลปินอิสระทางด้านนาฏศิลป์

3.6) นางสาวชนิษฐา บุตรเจริญ ศิลปินอิสระทางด้านนาฏศิลป์

3.7) นายณัฐพงษ์ ทวีศรี ศิลปินอิสระทางด้านนาฏศิลป์

จากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ให้สัมภาษณ์ข้างต้น เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และสามารถให้ข้อมูลต่างๆ ได้เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อหาคุณลักษณะ ความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี ในฐานะครูสอนนาฏศิลป์ตะวันตก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพวงษ์ จรัสศรี” ผู้วิจัยได้ออบแบบเครื่องมือในการวิจัย เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงและป้องกันการเกิดการอคติในการวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมุ่งเนื้อหาในประเด็น ของลักษณะความเป็นครู วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู และคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่น อีกทั้ง ปัจจัยหรือสภาพแวดล้อม วิธีการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศการสอน ของนราพวงษ์ จรัสศรี ในฐานะเป็นครูผู้สอนนาฏศิลป์ตะวันตก

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผู้วิจัยจะคัดเลือกผู้ที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้โดยคัดเลือกให้เหลือเพียงกลุ่มละไม่น้อยกว่า 1 คน แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น หยิบยกมาเป็นประเด็น ในการสนทนากลุ่ม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มที่คัดเลือกแล้ว ได้ร่วมทบทวน อภิปราย ถกเถียง หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภทได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) และการเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Data) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร

การศึกษาข้อมูลในเชิงเอกสารทางวิชาการในเรื่องของประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพวงษ์ จรัสศรี โดยมุ่งประเด็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะความเป็นครู คุณลักษณะของครูในระดับอุดมศึกษา และแนวคิด ที่เกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอด ที่มีการบันทึกไว้ในตำรา หนังสือ เอกสารทางวิชาการ บทความ รวมถึงงานวิจัย ฯลฯ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกสำรวจข้อมูลเชิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบเพิ่มเติมในขณะเก็บข้อมูลภาคสนามและเป็นประโยชน์แก่งานวิจัย จะกระทำก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

การกำหนดประเด็นเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี โดยใช้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นครู วิธีการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี ในฐานะในครูผู้สอนนาฏยศิลป์ตะวันตก ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี ในฐานะในครูผู้สอนนาฏยศิลป์ตะวันตก และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน วิธีการสอน บรรยากาศการสอน รวมถึงคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู และคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี ในฐานะในครูผู้สอนนาฏยศิลป์ตะวันตก ตั้งเป็นคำถามในการวิจัย เพื่อให้ได้ประเด็นคำตอบตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่สมบูรณ์ครบถ้วน

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลมานั้นมีความถูกต้องหรือไม่โดยอาจจะทำไปพร้อมกันกับการเก็บรวบรวมข้อมูลก็ได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยมีวิธีการตรวจสอบด้านผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย คือ การตรวจสอบว่าผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยแต่ละคนจะให้ข้อมูลหรือความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไรจากการสัมภาษณ์ และการใช้วิธีการเก็บข้อมูล รวมถึงพฤติกรรมบรรยายภาคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่าง ๆ ประกอบไปด้วย

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและกระทำการวิจัยไปพร้อมกันตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย หลังจากเสร็จสิ้นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาจำแนกหมวดหมู่และตรวจสอบข้อมูล อีกครั้งหนึ่งว่าข้อมูลที่ได้รับมาทั้งหมดนั้นมีความถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ โดยตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในประเด็นเรื่องความเป็นครูและวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี รวมถึงคุณลักษณะอื่นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของ นราพงษ์ จรัสศรี และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน วิธีสอน

บรรยาภาศการสอน ฯลฯ ของนราพงษ์ จรัสศรี เมื่อได้ข้อมูลที่เหมาะสมแก่การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผล หากข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดหาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของ นราพงษ์ จรัสศรี นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี อันได้แก่ คุณลักษณะทางด้านความเป็นครู วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณที่โดดเด่น และคุณลักษณะพิเศษในการเป็นต้นแบบของครูความเป็นครูทางด้าน นาฏศิลป์ตะวันตก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลภาคสนาม ด้วยวิธีการ สัมภาษณ์และ จากนั้นผู้วิจัยจึงประมวลข้อมูลตามรูปแบบการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยและการพัฒนาการ วิจัยในครั้งนี้ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี” เป็นการศึกษาถึงคุณลักษณะสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ 2) ด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู และ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่โดดเด่น ใช้ รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพในการดำเนินการ อาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่งสำคัญ ได้แก่ การศึกษาจากเอกสาร และการศึกษาจากสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอตามคุณลักษณะสำคัญ 3 ด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

คุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี

การถ่ายทอดความรู้ หมายถึง ขั้นตอนหรือกระบวนการในการส่งต่อความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งสามารถจำแนกคุณลักษณะดังกล่าวในรูปแบบกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ แบ่งได้ 5 กระบวนการสำคัญ ได้แก่

1. **การวิเคราะห์เหตุผล** หมายถึง การศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยสำคัญเพื่อให้เกิดเป็นความรู้และความเข้าใจในลักษณะการประเมินผู้เรียนเบื้องต้น ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ในกระบวนการนี้ได้รับข้อมูลสนับสนุนการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก่อนการเรียนการสอนในแต่ละวิชา ทั้งแบบทฤษฎีหรือปฏิบัติ ท่านจะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องราวต่าง ๆ กับนิสิตก่อนเสมอ เช่น การสอบถามชื่อเล่น การสอบถามภูมิหลังของการเรียนนาฏศิลป์ การสอบถามเรื่องราวทั่ว ๆ ไป หรือการเดินทางไป-กลับจากบ้านและมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเรื่องของการละลายพฤติกรรมระหว่างท่านกับศิษย์ เป็นวิธีการประเมินลักษณะของผู้เรียนในเบื้องต้นด้วยการสนทนาพูดคุยให้คลายความตึงเครียด (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

จำได้ว่าครั้งแรกท่านจะยังไม่สอนปฏิบัติก่อน แต่จะใช้วิธีการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้ดูเป็นกันเอง ไม่เหมือนกับการเรียนที่แบ่งแยกบรรยากาศของผู้สอนกับผู้เรียนแยกขาดจากกัน แต่ท่านจะให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ลองพูดถึงสิ่งที่คาดหวังจากรายวิชาปฏิบัติ แล้วท่านก็จะสังเกตนิสิตว่าสิ่งที่คาดหวังกับประสบการณ์นาฏศิลป์ที่ผ่านมา นั้น จะสามารถมาเจอกันตรงกลาง

ได้อย่างไร ทำให้นิสิตเรียนแล้วบรรลุจุดประสงค์ของวิชานั้น เพราะวิชาปฏิบัติต้องสังเกตพัฒนาการผู้เรียนเป็นหลัก (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี จะประเมินผู้เรียนเบื้องต้นด้วยวิธีการสอบถามผู้เรียนมีภูมิความรู้หรือประสบการณ์ของผู้เรียนว่ามีลักษณะอย่างไร จากนั้นก็จะให้อิสระในการที่ผู้เรียนจะสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเห็นได้จากการเรียนปริญญาเอกในหลักสูตร 3 ปีนั้น ครูจะให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด และให้เหตุผลต่อกระบวนการคิด ทำให้นิสิตนั้นสามารถนำความรู้ไปต่อยอดและใช้ได้จริง (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ท่านจะมีการประเมินความรู้ของนิสิตด้วยการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง โดยสอบถามนิสิตเกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่จะต้องเรียนในเทอมนั้น ๆ เช่น ถ้าวิชาทฤษฎีก็จะเป็นแนวแลกเปลี่ยนพูดคุยในลักษณะวิชาการมาก ๆ แต่ถ้าเป็นปฏิบัติก็จะเป็นเรื่องของการสื่อสารผ่านท่าทางมากกว่า ท่านจะเน้นย้ำเสมอว่า นักเดินที่ตีนั่นทักษะที่เก่งก็ส่วนหนึ่ง แต่ส่วนหนึ่งก็ต้องมาจากการสื่อสารอารมณ์และความรู้สึกด้วย ทำให้ผู้เรียนที่มีระดับของประสบการณ์นาฏศิลป์ที่แตกต่างกัน ได้เข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนร่วมกันมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากการสอนนาฏศิลป์ตามสตูดิโอเอกชนทั่วไป (วิวัฒน์ กรรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

ก่อนการเรียนท่านจะสอบถามนิสิตแต่ละคนว่า ฟันเพหรือความหลงใหลในนาฏศิลป์ของแต่ละคนมีลักษณะอย่างไร สามารถระบุหรือให้ระดับว่าเป็นแบบพอทำได้ ชอบมาก หลงรัก หรือคลั่งไคล้ แล้วท่านก็จะอธิบายเชิงแลกเปลี่ยนความเห็นให้นิสิตได้เข้าใจว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนแต่ละคน ย่อมมีประสบการณ์ในอดีตมาเป็นส่วนกำหนดด้วยเช่นกัน หากนิสิตมีความรู้สึกกับนาฏศิลป์ในลักษณะแบบให้เรียนก็ได้ ไม่ได้ชอบหรือรักมาก ท่านก็จะมีวิธีการสอนเพื่อให้นิสิตเพิ่มพูนระดับเป็นความชอบ หรือกรณีที่นิสิตมีความรู้คลั่งไคล้ ท่านก็จะแนะนำความสม่ำเสมอหรือการรักษาสถานภาพของความรู้สึกนั้นเอาไว้ให้ได้โดยตลอด ซึ่งทั้งหมดท่านได้พูดคุยกับนิสิต ก็เป็นเรื่องจากประสบการณ์ของท่านล้วน ๆ (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ถือเป็นต้นแบบความเป็นครูที่ดีอย่างแท้จริง เนื่องจากอาจารย์มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เหตุและผลอย่างสม่ำเสมอ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ผู้เรียนอย่างมีเหตุมีผลว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน อาจารย์ไม่เคยแบ่งแยกกลุ่มผู้เรียนให้เป็นที่เหลื่อมล้ำทางการเรียนการสอน อาจารย์สามารถสร้างสังคมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้มีความ

น่าสนใจ บริหารจัดการเรื่อง เนื้อหาสาระสำคัญและเวลาได้อย่างเหมาะสม (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

จากการเรียนการสอนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้มีองค์ความรู้หลากหลาย ศาสตร์ ฉะนั้นท่านสามารถนำองค์ความรู้ผนวกกับประสบการณ์ที่ท่านได้สั่งสมมาตลอดระยะเวลาการทำงานมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งท่านให้อิสระทางความคิดแก่นิสิตและมีความเข้าใจในบริบทของนิสิตแต่ละคน จึงทำให้ท่านนำองค์ความรู้ของท่านมาบวกกับความคิดอิสระของนิสิต นำมาวิพากษ์ วิเคราะห์ แนะนำและแก้ปัญหา จึงทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากทั้งตัวนิสิตและอาจารย์ช่วยกันวิเคราะห์ ซึ่งนับว่าการเรียนการสอนในแบบนราพงษ์ จรัสศรี ทำให้มีองค์ความรู้ที่หลากหลายนำมาใช้ในการจัดการเรียนสอนได้อย่างเหมาะสม (ชนิดา จันทรัมย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ศึกษากับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมีการวิเคราะห์ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนก่อนจัดการเรียนการสอน ทั้งในความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้เรียน เพื่อประเมินคุณลักษณะของผู้เรียน สำหรับกำหนดรูปแบบและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาและความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ตลอดจนผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เดิมในวิชาชีพของตนเองได้อย่างสูงสุด (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

การประเมินผู้เรียนขั้นต้นเกิดจากการพูดคุยและมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้เรียนอย่างเป็นมิตร ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความตึงเครียดและกล้าที่จะให้ข้อมูลจริงตามสภาพแวดล้อมของตน ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี นั้นแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญและมีความพยายามที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเกิดการพัฒนาศักยภาพภายในตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป (นริรัตน์ พินิจธนาสาร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 เมษายน 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า การวิเคราะห์เหตุผล เป็นกระบวนการแรกที่นราพงษ์ จรัสศรี ได้ใช้ประเมินสภาพแวดล้อมหรือคุณสมบัติของผู้เรียนในเบื้องต้น ศึกษาภูมิหลังของผู้เรียนและความรู้สึที่มีต่อรายวิชานั้น ๆ หรือความรู้เรื่องนั้น ๆ ด้วยการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องราว เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ สามารถจัดได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ประเด็นที่มีการแลกเปลี่ยนพูดคุย เช่น เรื่องนาฏศิลป์ เรื่องราวทั่วไป ฯลฯ ก็เพื่อเป็นการสร้างความผ่อนคลาย เสริมสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ทางนาฏศิลป์ และช่วยให้ผู้เรียนลดความกดดันที่อาจเกิดขึ้น ทั้งจากตัวผู้เรียนเองหรือจากปัจจัยอื่น ๆ อย่างสุดวิสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดแนวคิดการเรียนภาคปฏิบัติทางนาฏศิลป์ ที่ไม่ใช้การเรียน

เพื่อการแข่งขัน แต่ให้เป็นการเรียนเพื่อสร้างความเป็นเลิศของทักษะปฏิบัติเป็นสำคัญ และยังต้องให้ความสำคัญไปพร้อมกับการสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกและความจริงใจ อันเป็นคุณสมบัติของศิลปินที่มีความเป็นมืออาชีพในอนาคตนั่นเอง

2. การปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้ หมายถึง การศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการถ่ายทอดความรู้ แล้วนำมาพัฒนา ดัดแปลง และปรับปรุง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนมากที่สุด โดยเฉพาะการสอนภาคทฤษฎีที่มุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจในองค์ความรู้ตามหลักวิชาการด้วยการบรรยายหรือการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสอนภาคปฏิบัติที่มุ่งเน้นการสาธิตและการยกตัวอย่างเป็นหลัก ในกระบวนการนี้ได้รับข้อมูลสนับสนุนการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่มีวิธีการปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยการรับฟังและกระตุ้นผลักดันให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะความคิด ผลลัพธ์ดังกล่าวจะถูกนำมาพัฒนาปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น มุ่งเน้นสร้างความเข้าใจตามหลักวิชาการด้วยการบรรยายหรือการอภิปราย และการสอนภาคปฏิบัติที่มุ่งเน้นการสาธิตและการยกตัวอย่างเป็นหลัก อีกทั้งในการเรียนการสอนทุกคาบครูจะให้ผู้เรียนได้สรุปสิ่งที่ได้รับและแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ถือเป็นผู้ทรงคุณค่าในด้านการถ่ายทอดความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ เนื่องจากอาจารย์มีประสบการณ์ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การเป็นนักแสดงทั้งในและต่างประเทศ เป็นผู้สร้างสรรค์การแสดงหลากหลายประเภททั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการได้รับความไว้วางใจให้ทำการแสดงระดับชาติในนามตัวแทนประเทศไทย การเป็นนักวิชาการ มีผลงานทางวิชาการสืบเนื่องมาอย่างสม่ำเสมอทั้งบทบาทนักแสดงและนักวิชาการศึกษา จึงทำให้การปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี มีการพัฒนา ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ เนื่องจากบทบาทของอาจารย์ที่มีหลายด้าน การถ่ายทอดองค์ความรู้ ต่าง ๆ จึงสามารถบรรยาย และอภิปราย ได้อย่างละเอียดชัดเจนมีเหตุผล เพราะประสบการณ์ที่อาจารย์ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างแท้จริง ทุกคำถามและ ข้อสงสัยของผู้เรียนจึงได้คำตอบที่กระจ่างชัด อาจารย์สามารถสร้างสังคมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้มีความน่าสนใจโดยการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นแบบผสมผสานวิธีการนำเสนอประเด็นการศึกษา ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง อาจารย์สร้างสถานการณ์ตัวอย่าง เพื่อดึงความสามารถของผู้เรียนออกมาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้

ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผลตามแบบอย่างนักวิจัยที่ดี (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

จากการที่ทำงานร่วมกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมีเนื้อหาในการปฏิบัติ การปรับปรุง และการพัฒนารูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนมาโดยตลอด เช่น การสอบต้นที่สี่ ท่านก็ได้พัฒนารูปแบบการสอบให้มีมาตรฐานที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ตามยุคสมัย ตลอดจนการเดินบัลเลต์ได้รับความนิยมน้อยอย่างแพร่หลาย ซึ่งถือว่าเป็นผู้บุกเบิกในพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนในวงการนาฏศิลป์ตะวันตกของคณะศิลปกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้มีมาตรฐานและคุณภาพที่สูงขึ้นจนถึงปัจจุบัน (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี มีความแตกต่างไปจากผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์คนอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ตลอดจนประสบความสำเร็จในด้านวิชาการและวิชาชีพ ทำให้กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของ นราพงษ์ จรัสศรี ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของประสบการณ์ตรง ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในภาคทฤษฎีได้อย่างลึกซึ้ง ส่วนภาคปฏิบัติ นราพงษ์ จรัสศรี มีกลวิธีและกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยการสาธิตและยกตัวอย่างเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตาม และเรียนรู้จากแบบอย่างในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติการทางด้านนาฏศิลป์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นอาจารย์ผู้สอนที่มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้ พัฒนา ดัดแปลง และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาข้อบทเรียนและเห็นภาพจริง จากการอธิบาย ยกตัวอย่างและสาธิตปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจที่มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรี สามารถถ่ายทอดความรู้และดัดแปลงเนื้อหาที่มีความซับซ้อนเข้าใจยาก ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนและกระจ่างมากยิ่งขึ้น (ภาคพร หอมน่าน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

จากการเรียนการสอนทางด้านทฤษฎีท่านได้ใช้ประสบการณ์ตรงที่ ทำให้นิสิตได้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น เช่น ในการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดการศิลปกรรม ท่านนำประสบการณ์ทั้งทางด้านการแสดงจากต่างประเทศของท่าน ที่มีองค์ความรู้หลากหลายทั้งการจัดนิทรรศการ แนวคิดด้านการออกแบบประชาสัมพันธ์ การนำดนตรีมาประกอบใช้ในการแสดง ซึ่งน้อยคนนัก ที่จะมีองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมที่หลากหลายจนเกิดเป็นผลงานที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งท่านยังให้นิสิตร่วมอภิปรายผลงานโดยรับฟังความคิดเห็นของนิสิตเพื่อให้นิสิต

ได้นำแนวคิดจากท่านไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

การถ่ายทอดความรู้ในภาคทฤษฎีของนราพงษ์ จรัสศรี มีการนำตัวอย่างที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายมาเป็นกรณีศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้จากกรณีตัวอย่าง เพื่อเป็นการเชื่อมโยงและเป็นแนวทางสำหรับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ในส่วนของการถ่ายทอดองค์ความรู้ในภาคปฏิบัติของนราพงษ์ จรัสศรี มีการวางแผนและการจัดการอย่างเป็นระบบที่ให้ผู้เรียนมีการทดลองปฏิบัติและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มผู้เรียนอื่น ๆ ที่มีลักษณะวิชาสอดคล้องกับวิชาของผู้เรียน เช่น นิสิตรุ่นน้องที่ศึกษาเกี่ยวกับซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการต่อยอดจากองค์ความรู้ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี นั้นมีคุณสมบัติทั้งทางด้านวิชาการและด้านงานทางศิลปะ เพราะเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้รอบด้าน สามารถอ้างอิงทฤษฎีทั้งไทยและสากลมาใช้ในการอธิบายได้โดยละเอียดและแม่นยำ ทั้งทางปฏิบัติก็สามารถนำประสบการณ์จริงมาให้ผู้เรียนสามารถได้เรียนรู้โดยตรง เรียกได้ว่า ผู้เรียนนั้นเรียนรู้ได้ในชั้นความรู้ปฐมภูมิด้วยเป็นประสบการณ์จากผู้สอนโดยตรง และยกตัวอย่างเหตุการณ์ วิธีการแก้ไข รวมทั้งแนวทางการพัฒนาที่สามารถมาปรับใช้ได้ตามสถานการณ์ปัจจุบัน (นริรัตน์ พินิจนสาร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 เมษายน 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า การปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้เป็นกระบวนการที่ 2 ที่นราพงษ์ จรัสศรี ได้ใช้การสาธิตหรือการยกตัวอย่าง และการอธิบาย ดัดแปลงพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้อยู่เสมอ โดยนราพงษ์ จรัสศรี สามารถถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการที่มีความยากให้สามารถเข้าใจได้โดยง่าย รวมถึงการยกตัวอย่างเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันจากนั้นนราพงษ์ จรัสศรี มีกลวิธีและกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อผู้เรียนได้เข้าใจอย่างชัดเจนและกระจ่างมากยิ่งขึ้นในเนื้อหาที่มีความซับซ้อนเข้าใจยาก นอกจากนี้ยังใช้ประสบการณ์ตรงมาช่วยในการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และพัฒนามาตรฐานกระบวนการถ่ายทอดมาเรื่อย ๆ เพื่อให้องค์ความรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. การทดสอบกระบวนการเพื่อประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้ หมายถึง การเปรียบเทียบเพื่อทดสอบกระบวนการหรือวิธีการถ่ายทอดความรู้ สำหรับการพัฒนาวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียนให้มากที่สุด โดยพิจารณาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการจัดการเรียนรู้ ทั้งจาก

วิธีการสังเกตการณ์หรือการสัมภาษณ์ผู้เรียนโดยตรง ในกระบวนการนี้ได้รับข้อมูลสนับสนุนการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

จากประสบการณ์ครูมักจะใช้การทดสอบกระบวนการเพื่อประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้ ด้วยวิธีการสำคัญคือ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละคนที่มีต่อการถ่ายทอดความรู้ทั้งในภาคการบรรยาย ภาคการอภิปราย และภาคการปฏิบัติตามหลักของนาฏศิลป์ จากนั้นจะใช้วิธีการเข้าหาผู้เรียนแต่ละคนด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เรียนโดยตรงเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีต่อการถ่ายทอดความรู้ เพื่อหาแนวทางพัฒนาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดกับผู้เรียน (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

กระบวนการหรือวิธีการถ่ายทอดความรู้ เป็นหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ภายหลังการจัดการเรียนรู้หรือดำเนินการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี จะทำการสังเกตการณ์ผู้เรียนอยู่เสมอว่า ผู้เรียนมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างไร อีกทั้งยังทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อเปิดรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

ในทุกครั้งหลังการเรียนนราพงษ์ จรัสศรี จะเติมที่กับการสอน ให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นจริงมากที่สุดแก่ผู้เรียนเสมอ ซึ่งนับเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประทับใจในการสอนของท่าน และที่สำคัญคือท่านใส่ใจผู้เรียนทุก ๆ คน โดยท่านมักจะสังเกตว่าผู้เรียนเข้าใจหรือไม่โดยการสอบถาม การให้โอกาสผู้เรียนได้อธิบายและแสดงความคิดเห็นเสมอ รวมไปถึงเมื่อจบการเรียนการสอน ท่านจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อวิธีการสอนของท่านว่า ผู้เรียนคิดเห็นอย่างไร มีตรงไหนที่ต้องพัฒนาต่อไปเพื่อให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนได้อีกหรือไม่ (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียน และได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านวิชาการจากนราพงษ์ จรัสศรี ตั้งแต่การศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก เป็นระยะเวลานานกว่า 10 ปี ทำให้เห็นการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาให้ทันกับยุคสมัย และการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนตามช่วงอายุของผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยท่านมักจะใช้วิธีการสอบถามถึงความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ได้ถ่ายทอดไปหรือไม่ รวมถึงใช้วิธีการสังเกตถึงความเข้าใจความรู้ที่ได้ถ่ายทอดให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ (อิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนรู้กับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมีการออกแบบการเรียนการสอนที่มีการให้โจทย์และแบบทดสอบที่แตกต่างกันในทุก ๆ สัปดาห์ของการเข้าเรียนอยู่เสมอเพื่อติดตามผลและพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการปฏิบัติลงมือทดลองทำด้วยตนเอง และการตั้งคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิดในรูปแบบถาม-ตอบ เพื่อประเมินผลผู้เรียนจากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์โดยตรง (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ในหัวข้อนี้จะเห็นได้ชัดจากการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ที่มีการสัมภาษณ์พูดคุยมีการทดสอบกระบวนการหลายขั้นตอนระหว่างผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่การทดลองครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 4 ที่ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานโดยมีที่ปรึกษาให้คำแนะนำปรับแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับผู้วิจัยให้มากที่สุด อีกทั้งหลักในการสร้างงานที่นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้คำนิยามไว้คือ จะต้องเป็นงานสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นใหม่ไม่เหมือนใคร เกิดองค์ความรู้ใหม่และมีความทันสมัย ผลงานที่ท่านเป็นที่ปรึกษาทุกชิ้นจึงแปลกใหม่ไม่ซ้ำกัน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นอาจารย์ที่มีการทดสอบและประเมินผู้เรียนอยู่เสมอโดยมิให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามันคือการทดสอบหรือประเมิน เนื่องจากการพบปะสนทนาทั้งแบบส่วนตัวและแบบรวมกลุ่มผู้เรียน อาจารย์มักจะมีการตั้งข้อสงสัยหรือคำถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบหรือแสดงความคิดเห็นออกมาอย่างอิสระ อาจารย์จะไม่แสดงความกดดันให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการตอบนั้นถูกหรือผิด แต่อาจารย์จะช่วยตั้งคำถาม หรือเสนอแนะแนวทางให้เข้าไปถึงประเด็นที่สำคัญในการสนทนาวันนั้น เพื่อทดสอบผู้เรียน และปลายทางผู้เรียนจะสามารถเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างถูกต้อง ทำให้ผลที่ได้นั้น แสดงให้เห็นอย่างแน่ชัดว่าผู้เรียนเข้าใจในประเด็นที่ศึกษาและลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องหรือไม่ (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีการประเมินผลและวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้านองค์ความรู้ของผู้เรียนโดยวิธีการสังเกตจากงานต่าง ๆ ที่ได้มอบหมายให้ผู้เรียน เช่น ผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ ที่ดำเนินโดยใช้กระบวนการการทดลองสร้างสรรค์ อีกทั้งยังมีการพบปะพูดคุยกับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างกลุ่มผู้เรียนกันเองและจากนั้นจึงหาข้อสรุป นอกจากนี้ยังมี การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างกลุ่มผู้เรียนกับและผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยได้รับเชิญจากอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้หลากหลาย เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดจากกระบวนการประเมินผล

การเรียนรู้และปรับกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

การทดสอบและกระบวนการประเมินผลการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี ได้จัดทำอย่างเป็นขั้นตอนและทำการประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระยะทั้งด้วยการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ผู้เรียนโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตามความเข้าใจในการเรียนรู้โดยตรงไปตรงมา และช่วยหาทางหนทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ผู้เรียนมีทิศทางต่อการศึกษาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และสามารถสร้างผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นริรัตน์ พินิจนสาร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 เมษายน 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า การทดสอบกระบวนการเพื่อประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้ เป็นกระบวนการที่ 3 ที่นราพงษ์ จรัสศรี ได้ใช้การสังเกตในตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยสังเกตถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีต่อความเข้าใจองค์ความรู้ที่ได้รับไปนั้นมากน้อยแค่ไหน ทั้งในภาคการบรรยาย ภาคการอภิปราย และภาคการปฏิบัติ จากนั้นนราพงษ์ จรัสศรี จึงได้ทำการประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้โดยการสัมภาษณ์ผู้เรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรี ยังได้ออกแบบโจทย์และแบบทดสอบในเนื้อหาที่ถ่ายทอดให้ผู้เรียน ด้วยให้ผู้เรียนทดลองลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันหรือข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอย่างไรต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้

4. การสร้างกระบวนการที่ส่งเสริมความสำเร็จ หมายถึง การสร้างแนวปฏิบัติ หรือ แรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน ให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสแสดงความสามารถที่แสดงออกถึงองค์ความรู้ที่ได้รับ ในกระบวนการนี้ได้รับข้อมูลสนับสนุนการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครุมีความปรารถนาสูงสุดที่จะเห็นลูกศิษย์ทุกคนประสบความสำเร็จ โดยใช้กระบวนการติดตามและคอยผลักดันศิษย์ทุกคนอย่างสม่ำเสมอคอยให้กำลังใจ และแนะนำแนวทางในความสำเร็จทั้งทางด้านวิชาการ การใช้ชีวิตการทำงาน และพยายามมุ่งมั่นให้เกิดความสำเร็จ สิ่งสำคัญคือการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จในระยะเวลาที่กำหนด เปี่ยมด้วยคุณภาพและประสิทธิภาพ กลั่นกรององค์ความรู้จนเกิดเป็นผลงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ ต่อตนเองและสังคม (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นที่มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยมีกลวิธีและกระบวนการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การไม่แบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ในชั้นเรียน หากแต่มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ หรือมีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ รวมไปถึงมีโอกาสด้านการแสดงผลถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถของตนเองได้อย่างเท่าเทียมกันระหว่างชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจและภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้จากกล่าวได้ว่า กระบวนการที่ส่งเสริมความสำเร็จของนราพงษ์ จรัสศรี สอดคล้องกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่ดีของครู อาจารย์ หรือผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ดีและมีคุณภาพของสังคม (วิทวัส กรมดีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

ท่านมักเปิดกว้างให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงศักยภาพในทุก ๆ ด้านอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นทางทฤษฎี ท่านจะให้ผู้เรียนมีโอกาสวิเคราะห์ วิจัย และแสดงความคิดเห็น รวมไปถึงให้ผู้เรียนได้มีโอกาสยกตัวอย่างจากประสบการณ์ตรงของตนเอง เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันหรือในการเรียนปฏิบัติท่านก็มักจะให้ผู้เรียนได้ทำการทดลองลีลาทำทางต่าง ๆ จากความชอบ ความสนใจของผู้เรียนเองก่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้องค์ความรู้ของตนเองอย่างเต็มที่ ก่อนที่ท่านจะให้คำแนะนำเพิ่มเติม ที่สำคัญคือท่านจะคอยปรับแต่ไม่แก้ไข ไม่ทิ้งตัวตนของผู้เรียนที่อยู่ในงาน หากแต่คอยช่วยเสริมจุดต่าง ๆ ให้ผลงานสมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นบุคลากรท่านหนึ่งที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนมากมายหลายคน ด้วยเพราะความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนเป็นต้นแบบให้ผู้เรียนเห็นถึงการศึกษา การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างจนพบกับความสำเร็จ ส่วนการสร้างแรงเสริมหรือความมั่นใจให้กับผู้เรียนนั้น อาจารย์ใช้วิธีเสริมแรงและกำลังใจให้ผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกันตาม บุคลิกภาพภายนอก และอุปนิสัยของแต่ละคนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง กล้าที่จะแสดงความสามารถออกมา เมื่อผู้สอนยื่นโอกาสให้แสดงความสามารถ และองค์ความรู้สามารถแสดงออกมาได้อย่างมีความมั่นใจและภาคภูมิใจในความองค์ความรู้ของตนเอง (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

จากงานวิจัยที่ท่านได้เป็นที่ปรึกษาทุกผลงานสามารถสะท้อนถึงความเป็นตัวตนของตัวเองของนิสิตได้อย่างชัดเจน เพราะท่านได้ให้อิสระทางความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเฉพาะตัวข้าพเจ้าเองมีความชื่นชมในความสามารถของอาจารย์ในการให้กำลังใจอยู่เคียงข้าง

นิสิตในช่วงที่ข้าพเจ้าประสบปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวได้สูญเสียคุณพ่อ ซึ่งตอนนั้นข้าพเจ้าเองไม่มีกำลังใจในการทำงานหรือการเรียนเลย ท่านให้กำลังใจและผลักดันให้ตัวข้าพเจ้าได้แสดงผลงานพร้อมกับเพื่อน ๆ ท่านกล่าวว่า “ต้องทำให้แม่ภูมิใจนะ อย่าทำให้แม่ผิดหวัง อาจารย์จะช่วยเอง” คำพูดนี้นับเป็นพลังในการทำงานอย่างมาก และเป็นผลงานจบการศึกษาในระดับดุขุฎบัณฑิตที่ข้าพเจ้าภูมิใจมาก ภูมิใจ ในตัวเอง ภูมิใจในความเป็นสตรีอีสาน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

กระบวนการส่งเสริมความสำเร็จจรรยาพษ์ จรัสศรี มีขั้นตอนที่เข้มงวดและเป็นระบบระเบียบ ดังจะให้เห็นว่าศิษย์จบการศึกษาด้านนาฏศิลป์ นั้น เพราะผู้สอนใช้ประสบการณ์ส่วนตัวที่มีคุณค่าทั้งความรู้ ประสบการณ์ทางด้านการแสดง และการใช้ชีวิตมาสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนนั้นประสบความสำเร็จในการเรียน และวิชาชีพ (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นราพษ์ จรัสศรี มีการสนับสนุนและผลักดันให้ผู้เรียนแสดงออกถึงองค์ความรู้ อย่างเต็มความสามารถ โดยมีการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน และมีกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง ตลอดจนตั้งเป้าหมายให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือประสบความสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาคุณูปการ ท่านเปิดกว้างและให้อิสระแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังคอยให้กำลังใจ และให้ผู้เรียนสร้างความมั่นใจให้แก่ตนเองว่าเราสามารถได้ (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

นราพษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยผลักดันให้ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงศักยภาพตามทักษะความรู้ ความสนใจของตนเอง เพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ได้อย่างเต็มที่ โดยคอยเป็นที่ปรึกษาแนะนำแนวทางเพื่อให้เห็นความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์งานนั้นอย่างอิสระและไม่ครอบงำความคิด แต่ใช้กลวิธีที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ นำไปสู่การแสวงหาความรู้ และใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ (นริรัตน์ พินิจนสาร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 เมษายน 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า การสร้างกระบวนการที่ส่งเสริมความสำเร็จ เป็นกระบวนการที่ 4 ที่นราพษ์ จรัสศรี ได้ใช้การเคารพในการตัดสินใจของผู้เรียน การให้โอกาสผู้เรียนได้ใช้ความคิดและแสดงศักยภาพของตนเองอย่างอิสระ ไม่ปิดกั้นความคิดของผู้เรียนในการสร้างแนวทางปฏิบัติหรือแรงบันดาลใจ รวมทั้งให้โอกาสวิเคราะห์ วิจาร์ณ ความคิดของกันและกันในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้องค์ความรู้ของตนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้รนาพษ์ จรัสศรียังคอยช่วยให้

คำแนะนำ คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความคิดและแรงบันดาลใจของผู้เรียนให้ดีขึ้น ด้วยการเพิ่มเติมให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุดโดยไม่ละทิ้งความเป็นตัวตนของผู้เรียน และคอยแนวทางในความสำเร็จทั้งทางด้านวิชาการ การใช้ชีวิต การทำงาน และพยายามมุ่งมั่นให้เกิดความสำเร็จโดยมีความปรารถนาสูงสุดที่จะเห็นผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จอยู่เสมอ

5. การสร้างความรู้ใหม่ หมายถึง กระบวนการส่งเสริม ผลักดัน สนับสนุน และให้โอกาสผู้เรียน ได้แสดงศักยภาพของตนเองในด้านการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีอิสระ ภายใต้แนวคิดหรือประเด็นที่กำหนดเอาไว้ให้ พร้อมกับมีการแลกเปลี่ยน ช่วยเหลือ ปรับปรุง และร่วมพัฒนาให้การสร้างความรู้ใหม่ ในฐานะเป็นงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในกระบวนการนี้ได้รับข้อมูลสนับสนุนการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูผู้ผลักดันให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองในด้านการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์อย่างมีอิสระ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ทั้งทางด้านวิชาการและด้านผลงานสร้างสรรค์ ภายใต้แนวคิดหรือประเด็นที่กำหนดเอาไว้ให้ โดยมีการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็น ช่วยเหลือ ปรับปรุง และร่วมพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน ครูเป็นต้นแบบของการสร้างสิ่งใหม่ที่ไม่หยุดนิ่งอยู่กับสิ่งเดิม มีการพัฒนาปรับปรุงผลงานอยู่ตลอดเวลา ในฐานะของนักวิชาการและนักออกแบบสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ในฐานะที่เป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริม ผลักดัน และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงภาพของตนเองทั้งในด้านการปฏิบัติการและการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ได้อย่างมีอิสระภาพ โดยไม่ปิดกั้นความคิดหรือตีกรอบความคิดเห็นของผู้เรียนภายใต้แนวคิดของตนเอง อีกทั้งยังรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อหาข้อสรุปและแนวทางแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ อาจกล่าวได้ว่า การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ประกอบกับการใช้องค์ความรู้ ความเข้าใจและจากความสามารถจากประสบการณ์ตรงทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพของนราพงษ์ จรัสศรี ก่อให้เกิดการสร้างความรู้ใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงการครองตนในฐานะเป็นที่ปรึกษา และให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนปรับปรุง พัฒนาผลงานทางด้านนาฏศิลป์ให้มีความสมบูรณ์ (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

การสร้างความรู้ใหม่ของนราพงษ์ จรัสศรี มีอยู่อย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นการพุ่มพักให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ จากนั้นครูยังเป็นทีปรึกษาให้คำแนะนำหากเห็นว่าเป็นประโยชน์ทำให้ผลงานชิ้นนั้นมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งเป็นการร่วม

พัฒนาทำให้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการทำงานประสานร่วมของผู้สอนและผู้เรียนที่ต่างได้ประโยชน์จากการศึกษาในครั้งนี้ (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ในด้านการส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในด้านการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีอิสระ โดยท่านให้อิสระด้านการกำหนดหัวข้อวิทยานิพนธ์ตามความถนัดของผู้เรียนภายใต้แนวคิดหรือประเด็นที่กำหนดเอาไว้ อีกทั้งยังเฝ้าติดตามกระบวนการการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงผลงานให้น่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น ในวิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างสรรค์นาฏศิลป์เพื่อสะท้อนภาพลักษณ์ของสตรีอีสานผ่านการชมหนังกลางแปลง ในการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงโดยใช้สื่อในการแสดง ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะโดยการนำสื่อมาจัดวางเป็นเครื่องวงกลมรอบหนังกลางแปลงในฐานะผู้สร้างสรรค์ผลงานเป็นงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์เกิดความสมบูรณ์มาก (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 256)

นราพงษ์ จรัสศรี มีกระบวนการส่งเสริม ผลักดัน สนับสนุน และให้อิสระผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองในด้านการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีอิสระ มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์จากการทดลองสร้างสรรค์ผลงานและร่วมกันวิพากษ์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงผลงานอย่างต่อเนื่อง มีการชี้แนะแนวทางให้ผู้สร้างสรรค์กำหนดประเด็นจากสิ่งที่คุณสร้างสรรค์ไม่เคยทำผสมผสานกับประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่อันจะสามารถเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ของตนเองให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีองค์ความรู้รอบด้านและสามารถบูรณาการทางความคิดเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ได้อยู่เสมอ เมื่อผู้เรียนได้เข้าหาคำปรึกษาหรือเสวนาจึงมักได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านั้น กลับมาด้วยสิ่งสำคัญอีกประการ คือ การรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ทำให้เกิดการวิพากษ์ประเด็นที่ทันต่อเหตุการณ์และช่วงสมัย เกิดการผสมผสานทางความคิด และผลักดันให้ผู้เรียนมีความ好奇ที่จะแสวงหาซึ่งคำตอบหรือการกล้าที่จะทดลองสิ่งใหม่ ๆ นำให้เกิดแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อวงการศิลปะและงานทางวิชาการ (นริรัตน์ พินิจนสาร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 เมษายน 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า การสร้างความรู้ใหม่ เป็นกระบวนการสุดท้ายที่นราพงษ์ จรัสศรี ได้ใช้การผลักดันให้ผู้เรียนได้แสดงถึงศักยภาพที่ผู้เรียนมีได้อย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งมีการตั้งประเด็นข้อคำถาม เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลทางความคิด ช่วยเหลือ

แก้ไขและปรับปรุงในเรื่องขององค์ความรู้ นราพงษ์ จรัสศรี สามารถให้คำแนะนำ ชี้แนะให้ผู้เรียนได้ หากเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนและทำให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้นต่อศักยภาพของผู้เรียน จึงก่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน

ตาราง 1 สรุปคุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
1	การวิเคราะห์เหตุผล	1.1 การศึกษาภูมิหลังของผู้เรียนและความรู้สึกที่มีต่อรายวิชา ด้วยการพูดคุย 1.2 การสร้างความผ่อนคลาย เสริมสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ทางนาฏศิลป์ และช่วยให้ผู้เรียนลดความกดดันที่อาจเกิดขึ้น 1.3 การถ่ายทอดแนวคิดการเรียนภาคปฏิบัติทางนาฏศิลป์ ที่ไม่ใช่การเรียนเพื่อการแข่งขัน แต่ให้เป็นการเรียนเพื่อสร้างความเป็นเลิศของทักษะปฏิบัติเป็นสำคัญ 1.4 การให้ความสำคัญกับการสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกและความจริงใจ อันเป็นคุณสมบัติของศิลปินที่มีความเป็นมืออาชีพ

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
2	การปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้	2.1 การสาธิตหรือการยกตัวอย่าง และการอธิบาย ดัดแปลง พัฒนา ปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้อยู่เสมอ 2.2 การสร้างกลวิธีและกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อผู้เรียนได้เข้าใจอย่างชัดเจนในเนื้อที่มีความซับซ้อนเข้าใจยาก 2.3 การใช้ประสบการณ์ตรงมาช่วยในการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง 2.4 การพัฒนามาตรฐานกระบวนการถ่ายทอดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้องค์ความรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3	การทดสอบกระบวนการเพื่อประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้	3.1 การสังเกตในตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยสังเกตถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีต่อความเข้าใจองค์ความรู้ที่ได้รับ 3.2 การประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้โดยการสัมภาษณ์ผู้เรียน 3.3 การออกแบบโจทย์และแบบทดสอบในเนื้อหาที่ถ่ายทอดให้ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนทดลองลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
4	การสร้างกระบวนการที่ส่งเสริมความสำเร็จ	4.1 การเคารพในการตัดสินใจของผู้เรียน การให้โอกาสผู้เรียนได้ใช้ความคิดและแสดงศักยภาพของตนอย่างอิสระ 4.2 การให้โอกาสวิเคราะห์ วิจัย ความคิดเห็นของกันและกันในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้องค์ความรู้ของตนได้ 4.3 การให้คำแนะนำ คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความคิดและแรงบันดาลใจของผู้เรียน โดยไม่ละทิ้งความเป็นตัวตนของผู้เรียน
5	การสร้างความรู้ใหม่	5.1 การผลักดันผู้เรียนแสดงศักยภาพที่มีได้อย่างเต็มความสามารถ 5.2 การตั้งประเด็นข้อคำถาม เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลทางความคิด 5.3 การส่งต่อและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน

ที่มา: ผู้วิจัย

คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี

การเป็นต้นแบบความเป็นครู หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกเชิงบวกที่บ่งชี้ถึงลักษณะสำคัญของการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งพฤติกรรมหรือการแสดงออกนั้น เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ไม่มีการประดิษฐ์หรือเจตนาสร้างให้เกิดขึ้น จากการลงพื้นที่ การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งอธิบายเชิงวิเคราะห์ได้เป็น 17 ประการ ต่อไปนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เรียกร้องหรือหวังสิ่งตอบแทนแบบอามิสสินจ้าง

หมายถึง การประพฤติตนหรือปฏิบัติหน้าที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนโดยนราพงษ์ จรัสศรี ที่มีได้มีการเรียกร้องหรือร้องขอสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากผู้เรียนหรือบุคคลใกล้ชิดกับผู้เรียน ในลักษณะของ อามิสสินจ้างหรือของกำนัล อันจะเป็นการเอื้อประโยชน์หรือสร้างความพึงพอใจแก่ตนเอง ซึ่งผู้วิจัย วิเคราะห์ได้จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อการทำงานครู โดยเสียสละเวลาส่วนตัวในการให้นิสิตเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือเรื่องเกี่ยวกับการเรียนได้ตลอด โดยการปรึกษาแต่ละครั้งใช้เวลามาก และบางครั้งใช้เวลาหลายวัน อาทิ การให้คำปรึกษาเรื่องการออกแบบการแสดงและรูปเล่มวิจัย ซึ่งท่านก็ให้ความช่วยเหลือนิสิตโดยไม่เรียกร้องค่าตอบแทนหรืออามิสสินจ้างจากนิสิต โดยส่วนใหญ่นิสิตจะเป็นผู้จัดหาของฝากเองด้วยความเกรงใจท่าน (พัชรินทร์ สันติอัครวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนและได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านวิชาการจากนราพงษ์ จรัสศรี ตั้งแต่การศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 จนถึง 2562 เป็นระยะเวลานานกว่า 10 ปี ท่านนับเป็นปูชนียบุคคลของบรรดาลูกศิษย์ที่คอยบ่มเพาะความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และการใช้ชีวิตการเรียนและการทำงานให้กับลูกศิษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยมีได้มีการเรียกร้องสิ่งใดจากผู้เรียน ในทางกลับกันท่านเป็นผู้ให้เสมอมา ทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับศิษย์ทุกคน (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ได้ปฏิบัติหน้าที่ความเป็นครูอย่างบริสุทธิ์ใจ และสร้างความเท่าเทียมในชั้นเรียนทั้งในด้านความประพฤติตน และการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทุ่มเท และเต็มกำลังความสามารถของตนเอง โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนจากผู้เรียนที่จะสร้างให้ตนเองเอื้อผลประโยชน์ สร้างความ พึงพอใจ หรือสร้างความสนิทสนมมากเป็นพิเศษ (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

ในตลอดการเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมักจะทุ่มเทให้กับการมอบความรู้ให้แก่ผู้เรียนทั้งในทางทฤษฎี และในทางปฏิบัติ แม้ในเวลาพักผ่อนของท่าน ท่านก็ยังให้ความสำคัญกับผู้เรียนได้ใช้พื้นที่และเวลาส่วนตัวของท่านในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ซึ่งท่านไม่ได้ต้องการใด ๆ เพื่อเป็นสินจ้าง นอกไปจากการได้ส่งต่อความรู้ของท่านช่วยเหลือและส่งศิษย์ให้ถึงฝั่งผู้เรียน

ทุก ๆ คน จึงยกย่อง เคารพ และนับถือท่าน ให้ท่านเป็นทั้งครูต้นแบบ ครูผู้ซึ่งอุทิศตนแก่ศิษย์ และเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

อาจารย์วางตนอย่างเหมาะสมกับการเป็นผู้ให้ความรู้ ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เป็นที่ปรึกษาอย่างมีเมตตาธรรม และตลอดระยะเวลาที่เรียนกับท่านมานั้น ยังไม่เคยมีสักครั้งที่อาจารย์จะเรียกร้องสิ่งใดตอบแทน หรือแม้แต่เสนอข้อแลกเปลี่ยนใดที่จะนำผลประโยชน์เข้าหาตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดความลำบากใจกับผู้เรียน ก็ไม่เคยมีเกิดขึ้น อาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเองกับผู้เรียนโดยเสมอภาคกันทุกคนโดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มักจะมีการสอนที่เกินเวลา หรือนอกเวลาเสมอ โดยที่ไม่ได้รับหวังค่าตอบแทนพิเศษเพิ่ม ในทางตรงกันข้ามท่านจะให้การชี้แนะ ชี้แนะผู้เรียน ในระหว่างการฝึกซ้อม หรือเนื้อหาของบทเรียนที่นอกเหนือเวลาราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเวลาที่ต้องเตรียมการแสดงที่จะสอบ ดังที่กล่าวมานั้นแสดงถึงความเป็นครูผู้ทุ่มเท ให้กับผู้เรียนอย่างจริงจัง โดยมิได้เรียกร้องขอสั่งสิ่งใดจากผู้เรียน เพียงแค่หวังให้ผู้เรียนได้สำเร็จการศึกษาอย่างที่ตั้งใจไว้ (ภาคพร พิมสาร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ลูกศิษย์มาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน โดยมีเคยเปิดสถานประกอบการหรือโรงเรียนสอนเต้นของตนเอง เนื่องจากนราพงษ์ จรัสศรี เคยให้เหตุผลว่า เพื่อต้องการที่อุทิศตนให้แก่วงการทางด้านนาฏศิลป์ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ สิ้นจ้างหรือของกำนัลใด ๆ นอกจากนั้นนราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้มีจิตวิญญานความเป็นผู้ถ่ายทอดทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนได้อย่างสมบูรณ์แบบโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ตลอดระยะเวลาในการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก กับท่านเป็นระยะเวลา 11 ปี ท่านไม่เคยร้องขอสิ่งใดต่อผู้เรียนเลยแม้แต่น้อย มีแต่ท่านที่เป็นผู้ให้กับผู้เรียนตลอดมา ทั้งเสียสละเวลามาสอนนอกสถานที่ หรือการปรึกษาวิทยานิพนธ์นอกสถานที่ จนทำให้ผู้เรียนในแต่ละรุ่นจบการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดทุกรุ่น นอกจากนี้การไปพบปะรับประทานอาหารนอกสถานที่ ท่านก็เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ในหลาย ๆ ครั้ง สำหรับตัวเองรู้สึกเกรงใจครูมาก (ชนิดา จันทรัมย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีความเมตตาและเสียสละ เช่น สละเวลาทั้งนอกเวลาราชการ และวันหยุดเพื่อพบปะพูดคุยให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนด้วยความเอาใจใส่ โดยไม่แสวงหาอามิสสินจ้างจากผู้เรียน และไม่มีภาระทำการใดที่อันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง

อีกทั้งเมื่อมีการเรียนการสอนนอกสถานที่ท่านยังเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในทุกด้าน นอกจากนี้ยังช่วยเหลือผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งในฐานะอาจารย์ผู้สอนและในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบ ความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เรียกร้องหรือหวังสิ่งตอบแทนแบบ อามิสสินจ้าง แต่สิ่งที่คาดหวังจากผู้เรียน คือ ทักษะและความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ ที่จะสามารถนำไปใช้ต่อยอดความรู้ในการศึกษาที่สูงขึ้นหรือรายวิชาปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตะวันตกที่มีความยากและท้าทายเพิ่มขึ้น หรือการเรียกร้องจากผู้เรียน คือ ความตั้งใจและหมั่นฝึกฝนทักษะนาฏศิลป์ตะวันตก การทบทวนบทเรียนหรือความรู้ที่ได้รับ ทั้งจากภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งการเรียกร้องในลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง

2. การสร้างและพัฒนานาฏศิลป์การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การค้นหา ประยุกต์ และพัฒนานาฏศิลป์การจัดการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกของนราพงษ์ จรัสศรี ให้เกิดความหลากหลายและสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งผู้เรียนได้รับประโยชน์และมีทัศนคติที่ดีเพิ่มขึ้นจากวิธีการดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้บุกเบิกกระเปาะเบาะแว้งวิจัยเชิงสร้างสรรค์ในระดับปริญญาตรีบัณฑิตของประเทศไทยเป็นท่านแรก เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เปิดขึ้นใหม่ ท่านจึงใช้ประสบการณ์จากการจัดทำวิจัยระดับสูง ผสมผสานกับประสบการณ์ในการวางแผนโครงสร้างงานวิจัยที่ลุ่มลึกและครอบคลุมประเด็นสำคัญ นอกจากนี้ ยิ่งนานปี ท่านยังพัฒนารูปแบบการวิจัยให้มีความลึกซึ้งและทันสมัยมากยิ่งขึ้น ทำให้นิสิตรุ่นใหม่ไม่สามารถคัดลอกงานพี่ได้ อีกทั้งต้องมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาแนวทางการเขียนแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา (พัชรินทร์ สันติอิศวรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่สร้างและพัฒนานาฏศิลป์การจัดการเรียนการสอนที่แปลกใหม่และน่าสนใจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการองค์ความรู้ทางวิชาชีพนาฏศิลป์ตะวันตก ดังเช่น ในการเรียนครูมักจะทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับบรรยากาศการเรียนการสอนนอกห้องเรียน โดยให้ผู้เรียนได้ออกมาเรียนบริเวณหน้าคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นบริเวณสัญลักษณ์ของผู้นิยมมหาวิทยาลัย อีกทั้งให้ผู้เรียนทุกคนบูรณาการใช้สถานที่ดังกล่าวให้เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนในลักษณะนาฏศิลป์เฉพาะที่ นอกเหนือจากการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียน อีกนัยหนึ่งยังเป็นการฝึกฝนความกล้าแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์ในการใช้สถานที่ให้เกิด

ประโยชน์ และเป็นการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ให้ผู้คนที่สัญจรมาได้ชม เกิดประโยชน์ทั้งตนเอง และผู้อื่น(ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

กระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการวิจัย และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ของ นราพงษ์ จรัสศรี มีความหลากหลายเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนราพงษ์ จรัสศรี ได้ดำเนินการค้นหา ประยุกต์และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนของตนเองอยู่เสมอ จากการวิเคราะห์สถานการณ์ สังเกตการณ์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ส่งผลให้บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและสร้างทัศนคติที่ดีให้กับผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ของผู้เรียนได้อย่างอิสระ (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ครั้งหนึ่งเคยได้เรียนกับท่าน โดยท่านได้จัดการเรียนการสอนบริเวณลานกว้างหน้าคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในครั้งนั้นรู้สึกแปลกใจมากกว่าเพราะเหตุใดจึงต้องทำการเรียนในที่สาธารณะเช่นนี้ แต่เมื่อเรียนจบและได้สัมผัสกับท่านจริง ๆ แล้ว จึงทราบได้นั่นคงเป็นหนึ่งในวิธีการสอนของท่าน เพราะจากการเรียนครั้งนั้นทำให้เกิดความรู้สึกกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น รู้จักการใช้สถานที่ที่จำกัดในการแสดง จากที่เคยคิดว่าการแสดงต้องแสดงบนเวทีเท่านั้น ก็ต้องเปลี่ยนความคิดใหม่ เพราะท่านให้โอกาสผู้เรียนได้ลองออกแบบการแสดงในสถานที่ที่ไม่ใช่เวที เพื่อไม่ให้คิดว่าเวที คืออุปสรรคในการแสดง นับเป็นการปรับทัศนคติด้านการแสดงให้เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด และเป็นการเปิดรับความรู้และวิธีการเรียนรู้รูปแบบใหม่แก่ผู้เรียน (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

จากที่ร่วมงานกันมา ท่านจะมีเนื้อหา และการปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติมาตลอด เช่นเดียวกับการสอบทูลีล ท่านก็ได้ปรับรูปแบบการสอบต้นมาตลอด โดยรูปแบบก็จะมีพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้นไปเรื่อย ๆ เช่น การสอบจบในช่วงแรก ๆ จะมีการสอบเต้นบัลเลต์คลาสสิกเพียงอย่างเดียว จากนั้นก็พัฒนาเป็นการสอบบัลเลต์คลาสสิก บัลเลต์โรแมนติก และฟรีสไตร์ จนท้ายที่สุดแล้วรูปแบบการสอบก็ได้ถูกพัฒนามาตรฐานมาเรื่อย ๆ คือ การสอบบัลเลต์คลาสสิก บัลเลต์โรแมนติก การเต้นบัลเลต์แบบคู่ และฟรีสไตร์ และได้ยึดหลักของรูปแบบการสอบของท่านมาโดยตลอด (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

การเรียนการสอนของท่านไม่จำกัดแค่ในห้องเรียนเท่านั้น การเรียนการสอนของท่าน คือ ทุกสถานที่คือห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นสนาม ถนน หน้าอาคาร ท่านสามารถสร้างโจทย์และให้ผู้เรียนออกแบบสร้างสรรค์ผลงานให้สอดคล้องกับบริบทรอบตัวได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจไม่น่าเบื่อ สร้างความกล้าแสดงออกให้กับผู้เรียน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี การสร้างและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมีการสืบค้นหาข้อมูลจากแหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือ มีการประยุกต์ใช้ และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ ให้เกิดความหลากหลายและสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งผู้เรียนได้รับประโยชน์และมุมมองทัศนคติที่ดี จึงนำมาปรับใช้เป็นแนวทางและวิธีการจัดการเรียนการสอนของตนเอง (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ เนื่องจากบทบาทของอาจารย์ที่มีหลายด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ จึงสามารถบรรยายได้อย่างละเอียดชัดเจนมีเหตุผล รวมถึงเกิดความรู้อีกมากมายเพราะประสบการณ์ที่อาจารย์ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนจึงหมดข้อสงสัยด้วยได้คำตอบที่ชัดเจน อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย โดยจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิธีการนำเสนอประเด็นการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในวิถีชีวิตและสังคมปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียนโดยไม่ต้องเสียเวลาทดลองหรือเงินทองแต่อย่างใด ก่อให้เกิดประโยชน์ทางความคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมและนำมาสู่ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีการใช้รูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น มีการแนะนำให้ผู้เรียนเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียนเกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ ทั้งนี้เป็นเปิดโลกทัศน์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบ ความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการพัฒนาการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละชั้นปี เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้งให้ได้มากที่สุด เช่น การจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความกล้าแสดงออก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องของวิธีการจัดการสถานที่ อีกทั้งยังให้ผู้เรียนบูรณาการท่าเต้นและสถานที่ เพื่อเกิดการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ในรูปแบบที่ใหม่และเกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในห้องเรียนที่มีความแตกต่างไปจากเดิม และการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกให้เกิดความหลากหลาย ซึ่งผู้เรียนได้รับประโยชน์และมีทัศนคติที่ดีเพิ่มขึ้นจากวิธีการดังกล่าว นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรี ยังได้พัฒนารูปแบบการสอบต้นปริญญาบัตรในระดับอุดมศึกษาโดยมีรูปแบบที่หลากหลายในการสอบ โดยมีจุดประสงค์คือ เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานยิ่งขึ้นไป ซึ่งในอนาคตผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนได้และใช้ต่อยอดในการจัดการเรียนการสอนของตนได้

3. การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การริเริ่ม พัฒนา และประยุกต์แนวทางการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ของ นราพงษ์ จรัสศรี ทั้งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการมีความคิดสร้างสรรค์นี้โดยตรง ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูผู้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ผลงาน แล้วนำประสบการณ์จากการสร้างสรรค์มาต่อยอด ถ่ายทอด พลิกแพลงในระหว่างการทำคำแนะนำนิสิต ทำให้ผลงานนิสิตในกำกับของท่านมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่และไม่มีชิ้นงานใดซ้ำกันเลย แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่รู้จบของท่าน (พัชรินทร์ สันติธวัชรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูผู้มีความคิดสร้างสรรค์เป็นเลิศทั้งทางด้านวิชาการและการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ เป็นผู้ริเริ่มการวิจัยสร้างสรรค์นาฏศิลป์คนแรกในประเทศไทยที่มีแนวคิด ขั้นตอน และกระบวนการที่มีความสร้างสรรค์ ชัดเจน และมีประสิทธิภาพในการทำงานของอาจารย์ทุกชั้นลูกศิษย์ทุกคนจะได้เรียนรู้วิธีการวิจัยในรูปแบบใหม่ทุก ๆ ปี ซึ่งทำให้การวิจัยเกิดการพัฒนาให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิมที่ล้าสมัย เกิดงานวิจัยที่มีคุณค่าต่อสังคมปัจจุบัน องค์ความรู้เพิ่มพูนขึ้นไปเรื่อย ๆ อย่างไม่หยุดนิ่ง (ศรียา หงษ์ศิลป์เอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

การจัดการเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี ส่งเสริมการใช้ความคิดสร้างสรรค์ อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวิจัย การสร้างสรรค์ผลงานทางด้าน นาฏศิลป์ การแก้ไขปัญหาและหาทางออกให้กับปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน โดยเป็นผู้ริเริ่ม พัฒนาและประยุกต์แนวทางการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับสถานการณ์และ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น อาจกล่าวได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ ความเข้าใจ ของตนเองและผู้เรียนตลอดการเรียนรู้ (วิวัฒน์ กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

ผู้เรียนและทุก ๆ คน ที่รู้จักท่านก็จะรู้ว่าท่านคือผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อย่างที่สุด ท่านคือผู้พัฒนาและประยุกต์แนวทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้มีความ น่าสนใจ ด้วยเหตุนี้ท่านจึงสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความคิดแปลกใหม่และแตกต่างอยู่เสมอ ท่านมักสอนให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ มาพัฒนาต่อยอดให้เป็นแนวความคิดที่ไม่ซ้ำใคร หรือหากมีแนวความคิดที่ใกล้เคียงผู้อื่นท่านก็จะสอนให้นำเสนอในมุมมองที่แตกต่าง สามารถ สร้างเป็นประเด็นใหม่ที่น่าสนใจยิ่งขึ้นได้อย่างมีคุณภาพ (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

กระบวนการจัดการเรียนการสอนของท่านสามารถใช้สถานที่ที่หลากหลาย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้นำมาวิเคราะห์และใช้ความคิด สร้างสรรค์ได้อย่างเต็มความสามารถ ยกตัวอย่างในการร่วมสังเกตการณ์ที่ท่านสอนในสาขานิเทศ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ท่านให้ผู้เรียนนำอุปกรณ์ในห้องเรียนมาใช้เป็นโจทย์ในการ สร้างสรรค์ผลงานกับการเรียนการสอน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มักใช้ประสบการณ์ด้านนาฏศิลป์และการสร้างสรรค์ผลงาน ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และต้องสร้างงานขึ้น นี้ให้มีความเป็นรูปธรรมและสื่อสารต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เช่น เมื่อผู้เรียนไม่สามารถ สร้างสรรค์ผลงาน หรือต่อยอดทางความคิดไม่ได้ นราพงษ์ จรัสศรี ก็จะมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายมาก อย่างเช่นการแนะนำและคอยแนะแนวทางให้ผู้เรียนนั้นไปศึกษาวิถีทัศน์หรือ สื่ออื่น ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสาร ส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย โดยมีการประยุกต์และสร้างสรรค์แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีความสมัยใหม่ โดยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เช่น การเรียนนอกห้องเรียน การใช้สถานที่ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองจากสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียนในขณะนั้น และสอนให้มีการคิดนอกกรอบ หรือสิ่งที่เคยทำหรือมีอยู่แล้ว ทำให้เกิดความใหม่ในด้านการเรียนการสอน (ธิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรีในเรื่องการริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการพัฒนาองค์ความรู้จากประสบการณ์โดยตรงมาประยุกต์แนวทางการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความทันสมัย ทั้งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการมีความคิดสร้างสรรค์นี้โดยตรงและสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดผลงานอื่น ๆ และการประกอบอาชีพได้อีกด้วย (อภิชาติ เกตุแก้ว, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ตัวอย่างกรณีศึกษา ทั้งที่เกิดขึ้นในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ระบบการจัดการและสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้องค์ความรู้จากประสบการณ์ตรงของท่าน อันสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม และในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนฏยศิลป์ จะมีการให้ผู้เรียนนำเสนอความคืบหน้าอยู่เสมอ ซึ่งทำให้ผู้เรียนต้องคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเสนอประเด็นใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ขึ้นในผลงานอย่างแท้จริง (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการมีความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนา และประยุกต์แนวทางการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ของนราพงษ์ จรัสศรี จึงสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความคิดที่แปลกใหม่และมีความแตกต่างอยู่ตลอดเวลา สอนให้รู้จักการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ รวมถึงมีความเข้าใจต่อผู้เรียนอยู่ตลอด ทั้งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์และมุมมองทัศนคติที่ดีจากการมีความคิดสร้างสรรค์นี้โดยตรง และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางและวิธีการจัดการเรียนการสอนของตนได้

4. การยอมรับความเปลี่ยนแปลง หมายถึง การยอมรับถึงความจำเป็นที่ส่งผลต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี ทั้งที่เกิดจากปัจจัยที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งเชิงบวกหรือเชิงลบ โดยคงไว้ซึ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ เช่นการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ ท่านก็มีความพยายามที่จะปรับตนเองให้สามารถปฏิบัติการสอนและการให้คำปรึกษาแก่นิสิต รวมทั้งมีการวางแผนการเตรียมการสอนล่วงหน้า ทำให้นิสิตเข้าถึงบทเรียนได้ในทุกสถานการณ์ในรายวิชาต่าง ๆ ที่ท่านรับผิดชอบ (พัชรินทร์ สันติอัครวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่ยอมรับถึงการจัดการเรียนการสอนในสภาพสังคมปัจจุบันที่มักมีความจำเป็นและมีการเปลี่ยนแปลงไปบริบทแวดล้อม ทั้งที่เกิดจากปัจจัยที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ ดังเช่น สถานการณ์การเมือง โรคระบาด หรือแม้แต่ปัญหาส่วนบุคคลของผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน แต่ครูก็จะมีวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อคงไว้ซึ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (ศรียา หงษ์ยิลิเบ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ที่มีการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงและยืดหยุ่นให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เรียนจากเหตุผลวิสัย ปัจจัยที่ควบคุมได้และความควบคุมไม่ได้ ซึ่งในบางครั้งสถานการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลงและมีปัญหาเกิดขึ้นทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ นราพงษ์ จรัสศรี จะมีวิธีการแก้ปัญหาที่ส่งผลทำให้มีทิศทางที่ดีขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอีกด้วย (วิวัฒน์ กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี คือครูผู้ไม่มีข้อแม้ต่อสิ่งใด ๆ ไม่ว่าจะปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ท่านมักควบคุมการเรียนการสอนให้ดำเนินต่อไปได้เสมอ เช่น หรือเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกี่ยวกับห้องเรียน เป็นเหตุให้ใช้ห้องเรียนไม่ได้ ท่านก็ไม่ยึดติดกับการต้องสอนในห้อง หากแต่ท่านสามารถให้ผู้เรียนปรับการเรียนมาเป็นการเรียนในบริเวณอื่น ๆ ที่เหมาะสมได้ หรือหากมีปัญหาเรื่องสถานที่ไม่สามารถจุผู้เรียนได้มากพอ ท่านก็แก้ปัญหาโดยการให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาในสถานที่ที่สามารถใช้แทนชั่วคราวได้ โดยท่านยอมสละเวลาทั้งหมดของท่านเพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์อย่างสูงสุดทุกคน (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

การจัดการเรียนการสอนในบางครั้งที่เกิดอุปสรรคต่าง ๆ จากการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาของสังคมในยุคปัจจุบัน แต่นรพวงษ์ จรัสศรี สามารถปรับการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นโดยผู้เรียนไม่เสียผลประโยชน์ (อิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

ไม่ว่าเรื่องใดที่เป็นผลประโยชน์ของนักศึกษาโดยตรง นรพวงษ์ จรัสศรี จะเป็นผู้สภาพบริบทและสถานการณ์ได้ดีมาก เช่น หากห้องเรียนไม่พร้อมสำหรับการเรียนการสอน ก็จะปรับให้นิสิตนั้นได้ใช้พื้นที่อื่น ๆ สำหรับการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ซึ่งจากการพบเห็น นรพวงษ์ จรัสศรี จะใช้พื้นที่หน้าลานกว้างหน้าคณะศิลปกรรมศาสตร์ ให้นิสิตได้ลองเคลื่อนไหวร่างกายกับธรรมชาติ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่น่าประทับใจว่า ครูไม่ได้ยึดติดว่าความรู้มีแค่อยู่ในห้องเรียน แต่สามารถปรับเปลี่ยนให้ก้าวทันกับปัญหาและอุปสรรคได้เช่นกัน (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นรพวงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่แข็งแกร่งและมีความเสียสละอย่างที่สุด เพื่อผู้เรียน และเป็นแบบอย่างในเรื่องความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้และให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์อันสำคัญยิ่งต่อผู้เรียน และในขณะเดียวกันอาจารย์ก็ต่อสู้กับสุขภาพร่างกายที่มีการเปลี่ยนแปลงลดถอยลงตามอายุขัย แต่จิตใจอาจารย์นั้นแข็งแรงกว่าสิ่งใด เพื่อที่จะทำหน้าที่ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองให้ดีที่สุดและทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและองค์ความรู้กับผู้เรียนทุกคนไปพร้อม ๆ กันให้ดีที่สุดด้วยเช่นกัน ผู้เรียนเห็นว่าการณดังกล่าวเป็นผลบวกต่อผู้เรียน แต่อาจจะก่อผลลบให้ร่างกายเพราะเวลาในการพักผ่อนร่างกายของอาจารย์จะลดลง แสดงให้เห็นว่าอาจารย์เป็นผู้ที่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและสามารถรับมือกับทุกปัญหาที่จะเข้ามาได้อย่างสุดความสามารถ (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

ในส่วนตัวดิฉันได้มีโอกาสร่วมวิพากษ์หลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการปรับปรุงรายวิชาเพื่อให้มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ซึ่งท่านได้ให้ผู้เรียนนำเสนอได้อย่างตรงไปตรงมาและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและคณะกรรมการเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยขึ้นจากการวิพากษ์ในวันนั้นทำให้มีการปรับปรุงรายวิชาและท่านยังคงได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในรายวิชาในแต่ละปีเช่นเดิม (ชนิดา จันทร์งาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นรพวงษ์ จรัสศรี เป็นผู้สอนที่มีความเข้าใจต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้เรียนในแต่ละรุ่นที่ท่านสอนมานั้นมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยของสังคม เช่น วิถีพูด วิถีคิด และวิถีการแสดงออกของผู้เรียน แต่นรพวงษ์ จรัสศรี ท่านจะมีวิธีการพูด การสอนที่แตกต่างกันไปทุก ๆ ปี

การศึกษา และสามารถดึงความสนใจจากผู้เรียนในอยู่ในเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น นั่นเป็นเพราะท่านยอมรับการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในแต่ละรุ่น และท่านยังปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้ตอบรับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปี (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการยอมรับความเปลี่ยนแปลงถึงความจำเป็นที่ส่งผลต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี โดยจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ตอบรับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งที่เกิดจากปัจจัยที่ควบคุมได้ และควบคุมไม่ได้ นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ควบคุมการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินต่อไปได้ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ท่านจะสละเวลาส่วนตัวเพื่อให้คงไว้ซึ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. การมีระเบียบวินัยและควบคุมตนเอง หมายถึง การมีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน มีระเบียบวินัย บุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสม และการควบคุมอารมณ์ของนราพงษ์ จรัสศรี เป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้ยึดถือหรือปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

ความมีวินัยและมาตรฐานสูง นราพงษ์ จรัสศรีเป็นที่ยอมรับอย่างยิ่งในแวดวงวิชาการ ท่านให้ความสำคัญกับการเตรียมตัว ฝึกซ้อมตนเองก่อนถ่ายทอดให้ผู้เรียน ทำให้ท่านเป็นครูสอนเด่นที่ยังคงความสามารถในการเดินโดยปราศจากข้อจำกัดเรื่องอายุ อีกทั้งยังรักษามาตรฐานการสอนด้วยการเตรียมตัวสอนก่อนเสมอ ทำให้ผลิตได้รับรองความรู้ที่เป็นปัจจุบัน และท่านยังมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความสนุกสนานเฮฮา และทำให้ผู้เรียนที่มีความกดดันตึงเครียดผ่อนคลายลงได้ (พัชรินทร์ สันติอัครวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน ระเบียบวินัยทางด้านการตรงต่อเวลาและเปิดกว้างทางด้านความคิดอย่างเต็มที่ และมักหยิบยกประเด็น ๆ มาแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับผู้เรียนอยู่เสมอ จึงทำให้บรรยากาศภายในห้องเรียนมีความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ท่านมีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียน นับได้ว่าเป็นบุคคลต้นแบบให้กับผู้เรียนได้ยึดถือหรือปฏิบัติตามอย่างเสมอ (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ศึกษากับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เช่น เมื่อมีการนัดหมายต่าง ๆ อาทิ นัดหมายเพื่อพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น นัดหมายเรียนเพิ่มเติมนอกเวลา หรือนัดหมายส่งงาน จะมีกำหนดต่าง ๆ อย่างชัดเจน หากผู้เรียนติดขัดประการใดก็สามารถแจ้งและกำหนดวันนัดหมายได้ใหม่ แต่เมื่อได้มติเป็นที่แน่นอนแล้วทุกคนจะต้องรับผิดชอบทำตามมตินั้น โดยที่ท่านจะชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งนั้น ๆ เสมอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการชี้แจงอย่างมีเหตุผลของท่านอีกด้วย (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นต้นแบบของการมีระเบียบวินัยเป็นอย่างมาก ในการจัดการเรียนการสอนทุกครั้งจะตรงต่อเวลาทั้งผู้สอนและฝึกฝนให้ผู้เรียน ทุกคนมีระเบียบตรงต่อเวลา โดยใช้มาตรการการลงโทษที่สร้างสรรค์ ดังเช่น หากผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียน พูดคุยกันส่งเสียงดังรบกวนเพื่อน ๆ จะมีการทำโทษด้วยวิธีการให้ผู้เรียนออกไปพิจารณาตนเองนอกห้องเรียน เป็นระยะเวลาตามที่ผู้สอนกำหนด แล้วจึงจะสามารถกลับเข้ามานั่งเรียนได้ปกติ อีกทั้งอาจารย์ยังเป็นผู้ที่สามารถควบคุมตนเองได้เป็นเลิศ แม้ว่าจะเกิดปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้าในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ อาจารย์ยังคงเปี่ยมเหตุและผลในการแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

แม้ว่าในการเรียนการสอน นราพงษ์ จรัสศรี จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หากแต่ในด้านการเรียนการสอนจะเน้นคุณภาพด้วยเช่นกัน กล่าวได้ว่า ท่านเป็นต้นแบบของครูอย่างแท้จริง และท่านปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการเป็นครู มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างดีเยี่ยม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนในด้านการเป็นครูตัวอย่างที่มีทั้งระเบียบวินัย มีบุคลิกภาพที่ดี และน่าเชื่อถือ (ฉติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านคือผู้ที่มีบุคลิกภาพที่สง่าอยู่เสมอ ท่านจะมีระเบียบวินัยในทุก ๆ เรื่อง ทั้งทางด้านเวลาในการเข้าเรียนและการให้เกียรติต่อผู้เรียน ในการเรียนกับท่านมักจะเต็มไปด้วยความรู้และสนุกสนาน เนื่องจากท่านเป็นครูที่สอนอย่างผ่อนคลาย สอนด้วยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เน้นการพูดคุย จึงเป็นการเรียนที่ไม่เครียดจนเกินไป ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และยกเอาประเด็นที่อ่อนไหวต่าง ๆ มาใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนจึงได้ประโยชน์จากการเรียนกับท่านอย่างแท้จริง (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

ท่านเป็นผู้มีระเบียบวินัยในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ด้านระเบียบวินัยในเรื่องของความตรงต่อเวลา ทุกครั้งที่มีการนัดหมายท่านมักจะมาก่อนเวลาเสมอ เป็นการสร้างระเบียบวินัยที่ดีให้กับผู้เรียน ระเบียบวินัยให้การศึกษาย่างสม่ำเสมอ มีเคยหยุดนิ่ง ระเบียบวินัยในการหาเหตุและผลจนได้ผลสรุปที่น่าเชื่อถือที่สุด ระเบียบวินัยในการฝึกฝนร่างกายตามแนวทางนาฏศิลป์อย่างสม่ำเสมอระเบียบวินัยในการดูแลสุขภาพ ระเบียบวินัยตามที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลที่บุคลิกภาพและอารมณ์ของอาจารย์ได้เป็นอย่างดี (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นต้นแบบของความเป็นครูที่ดีในด้านการจัดการเรียนการสอน การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ และเป็นต้นแบบของความเป็นศิลปินในด้านการมีระเบียบวินัย การฝึกซ้อม และการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดีให้กับผู้เรียนได้ยึดถือและนำไปปฏิบัติตามเพื่อเป็นแนวทางในชีวิตและประกอบอาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

การจัดการเรียนการสอนในระดับวิชาชีพบัณฑิตที่มีผู้เรียนที่จบจากหลายสถาบัน ส่วนใหญ่ล้วนเป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีความหลากหลาย แต่ท่านเป็นต้นแบบในความเป็นครู คือยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนทุกคนแม้ผู้เรียนบางท่านจะมีความเป็นตัวของตัวเองสูง และเกิดความขัดแย้งในผู้เรียนเอง ท่านสามารถควบคุมสถานการณ์ มีความเป็นกลางสามารถควบคุมอารมณ์และมีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสม ในการจัดการเรียนการสอนหรือการนัดหมายนอกสถานที่ท่านจะมาตรงต่อเวลา (ชนิดา จันทรวงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการมีมาตรฐานและวินัยในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัยในเรื่องของการตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนรวมถึงการดูแลสุขภาพของตนเองด้วยการฝึกฝนตัวให้มีความพร้อม เพื่อเตรียมตัวในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีบุคลิกภาพที่ดีให้เกียรติผู้เรียนและยังสามารถควบคุมอารมณ์ระหว่างการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกไปกับการเรียน สามารถเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้ยึดถือหรือปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ

6. การมีความกระตือรือร้นและทุ่มเท หมายถึง การสร้างแรงจูงใจด้วยความกระตือรือร้น ความทุ่มเทหรือความตั้งใจในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไม่ถอยของนราพงษ์ จรัสศรี การไม่ปฏิเสธผู้เรียนเมื่อต้องการสอบถามข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการหรือวิชาชีพ ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่มีพลังแห่งความกระตือรือร้นสูง เป็นศาสตราจารย์ที่นิสิตสามารถเข้าถึงได้ ไม่ถือตัว ทุ่มเททั้งกาย ใจ และสติปัญญาในการสอนอย่างเต็มที่ อีกทั้งสามารถตอบคำถามได้อย่างคมชัดและตรงประเด็น แสดงให้เห็นถึงความแม่นยำและความเป็นเอกัตตะในองค์ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์อย่างแท้จริง (พัชรินทร์ สันติธวัชรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นต้นแบบของความกระตือรือร้นพยายามสร้างแรงบันดาลใจ ผลักดันให้ผู้เรียนทุกคนสานต่อเจตนารมณ์ของตนเองในการทำงานชิ้นต่าง ๆ อย่างเต็มกำลังความสามารถ อาจารย์สละเวลาส่วนตนทุ่มเทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้ศิษย์ทุกคนจนสำเร็จการศึกษา ตลอดจนได้นำความรู้ไปใช้ในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์มีความตั้งใจในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไม่ถอย จนเป็นแรงบันดาลใจในการทำงานของข้าพเจ้าจบจนทุกวันนี้ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ความทุ่มเทหรือความตั้งใจในการทำงานอยู่เสมอ ๆ จากประสบการณ์ของผู้เรียน นราพงษ์ จรัสศรี มักชอบให้ผู้เรียนตั้งประเด็นหรือคำถาม ได้อย่างอิสระ และมักที่จะเสริมสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนให้มีความสุข สนุกสนาน อยู่เสมอจึงส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกมีแรงจูงใจในการเข้าเรียน นอกจากนี้ท่านมักที่จะให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน โดยการมักที่จะสอบถามความห่วงใยกับทุก ๆ เรื่องอย่างเหมาะสมทุกครั้ง (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ศึกษากับนราพงษ์ จรัสศรี เมื่อผู้เรียนมีความประสงค์ที่จะขอพบเพื่อสอบถามข้อสงสัย ผู้เรียนสามารถนัดหมายได้ทั้งในและนอกเวลาราชการ อาทิ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นอกจากท่านจะคอยติดตามงานด้วยความเอาใจใส่แล้ว ผู้เรียนยังสามารถนัดหมายท่านนอกเวลาราชการได้บ่อยครั้ง เพื่อให้ตรวจสอบและขอข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงผลงานสร้างสรรค์ นอกจากนี้เมื่อครั้งที่ผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ ท่านยังสละเวลาในการตรวจสอบเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้เล่มวิทยานิพนธ์ให้เกิด

ความสมบูรณ์มากที่สุด อีกทั้งมีการตั้งคำถามในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมตัวสำหรับสอบให้ผู้เรียน (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้ความทุ่มเท และมีความตั้งใจในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนตลอดเวลา อีกทั้งยังเปิดใจกว้างและเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนได้ทำการสอบถาม หรือขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมไปถึงการสนับสนุนและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียน ได้มีทางออกในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิวัฒน์ กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นอาจารย์ที่เปี่ยมด้วยความเสียสละ ทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจในการถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ลูกศิษย์ ตลอดจนมีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านสภาพร่างกาย ความสามารถเฉพาะ ความคิด และสติปัญญา นอกจากนี้ ท่านยังคอยให้คำปรึกษาและช่วยผู้เรียนสามารถสอบถามเมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัยได้ทุกเมื่อโดยมิเคยปฏิเสธ (ธิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

ในการเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมักจะเป็นแรงสำคัญในการปลุกให้ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้น ด้วยความตั้งใจและการทุ่มเทของท่าน ส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกมีแรงจูงใจในการเรียน แม้ว่าในบางครั้งผู้เรียนจะมีปัญหาอันส่งผลให้มีความล่าช้าในการติดตามงาน ท่านก็จะสอบถามด้วยความห่วงใย และแนะแนวทางในการจัดการกับทุก ๆ เรื่องอย่างเหมาะสมเสมอ ทำให้ผู้เรียนมีแรงบันดาลใจในการเรียน และรู้สึกกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้ไม่เคยปฏิเสธการตอบคำถามใด ๆ แก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะในทางวิชาการ หรือในวิชาชีพ ท่านมักใช้วิธีการยกตัวอย่างจากประสบการณ์ของท่านมาเป็นกรณีศึกษาที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจนเสมอ (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีการวางแผนการเรียนการสอน เรียงตามลำดับขั้นตอนได้อย่างเหมาะสมลงตัวจากประสบการณ์ในการสอนมาไม่น้อยกว่า 10 ปี ทำให้ผู้เรียนเห็นภาพความสำเร็จชัดเจนขึ้น และมีเป้าหมายที่ชัดเจน สร้างความกระตือรือร้นให้กับผู้เรียนสนใจใส่ใจในการเรียนการสอนมากขึ้น ประกอบกับการให้กำลังใจและความทุ่มเทที่อาจารย์มีให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การแนะนำแนวทาง การตอบข้อสงสัย การสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้วิจัยคิดว่าไม่สามารถหาได้จากหนังสือเล่มใด ๆ ทำให้ผู้เรียนมีแบบอย่างของความทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มที่และสุดความสามารถ ซึ่งถือเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างที่สุด (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ตรงของข้าพเจ้าท่านเป็นผู้ที่ทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอนมาก ท่านเสียสละเวลาที่จะพบปะผู้เรียนได้เสมอหากผู้เรียนมีข้อสงสัย หรือต้องการปรึกษาในหัวข้อวิทยานิพนธ์ รวมถึงในการฝึกซ้อมก่อนการแสดงในการทดลองครั้งที่ 1-4 ท่านดูแลอย่างใกล้ชิด เข้าดูการทดลองทุกครั้งเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่ข้าพเจ้าจนทำให้ผลงานสำเร็จลุล่วงและสร้างความประทับใจกับคนดู แม้ช่วงเวลาของการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ท่านยังคงสละเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรึกษาและตรวจสอบเนื้อหาให้มีความชัดเจนและตรงประเด็นมากขึ้น (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการสละเวลาส่วนตัวในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มอบให้กับผู้เรียน และการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนได้ดีให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนหรือสร้างสรรค์งานเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการสอนและให้คำปรึกษาอย่างไม่ลืมหูลืมตา โดยไม่ปฏิเสธผู้เรียนเมื่อต้องการสอบถามข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการหรือวิชาชีพ นอกจากนี้ยังได้ถามผู้เรียนด้วยความห่วงใยอยู่เสมอ

7. การปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงานสอน หมายถึง การปฏิบัติงานหรือการทุ่มเทในด้านการจัดการเรียนการสอนที่อยู่นอกเหนือเวลางาน หรือไม่เป็นส่วนหนึ่งของภาระงานสอนโดยตรงของนราพงษ์ จรัสศรี โดยปฏิบัติตนเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็น ว่า ความเป็นครู ต้องปฏิบัติตนอย่างไรข้อจำกัด ปราศจากเงื่อนไขพิเศษใด ๆ เมื่อมีความจำเป็น ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่สามารถให้ความร่วมมือกับคณะ ภาควิชา และหลักสูตร อยู่เสมอ ท่านมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือองค์กรแม้ว่าจะอยู่นอกเหนือเวลาปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นผู้ที่มาร่วมการประชุม การหารือต่าง ๆ อย่างเข้มแข็ง อีกทั้งยังให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวางแผนบริหารหลักสูตรโดยไม่มีข้อจำกัดด้านเรื่องส่วนตัว สุขภาพ เวลา หรืออื่น ๆ (พัชรินทร์ สันติอักษรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูผู้ที่เปี่ยมด้วยความเสียสละ ทุ่มเททั้งกำลังกายกำลังใจ ในการถ่ายทอดวิชาการความรู้แก่ลูกศิษย์ทุกคน ตั้งแต่เด็กจนโตเป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้ารู้สึกได้ถึง ความเมตตากรุณากับลูกศิษย์อย่างจริงใจเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่เฝ้าติดตามและให้คำแนะนำในทุกวัน ไม่เว้นแม้แต่วันหยุดราชการ อาจารย์สละเวลาส่วนตัวเพื่อให้ลูกศิษย์ทุกคนได้เข้ามาปรึกษา

งานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ถึงแม้ว่าอาจารย์ไม่สบายหรือมีกิจธุระใด ๆ อาจารย์ก็ยังจัดสรรเวลาให้กับลูกศิษย์ได้เสมอ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ไม่ว่าจะในฐานะอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ผู้เรียนรับรู้ได้ถึง “ความเป็นครู” อย่างแท้จริงโดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งในประเด็นการสละเวลา อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน และคอยให้กำลังใจผู้เรียนเมื่อครั้งที่ประสบปัญหาต่าง ๆ นอกเหนือไปจากนี้ที่ผู้เรียนรับรู้ได้ถึงความเป็นครูของท่าน คือ ท่านให้ความรู้ทุกคนแม้กระทั่งไม่ใช่ลูกศิษย์ของท่านเอง เช่น เมื่อครั้งที่ผู้เรียนได้ทำการทดลองสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์นั้น ผู้เรียนมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้เรียนเองได้ใช้นักแสดงที่เป็นลูกศิษย์ ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปี 1-2 ด้วยนักศึกษาดังกล่าวยังมีทักษะด้านการแสดงและประสบการณ์น้อย ท่านก็ยังสละเวลาสอนและให้ความรู้กลุ่มนักแสดงดังกล่าวอย่างเต็มที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าท่านทุ่มเทโดยไม่ได้เลือกปฏิบัติเฉพาะบุคคล (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

การจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากภาระงานสอน หรือนอกเหนือเวลางานแสดงให้เห็นถึงการอุทิศตนให้กับหน้าที่ความเป็นครูที่ไร้ข้อจำกัดและขีดจำกัด ทำให้นราพงษ์ จรัสศรี มีความเป็นครูอยู่ในตนเองเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากผลผลิตนักวิชาการและศิลปินทางด้านนาฏศิลป์ที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และได้รับความดูแลจากนราพงษ์ จรัสศรี ล้วนสำเร็จการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ มีส่วนมาจากการผ่านการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงาน นอกเหนือเวลางานของนราพงษ์ จรัสศรี ทั้งสิ้นอาจกล่าวได้ว่าการปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงานสอน เป็นหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ ความอนุเคราะห์และความทุ่มเทของนราพงษ์ จรัสศรี (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี คือครูผู้อุทิศตนให้แก่ผู้เรียนเสมอ หลายครั้งที่เมื่อหมดเวลาเรียนแล้วท่านมักจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ยังต้องการคำปรึกษาจากท่านได้ใช้เวลาส่วนตัวของท่านต่อ เนื่องจากท่านต้องการให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด ในบางครั้งท่านได้จัดหาสถานที่เตรียมไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้พร้อมทั้งความสะดวกสบายในการเรียน ท่านสละเวลาส่วนตัวและเวลาพักผ่อนของท่านเพื่อให้ความรู้และให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเสมอ ผู้เรียนทุกคนจึงรู้ดีว่าหากกล่าวถึงความอุทิศตนเพื่อศิษย์แล้วนั้น นราพงษ์ จรัสศรี คือ ตัวอย่างของครูที่เป็นเช่นนั้นอย่างชัดเจน (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีความเสียสละเรื่องเวลาส่วนตัว เพื่อทุ่มเทให้กับ การเรียนการสอนและผู้เรียนอย่างเต็มที่ เนื่องจากผู้เรียนมีหลากหลายคนหลากหลายอาชีพ หลากหลายสถานะ และหลากหลายพื้นที่ มีหลากหลายเรื่องราวที่จะต้องมาขอคำปรึกษาในเรื่อง องค์ความรู้และปัญหาที่พบเจอในการทำงานวิจัยหรือปัญหาในการเรียน อาจารย์ไม่เคยปฏิเสธ ผู้เรียนในเรื่องการขอเข้าพบและขอคำปรึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะวันเวลาตามที่ปฏิบัติงาน หรือ วันหยุดราชการ แม้ในเวลาส่วนตัว หากมีเรื่องเร่งด่วนอาจารย์ก็เสียสละเวลาให้ผู้เรียนทุกคนเท่าเทียมกันอย่างไม่มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขใด ถือเป็นตัวอย่างของความเป็นครูผู้ถ่ายทอดความรู้ทุ่มเท และเสียสละอย่างยิ่ง (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีความเมตตากรุณากับลูกศิษย์อย่างจริงใจ ผู้เขียนมีท่านเป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งสิ่งที่ประทับใจมากคือ ท่านให้ความเมตตาเฝ้าติดตามและให้ คำแนะนำในทุกวัน โดยมีได้คำหนึ่งถึงว่าจะเป็นวันหยุดราชการหรือไม่ และนอกจากเวลาเรียนแล้ว ท่านสละเวลาส่วนตัวเพื่อให้ลูกศิษย์ทุกคนได้เข้ามาปรึกษางานอย่างเต็มกำลังความสามารถ (ธิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้มีความทุ่มเท และเสียสละเวลาส่วนตนในการดูแล และ คอยให้คำแนะนำเพิ่มเติมอยู่เสมอ แม้ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ครูจะแบ่งเวลาให้ผู้เรียนได้มี โอกาสซักถามในประเด็นที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ หรือซักถามปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการทำงานใน งานวิจัยของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้แนวทางในการดำเนินงานหรือบทเรียนได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง ยังคอยช่วยแก้ไขปัญหา หรือหาแนวทางร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยของผู้เรียนเกิดความ สมบูรณ์มากที่สุด (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ได้รับจากนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้ที่อุทิศตนให้แก่ลูกศิษย์ เสมอมา และหลายครั้งที่ท่านมักที่จะอุทิศตนในการให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เนื่องจากท่านมี ความประสงค์ที่จะให้ความรู้อย่างเต็มที่ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งในบางครั้งนราพงษ์ จรัสศรี ได้สละเวลา ส่วนตัวและเวลาพักผ่อน จัดเตรียมสถานที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน และให้ความสะดวกสบายใน การเรียนแก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ครั้ง จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครู ผู้อุทิศตนเพื่อลูกศิษย์อย่างแท้จริง (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ท่านเป็นผู้เสียสละเวลาในการปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงานที่ได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะในการเสียสละเวลาให้กับผู้เรียนโดยไม่มีเงื่อนไข ซึ่งในการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ใน แต่ละครั้งท่านจะสละเวลาเพื่อมาดูแลความก้าวหน้าของข้าพเจ้าไม่ว่าจะเป็นวันหยุดหรือวันทำงาน เพราะข้าพเจ้ามีภาระในการสอนเช่นกันแต่ท่านก็สละเวลาที่ผู้เรียนสะดวกสามารถนัดหมาย

เพื่อปรึกษาเพื่อให้ผลงานมีความก้าวหน้า ข้าพเจ้าจึงนับว่าท่านเป็นครูตัวอย่างและเป็นครูต้นแบบในความเสียสละ จนทำให้ตัวข้าพเจ้าเองนำมาเป็นต้นแบบและบอกกับตัวเองว่าจะเสียสละเวลาเพื่อลูกศิษย์อย่างเต็มความสามารถเช่นเดียวกับที่ครูปฏิบัติกับตน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการมีการจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากภาระงานสอนหรือนอกเหนือเวลางาน โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นถึงการอุทิศตนให้กับหน้าที่ความเป็นครูที่ไร้ข้อจำกัด โดยมีได้คำนึงถึงความเป็นส่วนตัว จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูผู้อุทิศตนเพื่อลูกศิษย์อย่างแท้จริง

8. การค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน หมายถึง การค้นหาตัวตน จุดประกาย และสร้างขวัญกำลังใจ ความตั้งใจจริงอย่างแน่วแน่หรือความเชื่อมั่น ให้เกิดกับผู้เรียน ทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกของนราพงษ์ จรัสศรี โดยการผลักดันและถ่ายทอดมุมมองที่สอดคล้องกับสุภาษิตไทย คือ ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ให้โอกาสคนอย่างเท่าเทียม ท่านพยายามค้นหาข้อดีและข้อควรพัฒนาของผู้เรียนทุกคนแล้วดึงออกมาใช้ผลักดันนิสิตให้เติบโตในแนวทางของตนเองอย่างเหมาะสม ท่านไม่เคยดูถูกศักยภาพของนิสิต อีกทั้งเป็นผู้ที่สร้างขวัญและกำลังใจของผู้เรียน แม้จะเป็นนิสิตที่มีปัญหาครอบครัว การเรียน สุขภาพ ฯลฯ ท่านสามารถให้ความช่วยเหลือและกระตุ้นให้นิสิตที่มีความท้อแท้กลับมาเรียนจนสำเร็จการศึกษา ท่านเป็นครูที่ไม่ทอดทิ้งลูกศิษย์ไม่ว่านิสิตผู้นั้นจะมีพฤติกรรมอย่างไรก็ตาม (พัชรินทร์ สันติอัครวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

ครูเป็นผู้ที่มุ่งมั่นอย่างแท้จริงในการได้เห็นลูกศิษย์ประสบความสำเร็จจากประสบการณ์การของตนเองที่ได้พบเห็นวิธีการติดตามและคอยผลักดันศิษย์ทุกรุ่นที่ผ่านครูเป็นผู้จุดประกายการเข้ามาศึกษา ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่มีโอกาสและผลักดันให้ข้าพเจ้าได้รับทุนการศึกษา “100 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” คอยติดตามและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์เสมอมา จนทำให้บรรลุผลสำเร็จในระยะเวลาอันสั้น แต่ผลงานเปี่ยมด้วยคุณภาพและประสิทธิภาพ กลั่นกรององค์ความรู้จนเกิดเป็นผลงานใหม่ ซึ่งได้ต้นแบบมาจากอาจารย์ นราพงษ์ จรัสศรี ผู้ที่เปรียบเสมือนพ่อแม่อีกคนหนึ่งที่เคยขัดเกลา จนข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ

ทั้งการเรียนและการทำงานในทุกวันนี้ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ได้รับจาก นราพงษ์ จรัสศรี ท่านมักให้โอกาสแก่ลูกศิษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และมักที่จะจุดประกายเสริมสร้างแรงบันดาลใจ ให้ลูกศิษย์ค้นหาตนเอง เพื่อเป็นแนวทางหรือรสนิยมในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพ จากประสบการณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ เคยได้รับแนวทางให้การสร้างผลงานจากนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมักสอบถามถึงเรื่อง que ผู้เรียนให้ความสนใจในช่วงเวลานี้ และให้ลองคิดหาประเด็นที่น่าสนใจและมีความแปลกใหม่ จากนั้น นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้แง่คิดและมุมมองในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือก และนำไปทดลองสร้างสรรค์ผลงานในครั้งต่อไปและท่านยังติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ศึกษากับนราพงษ์ จรัสศรี นอกจากท่านจะคอยให้กำลังใจและสร้างให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว ท่านยังเป็นผู้จุดประกายเพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นหาคักยภาพของตัวเองเพิ่มขึ้น อาทิ ตลอดระยะเวลาที่ผู้เรียนได้ศึกษาในวิชาชีพนาฏยศิลป์นั้น ผู้เรียนมีความถนัดในนาฏยศิลป์ไทยมากกว่านาฏยศิลป์ตะวันตก ยิ่งไปกว่านั้นผู้เรียนเองยังมีทัศนคติที่ปิดกั้นนาฏยศิลป์ตะวันตกออกจากกรอบของตัวเอง จนกระทั่งถึงเวลาที่จะต้องสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ท่านคอยให้ข้อเสนอแนะและสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนสามารถทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนมุมมองในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกของผู้เรียน จนทุกวันนี้ผู้เรียนได้นำความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานดังกล่าวมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นในงานวิจัยของตัวเองในปัจจุบัน และได้นำกระบวนการต่าง ๆ มาสอนลูกศิษย์ นับได้ว่าการแนะนำของท่านที่ให้กับผู้เรียนในครั้ง ที่ผ่านมานั้นมีประโยชน์มากนัก (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

มีลูกศิษย์หลาย ๆ คนในวงการนาฏยศิลป์ที่สำเร็จการศึกษา โดยครูเป็นผู้มอบโอกาส เช่น ผู้เรียนอยากจะเรียนรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการทำงานในวงการนาฏยศิลป์ ซึ่งครูเป็นคน ที่เปิดโอกาสและเปิดมุมมองให้ผู้เรียนได้เห็นศักยภาพของตนเองในเด็นบัลเลต์ การสร้างสรรค์งานด้านนาฏยศิลป์ และสามารถทำให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาต่อยอดในการทำงาน อีกทั้งเป็นท่านยังเป็นผู้สร้างเครือข่ายในการทำงานให้กับลูกศิษย์ได้แสดงศักยภาพของตนเองต่อหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกจนประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังคอยผลักดันให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีพื้นฐานและประสบการณ์ชีวิตที่มุ่งสู่ความสำเร็จจากการค้นพบและจุดประกายศักยภาพของตนเอง ดังจะเห็นได้จากความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนาฏศิลป์ตะวันตกได้อย่างถ่องแท้ จากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่มีโอกาสได้เดินทางไปศึกษาที่ประเทศอังกฤษ อีกทั้งยังได้ร่วมงานกับศิลปินระดับนานาชาติ ตลอดจนทักษะและความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก นราพงษ์ จรัสศรีได้รับการฝึกฝนและเรียนรู้จากครูมืออาชีพทั้งในระดับชาติและนานาชาติ จะเห็นได้ว่านราพงษ์ จรัสศรี มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการและวิชาชีพเป็นอย่างมาก ส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี เข้าใจผู้เรียนและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหาตัวตน จุดประกายความคิดจากผู้เรียนเอง โดยมีนราพงษ์ จรัสศรี สร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้เรียนที่มีความมุ่งมั่นและมีความเชื่อมั่นในใจตนเอง ตลอดจนการผลักดันให้ผู้เรียนทัศนคติที่ดีกับการเรียนรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี (วิวัฒน์ กรรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2529)

ในการเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี หรือในการสร้างสรรค์ผลงาน ท่านมักจะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นหาตนเอง ว่าตนเองชอบอะไร ต้องการให้ผลงานออกมาในทิศทางใด ท่านพร้อมรับฟังทุกแนวความคิดของผู้เรียนพร้อมทั้งให้คำแนะนำ โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดอันเป็นตัวตนของผู้เรียน นับเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ท่านยังมีวิธีการในการส่งเสริมและสนับสนุน ให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างไม่หลงประเด็น (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้บุกเบิกงานด้านนาฏศิลป์ร่วมสมัยในประเทศไทย และเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนมีประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและการปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ จึงทำให้นราพงษ์ จรัสศรีสามารถให้คำปรึกษากับผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย ทำให้เกิดรูปแบบผลงานสร้างสรรค์ที่มีความใหม่ ไม่ซ้ำกัน นอกจากนี้ยังให้คำแนะนำและแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนนับว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความเสียสละในฐานะครูได้อย่างดี เป็นบุคคลที่มีคุณค่าเป็นต้นแบบของความเป็นครูได้อย่างมาก (กิตติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอแนวคิดของตนเองอย่างเต็มที่ แต่ครูจะคอยซักถามถึงเหตุผล ประเด็นที่น่าสนใจ และคอยจุดประกายความคิดบางสิ่งที่คุณเรียนอาจมองข้ามไป อีกทั้งยังคอยอยู่เคียงข้างผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในการทำงาน และเป็น

แรงผลักดันให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ผลงานด้วยความเชื่อมั่นจนประสบความสำเร็จ (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

โดยส่วนตัวข้าพเจ้าเป็นคนไม่เก่งหากเทียบกับเพื่อนคนอื่น ๆ เรียนอยู่ในระดับกลางไม่ค่อยกล้าแสดงออกในกลุ่มผู้เรียนหลาย ๆ คนที่มีความสามารถเฉพาะตัวที่เด่นชัด แต่ท่านเป็นผู้ให้กำลังใจและจุดประกายศักยภาพของข้าพเจ้า คือ 1. ยอมรับความเป็นตัวตนของข้าพเจ้าในความเป็นสตรีอีสาน 2. ให้อิสระในการทำผลงานสร้างสรรค์ขึ้น 3. ให้กำลังใจในช่วงที่ข้าพเจ้าท้อแท้และหมดหวังเกี่ยวกับการสูญเสียคุณพ่อ 4. ให้โอกาสข้าพเจ้าได้แสดงผลงานและสอบวิทยานิพนธ์จบพร้อมเพื่อน ซึ่งกว่าจะผ่านวิกฤตชีวิตมาได้หากไม่มีท่านข้าพเจ้าคงไม่ประสบความสำเร็จในวันนี้ (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยเป็นผู้สร้างขวัญกำลังใจและผลักดันให้ผู้เรียนจุดประกายศักยภาพของตนเองทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก โดยชี้แนะแนวทางในการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ไปพร้อมกับผู้เรียน อีกทั้งยังให้การส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียน ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำงานได้ตรงตามประเด็น โดยไม่หลงประเด็น นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรี ยังมีความความเชื่อมั่นที่จะเห็นผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ อย่างจริงใจ

9. การประสานสัมพันธ์และความสามัคคี หมายถึง การสร้างแนวทาง การเชื่อมความสัมพันธ์ การประสานไมตรีหรือลดอารมณ์ขุ่นมัวระหว่างบุคคล ทั้งระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง หรือผู้เรียนกับผู้สอนของนราพงษ์ จรัสศรี เพื่อสนับสนุนให้การฝึกฝนองค์ความรู้ทางวิชาชีพ นาฏศิลป์ตะวันตกเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

ท่านเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศของความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน ท่านประสานรอยร้าวหรือความไม่เข้าใจกันของนิสิตให้มีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น ท่านสอนให้คิดบวก มองโลกในแง่ดี และมองผู้เรียนเป็นเพื่อน มองผู้สอนเป็นคนในครอบครัว ทำให้ความขุ่นข้องหมองใจในชั้นเรียนลดลงด้วยบุคลิกภาพและวิธีการพูดที่แยบยลของท่าน (พัชรินทร์ สันติอิศวรธรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ศึกษากับนราพงษ์ จรัสศรี จะเห็นได้ว่าท่านมีการจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ขึ้นกับผู้เรียนได้ดีมาก เช่น ในกรณีที่ความเห็นของผู้เรียนไม่ตรงกัน หรือผู้เรียนหาข้อยุติในการร่วมงานกันได้ ท่านจะเป็นสื่อกลางในการหาข้อยุติโดยที่ไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องกลางแครงใจ นอกจากนี้เมื่อครั้งที่มีการนัดหมายส่งงานกันเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งผู้เรียน

มาโดยพร้อมเพรียงกัน ท่านยังอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายจากความเครียดและเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกันเอง และระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นต้นแบบของครูผู้สร้างแนวทางในการประสานความสัมพันธ์และความสามัคคีในหมู่คณะ ในการทำงานกิจกรรมใด ๆ ความขัดแย้งเป็นเหตุการณ์ที่มักเกิดระหว่างบุคคล แต่ในการเรียนและการทำงานทุก ๆ ครั้ง ครูมักเป็นผู้สานความสัมพันธ์ที่มีความอะลุ่มอ่วย เข้าใจในทัศนคติที่แตกต่างระหว่าง ลดอารมณ์ขุ่นมัวระหว่างบุคคล ทั้งระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองหรือผู้เรียนกับผู้สอนของนราพงษ์ จรัสศรี เพื่อสนับสนุนให้การฝึกฝนองค์ความรู้ทางวิชาชีพนาฏศิลป์ตะวันตกเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูพยายามผลักดันให้ลูกศิษย์ทุกคนรักกันและคอยช่วยเหลือกัน ไม่ทอดทิ้งกัน (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ในการเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ในรายวิชาสัมมนาท่านได้กล่าวถึงเรื่องของการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ท่านได้ให้แนวทางไว้ว่าการทำงานในแต่ละครั้งมักมีปัญหาในแง่ของมุมมองหรือความคิดเห็นที่แตกต่างกัน หากมองภาพรวมคนส่วนใหญ่มักเห็นว่านี่คือปัญหา แต่หากมองในแง่มุมหนึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี ท่านมองว่านี่คือ โอกาสที่ดี ที่ทุกคนมีมุมมองความเห็นที่แตกต่าง จึงทำให้ผลงานชิ้นนี้มีข้อผิดพลาดที่น้อยลง จึงส่งผลให้ผลงานดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีจิตวิทยาในการสอนที่ดี เริ่มจากตัวอาจารย์เองจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา เพื่อนคณาจารย์และเจ้าหน้าที่อย่างจริงใจ เป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนเห็นอยู่เป็นนิจ การสร้างไมตรีด้วยรอยยิ้ม การทักทาย การสนทนาที่ไม่เลือกแบ่งชนชั้นวรรณะ แม้แต่กรณีที่ผู้เรียนเกิดข้อพิพาทกันและกัน อาจารย์จะวางตัวเป็นกลางและช่วยสร้างบรรยากาศให้การเรียนการสอนอยู่ในสถานะที่ดี ช่วยประนีประนอมปัญหาที่เกิดขึ้นจนเกิดความเข้าใจระหว่างผู้เรียนให้มีความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

ความสามัคคีและการประสานสัมพันธ์ เป็นส่วนหนึ่งในการทำงานร่วมกับผู้อื่น งานทางด้านการสอนนาฏศิลป์หรือการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ เป็นงานที่จะต้องอาศัยความสัมพันธ์และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน เนื่องจาก การทำงานที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์เป็นการทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับ นักแสดง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

นักดนตรี และอื่น ๆ ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรี ในการจัดการเรียนการสอนจะให้แง่มุม และแง่คิดเกี่ยวกับการสร้างแนวทาง การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร เพื่อนร่วมงาน หรือผู้เรียนด้วยกันเองอยู่เสมอ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมีคุณลักษณะที่ดีทางด้านวิชาชีพนาฏศิลป์ เพื่อจะนำเอาไปใช้ประโยชน์ในการอยู่ร่วมสังคมและประกอบอาชีพได้ในอนาคต (วิวัฒน์ กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

การเรียนภายใต้การสอนของนราพงษ์ จรัสศรี ทุก ๆ ครั้งจะเต็มไปด้วยความสุข และความสนุกสนาน ท่านมีวิธีการในการจัดการกับความตึงเครียดในขณะที่เรียนเสมอ เมื่อมีการยกประเด็นที่อ่อนไหวขึ้นมา ท่านมักจะมีวิธีการที่ทำให้ประเด็นนั้นไม่ส่งผลในแง่ลบแต่เป็นกรณีศึกษาที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียนอย่างมาก หรือแม้แต่ในการเรียนกับท่าน ต่างจะเต็มไปด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นราพงษ์ จรัสศรี จะมีวิธีการเชื่อมความคิดเห็นต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ไม่เกิดเป็นข้อพิพาทขัดแย้ง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การเรียนการสอนของท่านเป็นประโยชน์กับผู้เรียนอย่างมาก และผู้เรียนทุกคนก็จะได้รับความรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ต่อไป (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีจิตวิทยาในความเป็นครูสูง นอกจากจะมีประสบการณ์ทางด้านการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการมนุษยสัมพันธ์และสร้างความสามัคคีของลูกศิษย์ โดยสอนให้มีความเข้าใจไมตรี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยใช้วิธีที่ช่วยน้องหรือน้องช่วยพี่ นอกจากสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในรุ่นแล้ว ระหว่างรุ่นยังประสานสัมพันธ์สร้างความสามัคคีในหมู่ลูกศิษย์ทุก ๆ รุ่น ดังนั้น นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนแล้ว ยังทำให้พัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานในอนาคตอีกด้วย (ธิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเชื่อมความคิดเห็นที่มีความหลากหลายมุมมองให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน มีความคิดที่เป็นไปในทางบวก เพื่อลดความคิดเห็นที่ขัดแย้งจากกลุ่มผู้เรียน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในเรื่องของการอยู่ร่วมสังคมและสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต

10. การมีเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง หมายถึง การเป็นผู้มีเหตุผล ปราศจากอคติส่วนตน มีความเชื่อมั่นและยึดถือความถูกต้องเป็นหลัก การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีของนราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่เข้าร่วมการประชุมเสมอ พังเหตุผลในที่ประชุมและสรุปตามมติที่ประชุม หากมีข้อสงสัยจะใช้วิธีสอบถามและชี้แจงให้องค์ประชุมรับทราบโดยทั่วถึงกัน ท่านให้ความสำคัญทั้งผู้อาวุโส ผู้อาวุโสเสมอกัน และผู้ที่อ่อนอาวุโสกว่า หากบุคคลผู้นั้นมีเหตุผลที่ดี อีกทั้งท่านพยายามหาวิธีใช้ทางสายกลางให้เกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายมากที่สุด (พัชรินทร์ สันติอิศวรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ทำงานร่วมกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นคนที่มีเหตุผลมากพอสมควร ในการที่จะปรับปรุงและตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เมื่อท่านได้คิดและตัดสินใจในเรื่อง ๆ หนึ่ง ครูจะมีพูดคุยหรือโทรมาปรึกษาก่อนตลอดเพื่อที่จะรับฟังความคิดเห็นที่ต่างจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งในการพูดคุยนั่นท่านให้เหตุผลหรือคำชี้แจงอย่างละเอียดและยอมรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูผู้มีเหตุผล เมื่อมีประเด็นหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ครูมักจะใช้เหตุผลเป็นที่ตั้ง ตัดสินสิ่งต่าง ๆ โดยปราศจากอคติส่วนตน มีความเชื่อมั่นและยึดถือความถูกต้องเป็นหลัก ครูเป็นผู้ที่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ในการเรียนการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นคุณลักษณะความเป็นครูที่มีเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่น อีกทั้งยังปราศจากอคติส่วนตนโดยยึดถือความถูกต้องเป็นสำคัญ นอกจากการยอมรับความคิดเห็นที่มีความแตกต่างทั้งเรื่องของมุมมอง ทักษะ และความคิดเห็นของผู้อื่น รวมไปถึงการเป็นผู้ที่มอบความรู้ ความเข้าใจและการเป็นผู้รับฟังที่ดีของนราพงษ์ จรัสศรี ทำให้การจัดการเรียนการสอนทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพอยู่บนพื้นฐานการรับฟังและเสนอแนะอย่างตรงไปตรงมา มีเหตุผล และถูกต้องเสมอ (วิวัฒน์ กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี คือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอย่างมาก นับเป็นบุคคลผู้ประสบความสำเร็จในการเป็นครูที่มีผู้เคารพนับถือมาก หากแต่ท่านไม่เคยยกเอาตนเองเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง ท่านใช้เหตุผลในการตัดสินใจ โดยปราศจากอารมณ์คติ นอกจากนี้ทั้งยังมีการจัดการด้านต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบครอบ ยึดความถูกต้องเป็นหลักอยู่เสมอ ท่านพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็นของทุกคน ทุกระดับชั้นโดยไม่ยึดเอาความของท่านเองเป็นหลัก (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่เรียนกับ นราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้ที่มีความเปิดกว้างในแง่ความคิด มุมมอง รวมถึงประสบการณ์ของผู้อื่น โดยปราศจากอคติส่วนตัว เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ได้มีการปรึกษานราพงษ์ จรัสศรี เกี่ยวกับการใช้ห้องน้ำของผู้คนในสังคมเมือง ซึ่งเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับงานผลสร้างสรรค์ของผู้ให้สัมภาษณ์ในประเด็นการใช้ห้องน้ำของผู้ป่วยในโรงพยาบาลที่ท่านเคยให้คำแนะนำว่าอยากให้ไปลองศึกษาการเคลื่อนไหวของผู้ป่วยในพื้นที่ที่กำหนดว่าเป็นอย่างไรและรูปแบบของการสร้างห้องภายในโรงพยาบาล ผู้สร้างสรรค์จึงได้ดำเนินการทดลองอยู่ 2 ครั้ง พบว่าห้องน้ำดังกล่าวมีข้อจำกัดในประเด็นที่ไม่สามารถนำมาใช้เป็นการแสดงหนึ่งในงานสร้างสรรค์ได้ จึงได้ไปปรึกษาและอธิบายถึงเหตุผลดังกล่าว ท่านจึงเคารพการตัดสินใจในครั้งนั้นของผู้สร้างสรรค์พร้อมทั้งให้แนวทางในการสร้างสรรค์ในการแสดงอื่น ๆ โดยปราศจากอคติส่วนตัว (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีความตรงไปตรงมาและมีทัศนคติที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่เสมอ ดังที่ นราพงษ์ จรัสศรี เคยได้ทำงานกับบุคคลที่มีจำนวนมาก ซึ่งท่านเคยกล่าวว่า การแสดงร่วมกับนักแสดงคนอื่น ๆ ทำให้ผู้ออกแบบงานได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และการได้แสดงกับนักแสดงคนอื่น ๆ จะทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในมุมมองของนักแสดงด้วยกัน และสามารถสร้างกำลังใจและความเชื่อมั่น รวมถึงความภาคภูมิใจว่าได้ร่วมแสดงกับศิลปินที่มีความสามารถในงานที่สำคัญนั้น ๆ ด้วย (อิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

ในการเรียนการสอนย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในบางประเด็น เนื่องด้วยทักษะความสามารถ ประสบการณ์ที่แตกต่างกันของผู้เรียนในชั้นเรียน ซึ่งครูจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงทัศนคติของตนเอง โดยใช้หลักของเหตุและผลเป็นแกนกลาง และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยการเป็นผู้ฟังที่ดี และคอยเสริมในบางประเด็นที่อาจขาดตกบกพร่องไป (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี กล่าวเสมอว่า นักวิชาการที่ดี ต้องเป็นผู้ที่ยอมรับความเห็นต่างของผู้อื่นอย่างมีเหตุมีผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนที่หลากหลายได้อย่างมีสติ ปราศจากอคติส่วนตัว นอกจากกล่าวสอนแล้วอาจารย์ยังปฏิบัติเป็นตัวอย่างแม้ในการเรียนการสอน อาจารย์จะรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนทุกคน และรวมกันสรุปประเด็นสนทนา แม้ว่าจะมีกลุ่มที่เห็นต่าง อาจารย์ก็ได้ขัดขวางหรือกล่าวโทษแต่อย่างใด แม้แต่เรื่องเล็กน้อยอาจารย์ก็เปิดใจกว้างพร้อมรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอจากผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นเป็นแบบอย่างว่าผู้เชี่ยวชาญมากประสบการณ์อย่างอาจารย์ยังใจกว้างรับฟังทุกข้อคิดเห็นของผู้ที่ด้วยประสบการณ์อย่างผู้เรียนอย่างมีเหตุมีผล สร้างความประทับใจและความรู้สึกที่ดีกับบรรยากาศการเรียนการสอน (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

ท่านเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้และประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย ทำงานกับคนหลากหลายอาชีพ ในการจัดการเรียนการสอนท่านจึงเป็นผู้ที่ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน ปราศจากอคติส่วนตัว มีความเชื่อมั่นและยึดถือความถูกต้องเป็นหลัก โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์ผลงานในการให้ข้อเสนอแนะท่านรับฟังความคิดเห็นของผู้สร้างสรรค์ผลงานเพื่อพัฒนาผลงานให้มีความแปลกใหม่และน่าสนใจมากขึ้น (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ศึกษากับนราพงษ์ จรัสศรี จะเห็นได้ว่าท่านยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของผู้เรียนทุกคนโดยปราศจากอคติส่วนตัว ทั้งนี้ท่านจะชี้แจงและเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เรียนยึดหลักการที่ถูกต้องเป็นหลัก โดยเฉพาะจากประสบการณ์ของผู้เรียนเมื่อครั้งที่ทดลองสร้างสรรค์ผลงานนั้น มีช่วงหนึ่งของการแสดงที่ผู้เรียนได้ปรับเปลี่ยน แต่เมื่อได้อธิบายแนวคิดและเหตุผลให้ท่านทราบ ท่านก็ยินดีรับฟังและยินดีให้ปรับแก้ตามเหตุผลดังกล่าว (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการเป็นผู้พูดโดยใช้เหตุผลเป็นสิ่งสำคัญ จึงเป็นผู้มีเหตุผลในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ปราศจากอคติส่วนตัว โดยยึดถือความถูกต้องเป็นหลักเสมอ การยอมรับความเห็นที่แตกต่างรวมทั้งเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางร่วมกันในการแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

11. การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี หมายถึง การริเริ่มประยุกต์ และสร้างแนวทางในการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของ นราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีใช้เทคโนโลยีในการสอน การถ่ายทอดมาโดยตลอด ท่านให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย สวยงาม และมีเนื้อหาที่พอเหมาะกับผู้เรียน อีกทั้งเตรียมผลงานเป็นตัวอย่างในการเรียนโดยใช้เทคโนโลยี ในส่วนของการเก็บรักษาองค์ความรู้ ท่านมีระบบจัดการข้อมูลที่ทันสมัยและล้ำหน้ากว่านิสิตด้วยซ้ำไป จึงถือได้ว่า ท่านไม่มีข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีในฐานะครูผู้สอนเลยแม้แต่น้อย (พัชรินทร์ สันติธวัชรอน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

ในช่วงสมัยที่ได้เรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ครูได้นำเอาวิดีโอที่บ้านที่การเดินมาให้คุณเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรีเป็นบุคคลที่สามารถจัดเก็บรักษาผลงานการแสดงไว้ในรูปแบบของสื่อสารสนเทศที่ใช้ประกอบการสอนได้อย่างดีเยี่ยมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ในอดีตเก็บผลงานการแสดงไว้เป็นวิดีโอ (Video) ก็เปลี่ยนเป็นซีดี (CD) จากซีดี (CD) เป็นฮาร์ดดิสก์ (Hard Drive) ถึงถึงปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้บ่งบอกถึงครูได้ติดตามพัฒนาเทคโนโลยีมาตลอด (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่ใช้การบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน ปัจจุบันเทคโนโลยีไร้ขีดจำกัด ครูประยุกต์ใช้สิ่งเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการเรียนการสอน พัฒนาเทคนิคการเรียนการสอนให้ทันสมัยมากขึ้น รวมทั้งนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนที่ถูกต้อง เพราะการศึกษาหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตนั้นมีทั้งข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นเท็จ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

เมื่อครั้งที่ได้รับชมผลงานสร้างสรรค์ของท่านพบว่าผลงานหลายชิ้นที่มีการริเริ่มรูปแบบต่าง ๆ ในหลายองค์ประกอบการแสดงที่ทำให้เห็นความแปลกใหม่ การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรดุริยางค์บัณฑิต ซึ่งผู้เรียนเห็นการริเริ่มและประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีของท่านจากการที่ท่านให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนคนอื่นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีมาประกอบหรือเป็นส่วนหนึ่งของผลงานสร้างสรรค์ (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกทางด้านสารสนเทศและเทคโนโลยีของโลก ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ ครูหรือผู้สอนจะต้องทำการปรับตัว ศึกษาหาความรู้และก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรี ได้มีแนวทางใน

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อีกทั้งยังพยายามทำความเข้าใจกับระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี เพื่อนำเอามาปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิฑูรย์ กรมธนารักษ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

ท่านมีวิธีการในการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการสอนเสมอ ท่านมีการวางแผนการจัดการทางการสอนที่ทันสมัย ท่านมีการประยุกต์เอาข้อมูลที่ท่านต้องการสื่อสารมาปรับให้นำเสนอผ่านระบบสารสนเทศได้อย่างน่าสนใจ การเรียนการสอนของท่านจึงสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ และทันสมัย ชัดเจน (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีการประยุกต์แนวทางการเรียนการสอนให้เกิดความทันสมัย สะดวก รวดเร็วขึ้นผ่านระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นการหาความรู้เพิ่มเติม ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย การตรวจสอบงาน การส่งคำถาม ส่งข้อคิดเห็นการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย อาจารย์สามารถติดต่อประสานงาน ส่งผลงานโดยผ่านระบบเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ทันสมัย (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

จากการที่ได้เรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ครูสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ โดยมีการนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ท่านยังเรียนรู้ในการใช้สื่อออนไลน์ ดังเช่น อีเมล อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น อีกทั้งในสถานการณ์ในปัจจุบันครูยังมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมซูม (Zoom) (ณัฐพัชญ์ ผลพิกุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ได้เรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านมักมีวิธีการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการสอน เพื่อให้ล่องทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ท่านมีการวางแผนการจัดการทางการสอนที่ทันสมัย โดยการเผยแพร่ผลงานที่ผ่านมาจากการแสดงของท่านในช่องทางสื่อออนไลน์ หรือ Facebook ที่มีผู้ติดตามเป็นจำนวนมากนับได้ว่าท่านเป็นผู้มีการริเริ่มใช้สื่อการสอนผ่านระบบสารสนเทศได้อย่างน่าสนใจและทันสมัย (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่ท่านนำเทคโนโลยีมาใช้ที่เห็นเป็นที่ประจักษ์ในผลงานสร้างสรรค์โดยนำประสบการณ์ในด้านการแสดงมาประยุกต์กับผลงานของสร้างสรรค์ เช่น ผลงานสร้างสรรค์ที่นำการฉายภาพพื้นหลังเป็นเรื่องราวของท่านที่เคยจัดแสดงมา ถูกลำมาใช้ในวิทยานิพนธ์ที่หลากหลายผลงานแต่ใช้เทคโนโลยีที่ต่างกัน นอกจากนี้ยังมีผลงานอีกมากมายที่ท่านเป็นผู้ริเริ่มและนำมาประยุกต์กับผลงานสร้างสรรค์ (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการริเริ่ม ประยุกต์ และสร้างแนวทางในการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีในการเรียนการสอน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้กล้องบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวระหว่างการสอนนาฏศิลป์ พร้อมทั้งแนะนำผู้เรียนได้ทดลองใช้เทคโนโลยีกับการนำเสนอผลงานทางด้านนาฏศิลป์ อีกทั้งยังเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี คอยชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนเลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์โดยตลอด

12. การติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของวิชาชีพ หมายถึง การแสวงหาความรู้ และการเติมเต็มความรู้อย่างไม่มีสิ้นสุดของนราพงษ์ จรัสศรี เพราะการแสวงหาความรู้และติดตามความทันสมัยของวิชาชีพ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาใช้พัฒนา แลกเปลี่ยน และสร้างมุมมองในการจัดการเรียนการสอนได้ ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่ค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา ท่านไปดูการแสดงระดับโลก เข้าร่วมฟังการประชุม การบรรยายเชิงวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งท่านให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองเพื่อนำไปพัฒนานิสิตอีกทอดหนึ่ง แม้ในชั้นเรียนที่มีวิทยากรพิเศษท่านก็นั่งฟังร่วมกับผู้เรียนไปด้วย ทำให้ท่านมีความรู้ที่หลากหลายและนำมาปรับประยุกต์กับวิชาชีพอย่างทันสมัยและล้ำสมัยได้ตลอดเวลา (พัชรินทร์ สันติอิศวรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ท่านได้ติดตามข่าวสารเสมอและดูผลงานนาฏศิลป์ทั้งใหม่และเก่า ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ท่านเป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ให้กับตัวเองมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเห็นได้ว่าครูไม่ได้ยึดติดกับผลงานการแสดงทางด้านนาฏศิลป์รูปแบบเก่า ๆ ดังนั้นจะเห็นว่าครูนำเอาประเด็นข่าวสารในสังคมที่ถูกกล่าวถึงในปัจจุบันมาสร้างสรรค์ผลงาน หรือนำมาเป็นหัวข้อให้ผู้เรียนได้ตีความในสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์อยู่เสมอ ซึ่งครูมีมุมมองในปรับเปลี่ยนการพัฒนาผลงานที่ก้าวหน้าต่อยุคสมัยอยู่ตลอด (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่มีการค้นคว้า ติดตาม แสวงหาความรู้ และการเติมเต็ม ความรู้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องด้วยความทันสมัยของวิชาชีพมักเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประเด็นหรือ องค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ครูมักหยิบมาเป็นประเด็นในการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น นำมาพัฒนาต่อยอด และนำมาหาแนวทางใหม่ในการสร้างมุมมองทางด้านการจัด การเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอย่างต่อเนื่อง (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสาร บุคคล, 12 เมษายน 2563)

กระบวนการจัดการเรียนการสอนของนราพงษ์ จรัสศรี ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหา ความรู้และเติมเต็มความรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ อีกทั้งยังมีการแสวงหาความรู้และติดตาม ความทันสมัยทางด้านวิชาชีพ เพื่อนำเอาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างมุมมองใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ศึกษากับนราพงษ์ จรัสศรี ได้สังเกตเห็นว่าท่านได้เดินทางและพบปะ ผู้คนมากมายหลากหลายวิชาชีพที่มีความเกี่ยวข้องหรือเชื่อมต่อกับวิชาชีพนาฏศิลป์ และ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางมาประยุกต์ใช้กับวงการนาฏศิลป์ อีกทั้งยังถ่ายทอด แนวทางเหล่านั้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตลอดจนท่านยังปลูกฝังให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ อาทิ การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำมาพัฒนา ผลงานและวิชาชีพของตนต่อไป (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

ผู้เรียนทุกคนจะทราบกันดีว่า สิ่งหนึ่งที่นราพงษ์ จรัสศรี สนับสนุนอยู่เสมอคือการ แสวงหาความรู้เพิ่มเติม การต่อเติมและเติมเต็มซึ่งความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพ เพื่อความ เจริญก้าวหน้าในการงานของทุกคน ท่านมักจะสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าร่วมการจัดการสัมมนา การเสวนา หรือการแสดงผลงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมงานต่าง ๆ นำมาเป็น ประโยชน์ ปรบัใช้ ต่อยอด ส่งเสริมความก้าวหน้าของวิชาชีพต่อไป (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสาร ส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนกับนราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้ที่ใส่ใจและมักติดตาม หรือสอบถามความก้าวหน้าในเรื่องของการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และท่านมักที่จะตั้งประเด็น คำถามหรือการสร้างมุมมองในด้านต่าง ๆ จึงทำให้ผู้เรียนต้องแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ นอกจากนี้ท่านมักจะสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าร่วมการเสวนา การแสดงผลงานสร้างสรรค์ และการจัดการสัมมนาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเข้าร่วมในทุก ๆ ครั้ง (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี จะติดตามความเคลื่อนไหวของวงการศิลปะการเต้นทั้งในและต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้มีองค์ความรู้ที่หลากหลาย เมื่อเวลาผู้เรียนมีคำถามในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง นราพงษ์ จรัสศรี ก็มีความพร้อมที่จะอธิบายในแง่มุมต่าง ๆ ที่ทันสมัย เกิดการเปรียบเทียบ หาความแตกต่าง เพื่อสร้างมุมมองให้วิชาชีพนี้มีความก้าวหน้าและวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้หนึ่งที่เป็นต้นแบบของการแสวงหาความรู้อย่างไม่สิ้นสุด โดยมักนำความรู้มาแลกเปลี่ยน และสร้างมุมมองใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ โดยสังเกตได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งจะได้รับแนวคิดที่ทันสมัย หรือแตกต่างจากเดิมที่เคยมีมาทำให้เกิดความก้าวหน้าในวงการวิชาชีพอย่างมาก (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีลักษณะของศิลปินที่มากประสบการณ์และพรสวรรค์ ทำให้สามารถนำพรสวรรค์ การฝึกฝน และประสบการณ์มาปรับใช้ในการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างดีเยี่ยม แต่นอกจากประสบการณ์แล้ว ยังเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดความทันสมัย กล่าวได้ว่า เป็นผู้ที่สามารถผสมผสานองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้เข้ากับยุคปัจจุบัน ทำให้การเรียนไม่เกิดความเบื่อและมีความซ้ำซาก (ธิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

การติดตามวิทยานิพนธ์ของผู้เรียนท่านพยายามแสวงหาความแปลกใหม่น่าสนใจในผลงานของผู้เรียนให้ไม่ซ้ำกัน อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเพื่อพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ให้มีความทันสมัย ติดตามและคอยชี้แนะ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ น่าสนใจและมีความทันสมัยของวิชาชีพจึงทำให้ผลงานที่ออกมามีความหลากหลาย จึงทำให้ผลงานที่ท่านเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้รับทุนวิจัยจากหน่วยงานระดับชาติหลายผลงาน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการเติมเต็มความรู้อย่างไม่สิ้นสุดของนราพงษ์ จรัสศรี คือการที่ศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ และความทันสมัยให้กับตนเองอยู่ตลอดเวลา เพราะการแสวงหาความรู้และติดตามความทันสมัยของวิชาชีพ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาใช้พัฒนาตนเองและผู้เรียนให้ทันสมัยอยู่ตลอด

13. การเป็นมิตรกับบุคคล หมายถึง การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การแสดงไมตรีจิต ความเอื้ออาทร และปฏิบัติตนอย่างปราศจากชนชั้นของนราพงษ์ จรัสศรี ทั้งระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน ไปจนถึงบุคคลผู้มีตำแหน่งที่แตกต่างกันไปจากตนเอง ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่มีไมตรีจิตต่อนิสิตและผู้ปกครองสูงมาก ท่านให้ความสำคัญกับการเจรจาเพื่อสร้างความเข้าใจ ท่านปฏิบัติตนอย่างอ่อนน้อมเสมอ ทักทายผู้อื่นด้วยมธุรสวาจา และไม่ถือตัวว่าเป็นศาสตราจารย์ ทำให้ท่านเป็นที่รักของบุคคลทุกระดับ และท่านยังถ่ายทอดให้แก่ครูรุ่นน้อง ให้วางตัวให้เหมาะสมและสามารถเข้าถึงทุกกลุ่มชนในวงการได้อย่างสนิทใจ (พัชรินทร์ สันติธวัชรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี กับผู้เรียนนั้น เห็นได้ชัดว่าท่านไม่เคยถือตัวว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือท่านมีตำแหน่งทางวิชาการที่สูง ท่านให้เกียรติผู้เรียนและให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกเข้าถึงท่านได้ง่าย กล้าที่จะปรึกษาหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งการปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี กับผู้ร่วมงาน ที่ผู้เรียนสังเกตเห็น คือการให้เกียรติทุกท่านแม้ว่าท่านนั้นจะมีวิทยุและคุณวุฒิที่น้อยกว่าก็ตาม (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

ครูเป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งต่อศิษย์และผู้ปกครองอย่างจริงจัง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาครูปฏิบัติตนแสดงถึงไมตรีจิตต่อทุก ๆ คน สิ่งที่น่าสนใจคือ ครูมักจะต้อนรับผู้ปกครองของผู้เรียนทุกคนเป็นอย่างดี มีความเอื้ออาทร และปฏิบัติตนอย่างปราศจากชนชั้นเป็นต้นแบบที่ดีในการปฏิบัติตน ครูมักให้โอกาสทุกคนได้เข้ามาศึกษาเสมอโดยปราศจากอคติให้คำพูดกริยา วาจาที่ไพเราะและให้เกียรติทุกคนเสมอ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน ดังจะเห็นได้จากการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับผู้อื่นอยู่เสมอ ตลอดจนการครองตนโดยปราศจากชนชั้นอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการเป็นที่รักของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้ปฏิบัติงานรอบข้างของนราพงษ์ จรัสศรี (วิหวัธ กรรมวิโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การได้ใกล้ชิดกับท่าน กล่าวได้ว่าท่านคือผู้ไม่ถือตน ท่านมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับทุกคนเสมอ ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงานในทุก ๆ สายงาน หรือผู้คนทั่วไปที่ท่านพบเจอ แม้ว่าบุคคลเหล่านั้นจะเป็นผู้ที่มีตำแหน่งงานที่แตกต่างกับท่าน

เจอกันเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็แล้วแต่ ท่านก็ให้ความเคารพแก่ผู้ที่อาวุโสกว่า และให้เกียรติ
 ทุกๆ คน ด้วยมนุษยสัมพันธ์จึงทำให้ผู้คนที่ได้รู้จักกับท่านรักและเคารพท่านเสมอ (ดวงพร
 มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ได้ใกล้ชิดกับ นราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นอาจารย์ผู้สอนที่ไม่ถือ
 ตัวและเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับทุก ๆ คนเสมอ ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน ผู้ปกครอง ผู้เรียน
 และบุคคลทั่วไปที่พบเจอ จากประสบการณ์ตรงในขณะที่เรียนอยู่บริเวณหน้าคณะศิลปกรรม
 ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณลุงปั่นจักรยานสามล้อมาขายไอศกรีมผ่านหน้าคณะ ท่าน
 ได้เรียกนิสิตทุกคนให้มาทานไอศกรีม โดยท่านจะเป็นผู้จ่ายเงินทั้งหมด อยู่เป็นประจำเมื่อเห็นรถ
 ไอศกรีม และท่านมักจะยิ้มทักทายคุณลุงคนขายไอศกรีมอย่างเป็นมิตรในทุก ๆ ครั้ง
 จากเหตุการณ์ในครั้งนี้จะเห็นได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี ท่าน ปฏิบัติตนกับทุก ๆ อย่างเสมอภาคไม่
 แบ่งแยกชั้นชนแต่อย่างใด (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ได้เรียนกับ นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 ทั้งบุคลิกภาพภายนอกและการแสดงออกถึงความรู้สึที่ดีภายใน อาจารย์สร้างมิตรภาพผ่าน
 รอยยิ้ม และวาจาที่สุภาพเป็นกันเองทั้งกับผู้เรียนและผู้ปกครองหรือแม้แต่มิตรภาพที่ดีต่อเพื่อน
 ของผู้เรียนที่มาขอความรู้หรือร่วมในโครงการเรียนรู้แต่ละครั้ง ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษาต่างสาขา
 เพื่อนคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยอย่างจริงใจ เป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนเห็นอยู่เป็นนิจ
 การสร้างไมตรีด้วยรอยยิ้ม การทักทาย การสนทนาที่ไม่เลือกแบ่งชนชั้นวรรณะ รวมถึงการได้รับ
 เชิญไปให้ความรู้ในสถาบันการศึกษาอื่นอีกมากมาย อาจารย์ได้สร้างมิตรภาพที่ดีอย่างต่อเนื่อง
 สม่ำเสมอจนเป็นที่ประทับใจกับผู้ร่วมสนทนาพบเห็น (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่ให้เกียรติผู้เรียนและคนรอบข้างอยู่เสมอ โดยไม่ถือตน
 ว่าตนจะมีตำแหน่งที่สูงกว่าผู้อื่น ครูเป็นตัวอย่างของการเคารพ และให้เกียรติต่อบุคคลอื่นด้วยการ
 ทำตนเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้เรียน สังเกตได้จากการที่ครูมักจะทักทายแสดงไมตรีจิตต่อบุคคลที่รู้จัก
 และคอยถามไถ่ถึงความเป็นไปด้วยความห่วงใย (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

ท่านเป็นผู้ไม่ยึดติดกับตำแหน่งที่ได้รับแม้ท่านเป็น “ศาสตราจารย์” แต่ท่าน
 ปฏิบัติตนเป็นกันเองกับนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเข้าถึงได้ง่ายเพื่อปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ทั้งส่วนตัว
 และส่วนรวม ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาทุกรุ่นสามารถร่วมสนทนาได้อย่างเป็นกันเอง อีกทั้ง
 การปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมงานที่มีวิวุฒิมากกว่าท่านมีความอ่อนน้อมถ่อมตนให้เกียรติ จะเห็นได้

จากสอบวิทยานิพนธ์ที่ต้องประสานกรรมการ ทั้งภายในและภายนอกท่านให้เกียรติผู้อาวุโสในการเลือกวันที่กรรมการท่านอื่นสะดวกก่อน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการเป็นมิตรกับบุคคล และปฏิบัติตนอย่างปราศจากชนชั้นของนราพงษ์ จรัสศรี ทั้งระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน ไปจนถึงบุคคลผู้มีตำแหน่งที่แตกต่างกันไปจากตนเองอย่างไม่ถือตัวและมีความเอื้ออารี จึงทำให้นราพงษ์ จรัสศรี เป็นที่รักของทุกคนในทุกระดับชั้น ฉะนั้นจึงเป็นต้นแบบที่ดีในการปฏิบัติตนให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

14. การมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการเตรียมตัวสอน หมายถึง ความทุ่มเท การฝึกซ้อม ความแม่นยำของความรู้ การแสดงความรับผิดชอบ ในการจัดเตรียมเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของนราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีเตรียมการสอนมาอย่างดีมาก ท่านหาตัวอย่างมาให้นิสิตชมหรือสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง ท่านสามารถนำเสนอข้อมูลเชิงทฤษฎีที่ยากให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย อีกทั้งในภาคปฏิบัติ ท่านแสดงให้เห็นตัวอย่างโดยผ่านการซ้อมและเตรียมสอนมาอย่างหนัก ทำให้ไม่เคยเกิดปัญหาในระหว่างสอน ไม่ว่าจะเป็นชั้นเรียนระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษาก็ตาม (พัชรินทร์ สันติอัฐวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่มีความทุ่มเทในการจัดเตรียมเนื้อหาการสอนภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติในทุกคาบเรียนเป็นอย่างดี เป็นไปแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ มีวิธีการสอนที่แปลกใหม่ น่าสนใจไม่เหมือนกับผู้สอนท่านอื่น ๆ ดังเช่นในรายวิชาปฏิบัติครูก็จะมี การฝึกซ้อมและเตรียมการสอนปฏิบัติไว้อย่างแม่นยำในองค์ความรู้ที่จะสอน สังเกตได้จากการจัดการเรียนแต่ละครั้งครูจะมีลำดับการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาต่าง ๆ อย่างราบรื่น เข้าใจง่าย และบริหารจัดการเวลาในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

ในการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์นี้ ประกอบไปด้วยผู้เรียนหลากหลายสาขา ได้แก่ นาฏศิลป์ตะวันตก นาฏศิลป์ไทย ดุริยางค์ไทย ทัศนศิลป์ และนฤมิตศิลป์ ซึ่งในการสอนของท่านแต่ละครั้งที่มีการยกตัวอย่างประกอบ 1 ตัวอย่างนั้น ท่านสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ของทุกศาสตร์ได้อย่างครบถ้วน แสดงให้เห็นถึงการมีองค์ความรู้ที่แม่นยำ

และการจัดเตรียมการสอนเป็นอย่างดี อีกทั้งท่านยังให้ความสำคัญผู้เรียนทุกศาสตร์และทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

การครองตนทางด้านวิชาชีพของนราพงษ์ จรัสศรี สามารถสังเกตได้จากการฝึกปฏิบัติทักษะและความสามารถทางด้านนาฏศิลป์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังได้สร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์อย่างต่อเนื่องทำให้แสดงให้เห็นถึงความทุ่มเท ทบทุนความรู้ และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อจรรโลงใจให้กับสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นหนึ่งในคุณลักษณะความเป็นครูต้นแบบได้เป็นอย่างดี (วิทวัส กรมณีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

ในการจัดการเตรียมการสอนนับว่าท่าน คือ ผู้ที่มีการวางแผนการสอนอยู่เสมอ ท่านแสดงความรับผิดชอบต่อการสอนของท่านด้วยการเตรียมข้อมูลที่กระชับและเข้าใจได้ง่าย และใช้วิธีการสอนที่ไม่ซับซ้อน ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ของท่านจึงเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ชัดเจน และแม่นยำ ในการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติกับท่าน จึงไม่ตึงเครียด ไม่มีช่วงเวลาให้ผู้เรียนต้องสับสน ทั้งหมดนี้เป็นเพราะท่านวางแผนการสอนมาอย่างดีเพื่อให้ผู้เรียนใช้เวลาที่เรียนกับท่านได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่ฝึกฝน ฝึกซ้อม ทุ่มเทในการทบทวนองค์ความรู้อยู่เสมอ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อสามารถแสดงและสามารถช่วยแก้ไขข้อสงสัยของผู้เรียนได้โดยไม่ติดขัด แสดงให้เห็นถึงจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อตนเองและหน้าที่ที่มีอยู่อย่างเต็มที่ การจัดเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ อาจารย์ยังมียุทธวิธีเป็นแบบอย่างให้เห็นทุกครั้ง อย่างไม่เคยเหน็ดเหนื่อยหน่ายในการสอน การเตรียมสื่อการสอนผ่านผลงาน หนังสือ ภาพถ่าย และภาพวิดีโอของอาจารย์มาเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายจึงทำให้ได้องค์ความรู้ที่หลากหลายขึ้น ศึกษาถึงปัญหา และการแก้ไขปัญหา และศึกษาสิ่งที่ไม่คาดเดาไม่ได้ในการทำงาน ผ่านผลงานที่ทรงคุณค่าของอาจารย์ผู้ซึ่งมีบทบาทเป็นศิลปินและผู้สร้างงาน (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

ในการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ครูจะมีการสอนที่มีการจัดลำดับการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน และสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยบางครั้งผู้เรียนยังไม่เข้าใจถึงรูปแบบ หรือลีลาของการเคลื่อนไหวร่างกาย ครูจะเป็นผู้สาธิตให้ดูเป็นตัวอย่างด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่ทรงความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถอธิบายเรื่องที่ยากให้เข้าใจได้ง่าย เมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัยหรือข้อคำถาม สามารถที่จะให้คำตอบได้ทันที หรืออธิบายได้อย่างละเอียด แสดงให้เห็นถึงความแม่นยำหรือการเตรียมสอนที่ดี นอกจากนี้ยังมีความทุ่มเทในการเรียนการสอนอย่างดียิ่งโดยให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนอยู่เสมอ (ธิตีมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ได้เรียนและเป็นนิสิตผู้ช่วยสอนที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพของ นราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นบุคคลต้นแบบในด้านการเตรียมพร้อม และรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้ดีเสมอมา ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมพร้อมในข้อมูลหรือเนื้อหาของบทเรียน จะมีการตรวจสอบทุกครั้งก่อนเข้าบรรยายหรือเข้าสอนนักศึกษา นอกจากนี้ท่านยังมีการอัปเดต (update) ข้อมูลหรือบทเรียนอยู่เสมอเนื่องจากท่านเคยให้เหตุผลไว้ว่า ผู้สอนควรต้องมีการเตรียมพร้อมและตรวจสอบข้อมูลอยู่เสมอ ๆ เพราะในยุคสมัยปัจจุบันผู้เรียนสามารถสืบค้นหาแหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น อาจารย์ผู้สอนจึงต้องเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ ๆ (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนท่านเป็นผู้มีองค์ความรู้ที่หลากหลาย สอนผู้เรียนที่หลากหลายสาขาไม่เพียงแต่นาฏยศิลป์ตะวันตกเท่านั้น ยังมีผู้เรียนสาขานาฏยศิลป์ไทย และนาฏยศิลป์ไทย ฉะนั้นตลอดระยะเวลาในการเรียนท่านทุ่มเทและเตรียมตัวในการจัดการเรียนการสอน การทำกิจกรรมกลุ่ม การนำผลงานการสร้างสรรค์มานำเสนอจึงต้องให้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ท่านจึงต้องเตรียมตัวและทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ (ชนิดา จันทร์งาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ครูจะเป็นคนที่วางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นลำดับขั้นมาก่อน และมีความเตรียมตัวในการจัดการสอนมาก่อนที่จะทำการสอนนิสิตมาโดยตลอด ครูมีวิธีการถ่ายทอดทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยการเปิดโอกาสให้นิสิตการถาม-ตอบ ในข้อสงสัยตลอดระยะเวลาการสอน เพื่อให้นิสิตเข้าใจในทั้งคำตอบและคำถามในภาคปฏิบัติ จึงทำบรรยายภาคในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อ นิสิตเกิดความสนุกทุกครั้งในการเรียนของครู (จรรจิต แจ่มณี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการที่นราพงษ์ จรัสศรี ให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดความแม่นยำของความรู้ที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

แสดงให้เห็นถึงการมีความรับผิดชอบและความทุ่มเทต่อหน้าที่เป็นอย่างดีในการจัดเตรียมเนื้อหา การสอนภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ

15. การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การปฏิบัติตนให้อยู่ในครรลองที่ถูกต้อง ไม่เห็นแก่ตนเอง เป็นแบบอย่างในด้านการให้ความสำคัญไปที่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งสำคัญของนราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีให้ความสำคัญกับการศึกษาและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ แม้ว่าจะไม่ถูกใจท่านก็ไม่กระทำผิดกฎ ท่านยืนหยัดอยู่บนความถูกต้อง และให้องค์กรขับเคลื่อนเดินหน้าต่อไปได้ ทำให้ท่านไม่มีปัญหาในการบริหารงานในสมัยที่ท่านดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และการบริหารงานอื่น ๆ แต่อย่างใด (พัชรินทร์ สันติ้อชวรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่ปฏิบัติตนให้อยู่ในครรลองที่ถูกต้อง ไม่มีประวัติของการปฏิบัติตนที่ผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ปฏิบัติตน เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์ ในการปฏิบัติตนสายอาชีพของการสอนตลอดมา รวมถึงเป็นแรงบันดาลใจในการเป็นครูที่ดี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ทุ่มเทในฐานะศิลปิน นักวิชาการ และสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนทุกปี ล้วนแล้วแต่เป็นงานที่ทรงคุณค่าทั้งในแวดวงวิชาการและผลงานสร้างสรรค์นาฏศิลป์ในประเทศไทย (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

จากการศึกษาประวัติและผลงานของนราพงษ์ จรัสศรี จะเห็นได้ว่าท่านได้สร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์เป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นการสร้างสรรค์ในลักษณะงานเดี่ยว และการสร้างสรรค์ร่วมกับศิลปินต่างชาติท่านอื่น ๆ โดยปรากฏให้เห็นเชิงประจักษ์ ในส่วนของผลงานในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่ท่านมักจะได้รับมอบหมายจากหน่วยงานระดับชาติเพื่อไปสร้างสรรค์การแสดงขึ้นในงานระดับชาติและนานาชาติ อาทิ พิธีเปิดกีฬาเอเชียนเกมส์ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการทุ่มเทในการทำงานส่วนรวมของท่าน (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

การทำงานเพื่อส่วนรวมของนราพงษ์ จรัสศรี นั้น มาจากการครองตนเป็นผู้ที่มีรับผิดชอบต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับคนส่วนใหญ่ในสังคมหรือผู้เรียนโดยรวมได้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเพื่อทำให้งานนั้น ๆ ราบรื่นและดำเนินไปในแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งการทำงานเพื่อส่วนรวมที่เกี่ยวกับนาฏศิลป์ของนราพงษ์ จรัสศรี จะเห็นได้จากการเป็นนักวิชาการที่ดี และมีคุณภาพ อีกทั้งยังเป็นศิลปินที่มีทักษะและศักยภาพในการสร้างสรรค์ผลงาน

ได้อย่างไรที่ดี ทั้งนี้ นราพงษ์ จรัสศรี มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อนำความรู้และความสามารถนั้นไปสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม (วิทวัส กรมวีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มิได้เป็นเพียงต้นแบบในความเป็นครูผู้ให้เท่านั้น หากแต่ท่านยังมีหลักในการดำเนินชีวิตที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์เสมอ ท่านมีการปฏิบัติตนอยู่ในครรลองที่ควรไม่ปฏิบัติผิดต่อศีลธรรมอันดีงาม ท่านนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งของการกระทำการใด ๆ โดยไม่ยึดเอาประโยชน์ส่วนตนเองเป็นเหตุผลในการประพฤติไม่ดี ดังนั้นแล้ว ผู้คนต่าง ๆ ที่รู้จักท่านจึงให้ความเคารพนับถือท่าน และมีไมตรีจิตที่ดีต่อท่านอยู่เสมอ (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี อุทิศเวลาทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ โดยคำนึงถึงส่วนรวมเป็นสำคัญ ยกตัวอย่าง การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของอาจารย์คือ เมื่อมีการนัดการเรียนการสอนและให้คำปรึกษา อาจารย์ไม่เคยยกเลิก หรือเลื่อนนัดเพื่อเบียดบังเวลาของกลุ่มผู้เรียนซึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวม อาจารย์จะให้ความสำคัญกับการสนทนากลุ่มผู้เรียนเป็นหลัก งดการติดต่อสนทนากับบุคคลภายนอกในขณะเวลาสำคัญนั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงความคิดคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับกลุ่มคนจำนวนมาก ซึ่งในการทำงานมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน และมักจะเป็นแรงผลักดันให้ผู้ร่วมงานได้แสดงศักยภาพและทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ เช่น คำชมเชย การยกย่อง และการให้เกียรติ ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อเน้นไปที่ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ (ธิดิมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การทำงานของท่าน ท่านได้ทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ มากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำงานให้มากที่สุด เช่น จากประสบการณ์พิธีเปิดงานกีฬามหาวิทยาลัย ที่ท่านมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมในการทำงานเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีผลงานที่สร้างชื่อเสียงอีกมากมาย ซึ่งท่านสละเวลาในการฝึกซ้อม ทุ่มเท และปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมาโดยตลอด (ชนิดา จันทร์งาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบ ความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานหรือองค์กรอยู่เสมอ ไม่เห็นแก่ตนเอง โดยการปฏิบัติงานในแต่ละครั้งจะคำนึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ถือเป็นแบบอย่างในด้านการให้ความสำคัญไปที่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งสำคัญ และเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น นราพงษ์ จรัสศรี จึงเป็นบุคคลที่มีผู้คนเคารพและนับถือท่านมาโดยตลอด

16. การมีมาตรฐานและความสามารถในการประเมินผลการเรียนหรือการทดสอบ หมายถึง ความยุติธรรมที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนหรือการทดสอบผู้เรียนในแต่ละรายวิชาของนราพงษ์ จรัสศรี ที่เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการความรู้ สามารถอธิบายผู้เรียนในแต่ละการประเมินได้ โดยปราศจากความลำเอียงในการประเมินผล ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรีให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการประเมินผลการเรียนโดยพิจารณาจากความตั้งใจและพัฒนาการในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ท่านจัดการสอบโดยเน้นย้ำถึงความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คัดลอกกัน และท่านให้ความสำคัญกับนิสิตทุกคนโดยใช้มาตรฐานเดียวกันในการประเมินผลการเรียนการสอนและการสอบ (พัชรินทร์ สันติอิศวรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

ครูค่อนข้างจะมีมาตรฐานในการประเมินผลการเรียนและการทดสอบของผู้เรียน โดยได้กำหนดมาตรฐานการให้คะแนนผู้เรียนอย่างชัดเจน แจกแจงรายละเอียดในการให้คะแนน เช่น คะแนนการเข้าเรียน คะแนนสอบ และสุดท้าย คือคะแนนความตั้งใจ ความพยายาม และความขยันฝึกซ้อมในตลอดระยะเวลาของการเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถตรวจสอบและยอมรับเหตุผลในการได้คะแนน การกำหนดมาตรฐานของครูนั้น ดิฉันได้นำมาใช้เป็นต้นแบบในการประเมินผลการเรียนและการสอบของตนเองมาโดยตลอด (สิรินธร ศรีชลาคม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

จากการเรียนการสอนผู้เรียนที่มีพื้นฐานมาจากหลากหลายสาขาวิชา ท่านได้ให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคนสำคัญเท่าเทียมกัน ดังนั้นในการประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่ท่านสอนจึงมีมาตรฐานที่เท่าเทียมกันและมีการชี้แจงเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน อีกทั้งในบางครั้งมีการยืดหยุ่นตามมติเสียงส่วนใหญ่ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา (กชกร ชิตท้วม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 9 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่มีความยุติธรรมและมีความเป็นกลาง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เข้าใจในความแตกต่างของลูกศิษย์แต่ละคน ไม่ยึดถือเอาอารมณ์และความต้องการของตนเองเป็นใหญ่ และที่สำคัญที่สุดคือให้ความรักแก่ศิษย์ด้วยใจที่บริสุทธิ์ ในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนหรือการทดสอบผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาของนราพงษ์ จรัสศรี ปราศจากความลำเอียง ผู้เรียนทุกคนจะได้รับประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ที่จัดได้อย่างเที่ยงตรงวัดได้ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีรูปแบบและวิธีการสอนที่เป็นเอกลักษณ์ชัดเจน ท่านสอนศิษย์ทุกคนด้วยความตั้งใจปราศจากซึ่งความลำเอียงหรืออคติ ดังนั้นแล้วในการประเมินการเรียนหรือการทดสอบผู้เรียนในแต่ละรายวิชา จึงสามารถมั่นใจได้ว่าท่านประเมินผลด้วยความยุติธรรม เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการที่กำหนดไว้ ท่านมักมีการให้ความคิดเห็นและคำแนะนำในการประเมินผลนั้น ๆ เสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานของผู้เรียนให้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป (ดวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

การประเมินการสอนของ นราพงษ์ จรัสศรี จะมีความเที่ยงตรงและตรวจสอบได้ เพราะครุมีกระบวนการประเมินผลการเรียนที่เป็นโดยมีขั้นตอน อย่างเป็นระบบในเรื่องของเวลา “เวลา” และ “การจัดการ” ที่มีประสิทธิภาพมาก ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้น ในเรื่องของการตรงเวลานั้น เกิดจากการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการที่ดี (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การเรียนกับ นราพงษ์ จรัสศรี ท่านมีกลวิธีการสอนที่เป็นเฉพาะตัวหรือเอกลักษณ์ ซึ่งท่านให้ความสำคัญกันเองกับผู้เรียนและปฏิบัติแก่ผู้เรียนอย่างเสมอภาคกัน โดยปราศจากซึ่งความลำเอียงหรืออคติ ดังนั้นการประเมินผลการเรียนหรือการทดสอบของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา ท่านมักประเมินผลด้วยความเที่ยงตรงและยุติธรรมตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ท่านยังให้คำแนะนำในการประเมินผลหรือการให้คะแนนในแต่ละครั้งได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติในอนาคต (ภาคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี มีมาตรฐานในการทดสอบและประเมินผู้เรียนโดยเท่าเทียมกัน เพื่อแสดงความยุติธรรม ผู้เรียนทุกคนจะได้รับฟังข้อคำถาม การประเมินไปพร้อมกันในชั้นเรียน เพราะเนื้อหาของผู้เรียนแต่ละคนมีความเฉพาะแตกต่างกัน จึงไม่มีข้อสงสัยในการทดสอบและประเมินผลงานทุกครั้ง ใช้มาตรฐานเดียวกันเสมอ หลังจากจบการทดสอบหรือประเมินผลงาน อาจารย์จะให้ข้อแนะนำไปตามทิศทางที่พบปัญหาหรือข้อบกพร่อง เพื่อนำกลับไปพัฒนาแก้ไขใน

ลำดับต่อไป ทุกคนจะได้ฟังคำแนะนำโดยพร้อมเพรียงกันและนำกลับไปปฏิบัติพัฒนาผลงานใน
แนวทางการงานของตนเองแต่อยู่ในมาตรฐานตามที่อาจารย์ตั้งไว้เป็นแนวทางให้กับผู้เรียนทุกคน
(ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

ท่านเป็นผู้มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนในแต่ละวิชาตามความ
เหมาะสม ซึ่งในแต่ละรายวิชามีเกณฑ์การให้คะแนนที่เหมาะสมอยู่เสมอ ในด้านการจัดการเรียน
การสอนมีทั้งกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมเดี่ยว การนำเสนองาน ใบงาน ซึ่งผู้เรียนสามารถตรวจสอบได้
และในบางกรณีที่มีเกณฑ์คะแนนที่น้อยท่านก็ให้ปรับแก้ไขเพื่อให้ได้คะแนนเพิ่มมากขึ้นตามที่ท่าน
ได้เห็นถึงความตั้งใจของผู้เรียน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบ
ความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการมีมาตรฐานและความสามารถในการประเมินผลการเรียนหรือ
การทดสอบในแต่ละรายวิชาอย่างมีมาตรฐานและมีหลักเกณฑ์ที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบได้
จะเห็นได้จากการที่ผู้เรียนเกิดยอมรับของผลการประเมินในการจัดการเรียนการสอนของท่าน
โดยนราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้ความสำคัญกับการพิจารณาการประเมินผลการเรียน ด้วยการให้ผู้เรียน
ทุกคนมีความตั้งใจและพัฒนาการที่ดีในชั้นเรียนอย่างชัดเจน อีกทั้งยังใช้มาตรฐานเดียวกันในการ
ประเมินผลการเรียนการสอนและการสอบเพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อผู้เรียนทุกคนตลอดมา

17. การไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวเพื่อผลประโยชน์ หมายถึง การไม่เห็นแก่ตำแหน่ง
หน้าที่ในฐานะครู ในการสร้างเป็นอำนาจพิเศษหรือใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์
ส่วนตนของนราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีตระหนักตัวตนในการไม่ใช้อิทธิพลความเป็นครูไป
แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ท่านใช้หลักศีลธรรมในการรักษาภาพพจน์ของความเป็นครูที่ดี
และไม่ใช้อำนาจในการสั่งการให้นิสิตกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์เฉพาะส่วนตน หากจะมีกิจกรรม
ใดก็เป็นไปตามเงื่อนไขที่มาจากการเรียนการสอนทั้งสิ้น (พัชรินทร์ สันติอิศวรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานมาเป็นเครื่องมือในการ
แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว จากประสบการณ์การเรียนกับคุณครูมาเป็นเวลากว่า 10 ปี แม้ว่าครู
จะมีตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ มากมาย ทั้งหัวหน้าภาควิชาหรือมีตำแหน่งจากวิชาการเป็น
ศาสตราจารย์ ท่านก็ยังคงมีความเป็นกันเองกับศิษย์ทุกคน ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปปรึกษาหรือ
ขอคำแนะนำได้ง่าย ครูไม่เคยใช้อำนาจเป็นเครื่องมือในการสร้างช่องว่างหรือหาผลประโยชน์กับ

ผู้เรียน ครูพยายามอย่างยิ่งที่จะผลักดันให้ศิษย์ทุกคนได้รับความรู้อย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยปราศผลประโยชน์ใด ๆ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ในฐานะการเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ เป็นบทพิสูจน์แล้วว่า นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่ไม่เห็นแก่ตำแหน่งหน้าที่ และในการสร้างอำนาจ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเอง รวมไปถึงการเป็นครูที่เป็นที่รักของผู้เรียน และเพื่อนร่วมงานทั้งในสังคมทางด้านวิชาการและวิชาชีพ นราพงษ์ จรัสศรี ทำให้ได้รับโอกาสในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งในระดับชาติและนานาชาติ อาจกล่าวได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะความเป็นครูต้นแบบทั้งทางด้านความประพฤติและจิตวิญญาณความเป็นครูอย่างแท้จริง (วิทวัส กรมวีโรจน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์ที่ได้เรียนและได้ร่วมงานกับนราพงษ์ จรัสศรี กล่าวได้ว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเที่ยงตรง ไม่หลงอยู่ในชื่อเสียงหรือยศฐาบรรดาศักดิ์ใด ๆ ดังนั้นแล้วจึงเป็นที่รู้กันดีว่าไม่ว่าจะกระทำการใด ๆ ท่านจะไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวของท่านเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ ท่านจะไม่ใช้ตำแหน่งความเป็นครูชมศิษย์ หรือบุคคลที่ตำแหน่งเล็กกว่าท่าน ผู้คนที่รู้จักท่านจึงให้ความเคารพท่านด้วยใจเพราะรู้ว่าท่านไม่ใช้อิทธิพลเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ อย่างแน่นอน (ตวงพร มีทรัพย์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นอาจารย์ที่นอกจากจะถ่ายทอดความรู้แล้ว ยังให้คำปรึกษาในการใช้ชีวิตและการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้การให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งมีเคยหวังผลประโยชน์ตอบแทนหรือใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออาศัยความเป็นครูอาจารย์บังคับเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการ (ธิติมา อ่องทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

จากการที่ได้เรียนกับ นราพงษ์ จรัสศรี อาจารย์ไม่เคยใช้ความเป็นครูผู้สอนบังคับผู้เรียน หรือใช้ตำแหน่งหน้าที่ความเชี่ยวชาญของตน เพื่อทำการกดดันข่มขู่กับเพื่อนร่วมงานและเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ส่วนตน อาจารย์วางตนเป็นกันเองเป็นมิตรกับทุกคน มีความเมตตากรุณาต่อผู้เรียนทุกคนอย่างจริงใจเสมอ โดยไม่เรียกร้องหรือหวังสิ่งตอบแทนใดจากผู้เรียน ในทางกลับกันอาจารย์กลับเป็นร่วมโพธิ์ใหญ่ที่คงไว้เพื่อให้ผู้เรียนที่พักพิงด้วยความร่มเย็น มีความสบายกายและใจในการอยู่ได้ร่วมโพธิ์นั้นเสมอ (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2563)

ตลอดระยะเวลาที่ผู้เรียนได้มีโอกาสรับการถ่ายทอดความรู้จาก นราพงษ์ จรัสศรี นั้น ผู้เรียนไม่เคยพบการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในฐานะครูมาใช้เป็น เครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ในทางตรงกันข้ามกลับพบว่า ครูทำหน้าที่ของครูได้ อย่างสมบูรณ์แบบทั้งในด้านการสอน และการทำงาน เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตนของความ เป็นครูที่ดี (สุนันทา เกตุเหล็ก, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 เมษายน 2563)

ท่านเป็นผู้ที่ไม่หวังตำแหน่งบริหารใด ๆ ตลอดระยะเวลาของการทำงานท่านมัก พูดเสมอว่าไม่หวังสิ่งใดเลยในด้านการบริหาร ขอเป็นเพียงอาจารย์ธรรมดาเท่านั้น แม้ท่านได้รับ ตำแหน่งด้านบริหารเป็นประธานสาขาท่านก็มีความเป็นกลาง การไม่เห็นแก่ตำแหน่งหน้าที่ใน ในฐานะครู ในการสร้างเป็นอำนาจพิเศษหรือใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน (ชนิดา จันทรงาม, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นราพงษ์ จรัสศรี มีคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบ ความเป็นครู ที่แสดงออกด้วยการไม่ใช้การมีตำแหน่งหน้าที่ในฐานะครู ในการสร้างเป็นอำนาจ พิเศษหรือใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน จึงทำให้นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ ที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกของประเทศไทย และเป็นที่รักของผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานมาโดยตลอด

ตาราง 2 สรุปคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
1	การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เรียกร้องหรือหวัง สิ่งตอบแทนแบบอามิสสินจ้าง	1.1 การไม่เรียกร้องหรือหวังสิ่งตอบแทน แบบอามิสสินจ้าง 1.2 คาดหวังทักษะและความรู้ทางด้าน นาฏยศิลป์ ที่จะสามารถนำไปใช้ต่อยอด ความรู้ในการศึกษาที่สูงขึ้น 1.3 การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ และหมั่นฝึกฝนทักษะนาฏยศิลป์ ตะวันตก การทบทวนบทเรียนหรือความรู้ ที่ได้รับ ทั้งจากภายในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
2	การสร้างและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน	2.1 การจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความกล้าแสดงออก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องของวิธีการจัดการสถานที่ 2.2 ให้ผู้เรียนได้บูรณาการท่าเต้นให้เข้ากับสถานที่ จึงเกิดการสร้าง และการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ 2.3 การพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ให้เกิดความหลากหลายและสร้างสรรค์ 2.4 การพัฒนารูปแบบการสอบต้นปริญญาบัตรในระดับอุดมศึกษา โดยมีรูปแบบที่หลากหลายในการสอบ เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
3	การมีความคิดสร้างสรรค์	3.1 การสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความคิดที่แปลกใหม่และมีความแตกต่าง 3.2 การสอนให้รู้จักการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ รวมถึงมีความเข้าใจต่อผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา ทั้งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือการสร้างสรรค์และประยุกต์ผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
4	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	4.1 การยอมรับความจำเป็นที่ส่งผลต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน 4.2 การปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ตอบรับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 4.3 การสละเวลาส่วนตัวเพื่อให้คงไว้ซึ่งผลประโยชน์ของผู้เรียน
5	การมีระเบียบวินัยและควบคุมตนเอง	5.1 การมีมาตรฐานและวินัยในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล 5.2 มีระเบียบวินัยในเรื่องของการตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ 5.3 การดูแลและสุขภาพของตนเองด้วยการฝึกฝนตัวให้มีความพร้อม เพื่อเตรียมตัวให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน 5.4 การมีบุคลิกภาพที่ดีให้เกียรติผู้เรียน และการควบคุมอารมณ์อย่างเหมาะสม
6	การมีความกระตือรือร้นและทุ่มเท	6.1 การสละเวลาส่วนตัวในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มอบให้กับผู้เรียน 6.2 การสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนได้ดีให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนหรือสร้างสรรค์งาน 6.3 การไม่ปฏิเสธผู้เรียนเมื่อต้องการสอบถามข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการหรือวิชาชีพ

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
7	การปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงานสอน	7.1 การจัด การเรียน การสอน นอกเหนือจากภาระงานสอน หรือนอกเหนือเวลางาน โดยให้ผู้เรียนเป็น ศูนย์ของการจัดการเรียนการสอน 7.2 การอุทิศตนให้กับหน้าที่ความ เป็นครู ที่ไร้ข้อจำกัด โดยมีได้คำนึงถึงความเป็น ส่วนตัว
8	การค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน	8.1 การสร้างขวัญกำลังใจและผลักดันให้ ผู้เรียนจุดประกายศักยภาพของตนเอง 8.2 การชี้แนะแนวทางในการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ไปพร้อมกับ ผู้เรียน 8.3 การส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียน ให้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง 8.4 การมีความความเชื่อมั่นในผู้เรียน ที่ จะเห็นผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้าน ต่าง ๆ
9	การประสานสัมพันธ์และความสามัคคี	9.1 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ เชื่อมความคิดเห็นที่มีความหลากหลาย มุมมองให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน 9.2 การมีความคิดที่เป็นไปในทางบวก เพื่อลดความคิดเห็นที่ขัดแย้งจากกลุ่ม ผู้เรียน

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
10	การมีเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นที่ แตกต่าง	10.1 การยึดมั่นในเหตุผลเป็นสิ่งสำคัญ ในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ ปราศจากอคติส่วนตน 10.2 การยอมรับความเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางร่วมกันในการแก้ปัญหา 10.3 การยอมรับและพัฒนาการจัดการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น ด้วยกระบวนการแบบบูรณาการ ศาสตร์
11	การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและ เทคโนโลยี	11.1 การริเริ่ม ประยุกต์ และสร้าง แนวทางในการใช้ระบบสารสนเทศและ เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เช่น การ ใช้คอมพิวเตอร์ การใช้กล้องบันทึกภาพ นิ่งและภาพเคลื่อนไหว 11.2 การแนะนำผู้เรียนได้ทดลองใช้ เทคโนโลยีกับการนำเสนอผลงาน ทางด้านนาฏศิลป์ 11.3 การเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี คอย ชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนเลือกใช้ในการ สร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์
12	การติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของ วิชาชีพ	12.1 การเติมเต็มความรู้ด้วยการศึกษา ค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ และทันสมัยทางด้าน นาฏศิลป์ และศิลปะการแสดงที่ เกี่ยวข้อง ให้กับตนเองอยู่ตลอด

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
13	การเป็นมิตรกับบุคคล	13.1 การปฏิบัติตนอย่างปราศจากชนชั้น 13.2 การมีความเอื้ออารีแก่ทุกคนในทุก ระดับชั้น
14	การมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการ เตรียมตัวสอน	14.1 การให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อม 14.2 การมีความรับผิดชอบและความ ทุ่มเทต่อหน้าที่เป็นอย่างดีและเต็ม ความสามารถ
15	การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม	15.1 การปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงาน 15.2 การปฏิบัติงานในแต่ละครั้งจะ คำนึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก 15.3 การเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้เรียนและ เพื่อนร่วมงาน ทั้งกาย วาจา และใจ
16	การมีมาตรฐานและความสามารถในการ ประเมินผลการเรียนหรือการทดสอบ	16.1 การมีมาตรฐานและความสามารถในการ ประเมินผลการเรียนหรือการ ทดสอบ 16.2 การผลักดันและส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ความตั้งใจและพัฒนาการที่ดีในชั้นเรียน 16.3 การใช้มาตรฐานเดียวกันในการ ประเมินผลการเรียนการสอนและการ สอบเพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อผู้เรียน
17	การไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวเพื่อผลประโยชน์	17.1 การไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะครู ในการสร้างเป็นอำนาจพิเศษหรือใช้เป็น เครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์

คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี

คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดในจิตใจฝ่ายดีที่แสดงออกผ่านทางพฤติกรรมร่างกายของนราพงษ์ จรัสศรี และจรรยาบรรณ หมายถึง ข้อความปฏิบัติความประพฤติและมารยาทฝ่ายดีที่เหมาะสม ซึ่งแสดงออกด้วยพฤติกรรมที่ทำให้ปรากฏแก่คุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพครูของนราพงษ์ จรัสศรี โดยจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และประสบการณ์ส่วนตัวของผู้วิจัย สามารถวิเคราะห์คุณลักษณะด้านลักษณะเฉพาะตัวและคุณธรรม จริยธรรมที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี ออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. **ลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี** ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถจำแนกได้ 4 ลักษณะสำคัญ ได้แก่

1.1 **การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู** หมายถึง การสร้างพลังงานด้านดีที่เกิดขึ้นกับทัศนคติ มุมมอง ความคิด และการแสดงออก ต่อวิชาชีพครูหรืออาชีพครู แสดงออกการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูด้วยความซื่อสัตย์และจริงใจ ส่งผ่านพลังงานด้านดีต่ออาชีพครูไปยังผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู จากรายละเอียดที่สนับสนุนดังต่อไปนี้

การเป็นผู้ให้ความสำคัญกับครูอาวุโสของประเทศ โดยได้ชี้แนะและนำพาให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงในคุณงามความดีและพร้อมที่จะตอบแทนพระคุณของครูผู้ให้ โดยได้จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงในงานมุทิตาจิตต่ออาจารย์อาวุโส เช่น การจัดงานมุทิตาจิตแก่ครูอาวุโสของประเทศถึงแม้ว่าจะเป็นอาจารย์ของตน หรือ ไม่ใช่อาจารย์ที่สอนตนเองมา ดังเช่น การครูได้มาสอนที่จุฬา ได้จัดผู้เรียนได้ทำการแสดงมุทิตากับท่านผู้หญิงวราพร ปราโมท ณ อยุธยา และงานมุทิตาจิตให้กับมาดามเดม่อนซึ่งมิได้เป็นครูผู้สอนตน แต่ทั้งนี้อาจารย์ทั้งสองท่านถือว่าเป็นอาจารย์สอนบัลเลต์ที่มีคุณูปการกับวงการบัลเลต์ไทยมาตั้งแต่อดีตกาล (ลักษณะ แสงแดง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 เมษายน 2563)

จากประสบการณ์การได้เรียนรู้และใกล้ชิดกับครูจะพบว่า ครูเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือ ครูจะตั้งเป้าหมายให้นิสิตทุกคนสำเร็จการศึกษาได้กำหนดระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดหรือในระยะเวลาที่รวดเร็ว เพราะครูเชื่อว่านิสิตทุกคนมีศักยภาพที่สามารถทำได้ อีกทั้งครูยังคอยช่วยเหลือ ติดตาม แนะนำแนวทางจนสำเร็จได้รุ่นต่อรุ่น แม้ว่าครูจะเกษียณอายุราชการแล้วแต่ครูก็ยังไม่หยุดที่จะทำงานหรือพัฒนางานสร้างสรรค์ ครูสอนให้ทุกคนทุ่มเท อดทน และไม่หยุดจะเฝ้าหาความรู้ สิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือ ในการแสดง Dance Laboratory ณ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ครูทำให้ทราบว่า อายุไม่ใช่อุปสรรคของศิลปิน การแสดงของครูเป็น

ผลงานที่จุดประกายและสร้างแรงบันดาลใจด้านนาฏศิลป์เป็นอย่างมาก (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูอาจารย์ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูอย่างเห็นได้ชัด โดยมีจิตใจที่เป็นครูอย่างแท้จริง และพร้อมยื่นมือเข้ามาช่วยลูกศิษย์เสมอ นอกจากนี้จะคอยอบรมสั่งสอนให้ความรู้ด้านวิชาการต่าง ๆ และยังสอดแทรกด้านการใช้ชีวิตและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอย่างเห็นได้ชัดเจน คอยอบรมให้สิทธิรับรู้ถึงการเป็นครูที่ดีจะต้องปฏิบัติตัวอย่างใด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดีทั้งในหน้าที่การเป็นครูที่คอยอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ และหน้าที่ของการใช้ชีวิต (ภูวนัย กาฬวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ต่อวิชาชีพครูของครูตั้ม ดิฉันรับรู้ได้ถึง ความตั้งใจที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ กับลูกศิษย์ ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยที่ครูตั้ม จะถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับลูกศิษย์อย่างเต็มที่เสมอ ดิฉันไม่เคยเห็นครั้งไหนที่ครูไม่เต็มที่กับการสอนเลยแม้แต่ครั้งเดียว และครูตั้มยังให้โอกาสแก่ลูกศิษย์ทุกคนไม่ว่าลูกศิษย์คนนั้นจะเก่งหรือไม่เก่งครูจะให้โอกาสเท่าเทียมกัน โดยครูตั้มไม่เคยสอนให้เด็กมีความรู้สึกที่จะต้องแข่งขันกัน เพื่อชิงดีชิงเด่นแต่ครูตั้มมักจะคอยสอนให้ลูกศิษย์ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอ (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

ผู้เรียนเป็นบุคคลหนึ่งที่มีโอกาสเรียนกับท่าน ซึ่งท่านเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจจริง มีจิตวิญญาณความเป็นครูอย่างแท้จริงในการผลิตบัณฑิตให้มีทักษะความสามารถ ทางด้านการปฏิบัติและทฤษฎี อีกทั้งท่านเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้หลากหลาย ก้าวทันยุคสมัย ซึ่งท่านเป็นผู้ปลูกฝังให้ลูกศิษย์ทุกคนมีความรู้หลากหลายเช่นเดียวกันกับท่าน โดยมีเคหะหวัง ผลประโยชน์ใด ๆ จากลูกศิษย์แต่อย่างใด ตลอดจนท่านยังปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามให้กับลูกศิษย์ ทั้งการดำเนินงานในการเรียนและการใช้ชีวิตอย่างสม่ำเสมอ (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี คือครูต้นแบบที่ข้าพเจ้าอยากเดินตามรอยของท่าน เพราะครูได้แสดงให้เห็นถึงความรักเข้าใจในวิชาชีพของความเป็นครูเมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าเดินทางเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีความจำเป็นที่จะต้องลาเรียน เพื่อกลับไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อประกอบพิธีไหว้ครู ประจำปี 2562 ท่านได้อนุญาตให้ลาได้ และยังคงกล่าวกับข้าพเจ้าว่า “กลับไปทำหน้าที่ความเป็นครูให้สมบูรณ์ ราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นแม่งานที่มีเครือข่ายด้านศิลปะใน

ต่างจังหวัดได้ให้ความสำคัญอันดับหนึ่ง เราเป็นแม่งานจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องไปดำเนินงานกิจกรรมพิธีไหว้ครูประจำปีให้สำเร็จลุล่วงครูเข้าใจ” คำกล่าวในวันนั้น ทำให้ข้าพเจ้าซาบซึ้งใจในความเมตตาที่ครูได้ส่งมอบให้ อีกทั้งทำให้ข้าพเจ้าตระหนักถึงความภาคภูมิใจในวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก (วิราณี แ้วนทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูอย่างแท้จริง ทุกครั้งที่ได้พบเจอก็เป็นพลังบวกให้กับทุกคนเสมอ ดังจะเห็นได้จากจิตใจที่ดีงาม เป็นผู้ที่มองปัญหาและอุปสรรคเป็นบวกและสามารถจัดการแก้ปัญหาได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนการสอนหรือด้วยส่วนตัวก็พร้อมยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือศิษย์เสมอ ทักษะการใช้ชีวิตและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของท่านเป็นไปอย่างมีรูปธรรม ดังจะเห็นได้จากผลงานของศิษย์และแนวทางดำเนินชีวิตของศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาและไปต่อยอดในวิชาชีพได้อย่างมีศักยภาพในสังคมที่กระจายไปทั่วประเทศ (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

สรุปได้ว่า การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูของนราพงษ์ จรัสศรี เป็นคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นเครื่องบ่งชี้และแสดงออกว่า มีความศรัทธาในการประกอบอาชีพครู เพราะเป็นอาชีพที่เสมือนหนึ่งกลไกสำคัญในการวางรากฐานบุคลากรที่จะออกไปพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งนราพงษ์ จรัสศรี ได้แสดงออกถึงความรักในวิชาชีพ ความมีเมตตา และความรับผิดชอบต่อการปลูกต้นกล้าทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ให้มีความงอกงามและเจริญเติบโตในทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพที่ผู้เรียนแต่ละคนมี หมั่นเพียรพยายามในการสร้างผู้เรียนให้เป็นปัญญาชน ไม่นิยมปลูกฝังทัศนคติให้ผู้เรียนนำตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น แต่ให้เปรียบเทียบกับตนเองเป็นสำคัญ โดยอาศัยตนเองเป็นแม่แบบสำคัญในการสร้างทัศนคติเหล่านี้ ที่สำคัญ คือ การชี้แนะให้ผู้เรียนได้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงตามหลักธรรมชาติของศาสตร์ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ได้แก่ การยอมรับความเป็นจริงในด้านศักยภาพของบุคคล การมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน การพัฒนาตนเอง การกำหนดอายุขัยสำหรับการเป็นนาฏศิลป์ และรวมถึงการสร้างทัศนคติที่ดีที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรักและศรัทธา ทั้งต่อองค์ความรู้หรือวิชาชีพที่ได้ศึกษา ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น

1.2 การมีความเมตตา กรุณา และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง การมอบความเมตตา ให้ความกรุณา และแบ่งปันความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้ได้รับความสุขในการเรียน ทั้งที่เป็นปฏิบัตินของนราพงษ์ จรัสศรี กับผู้เรียน บุคคลอื่น หรือสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ถึงการมีความเมตตา กรุณา และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จากรายละเอียดที่สนับสนุน ดังต่อไปนี้

ท่านมีความเมตตา กรุณา ให้โอกาสผู้เรียนทุกคน ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน หากผู้เรียนคนใดที่มีทักษะความรู้ความสามารถไม่เท่าเทียมกับเพื่อนในชั้นเรียน ท่านจะคอยช่วยเหลือ แนะนำ และให้ความรู้ต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนคนนั้นมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น จนสามารถทำให้ผู้เรียนคนนั้นดำเนินการต่าง ๆ ไปได้อย่างสำเร็จ อีกทั้งท่านมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียนทุกคน และท่านพยายามส่งเสริม ผลักดัน ให้ความเมตตา กรุณา แก่ผู้เรียนทุกคนให้มีโอกาสได้เรียนรู้ในวิชาชีพอย่างเท่าเทียม (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

จากการที่ได้ใกล้ชิดกับ นราพงษ์ จรัสศรี ทำให้ผู้เรียนได้รู้สึกถึงความเมตตา จากครู และชอบแบ่งปันความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ดังเช่น ระหว่างที่ครูนั่งรถกลับบ้านหลังจากที่การจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้น เมื่อครูเห็นผู้เรียนหรือเพื่อนร่วมงานกำลังเดินไปเรียกรถเดินทางกลับบ้าน ครูจะแสดงความเมตตาและแบ่งปันการช่วยเหลือโดยการให้ผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานติดรถไปด้วยหาก หรือแม้กระทั่งส่งผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานจนถึงที่หมายอย่างเต็มใจ (อภิชาติ แก้วเกตุ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่เปี่ยมด้วยความเมตตา กรุณาและเอื้อเฟื้อ ดังเช่น เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในขณะเดียวกันได้ทำงานอยู่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เกิดปัญหาในการบริหารจัดการการเดินทางมาเรียนและพบที่ปรึกษา ครูได้เมตตาจัดสรรเวลาที่เอื้อให้แก่เดินทางของผู้เรียนที่อยู่ต่างจังหวัดเสมอ มีการให้คำปรึกษาเพิ่มเติมกับนิสิตทุกคนทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ โดยไม่มีอามิสสินจ้างใด ๆ ครูมักพูดชื่นชมและให้กำลังใจเสมอ คอยช่วยเหลือจนงานสำเร็จลุล่วง ตลอดจนแนะนำช่วยเหลือจนได้ทำงานประกอบอาชีพในสายวิชาการจนถึงทุกวันนี้ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีความเมตตา กรุณาต่อลูกศิษย์ทุก ๆ คน เพราะครูต้องการให้ลูกศิษย์ได้รับความรู้และนำไปต่อยอดในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับวงกานาฏศิลป์ต่อไป โดยไม่หวังแทนและเก็บข้อมูลไว้ แต่จะให้ศิษย์ได้รับองค์ความรู้อย่างเต็มเปี่ยม อีกทั้งยังมีความใส่ใจในตัวลูกศิษย์ตลอดเวลา คอยถามข่าวคราวและความเคลื่อนไหวของศิษย์อยู่เสมอ ซึ่งความเมตตา กรุณาของอาจารย์นราพงษ์ ถือเป็นความเมตตาที่มาจากข้างใน โดยแท้จริง เพราะไม่ว่าศิษย์จะเป็นใคร แต่ถ้าเป็นลูกศิษย์ของท่าน ท่านก็พร้อมจะเมตตาและช่วยเหลืออยู่เสมอ (ภูวนัย กาฬวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

ความเมตตาของครูแสดงออกผ่านทางความเอาใจใส่ต่อลูกศิษย์ทุก ๆ คน ไม่ว่าจะคอยเป็นที่ปรึกษาทั้งทางด้านการศึกษาหรือแม้กระทั่งเรื่องส่วนตัว ครูเป็นบุคคลที่ไม่เคยทอดทิ้งลูกศิษย์คอยให้คำปรึกษาแนะนำและให้คำชี้แนะอยู่เสมอเวลาครูมาสอนในทุก ๆ ครั้งครูมักจะทำให้ลูกศิษย์มีความสุขและยิ้มแย้มไปกับการสอนในคลาสของครูได้อยู่เสมอและครูยังมีความเมตตากรุณาให้กับสรรพสัตว์ทั้งหลายบนโลกนี้โดยผ่านการเคลื่อนไหวร่างกายของครูตัวมเองในแนวคิดเพื่อ “สันติภาพโลก” อีกด้วย (ชินธุรา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้มอบความเมตตา ให้ความกรุณา และแบ่งปันความช่วยเหลือแก่วิชาในหลาย ๆ ด้าน นับแต่เมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าเดินทางจากจังหวัดอุบลราชธานีเข้ามาสอบที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านได้ถามไถ่ถึงชีวิตความเป็นอยู่ การเดินทาง ที่พักอาศัย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการมาเรียนต่อครั้งนี้ รวมถึงการให้กำลังใจในการเรียนในระดับปริญญาเอก ซึ่งท่านได้แนะนำเรื่องต่าง ๆ และชี้แนะแนวทาง เส้นทางแห่งความสำเร็จให้กับข้าพเจ้า จึงทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขใจ อุ่นใจ มั่นใจในการเดินทางมาสายทางนี้ ประหนึ่งว่าครูจะไม่ทอดทิ้งศิษย์คนนี้ไปไหน จะคอยให้กำลังใจ และผลักดันให้สำเร็จ และมีความก้าวหน้าในชีวิตอย่างแน่นอน (วิราณี แ้วนทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีความเมตตา กรุณา ต่อศิษย์ทุก ๆ คนอย่างเสมอภาค องค์ความรู้ที่มีในตัวได้ถูกถ่ายทอดอย่างไม่ปิดบังอำพราง ไม่หวงแหนวิชาแต่มีความห่วงใยศิษย์ในการนำความรู้ไปต่อยอดในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับวงการนาฏศิลป์ต่อไป ทั้งหมดนี้เกิดจากความใส่ใจในรายละเอียดของศิษย์แต่ละคนด้วยความรัก เมตตา ซึ่งศิษย์ทุกคนได้สัมผัสและรับรู้ได้ดี (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

สรุปได้ว่า การมีความเมตตา กรุณา และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของนราพงษ์ จรัสศรี เป็นคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นเครื่องบ่งชี้และแสดงออกมา มีการมอบความสุขให้กับผู้เรียน ผ่านพฤติกรรมการแสดงออกในด้านความเมตตา ความกรุณา และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างอย่างที่ดีและเหมาะสม ทั้งกับตัวผู้เรียน บุคคลอื่นหรือสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในธรรมชาติ ทำให้ผู้เรียนได้รับรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมในข้อนี้ โดยเฉพาะการแสดงออกพฤติกรรมนี้โดยปราศจากเงื่อนไข ไม่มีข้อแม้ แต่เป็นการแสดงออกที่เป็นไปอย่างธรรมชาติ แสดงออกให้ผู้เรียนได้เห็นวิถีดังกล่าวจากการปฏิบัติตน ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางในการถ่ายทอดหรือสอนผู้เรียนอีกวิธีหนึ่งที่ไม่ใช่เป็นการการสอนแบบบรรยายหรือสาธิตให้ปฏิบัติตาม แต่เป็นการสอนที่สอดแทรกอยู่

ภายในสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นกับชีวิต ผู้เรียนที่ได้เห็นการแสดงออกเชิงพฤติกรรมหรือมีความใกล้ชิดกับนราพงษ์ จรัสศรี ก็ล้วนแต่เกิดผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน การแก้ไขปัญหา และการแบ่งปันความสุขในสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป ในฐานะที่เป็นผู้เรียนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกซึ่งจำเป็นต้องใช้ศิลปะในการจรรโลงและสร้างสรรค์ความดีงามของมนุษย์ให้ผู้เรียนได้กลับออกไปปรับใช้สังคม แวดวงวิชาชีพ และประเทศชาติต่อไปได้

1.3 การมีความรับผิดชอบและมีวินัย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมความมุ่งมั่น การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่เป้าหมายกำหนด การวางแผนการทำงานในระยะเวลา กำหนดอย่างเหมาะสมและเกิดคุณค่า และการแสดงพฤติกรรมให้อยู่ในครรลองคลองธรรมในฐานะครูของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ถึงการมีความรับผิดชอบและมีวินัยจากรายละเอียดที่สนับสนุน ดังต่อไปนี้

นราพงษ์ จรัสศรี ท่านมีความรับผิดชอบที่จะช่วยเหลือให้ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นในระดับตรี โท เอก ได้ใช้เวลาเรียนอย่างประหยัดควบคู่ไปกับการลดค่าใช้จ่ายในการเรียน โดยให้ช่วงเวลาของการเรียนมีระยะเวลาที่น้อยที่สุดแต่ได้ผลการเรียนที่ดีที่สุด เช่น ระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี ต้องจบภายในเวลาไม่เกิน 4 ปี ระดับมหาบัณฑิตศึกษาใช้เวลาเรียนจนสำเร็จไม่เกิน 2 ปี และระดับดุษฎีบัณฑิตใช้เวลาเรียนจบภายในระยะเวลา 3 ปี โดยครูจะใช้ความรับผิดชอบในด้านการบริหารจัดการและทุ่มเทเวลาให้กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะบรรลุสู่เป้าหมายตามที่ได้วางแผนไว้ (พัชรินทร์ สันติอิศวรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 เมษายน 2563)

ท่านมีความรับผิดชอบและมีวินัยต่อการทำงานของตนอย่างสุดกำลัง ซึ่งในฐานะที่ท่านเป็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของผู้เรียน ท่านมีความรับผิดชอบในการเป็นหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยท่านคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะ และตรวจสอบงานวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งท่านยังกำหนดแผนการดำเนินการเรียนการสอนและการทำวิทยานิพนธ์ ส่งผลให้ผู้เรียนสำเร็จลุล่วงในการเรียนได้อย่างประสิทธิภาพ รวมทั้งประสบการณ์ก่อนหน้าที่ผู้เรียนได้เห็นผลสำเร็จจากผู้เรียนรุ่นพี่ในหลายรุ่นที่ประสบความสำเร็จตามกำหนดเวลาทุกคน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบและความมีวินัยของท่านในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และครูผู้สอน (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

ความรับผิดชอบและระเบียบวินัยนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เป็นครูบาอาจารย์จะต้องมี ซึ่งอาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ก็เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงเป็นอย่างมากมีการวางแผนงานในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างเป็นระเบียบ จึงทำให้งานชิ้นนั้นเกิดการผิดพลาดขึ้นน้อยที่สุด อาจารย์มีความทุ่มเทให้กับการสอนและการให้ความรู้แก่ศิษย์ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกได้ถึงความทุ่มเทใน

การสอน งานที่อาจารย์ได้มอบหมายให้ทำนั้น อาจารย์ก็จะคอยสอบถามถึงความก้าวหน้าของงานตลอดเวลา ทำให้ศิษย์รับรู้ได้ถึงความเอาใจใส่และความรับผิดชอบ (ภวนัย กาฬวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม ครูปฏิบัติตนตามกฎระเบียบและมุ่งมั่นต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ในสถานการณ์ที่นิสิตเกิดปัญหาในการเรียนและไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ครูจะเข้ามาช่วยอย่างเต็มที่ด้วยการให้คำแนะนำและวางแผนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ปัญหาต่าง ๆ คลี่คลายไปได้ด้วยดี แต่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องนิสิตจะต้องทำด้วยตนเอง ตลอดจนครูจะพยายามมีความรับผิดชอบต่อสังคม ในกิจการใด ๆ จะต้องนึกถึงส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อบุคคลอื่นเสมอ (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

ในด้านวินัย จะเห็นได้ชัดในเรื่องของการที่ครูเป็นตัวอย่างของการเป็น ผู้ปฏิบัติของการแสดง ผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานจะประจักษ์เป็นอย่างดีว่าท่านยังคง ฝึกปฏิบัติทักษะ การเดินอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่เริ่มเรียนบัลเลต์ในวันแรกกับท่านผู้หญิง วราพร ปราโมท อ ยุธยา จวบจนวันนี้ถึงแม้ว่าอายุจะล่วงเข้าสู่วัย 67 ปี ท่านก็ยังคงรักษาคุณภาพของการเดิน โดยจะเห็นหลักฐานจากการแสดงเดี่ยว และภาพของการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา (ภคพร หอมนาน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

จากการที่ได้เรียนกับ นราพงษ์ จรัสศรี ครูมีความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมากเห็นได้จากการสอนเต้นในชั้นเรียนของครู ครูจะดำเนินการสอนอย่างลื่นไหลโดยไม่มีเปิดเอกสาร หรือสื่อเพื่อทบทวนความจำของตนเอง นั่นหมายความว่าครูมีวินัยในการฝึกฝนและทบทวนเนื้อหาที่จัดการเรียนการสอนมาอย่างดี และเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจท่าเต้นครูก็จะสาธิตให้ปฏิบัติไปพร้อมกันอีกครั้งจนผู้เรียนปฏิบัติจนบรรลุเป้าหมาย (ลักขณา แสงแดง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 เมษายน 2563)

ในทางด้านความรับผิดชอบในการสอนของครูนั้น ผู้เรียนมีความเห็นว่าครูเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครูค่อนข้างสูงมาก เนื่องจากครูจะคอยให้คำแนะนำแก่ลูกศิษย์อยู่เสมอ และครูยังเปิดโอกาสให้ลูกศิษย์ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองต่องานต่าง ๆ โดยที่ครูจะคอยเป็นผู้สนับสนุนและรับฟังความคิดเห็นโดยไม่ยึดเยียดความคิดของครูเข้ามาแทน แต่จะคอยชี้แนะและถามไถ่ความคืบหน้าอยู่เสมอไม่เคยละทิ้งลูกศิษย์ของตนเองเลยแม้แต่

คนเดียว สำหรับดิฉันจึงมีความคิดเห็นว่าคุณเป็นครูที่มีความรับผิดชอบและมีวินัยสูง (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ท่านมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในอาชีพครู ท่านได้ทุ่มเทและมีวินัยในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง ท่านมีการวางแผนในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ลูกศิษย์ในทุก ๆ รุ่น ดังเหตุการณ์อันน่าประทับใจเมื่อครั้งที่ข้าพเจ้าได้เรียนกับท่านในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2548 มีโอกาสได้สร้างสรรค์ผลงานการแสดงในรายวิชา Senior Project ซึ่งอาจารย์ท่านได้ดำเนินการให้จัดการแสดง ณ Hall 9 อิมแพ็คอารีนา เมืองทองธานี ในวันนักประดิษฐ์แห่งชาติ ซึ่งในปีนั้นถือเป็นความพิเศษของรุ่นที่ได้มีโอกาสออกแสดงในงานระดับประเทศ นับเป็นความภาคภูมิใจของศิษย์ทุกคน ที่อาจารย์ท่านได้เมตตาประสานงานและเฟ้นหาเวทีเพื่อให้ศิษย์ได้แสดงศักยภาพ ข้าพเจ้ามีความกังวลเพราะได้รับมอบหมายให้ประสานงานและบริหารจัดการเรื่องพื้นที่ในการแสดง และการจัดผู้ชม ถือเป็นงานที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบ ในเวลานั้นอาจารย์ท่านก็คอยช่วยสอนการประสานงานกับคนอื่น ๆ และการออกแบบการจัดการพื้นที่ โดยที่ท่านไม่ทิ้งให้ศิษย์ทำงานเพียงลำพัง จนทำให้ข้าพเจ้าทำหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์แบบ ได้เรียนรู้งานนำประสบการณ์ในครั้งนั้นมาปรับใช้ในชีวิตจนถึงปัจจุบันนี้ (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นบุคคลที่มีวินัยและความรับผิดชอบสูงเป็นอย่างมาก มีการวางแผนงานในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบระเบียบ ไม่ว่าภารกิจจะจำกัดด้วยเวลาหรืออุปสรรคเพียงใดก็สามารถจัดการทุกอย่างให้สำเร็จได้ทันเวลา อันเป็นผลจากระบบความคิดที่มีการจัดการที่รับการฝึกฝนและปฏิบัติมาเป็นอย่างดีโดยตลอดจึงเป็นไปโดยอัตโนมัติ (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

สรุปได้ว่า การมีความรับผิดชอบและมีวินัยของนราพงษ์ จรัสศรี เป็นคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นเครื่องบ่งชี้และแสดงออกว่า มีการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มุ่งมั่นชัดเจนในการปฏิบัติงานในอาชีพครู มีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ระยะเวลาตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสม แสดงออกให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ทั้งในฐานะครูและในฐานะที่เป็นเครือญาติผู้มีอาวุโส ซึ่งผู้เรียนได้เกิดการซึมซับจากพฤติกรรมดังกล่าวของนราพงษ์ จรัสศรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความทุ่มเทและมีวินัยในการปฏิบัติงาน ทั้งที่เป็นงานที่ได้รับมอบหมายโดยตรง มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนหรือ

วิชาชีพ และงานที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม เช่น การช่วยเหลือผู้เรียนในการแก้ไขหรือปรับปรุงการแสดงนาฏศิลป์ตะวันตก ซึ่งมีได้เป็นการแสดงหรือกระบวนการวิชาที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของนราพงษ์ จรัสศรี แต่การแสดงพฤติกรรมดังกล่าว เป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญว่า เมื่อผู้เรียนประสบปัญหาหรือหาทางออกในการแก้ไขปัญหาไม่ได้ด้วยตนเอง ในฐานะครูก็อาสาเข้าไปช่วยเหลือ หากแต่ไม่ใช่เป็นการมอบความช่วยเหลือที่นิสิตไม่ต้องลงมือลงแรง แต่เป็นการช่วยเหลือด้วยการให้คำแนะนำ การจุดประกาย การช่วยวางแผน เพื่อให้ปัญหาต่าง ๆ สามารถแก้ไขได้ทันและเกิดความเรียบร้อยอย่างสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ภายในเวลาที่จำกัดและข้อจำกัดที่มีในสถานการณ์นั้น ๆ นอกจากนี้การแสดงออกเชิงพฤติกรรมในด้านความมีวินัย เป็นอีกหนึ่งส่วนสำคัญที่นราพงษ์ จรัสศรี ได้เป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนมาโดยตลอด กล่าวคือ การปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ทั้งยังเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับกฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบต่าง ๆ ที่มีความตึงเกินไปกับการเรียนการสอนหรือธรรมชาติของศาสตร์ทางนาฏศิลป์ตะวันตกที่ไม่ได้ส่งผลเสียต่อมหาวิทยาลัยหรือผู้เรียนเสียผลประโยชน์โดยตรง แต่เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ เกิดความคล่องตัว

1.4 การมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ

หมายถึง การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือบุคคลอื่นได้แสดงความคิดเห็น การยอมรับและปฏิบัติตามความคิดเห็นส่วนใหญ่ที่มีเหตุผล โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก และการใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาของนราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ถึงการมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ จากรายละเอียดที่สนับสนุน ดังต่อไปนี้

ความเป็นประชาธิปไตยของนราพงษ์ จรัสศรี เริ่มจากความเท่าเทียมและการให้โอกาสกับทุกคน ได้ออกความเห็นอย่างเท่าเทียมกันก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง ครูจะทำความเข้าใจกับผู้เรียนให้สามารถโต้แย้งในสิ่งที่ครูได้สอนไป แต่จะต้องเป็นการโต้เถียงด้วยมารยาท และต้องเคารพซึ่งกันและกันต่อความเห็นของทุกคนที่อยู่ในชั้นเรียน ครูจะยินดีมากถ้าผู้เรียนรู้จักที่จะออกความเห็นอย่างถูกต้องและเป็นเหตุเป็นผล (ลักษณะ แสงแดง, สื่อสารส่วนบุคคล, 3 เมษายน 2563)

ท่านเป็นบุคคลที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ในทุกโอกาส และท่านยังยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนทุกคนอย่างไม่มีอคติ อีกทั้งท่านมีได้คำนึงถึงประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ โดยสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานทั้งในฐานะครูและผู้ร่วมงานท่านอื่น ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนและผู้ร่วมงานทุกคน

สามารถทำงานร่วมกับท่านได้อย่างสุขใจ จึงสามารถลดความขัดแย้งในการทำงานกับผู้อื่นได้ (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

ครูจะถามถึงความต้องการที่จะเรียนรู้ในหัวข้อที่ผู้เรียนมีความประสงค์ที่จะได้ความรู้และ ครูก็จะทำความเข้าใจกับผู้เรียน ว่าถ้าหัวข้อใดที่ครูไม่รู้ก็จะขอเวลา เพื่อที่จะไปศึกษาและนำมาสอนตามความต้องการของผู้เรียนในอนาคต ทั้งนี้ต้องให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาและความเหมาะสมของช่วงเวลาในการเรียนในวิชานั้น ๆ โดยจะต้องเป็นที่ยอมรับกับผู้เรียนคนอื่นที่อยู่ในชั้นเรียนด้วยกันด้วย (อภิชาติ เกตุแก้ว, การสื่อสารส่วนบุคคล: 21 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ครูให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คือ ในการเรียนการสอนหรือการทำงานกิจกรรมใด ๆ ครูจะให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเสมอ ดังเช่น ในรายวิชานาฏยศิลป์ตะวันตก จะมีนิสิตที่มาจากสาขานาฏยศิลป์ตะวันตกและนาฏยศิลป์ไทย ถึงแม้จะแตกต่างสาขา ครูก็ยอมรับในแนวคิดของทางนาฏยศิลป์ พยายามบูรณาการทั้งสองศาสตร์เข้าหากันอย่างลงตัว ร่วมกันแบ่งกันองค์ความรู้ที่เกิดประโยชน์สูงสุด ครูมักจะเล่าเรื่องราวและประสบการณ์จากการเรียนที่ประเทศอังกฤษให้นิสิตฟัง เพื่อเป็นความรู้ เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่มีอยู่ในตำรา เป็นสิ่งที่ศิลปินทุกคนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ครูเล่าเพื่อให้นิสิตได้นำไปเป็นแนวทางในการคิดวิเคราะห์และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตการทำงาน (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

ครูมักจะเปิดโอกาสให้ลูกศิษย์ได้มีข้อซักถามในการเรียนอยู่เสมอ ลูกศิษย์สามารถสอบถามข้อสงสัยในการเรียนได้ตลอดเวลาเรียนในชั้นเรียนที่ครูสอน โดยเฉพาะเรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นศิลปินที่ดีว่าควรมีการกระทำอย่างไร และครูยังใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ครูได้ร่วมงานกับบุคคลที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ โดยในยุคนั้นคนไทยน้อยคนนักจะมีโอกาสได้เข้าร่วมทำงานกับคณะที่มีชื่อเสียงแบบนี้ การที่ผู้เรียนได้เรียนกับครูจึงเหมือนกับการได้รับทั้งความรู้ทางด้านทฤษฎี ปฏิบัติและประสบการณ์ของครูที่ถ่ายทอดออกมาจากชีวิตจริง (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ และเป็นผู้ที่ยอมรับความคิดเห็นของลูกศิษย์เสมอ เช่นในการสร้างสรรค์ผลงานในรายวิชาอาจารย์ก็จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดในการสร้างสรรค์โดยไม่ปิดกั้นให้อยู่เพียงในกรอบของตนเองเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนได้ใช้องค์ความรู้ได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องปิดกั้นจากกรอบเดิม ๆ อีกทั้งยังรับฟังเหตุผลของผู้เรียนเสมอ แต่จะคอยบอกและคอยชี้แนะหากผู้เรียนเริ่ม

พบเจอปัญหาในการสร้างสรรค์ เพื่อให้ผลงานนั้นออกมามีคุณภาพมากที่สุด (ภูวนัย กาฬวงศ์. การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรีเป็นผู้ที่ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของศิษย์อยู่เสมอ ท่านเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และผลงานดีเด่นในความเป็นนาฏยศิลป์ตะวันตก แต่ท่านก็ได้เมตตาต่อข้าพเจ้าที่เรียนวิชาเอกนาฏยศิลป์ไทย เมื่อเกิดปัญหาในการออกแบบการแสดง หรือการดำเนินการในการสร้างงานต่าง ๆ ท่านจะคอยรับฟังความคิดเห็นอยู่เสมอ อีกทั้งท่านได้ถ่ายทอดความรู้และบูรณาการศาสตร์ด้านศิลปะการแสดงตะวันตกให้สามารถนำประยุกต์ใช้กับงานนาฏยศิลป์ไทยอีกด้วย (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ และเป็นผู้ที่ยอมรับความคิดเห็นของศิษย์เสมอ และเปิดโอกาสให้ศิษย์มีอิสระทางความคิด และใช้องค์ความรู้ได้อย่างเต็มที่ภายใต้คำแนะนำที่ส่งเสริมความคิดในเชิงสร้างสรรค์ อีกทั้งยังรับฟังเหตุผลและชี้แนะแนวทางเมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคทั้งในการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตอย่างมีสติ เสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

สรุปได้ว่า การมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพของ นราพงษ์ จรัสศรี เป็นคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นเครื่องบ่งชี้และแสดงออกว่า เป็นผู้ที่ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่เฉพาะกับผู้เรียนในชั้นเรียน แต่รวมถึงบุคคลหรือผู้ร่วมงานอื่นด้วย การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถามข้อคำถามต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนหรือเรื่องอื่น ๆ ในเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพและการดำรงชีวิตในปัจจุบัน โดยเฉพาะเรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นนาฏยศิลป์ที่ดี ความรู้เกร็ดประวัติศาสตร์ทางนาฏยศิลป์ตะวันตกที่ไม่ปรากฏในหนังสือและตำราทั่วไป หรือการแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นราพงษ์ จรัสศรี ได้ประกอบอาชีพนาฏยศิลป์ใน ประเทศอังกฤษ ที่กล่าวมานี้ก็ถือได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริงของผู้สอนอีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งก็เป็นกระบวนการที่ได้รับความนิยมกับการสอนนาฏยศิลป์ตะวันตก ประกอบกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างได้ด้านการยอมรับเงื่อนไข กฎ กติกา หรือข้อสรุปต่าง ๆ ที่เป็นไปตามความคิดเห็นส่วนรวมที่นำไปใช้แก้ไขปัญหาเรื่องหนึ่ง ๆ ที่เกิดขึ้นและส่งผลประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก รวมถึงการเป็นผู้มีหลักการในการอธิบาย การแสดงความคิดเห็น การแก้ไข ปัญหา การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทางบวก และการเป็นผู้มีเหตุและผลในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาหรือยุติปัญหาต่าง ๆ ทั้งจากปัญหาเรื่องการเรียนการสอนหรือปัญหาส่วนบุคคล

เหล่านี้ นราพงษ์ จรัสศรี ได้ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนมาโดยตลอด ถือเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รู้จักเรียนรู้และเข้าใจความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานได้อย่างเข้าใจง่ายและเป็นรูปธรรมที่สอดแทรกในการทำงานจริง และถือเป็นรากฐานสำคัญของการเป็นบุคลากรที่เปี่ยมด้วยประสิทธิภาพและทัศนคติที่ดีทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกของสังคมและประเทศชาติได้ต่อไป

ตาราง 3 สรุปคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
1	การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	1.1 มีความศรัทธาในการประกอบอาชีพครู 1.2 การชี้แนะให้ผู้เรียนได้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงตามหลักธรรมชาติของศาสตร์ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก 1.3 การสร้างทัศนคติที่ดีที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรักและศรัทธา ทั้งต่อองค์ความรู้หรือวิชาชีพที่ได้ศึกษาต่อตนเอง และต่อผู้อื่น
2	การมีความเมตตา กรุณา และ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	2.1 การปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างอย่างที่ดีและเหมาะสม ทั้งกับตัวผู้เรียน บุคคลอื่น หรือสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในธรรมชาติ 2.2 การแลกเปลี่ยน การแก้ไขปัญหา และการแบ่งปันความสุขในสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
3	การมีความรับผิดชอบและมีวินัย	3.1 การวางแผนในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 3.2 การทำงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความทุ่มเทและมีวินัยในการปฏิบัติงาน 3.3 การช่วยเหลือผู้เรียนในการแก้ไขหรือปรับปรุงการแสดงผลงานศิลปะที่ตนได้ดำเนินการแสดงหรือกระบวนวิชาที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ 3.4 การปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ทั้งยังเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับกฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบต่าง ๆ
4	การมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ	4.1 การยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่เสมอ 4.2 การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ 4.3 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างได้ด้านการยอมรับเงื่อนไข กฎ กติกา หรือข้อสรุปต่าง ๆ ที่เป็นไปตามความคิดเห็นส่วนรวม 4.4 การเป็นผู้มีหลักการในการอธิบายการแสดงความคิดเห็น การแก้ไขปัญหา การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทางบวก

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการ แสดงออก
		4.5 การเป็นผู้มีเหตุและผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือยุติปัญหา 4.6 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รู้จักเรียนรู้และเข้าใจความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานได้อย่างเข้าใจง่ายและเป็นรูปธรรมที่สอดคล้องในการทำงานจริง

ที่มา : ผู้วิจัย

2. ลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถจำแนกได้ 9 ลักษณะสำคัญ ได้แก่

2.1 การอุทิศตนเองเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ หมายถึง การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การเตรียมการสอนและการเข้าสอนตามกำหนด การปฏิบัติต่อผู้เรียนแบบมิตร การให้ความยุติธรรม การเปิดใจกว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนเช่นพระเวสสันดร โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

ครูเป็นครูผู้อุทิศตนเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ครูเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลาในการสอนทุกครั้ง สามารถปรับเปลี่ยนทุกอย่างได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ครูเป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ไม่ว่าการเรียนการสอนในครั้งนั้นจะมีนิตยอยู่ในห้องเกินครึ่งหรือไม่ ครูยังคงมุ่งมั่นถ่ายทอดความรู้โดยไม่หวังผลตอบแทน และคอยให้ความช่วยเหลือลูกศิษย์อยู่เสมอไม่ว่าลูกศิษย์คนนั้นจะยังเรียนอยู่หรือสำเร็จการศึกษาไปแล้วก็ตามครูก็ยังคงเป็นห่วงและคอยให้คำปรึกษาลูกศิษย์อยู่เสมอ (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี การให้เวลากับผู้เรียนอย่างเต็มที่เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนทั้งในด้านขององค์ความรู้ โดยท่านจะทำการศึกษาวิจัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความทันสมัยและใหม่เสมอ สำหรับผู้ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในขณะเดียวกันท่านจะทำการ

ฝึกปฏิบัติทักษะด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อหาองค์ความรู้ทางด้านการปฏิบัติทักษะในการเดิน ซึ่งจะมีการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ในการปฏิบัติท่าเดิน หรือแม้แต่การออกแบบ และเก็บไว้เป็นองค์ความรู้ที่จะนำไปสอนการปฏิบัติการให้กับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา (ลักขณา แสงแดง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ทุ่มเทในการปฏิบัติการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ จากประสบการณ์คือครูไม่เคยยกเลิกคลาสเรียน และเข้าสอนสาย อีกทั้งครูจะเตรียมพร้อมสำหรับบทเรียนในแต่ละครั้งเป็นอย่างดี มักมีการสอนที่แปลกใหม่ไม่ใช้การสอนแบบเดิมคือการสอนบรรยายหรือสาธิตเพียงอย่างเดียว ครูมักจะให้นิสิตได้ลองปฏิบัติ คิดค้น และเรียนรู้สร้างสรรค์ไปพร้อม ๆ กัน โดยไม่ปิดกั้นความคิดเห็นของนิสิตทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีนักศึกษาคนใดไม่เข้าใจหรือสงสัยในบทเรียน ครูก็จะให้คำปรึกษาต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน แม้จะเป็นนอกเวลาราชการในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยากหรือเหน็ดเหนื่อยของตนเอง (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นอาจารย์ที่อุทิศตนด้านการสอนอย่างเต็มที่ โดยจะอยู่กับผู้เรียนตลอดเวลา เมื่อผู้เรียนพบเจอปัญหาจะสามารถให้อาจารย์ช่วยแก้ปัญหาได้ในทันทีในการเรียนการสอนในรายวิชานั้นอาจารย์ได้ให้ความรู้อย่างเต็มที่และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสอบถามปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างตรงไปตรงมา โดยมุ่งเน้นการให้ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปพัฒนาตนเองและพัฒนางานต่อ ๆ ไป ซึ่งจะมอบทั้งความรัก ความเมตตา ให้แก่ศิษย์อยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ทำให้ศิษย์กล้าที่จะเข้าไปขอความรู้และเข้าไปปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เนื่องด้วยอาจารย์เป็นคนที่เปี่ยมกันเองกับศิษย์มุ่งเน้นถ่ายทอดวิชาให้กับศิษย์โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน (ภูวนัย กาพิวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

ท่านอุทิศตนในการให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ผู้เรียนทั้งในและนอกเวลาเรียนอย่างเต็มที่ ท่านไม่เคยละทิ้งเวลาสอนและไม่เคยนำเวลาสอนไปใช้เป็นธุระส่วนตัว อีกทั้งท่านเปิดใจให้ผู้เรียนปรึกษาปัญหาทางการเรียนได้ทุกช่องทาง โดยไม่ถือตน ตลอดจนท่านอุทิศตนด้วยความจริงใจ มอบความปรารถนาดีให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนั้นประสบความสำเร็จในการเรียนและประสบความสำเร็จในชีวิต แม้กระทั่งผู้เรียนคนนั้นได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วก็ตาม แต่ท่านก็ยังปฏิบัติต่อลูกศิษย์ทุกคนด้วยความยุติธรรม (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้ความสำคัญกับหน้าที่ของการเป็นอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จาก เมื่อถึงชั่วโมงเรียนของท่าน ท่านจะมาถึงห้องเรียนก่อนเวลา

เรียนเสมอเพื่อพูดคุยและทักทายกับศิษย์อย่างเป็นกันเอง เมื่อถึงเวลาเรียนท่านสามารถดำเนินการสอนได้ทันทั่วทั้งที่ เริ่มเรียน และเลิกเรียนอย่างตรงเวลา ตามที่ได้นัดหมายหรือชี้แจงกับนิสิต แสดงให้เห็นว่าท่านได้มีความตื่นตัวอยู่เสมอ และมีการเตรียมความพร้อมในการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นอาจารย์ที่อุทิศตนด้านการสอนอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นในเวลาหรือนอกเวลาเรียน ก็จะให้เวลากับศิษย์ได้ทุกโอกาสเสมอและเท่าเทียมกัน อีกทั้งยังจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะเรื่องการตรงต่อเวลา และมีการเตรียมเนื้อหาอย่างเต็มที่ในการบรรยายหรือคำแนะนำทุกครั้ง อีกทั้งยังเปิดกว้างให้ศิษย์ได้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะอย่างเสรีภาพ (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การอุทิศตนเองเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ เป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกถึงการปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอย่างตรงต่อเวลา การเข้าสอนผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ แม้ว่าในบางครั้งผู้เรียนกว่าครึ่งห้องมีเหตุจำเป็นที่จะต้องไปปฏิบัติหน้าที่ด้านการแสดงนาฏศิลป์ให้กับหน่วยงานของมหาวิทยาลัย แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีการยกเลิกชั้นเรียน เว้นแต่เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมาขอเลื่อนการเรียนการสอนออกไป เพราะทุกคนต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในงานส่วนรวมอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก อีกทั้งยังพบว่า นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ปฏิบัติตนต่อผู้เรียนแบบมิตร กล่าวคือ มุ่งเน้นถ่ายทอดความรู้โดยไม่หวังผลอื่นใดตอบแทน มอบความรัก ความปรารถนาดี และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกไว้นับถือใจ ลดช่องว่างระหว่างสถานะครูและศิษย์ กล่าวแสดงความคิดเห็นหรือขอคำปรึกษาได้ นอกจากนี้ยังประพฤติตนเป็นแบบอย่างในด้านการดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมต่าง ๆ การรักษาผลประโยชน์และความเท่าเทียมให้เกิดกับผู้เรียนโดยตลอด รวมถึงการเป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ว่าผู้เรียนจะมีสถานะแตกต่างไปจากตนเองก็ตาม ซึ่งถือเป็นแนวปฏิบัติที่มีความสำคัญต่อการเรียนด้านนาฏศิลป์ตะวันตกอย่างเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ นราพงษ์ จรัสศรี ยังเป็นบุคคลที่มอบคำปรึกษาต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานในสถานการณ์ที่หลากหลายโดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากหรือเหน็ดเหนื่อยของตนเอง ทุ่มเทและเต็มที่กับการปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่อุทิศตนเอง เพื่อการเรียนการสอนอย่างจริงจังและมุ่งมั่น ถือเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นของการประกอบอาชีพครู

2.2 การทุ่มเทในการเรียนการสอนอย่างเต็มความสามารถที่ตนเองมี
หมายถึง การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การให้ความรู้โดย

ปราศจากเงื่อนไขหรือข้อแม้ การปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้น การพัฒนาและประยุกต์การสอนใหม่ ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้แตกต่าง และการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

การที่ท่านได้สอนการแสดงที่ถือว่าเป็น ชุดการแสดงที่มีชื่อเสียงในระดับโลก กับผู้เรียนไทย ถือว่าเป็นสิ่งใหม่ที่ท่านได้ทุ่มเทและบุกเบิกการสอนในลักษณะนี้ เป็นท่านแรกในประเทศไทยจะเป็นได้จากการที่ท่านได้จัดและสอนการแสดงบัลเลต์อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งเป็นบัลเลต์ที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ซึ่งยังมีเคยมีครูท่านใดในประเทศได้นำบัลเลต์สองเรื่องนี้มาแสดงอย่างเต็มรูปแบบในประเทศไทยมาก่อนคือ บัลเลต์เรื่อง ลา ซิลฟิด (La Sylphide) และลา บายาแด (La bayadere) ซึ่งการจัดแสดงบัลเลต์อย่างเต็มรูปแบบ แน่นนอนย่อมต้องการทักษะของครูผู้สอนที่จะเทียบได้กับผู้กำกับในระดับอาชีพ เพราะการแสดงบัลเลต์อย่างเต็มรูปแบบย่อมประกอบไปด้วย บทบาทที่รู้จักกันดีว่าจะต้องมีทั้งนักแสดงหลัก (Principle) นักแสดงเดี่ยว (Solosist) นักแสดงกลุ่ม (Cor de ballet) และนักแสดงประกอบอื่น ๆ ซึ่งแต่ละบทบาทจะต้องมีท่าเต้นที่เฉพาะเจาะจงของตัวเอง และทั้งหมดนี้จะต้องถูกจัดองค์ประกอบของภาพโดยครูผู้เปรียบเสมือนผู้กำกับการแสดงซึ่งแน่นอนก่อนหน้าที่จะลงมือสอนการแสดงบัลเลต์ระดับโลกให้กับผู้เรียนครูจะต้องทำการศึกษาทุกบทบาทที่มีในบัลเลต์เรื่องนั้น ๆ การฝึกปฏิบัติด้วยตนเองโดยท่านจะต้องเต้นท่าเต้นของบทบาทต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำและความพิเศษของท่าน คือ เมื่อถึงเวลาสอนท่านจะใช้ความจำและการปฏิบัติที่ได้ใช้เวลาศึกษาอย่างซ้ำของก่อนที่จะนำมาสอนให้ผู้เรียน (จรรจิต แจ่มณี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 เมษายน 2563)

ท่านเป็นบุคคลที่มีความทุ่มเทในการเรียนการสอนอย่างสุดกำลังความสามารถ แม้กระทั่งตอนที่ท่านไม่สบายก็ตาม โดยท่านจะรักษาตนเองและกลับมาสอนเป็นปกติ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนการสอน ซึ่งท่านจะไม่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ท่านจะรักษาผลประโยชน์ของผู้เรียนไว้เป็นสำคัญ ซึ่งสะท้อนได้ว่าท่านมีความทุ่มเทในวิชาชีพอย่างแท้จริง โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ อีกทั้งท่านมีความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และตื่นตัวอยู่เสมอ (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

ครูได้ทำการสอนต่อหน้าผู้เรียนโดยมิได้เปิดตำราหรือเปิดสื่อทางด้านอื่น เช่น วิดีโอระหว่างการสอนทำให้เป็นตัวอย่างของผู้หน้าที่ดี ที่จะสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ในขณะที่การทำงานหนักของครูก็คือการมีวินัย การมีจริยธรรม จรรยาบรรณการถ่ายทอดองค์ความรู้

การมีความมุ่งมั่นเพื่อที่จะนำองค์ความรู้มามอบให้กับผู้เรียน ด้วยความซื่อสัตย์ สร้างความประทับใจให้กับผู้เรียนโดยไม่รู้ตัว (อภิชาติ เกตุแก้ว, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 เมษายน 2563)

การถ่ายทอดความรู้ของครูจะมีวิธีการที่แปลกใหม่ ที่ท่านไม่ยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิม ครูเปลี่ยนบรรยากาศจากการสอนในห้องเรียนมาเป็นการสอนนอกห้องเรียนที่เป็นลักษณะลานโล่งแจ้งและเป็นທີ່สัญจรของผู้คน (หน้าคณะศิลปกรรมศาสตร์) เพื่อให้มนต์เกิดความคิดใหม่ มีการบูรณาการใช้สถานที่ต่าง ๆ บริเวณโดยรอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การเรียนการสอนลักษณะนี้ถึงแม้เป็นการสอนที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์แบบใหม่แก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ได้อย่างอิสระ แต่กระนั้นก็มีปัจจัยแวดล้อมบางอย่างที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนเช่น สภาพภูมิอากาศ เสียง และความหนาแน่นของผู้คน แต่ด้วยความทุ่มเทของครูที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ครูได้ดำเนินการสอนได้อย่างราบรื่นและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

ในการเรียนการสอนนั้น อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้ความรู้กับศิษย์โดยไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ ตอบแทน ซึ่งนอกจากการถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านวิชาการแล้วนั้นยังส่งเสริมการให้ชีวิตให้มีคุณค่า ให้รู้จักนำความรู้ไปต่อยอดในการทำงานต่าง ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ที่อาจารย์ได้ถ่ายทอดให้นั้น อาจารย์ไม่เคยปิดบังความรู้ไว้กับตัวเอง ในยามที่ศิษย์สงสัยหรือมีปัญหาสอบถาม อาจารย์ก็พร้อมที่จะยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือและช่วยแก้ปัญหาอยู่เสมอ ซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคลที่พร้อมที่จะทุ่มเทในด้านการสอนให้กับผู้เรียนอย่างจริงจัง (ภูวนัย กาฬวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

การทุ่มเทในการสอนของครูในทุก ๆ ครั้ง ครูตั้มจะถ่ายทอดแก่ลูกศิษย์ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย และตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังความรู้ และครูตั้มยังให้ออกาสลูกศิษย์ได้ออกงานแสดงอยู่เป็นประจำ โดยลูกศิษย์ของครูตั้มทุกคนมักจะได้ออกไปแสดงในงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านการแสดงและได้ใช้ความรู้จากสิ่งที่เรียนในห้อง เพื่อนำมาปรับใช้ในการแสดงจริงและได้เรียนรู้ในการร่วมงานกันของแต่ละฝ่ายรวมถึงได้ฝึกระเบียบวินัยและความประพฤติตนในการเป็นนักแสดงที่ดีอีกด้วย (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้พัฒนาและประยุกต์การสอนใหม่ ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศชั้นเรียน ดังเช่นเมื่อมีการเรียนการสอนของศาสตร์ที่แตกต่าง อาทิ นฤมิตศิลป์ ทัศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และนาฏยศิลป์ นั้น ท่านได้ให้แนวคิดในการประยุกต์การสร้างงานโดยใช้ทุนทางความรู้และความสามารถอันแตกต่างกันของแต่ละคน ให้ขับเคลื่อนเพื่อสร้างสรรค์ผลงานไป

ในจุดมุ่งหมายเดียวกัน ทำให้ผลลัพธ์ของกระบวนการเรียนรู้สร้างความประทับใจแก่ผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง (วิราณี แว่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้ความรู้กับศิษย์โดยไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน การวางแผนจัดการเรียนการสอนที่มีการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ เป็นมาตรฐานในชั้นเรียนที่มีการพัฒนาความสามารถของตนเองอย่างไม่หยุดยั้งอันเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดมากกว่าคำสอนในชั้นเรียน ซึ่งอาจารย์มอบให้ศิษย์อย่างเต็มเวลาและเต็มศักยภาพ เป็นผลให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความน่าสนใจทุก ๆ ครั้ง (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการทุ่มเทในการเรียนการสอนอย่างเต็มความสามารถที่ตนเองมี เป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกเชิงประจักษ์ในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่นำเสนอความรู้และถ่ายทอดออกมาได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่ปิดบังความรู้ โดยเฉพาะเทคนิคการปฏิบัติทักษะบัลเลต์ที่เรียกว่า การเดินคู่ (Pas de Deux) ที่ยังไม่มีใครเขียนเอาไว้เป็นตำราหรือหนังสือภาษาไทยมาก่อน แต่นราพงษ์ จรัสศรี ก็ได้ถ่ายทอดความรู้ที่ตนเองมีและเกร็ดเล็กน้อยที่นาฏศิลป์ตะวันตกต้องปฏิบัติให้ถูกต้องแก่ผู้เรียนอย่างสุดความสามารถ อีกทั้งยังเป็นผู้รักษาไว้ซึ่งคำพูด เห็นได้จากการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังในการจัดแสดงผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก เป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยในทุกกระบวนการฝึกซ้อม ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นลง ไม่ละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครุระหว่างทาง นอกจากนี้ยังพบว่า นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้พัฒนาและประยุกต์การจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกด้วยวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทั้งต่อตัวผู้สอนและผู้เรียนต่างก็ได้สร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้มีความสนุกสนานและผ่อนคลายอยู่เสมอ ที่สำคัญ คือ การใช้พื้นที่ในการปฏิบัตินาฏศิลป์นอกขนบประเพณี กล่าวคือ มีการใช้พื้นที่แบบเปิดโล่ง (ลานกว้างบริเวณหน้าคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สลับกับการใช้ห้องเรียนปฏิบัติทางนาฏศิลป์แบบมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ในอีกลักษณะหนึ่ง โดยมีการสอบถามผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อนำแนวทางดังกล่าวมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้แปลกใหม่และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังปรากฏว่า นราพงษ์ จรัสศรี ได้ปฏิบัติตนโดยมีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี แสดงออกให้ผู้เรียนได้เห็นและเปิดโอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติการหรือทดลองลงมือในกระบวนการวางแผนและการจัดการ ซึ่งทุกขั้นตอนดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การสร้างงานนาฏศิลป์และการเรียนการสอนเกิดความ

สมบูรณ์ ประหยัดเวลา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการ การรู้จักตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การสร้างปฏิสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.3 การให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก่ผู้เรียนด้วยจิตบริสุทธิ์

หมายถึง การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ สภาพอารมณ์ สภาพจิตใจ และสภาพสังคม การมอบขวัญกำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างเท่าเทียม การส่งเสริมกิจกรรมความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสภาพจิตใจและทางกายภาพ การส่งเสริมและสนับสนุนความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนตามถนัด การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีเสรีภาพในการใช้งานนาฏศิลป์เป็นสื่อแสดงออกเพื่อสะท้อนสภาพปัญหาต่างๆ การสร้างความเป็นมิตร ให้ความไว้วางใจและรักษาความลับของผู้เรียน โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

ครูเป็นครูผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ศิษย์เสมอ คอยช่วยเหลือให้กำลังใจนิสิต เมื่อเกิดปัญหาทั้งทางด้านการศึกษาและเรื่องส่วนตัว ครูมักจะมีคำสอนหรือคำพูดที่ให้กำลังใจลูกศิษย์ มีคำชื่นชมถ้าลูกศิษย์คนไหนปฏิบัติตัวดีและมีคำตักเตือนที่ดีสำหรับศิษย์ที่ทำผิดพลาด ครูมักจะใช้คำพูดที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกมีกำลังใจมากกว่าคำว่ากล่าวติเตียน แต่ครูจะให้ความเมตตาในฐานะครูที่รักและหวังดีกับลูกศิษย์ (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

ท่านเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้นำ ผู้เรียนทุกคนให้พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ วิชาชีพ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดที่ก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ อีกทั้งท่านยังส่งเสริมให้ผู้เรียนคำนึงถึงความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานนาฏศิลป์และส่งเสริมให้ผู้เรียนคำนึงถึงมุมมองทางด้านสังคม และให้เสรีภาพในการสร้างงานนาฏศิลป์ ซึ่งท่านคอยให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ศิษย์ทุกคนอย่างบริสุทธิ์ใจอยู่เสมอ (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนถ้าครูได้เตรียมตัวหรือทำการบ้านถึงความต้องการของผู้เรียนมาเป็นอย่างดี ก็จะทำให้ครูมีความมั่นใจและมีศักยภาพในการให้คำปรึกษาหรือตอบคำถามของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันความพร้อมของการตอบคำถามอย่างฉะฉานและไม่ติดขัดย่อมสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนเป็นอย่างดี เมื่อครูมีความรู้มากมายย่อมมีปริมาณของความรู้ที่สามารถจะนำมาแบ่งปันให้กับผู้เรียนอย่างเต็มที่และ เนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีการศึกษาด้วยตนเองเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ครูจึงไม่กลัวที่จะให้ความรู้ที่มีทั้งหมดในช่วงเวลานั้นให้กับผู้เรียน เพราะครูสามารถหาความรู้ใหม่ ๆ ได้อยู่ตลอดเวลา ครูจึงเป็นผู้ให้คำแนะนำด้วยจิตบริสุทธิ์ (ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 เมษายน 2663)

ในการเรียนการสอนทุกครั้ง ครูจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนระหว่างครูกับนิสิต และระหว่างนิสิตกับนิสิตเอง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และเกิดแนวทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ครูจะพูดคุย กล่าวตักเตือน และเพิ่มพูนความรู้ที่เกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เมื่อเราเข้าไปปรึกษาเรื่องส่วนตัวครูก็จะให้คำแนะนำที่ดีและเก็บเรื่องราวส่วนตัวไม่เผยแพร่ให้ผู้อื่นทราบจนทำให้ข้าพเจ้าประทับใจในความเป็นครูที่แท้จริงในคุณลักษณะนี้มาก (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

ในการให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่ศิษย์นั้น อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรีได้ให้ความช่วยเหลือแก่ศิษย์ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน คอยให้การช่วยเหลือทั้งในการทำงานและในด้านต่าง ๆ ด้วยความเป็นกันเองกันศิษย์ จึงสามารถทำให้ผู้เรียนและลูกศิษย์กล้าที่จะเข้าไปปรึกษาปัญหาไม่ว่าจะเป็นในด้านการสร้างสรรค์ผลงาน หรือการใช้ชีวิตทั่ว ๆ ไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้อาจารย์เป็นที่รักแก่ลูกศิษย์และผู้ที่ได้รู้จักกับอาจารย์ เวลาเจอกันอาจารย์จะคอยถามไถ่สารทุกข์สุกข์อยู่เสมอ ทำให้ศิษย์รับรู้ได้ถึงความเอาใจใส่ในตัวผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นกำลังใจให้ผู้เรียนอีกด้วย (ภูวนัย กาฬวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้แสดงให้เห็นถึง ความห่วงใยเอาใจใส่ต่อศิษย์ทุก ๆ คนอย่างเท่าเทียมกัน โดยท่านคอยให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำเรื่องต่าง ๆ แก่ศิษย์อยู่เสมอ สร้างสรรค์บรรยากาศ มีความเป็นกันเองนอกจากในห้องเรียนแล้ว ท่านยังคอยทักทายศิษย์ที่อยู่ทั่วทุกมุมโลกผ่านโซเชียลมีเดีย อันบ่งบอกถึงความทันสมัยในทุก ๆ สถานการณ์ และยังคงยึดมั่น ชุม ส่งเสริม กระตุ้นการพัฒนาสติปัญญา สภาพอารมณ์ สภาพจิตใจ และยังคงมอบขวัญกำลังใจให้กับศิษย์ทุกคนอยู่เสมอ (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้มีคุณลักษณะของความเป็นครูด้วยจิตอันบริสุทธิ์โดยแท้ ไม่หวังประโยชน์หรือมีนัยยะแอบแฝง เห็นได้จากการให้ความเท่าเทียมในเรื่องของคำปรึกษา การช่วยเหลือแนะนำสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และตั้งถามให้กับศิษย์ทุกคน ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการพัฒนาตนเองและผลงานอย่างอบอุ่น เสมือนเป็นครอบครัวเล็ก ๆ ที่ยิ่งใหญ่ อันเป็นผลให้ศาสตร์สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเสรีภายใต้คำแนะนำที่เหมาะสม กับความรู้ความสามารถและขีดจำกัดของศาสตร์ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเสมอ (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก่ผู้เรียนด้วยจิตบริสุทธิ์ เป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกเชิง

ประจักษ์ในการส่งเสริมและเกื้อหนุนผู้เรียนให้มีการค้นคว้าความรู้นอกชั้นเรียนจากผู้สอนที่หลากหลาย มีการกล่าวชื่นชมเมื่อผู้เรียนปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเพื่อเป็นกำลังใจในการเรียน สร้างสรรค์บรรยากาศของชั้นเรียนที่ผ่อนคลาย มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน ทำให้สังคมการเรียน นาฏยศิลป์ตะวันตกเกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนกันอย่างเกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้ฝึกปฏิบัติหรือนำเสนอหน้าชั้นเรียนในฐานะผู้นำและผู้ตาม หมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันไปทุกคน ผู้เรียนบางคนที่มีความถนัดนาฏยศิลป์ตะวันตกสกุลอื่น ๆ นราพงษ์ จรัสศรี ก็จะพยายามให้ผู้เรียนนำเอาจุดเด่นนั้นมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมเสมอ ที่สำคัญคือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น มุมมองและทัศนคติที่มีต่องานนาฏยศิลป์ตะวันตก ไม่ปิดกั้นความคิดหรือเสรีภาพในการใช้งานศิลปะเป็นสื่อแสดงออกของผู้เรียน พร้อมทั้งพูดคุย กล่าวตักเตือน หรือแนะนำข้อมูลความรู้และข่าวสารที่เกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน และยังเป็นบุคคลที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนให้ความไว้วางใจเล่าเรื่องราวส่วนตัว และยังเก็บรักษาข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของผู้เรียนเหล่านั้นเอาไว้

2.4 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การปฏิบัติตนของ นราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับหลักคำสอน วัฒนธรรมหรือประเพณีที่เหมาะสม การดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิแห่งความเป็นครูหรืออาจารย์ และการปฏิบัติตนให้เหมาะสมทั้งกาย วาจา ใจ และมีความน่าเชื่อถือ โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นครูที่มอบวิชาความรู้และครูที่มอบวิชาชีวิต ในการเรียนการสอนทุกครั้ง ครูมักจะสอดแทรกคติธรรม แนวคิด และการปฏิบัติตนที่ดี ครูจะเน้นเสมอให้นิสิตทุกคนมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ นอกเหนือจากการสอนสิ่งเหล่านี้ครูจะปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างเสมอ ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ให้คำปรึกษานิสิตทั้งในเวลาราชการและวันหยุดเสมอมา แม้ว่าครูจะมีปัญหาทางด้านสุขภาพ ไปพบแพทย์ทุกวัน ครูก็ยังกลับมาพบกับนิสิตทุกคนเพื่อให้คำแนะนำ โดยไม่เลือกปฏิบัติไม่ลำเอียง (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และยังจุดประกายความเป็นศิลปินด้าน Performance ให้กับเยาวชนทุกช่วงวัย โดยท่านจะแสดงให้เห็นถึงการลงมือปฏิบัติจริง ดังเช่น ท่านจะฝึกซ้อมเต้นอยู่สม่ำเสมอ และในทุก ๆ วันท่านจะถ่ายทอดการสอนผ่านสื่อโซเชียล โดยการถ่ายภาพท่าเต้นอันงดงามและบรรยายภาพให้สอดคล้อง

กับกระแสสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ อีกทั้งสอดแทรกคำสอน หรือวลีที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านเสมอ (วิภาณี แวนทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ในหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิชาการ ที่ท่านเรียนรู้ พัฒนา และทำงานที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งท่านประสบความสำเร็จทางด้านวิชาชีพอย่างเป็นที่ประจักษ์ และทางด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่ท่านเป็นผู้มีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งวางตนเหมาะสมทั้งกาย วาจา และใจ อย่างน่าเชื่อถือ ตลอดจนท่านเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปวิทยาอย่างต่อเนื่อง และได้รับการยอมรับในแวดวงวิชาการทางด้านนาฏศิลป์ ซึ่งพฤติกรรมของท่านสามารถเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตทางด้านวิชาการ วิชาชีพทางด้านนาฏศิลป์ และเป็นแบบอย่างการวางตนได้อย่างเหมาะสม (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

การให้เกียรติผู้ร่วมงานที่อยู่ด้วยกันในชั้นเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันในอนาคต เช่น การสร้างมารยาทที่ดี ท่านเป็นคนพูดจากับผู้เรียนเหมือนเป็นลูกหลานหรือญาติมิตร นอกจากการช่วยของครูที่มีต่อผู้เรียนแล้วครูยังฝึกให้ผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งอาจจะมียุติของ ความชำนาญไม่เท่ากันโดยครูจะให้ผู้ที่มีความชำนาญในการเรียนรู้ที่เหนือกว่าช่วยเหลือผู้ที่มีความชำนาญในการเรียนรู้ที่ต่ำกว่าในการช่วยเหลือเกื้อกูล ส่วนรู้จักใช้เหตุและผลในการตอบคำถาม ครูจะไม่ใช้อารมณ์หรือแสดงความลำคาญต่อคำถามของผู้เรียนและจะใช้เวลาในการอธิบายคำถามนั้น ๆ อย่างลึกซึ้งเท่าที่เวลาจะอำนวยให้ (ลักขณา แสงแดง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 เมษายน 2563)

ในการปฏิบัตินั้น ถือได้ว่า อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นต้นแบบที่ดีทั้งในการปฏิบัติในการทำงานภายใต้หน้าที่ของคำว่าอาจารย์ และการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิต ในทุกครั้งที่เจอกันศิษย์มักจะได้รับข้อคิดดี ๆ จากอาจารย์เสมอไม่ว่าจะเป็นด้านการสร้างสรรค์ผลงาน หรือด้านการใช้ชีวิต เนื่องด้วยการเป็นครูอาจารย์นั้นจะต้องเป็นต้นแบบให้ทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ศิษย์ได้เอาเป็นแบบอย่างที่ดี และสิ่งเหล่านี้ที่อาจารย์ปฏิบัติให้เห็นนั้นส่งผลให้ศิษย์ได้ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนและแบบอย่างของอาจารย์อยู่เสมอ (ภูวนัย กาพวงศ์, สื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

ในฐานะครู ครูเป็นแบบอย่างที่ดีทางด้านกิริยามารยาทที่สุภาพ ความตั้งใจไม่ลำเอียง และมีความเมตตาต่อศิษย์ ส่วนในฐานะศิลปิน ครูเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างยิ่งเนื่องจากครูตั้เป็นศิลปินที่มีการฝึกซ้อมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เรียกได้ว่าฝึกซ้อมหรือคิดงานสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา จะเห็นได้จากการลงสื่อโซเชียลมีเดียของครู ที่ถือเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างยิ่งสำหรับ

นักเต้นหรือลูกศิษย์ที่ยังเดินทางในสายอาชีพนาฏศิลป์ (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นต้นแบบที่ดีของศิษย์ในทุกสถานภาพ ในฐานะอาจารย์เป็นต้นแบบของผู้สอนที่มีจิตเมตตา ประพฤติตนเหมาะสมทั้งพฤติกรรมทางกายที่แสดงออกถึงเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ อีกด้านวาจา ไม่ก้าวล่วงหรือกล่าวร้ายให้ผู้อื่นเสียหาย และทั้งเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตที่มีเกียรติบนความเรียบง่าย อันเป็นผลให้ทุกคนเคารพและนับถือ และเชื่อมั่นในการรับความรู้และการนำแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้านมาเป็นแนวทางเสมอ (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน เป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกเชิงประจักษ์ในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งในฐานะครูและในฐานะสามัญชนทั่วไป ด้วยการสอดแทรก ปณิธานและเน้นย้ำต่อการปฏิบัติตนของผู้เรียนกับผู้อื่นอยู่เสมอ เช่น การใช้สุภาพหรือคำพึงเพียรไทยแทรกในการเรียนการสอน กล่าวตักเตือนหรือแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ดีตามแนวทางวัฒนธรรมหรือประเพณีที่สำคัญของชาติ อีกทั้งนราพงษ์ จรัสศรี ยังแสดงออกซึ่งสถานภาพความเป็นครูหรืออาจารย์ในขณะที่ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ไม่มีความลำเอียงหรือเลือกที่รักมักที่ชังแก่ผู้เรียนคนใดเป็นพิเศษ มีกิริยามารยาทที่สุภาพ ทั้งการแสดงออกทางกาย วาจา และใจ ก็ประพฤติด้วยความสำรวมอย่างเหมาะสมแห่งสถานภาพครูหรืออาจารย์ นอกจากนี้ยังเป็นบุคคลผู้ประพฤติตนที่มีความน่าเชื่อถือ รักษาคำพูด มักลงมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มที่ และปลูกฝังให้ผู้เรียนเน้นการลงมือทำจริงให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากกว่าการใช้แต่คำพูดที่อาจส่งผลให้การเรียนรู้ไม่บรรลุผลนั่นเอง

2.5 การเฝ้าหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ทันต่อยุคสมัย หมายถึง การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การติดตามความรู้ทางวิชาชีพใหม่ ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเฝ้าหาความรู้เพื่อสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้กับตนเอง และการมุ่งมั่นพัฒนาสร้างความรู้ความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างจริงจังสม่ำเสมอ โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

ครูเป็นบุคคลที่พร้อมจะเรียนรู้และพร้อมที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่เสมอ และผู้เรียนเชื่อว่า ตำแหน่งทางวิชาการ (ศาสตราจารย์) ที่ครูได้มานั้นล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นถึงความสามารถ ในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้าน ทฤษฎี ที่มีการผลิตตำราเรียน เผยแพร่บทความวิจัย ฯลฯ และทางปฏิบัติ ครูถือเป็นคนไทยที่ได้ร่วมงานและเข้าศึกษาที่ Royal Ballet ประเทศ

อังกฤษ ซึ่งถือเป็นการกระตุ้นถึงความสามารถทางด้านวิชาชีพได้อย่างไม่มีข้อกังขา (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

ท่านเป็นบุคคลที่ไม่เคยหยุดนิ่งในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ซึ่งท่านเฝ้าหาความรู้และพัฒนาตนเองทางด้านปฏิบัติและวิชาการตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน จึงทำให้ท่านมีองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ทันต่อยุคสมัย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นจริงจังในการพัฒนาความก้าวหน้าของตนเอง ซึ่งคุณสมบัตินี้ท่านสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่ลูกศิษย์ในการเฝ้าหาความก้าวหน้า ตลอดจนความรู้ที่ท่านพัฒนาความก้าวหน้าจะสามารถนำไปถ่ายทอดแก่ผู้เรียนได้อย่างทันยุคสมัยได้ทันทั่วทั้ง (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

ครูเป็นต้นแบบในการพัฒนาวิชาชีพอย่างไม่หยุดยั้งในการประกอบอาชีพทางด้านวิชาการ ครูพัฒนาความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง คือ การสำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ศึกษานิเทศน์คนแรกของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้ดำรงตำแหน่งในระดับศาสตราจารย์ จากประสบการณ์ที่ได้ใกล้ชิดครู ถึงแม้ว่าครูจะได้รับตำแหน่งระดับสูงสุดดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ครูก็ยังไม่หยุดพัฒนาตนเอง มีการผลิตผลงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั้งผลงานวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ที่เป็นแบบอย่างให้ศิลปินรุ่นหลัง (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

ในการเรียนการสอนหรือในการสร้างสรรค์ผลงานนั้น อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ถือเป็นอาจารย์ท่านหนึ่งที่มีเทคนิควิธีการต่าง ๆ มากมายที่นำมาใช้ให้เกิดความก้าวหน้าและความทันสมัยในด้านนาฏศิลป์ โดยการนำองค์ความรู้หรือเทคนิคนาฏศิลป์ใหม่ ๆ เข้ามาสอนและใช้ในการแสดง ซึ่งทำให้ศิษย์ได้เห็นผลงานอยู่เสมอ นอกจากจะสอนแค่ทฤษฎีในการทำงานแล้ว อาจารย์ยังเป็นตัวอย่างที่ดีในการแสดงออกและการสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้นำเทคนิคต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ และทันสมัยขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งผลงานของอาจารย์ถือเป็นแรงบันดาลใจให้ศิษย์ในการสร้างสรรค์ผลงาน (ภูวนัย กาพิวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

นอกจากการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงแล้ว อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ยังเป็นต้นแบบในการเฝ้าหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ทันต่อยุคสมัย ดังจะเห็นได้จากผลงานสำคัญอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่ท่านเป็นผู้แสดงเอง เป็นผู้ออกแบบท่าเต้น หรือผู้กำกับในงานต่าง ๆ แล้วท่านยังเป็นศิลปินที่เดินทางสายวิชาการมาสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ในสาขานาฏศิลป์แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในความก้าวหน้าในวิชาชีพนี้เป็นอย่างยิ่ง (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้นำความก้าวหน้าในวิชาชีพนาฏศิลป์ ที่มีเทคนิควิธีการต่าง ๆ อย่างทันสมัย ทันสถานการณ์ มีการแนะนำองค์ความรู้หรือเทคนิคนาฏศิลป์ใหม่ ๆ เข้ามาสอนและใช้ในการแสดง โดยเฉพาะผลงานการแสดงของท่านที่ปรากฏให้ชมอย่างต่อเนื่อง ล้วนมีเทคนิคที่พัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับศิษย์ได้ดำเนินรอยตามแบบอย่าง ทั้งในด้านวิธีคิด วิธีดำเนินงาน และวิถีชีวิตที่ทันสมัย (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การเฝ้าหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ทันต่อยุคสมัยเป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกเชิงประจักษ์ในการแสวงหาความรู้และติดตามความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ตะวันตกอยู่เสมอ เช่น รูปแบบหรือความนิยมของนาฏศิลป์ในแต่ละสมัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งยังได้สร้างความก้าวหน้าต่อตนเองเพื่อพัฒนาวิชาชีพ เห็นได้ชัดเจน คือ การได้รับอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในระดับศาสตราจารย์ และการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการศึกษาในระดับสูงสุด คือ ปริญญาดุษฎีบัณฑิต นอกจากนี้รายนาม จรัสศรี ยังปฏิบัติตนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในความก้าวหน้าทางวิชาชีพอยู่เป็นระยะ ด้วยการผลิตหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ตะวันตกหรือศิลปะการแสดง เพื่อให้ผู้เรียนในทุกระดับชั้นทั้งจากหน่วยงานภายในและภายนอกได้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าประกอบการศึกษาและวิจัยในอนาคต หรือแม้แต่การผลิตผลงานสร้างสรรค์ทางด้านนาฏศิลป์เช่นกัน ทั้งหมดเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความทันสมัยและเกิดการเรียนรู้ในด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างจริงจัง

2.6 การสร้างและส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน หมายถึง การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การส่งเสริมความสามัคคีแก่กลุ่มคณาจารย์และผู้เรียน การเข้าร่วมประชุม สัมมนาหรือเป็นวิทยากรเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับหน่วยงานและสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหน่วยงานโดยรวม โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

เป็นความโชคดีที่ได้รับความรู้ที่ ครูได้สอนในหลักสูตรสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ยังไม่เคยเปิดที่ไหนทางด้านนาฏศิลป์ เพราะฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่เชิญชวนให้กับครูอาจารย์จากสถาบันอื่น มาเรียนเพื่อต่อยอดความรู้ของตนเองโดยเพราะระดับปริญญาเอก ในขณะเดียวกันการที่อาจารย์จากสถาบันอื่นมาเรียนอยู่ในที่เดียวกันโดยมีครูเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ก็เป็นการง่ายที่ท่านจะสร้างความเป็นเอกภาพให้เกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์จากต่างสถาบัน จึงทำให้

เกิดเรื่องของการสามัคคีเกิดขึ้นโดยที่ลูกศิษย์จากต่างสถาบันแต่อยู่ภายใต้อาจารย์ที่ปรึกษาคนเดียวกัน ในขณะเดียวกันครูก็ได้ฝึกฝนในเรื่องของการสามัคคีอยู่แล้ว เพราะการสามัคคีที่รวมกันหลากหลายคนจะทำให้เกิดพลังที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้ามากกว่าคนหนึ่งคน (ลักขณา แสดงแดง , การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 เมษายน 2563)

ท่านส่งเสริมให้กลุ่มคณาจารย์ทางด้านนาฏยศิลป์มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้างเครือข่ายอาจารย์รุ่นใหม่ทางด้านนาฏยศิลป์ให้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน อีกทั้งท่านยังส่งเสริมให้กลุ่มคณาจารย์ดำเนินการจัดโครงการ ประชุม สัมมนาทางวิชาการทางด้านนาฏยศิลป์ เพื่อเป็นสื่อกลางในการสร้างองค์ความรู้ให้แก่วงการนาฏยศิลป์ในประเทศไทย พร้อมทั้งยังเป็นการพัฒนาหน่วยงานให้มีศักยภาพให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

เมื่อมีการจัดการเรียนการสอน ประชุม หรือสัมมนา อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี จะคอยส่งข่าวและประชาสัมพันธ์งานนั้น ๆ แจ้งข่าวถึงศิษย์อย่างทั่วถึง เมื่อศิษย์มีโอกาสได้กลับมาพบปะกันต่างเกิดความดีใจ อบอุ่นใจ เพราะสามารถแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์ต่อกันและกัน ทั้งนี้ยังถือเป็นการสร้างเครือข่าย ทำให้เกิดความสามัคคี ทำให้ทุก ๆ คนได้คอยช่วยเหลือ และพึ่งพาอาศัยกันและกัน ทำให้วิชาชีพนี้สานต่อ สามารถสืบทอด และประยุกต์องค์ความรู้ร่วมกันได้อีกด้วย (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

ในการเรียนหรือการทำงาน ครูมักจะเป็นผู้เป็นสื่อกลางในการประสานความสามัคคีในหมู่คณะ เนื่องด้วยในการทำงานของคนหมู่มากมักเกิดการทะเลาะเบาะแว้งหรือความคิดเห็นไม่ตรงกัน ทำให้งานดำเนินได้ช้าลง ครูจะเป็นผู้สร้างบรรยากาศการเรียนและการทำงานให้มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างอบอุ่น มีวิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตในชั้นเรียนโดยให้รุ่นพี่หรือเพื่อนช่วยเหลือกันทำงานและไม่ทอดทิ้ง ครูมักจะให้นิสิตได้มีการจัดกิจกรรมในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เพื่อสานสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น สร้างเครือข่ายในการทำงานที่ดีระหว่างสถาบัน (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

ในการทำงานต่าง ๆ ล้วนต้องการความสามัคคีเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งอาจารย์ นราพงษ์ จรัสศรี ได้คอยส่งสอนลูกศิษย์อยู่เสมอ อย่างเช่น การทำงานกลุ่มในรายวิชา อาจารย์ก็มักจะให้ผู้เรียนได้ประชุมงานและแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน อีกทั้งให้คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพและสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งความสามัคคีนี้นับว่านำมาสู่ความเหนียวแน่นของการทำงาน จะเห็นได้ชัดเจนในการทำงานกลุ่มเสมอ (ภูวนัย กาฬวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

การเสริมสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนนั้น ครูจะมอบหมายงานที่ต้องทำร่วมกันเป็นหมู่คณะที่ต้องใช้ความร่วมมือ, ความสามัคคี, การแบ่งงาน ฯลฯ เพื่อให้ลูกศิษย์ได้ฝึกการลงมือทำในรูปแบบจริง และฝึกการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงครูมักจะสอนให้ทุกคนมีความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่แบ่งกลุ่มชนชั้นหรือตำแหน่งหน้าที่ทางวิชาการ และครูจะไม่ให้ศิษย์หรือทำตัวเป็นคู่แข่งหรือชิงดีชิงเด่นกัน แต่จะให้ศิษย์มีความช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อให้เกิดความสามัคคีและเพื่อช่วยเหลือกันต่อไปในภายภาคหน้า (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

อาจารย์มีวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ศิษย์เกิดความสามัคคีโดยไม่ต้องคอยเน้นย้ำ โดยเฉพาะการทำงานเป็นกลุ่ม หรือการทำงานทั้งห้อง เมื่อถึงเวลาและจังหวะที่เหมาะสมอาจารย์มักให้โอกาสศิษย์ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมหน่วยงาน อาทิ การเข้าร่วมชมการแสดง การเข้าร่วมแสดง แม้แต่การเข้าประชุมวิชาการ การสัมมนาหรือเป็นวิทยากร อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวศิษย์ให้พัฒนาศักยภาพในตนเองและสร้างชื่อเสียงให้กับองค์กร และสถาบันได้เป็นอย่างดี (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การสร้างและส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกเชิงประจักษ์ในการสร้างเสริมและผลักดันให้เกิดความสามัคคีในหมู่กลุ่มคณาจารย์หรือครูผู้สอนและผู้เรียนให้มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างอบอุ่น ไม่สร้างชนชั้นระหว่างผู้เรียนและผู้สอนที่มากเกินไปจนเกิดเป็นช่องว่างทำให้ผู้เรียนไม่กล้าพูดคุยหรือขอคำปรึกษา อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ปฏิบัติกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ร่วมกัน ถือเป็นการสร้างเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นได้เหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนี้รณพงษ์ จรัสศรี ยังรับโอกาสในการไปเป็นวิทยากร การเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ เพื่อขยายพรหมแดนความรู้ ส่งเสริมภาพลักษณ์สร้างเครือข่ายทางวิชาการ และสร้างชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่ในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์เพื่อเป็นตัวแทนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีผู้เรียนและกลุ่มคณาจารย์ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมอย่างเต็มที่ และการประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารในการเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนการพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพและมีชื่อเสียงต่อไป

2.7 การปฏิบัติตนตามแนวทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ หมายถึง การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การรับใช้สังคมด้วยการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคมด้วยศาสตร์ที่เชี่ยวชาญ และการช่วยเหลือหรือชี้นำสังคมด้วยการบูรณาการศาสตร์อื่น โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้ให้แนวคิดในการสร้างสรรค์การแสดงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือสภาวะในช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งเป็นแนวทางในการถ่ายทอดเรื่องราวนั้น ๆ ในรูปแบบนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ดังเช่นเมื่อ ปี พ.ศ. 2548 ในรายวิชา Senior Project ท่านตั้งโจทย์ให้นักศึกษาค้นคว้าผลงานการแสดงภายใต้โจทย์ที่ว่า “ปัญหาสังคมไทย” จึงเกิดการแสดงที่หลากหลาย เช่น การแสดงชุด “รอยมัลลย์” ที่สะท้อนวิถีชีวิตของเด็กชายพวงมาลัยตาม ลีแยกไฟแดง การแสดงชุด “ไทยมุง” ที่สะท้อนถึงเมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญใดใด คนไทยจะมีพฤติกรรมคือการมุงดูสิ่งนั้น ๆ ทำให้สถานการณ์คลี่คลายได้ยากขึ้น เป็นต้น (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

การตระหนักในเรื่องของมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งมีรายได้มาจากภาษีของประชาชน จึงทำให้ท่านรู้สึกซาบซึ้งในคุณที่ประชาชนไทยมีให้ต่อการศึกษาเพราะฉะนั้น นั้นเรื่องของการสร้างองค์ความรู้หรือสร้างบุคลากรของผู้เรียน เพื่อรับใช้ชาติและสังคมจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก การอบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนได้ตระหนักในข้อนี้ จึงเป็นประเด็นต้น ๆ ที่ครูจะให้ความสำคัญ ดังนั้นในเรื่องของการสร้างศิลปะเพื่อศิลปะโดยมิหวังผลประโยชน์ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่ครูให้ความสำคัญและพยายามสืบทอดความสามารถ และความตระหนักจากครูไปสู่ศิษย์ โดยที่ครูทำให้เป็นตัวอย่าง (ลักขณา แสงแดง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 เมษายน 2563)

ท่านสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั้งประเทศ อาทิ การแสดงพิธีเปิดเอเชียนเกมส์ เป็นต้น ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ออกแบบสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตอบแทนแผ่นดินในฐานะคนไทยคนหนึ่ง นอกจากการแสดงนี้แล้วยังปรากฏผลงานทางด้านนาฏศิลป์อื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งการปฏิบัติตนตามแนวทางวิชาชีพของท่านสามารถเป็นแบบอย่างและชี้นำคนในสังคมในการบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ตามวิชาชีพทางด้านนาฏศิลป์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างคุณประโยชน์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมแก่สังคมและประเทศชาติ (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติอย่างชัดเจน โดยอาจารย์มีผลงานที่เป็นที่ประจักษ์มากมาย อีกทั้งยังส่งเสริมให้นำปัญหาหรือประเด็นต่าง ๆ ในสังคมมาสร้างสรรค์เป็นผลงานด้านนาฏศิลป์ เพื่อเป็นกระบอกเสียงอีกทางหนึ่ง โดยเห็นได้ชัดกับผลงานของผู้เรียนที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญก็ได้นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานนาฏศิลป์ เพื่อให้ผู้ได้รับชมได้ทราบถึงประเด็นต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรีพยายามผลักดันการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อตอบปัญหาสังคมได้เป็นอย่างดี (ภูวนัย กาพวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติสำหรับครูนั้นจะเน้นไปทางรูปแบบของการแสดง ไม่ว่าจะเป็นผลงานที่ครูแสดงเองหรือการนำไปเป็นหัวข้อให้ลูกศิษย์สร้างสรรค์ผลงานแล้วแต่ตอบสนองปัญหาสังคมเป็นส่วนมากยกตัวอย่างสมัยที่ดิฉันเรียนอยู่ระดับปริญญาตรี หัวข้อที่ลิสต์ที่เป็นหัวข้อหลักครูดัมให้โจทย์เกี่ยวกับ “จรรยาบรรณในสถานศึกษา” ซึ่งถึงว่าเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ในแง่มุมของสถานศึกษาที่มีทั้งเรื่องที่มีคุณธรรมและผิดจรรยาบรรณ สิ่งเหล่านี้จะถูกเผยแพร่ออกเป็นผลงานเพื่อเป็นโยชนและแง่คิดต่อสังคมเป็นอย่างมาก (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

ในการจัดการเรียนสอนครูมักจะทำให้นิสิตตระหนักถึงความสำคัญกับนำเอาประเด็น แง่คิด มุมมอง ผลกระทบ และปัญหาในสังคม นำมาพัฒนาต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นเครื่องมือในการสะท้อนหรือสร้างความตระหนักรู้ในสังคมให้ให้เป็นในทิศทางที่ดี จนจุดประกายให้นิสิตทุกคนสร้างงานที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ ไม่ได้เป็นเพียงงานศิลปะที่สร้างบันเทิงหรือประเทืองอารมณ์ แต่เป็นงานที่ประกอบไปด้วยคุณค่าทางสุนทรียภาพและสะท้อนสังคมในมุมมองต่าง ๆ ทำให้ข้าพเจ้าได้เกิดผลงานชุด การสร้างสรรค์นาฏศิลป์ที่สะท้อนเปลือกนอกของคนในสังคม (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี มีผลงานด้านศิลปะอันเป็นงานบริการวิชาการ ที่รับใช้สังคมมาเป็นเวลายาวนาน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม ทั้งในระดับสถาบัน ระดับชาติและนานาชาติด้วยความรู้ในศาสตร์ที่เชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับ เป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดและส่งเสริมให้ศิษย์สามารถคิดสร้างสรรค์งานจากปัญหาสังคมในประเด็นเล็ก ๆ มาสื่อออกด้วยการแสดงที่ชัดเจนและตรงเป้าหมาย ง่ายต่อการศึกษา อีกทั้งยังส่งเสริมและผลักดันให้ศิษย์สร้างสรรค์ผลงานด้วยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้เป็นอย่างดี (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การปฏิบัติตนตามแนวทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ของสังคม และประเทศชาติ เป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วย แสดงออกเชิงประจักษ์ในด้านการเป็นเหมือนชุมทรัพย์ทางวิชาการที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้โดยตลอด มีการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาการหรือวิชาชีพที่ นำเอาประเด็น แง่คิด มุมมอง หรือผลกระทบในสังคมที่กำลังถูกพูดถึงอยู่ในขณะนั้น นำมาใช้เป็น เครื่องมือกระตุ้นเตือนสังคมให้เกิดการพัฒนาในทิศทางที่พึงประสงค์ อีกทั้งยังเป็นผู้ดำเนินการ สร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ให้เกิดขึ้นอยู่เป็นระยะ ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ศาสตร์ในมุมมองที่ หลากหลายแบบบูรณาการข้ามศาสตร์ โดยเฉพาะการผลักดันและสนับสนุนให้เกิดงานวิจัย ทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์อย่างหลากหลาย อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเกิดผลงานวิจัยที่น่าประเด็นทาง สังคมหรือประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคมโลกมาใช้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังประพุดิตตน เป็นแบบอย่างได้การให้ความช่วยเหลือสังคมหรือการชี้นำสังคมด้วยศาสตร์ทางนาฏศิลป์ โดยให้ ผลงานเหล่านั้นเป็นตัวแทนของประชาชนที่มีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกหรือนำเสนอความ คิดเห็น กล่าวคือ นำงานนาฏศิลป์มาใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น ๆ เช่น สถาปัตยกรรม วรรณกรรม จิตรกรรม วิศวกรรม ฯลฯ เกิดเป็นการกระบอกเสียงทางนาฏศิลป์ สำหรับชี้นำและสื่อสะท้อน กลับให้สังคมได้ตระหนักถึงประเด็นปัญหาของมนุษยชาติ

2.8 การมีจิตไมตรี ซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติตนของ นราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การยกย่องและนับถือผู้ร่วมงาน การรักษาและ แสวงหามิตรภาพใหม่ ๆ การถ่ายทอดความรู้อย่างไม่มีข้อแม้ การไม่แสวงหาผลประโยชน์หรือ อามิสสินจ้าง และการมีคุณธรรมในวิชาชีพอย่างเหมาะสม โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูล เหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

กล่าวถึงนราพงษ์ จรัสศรีในประเด็นของการให้ความรู้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน จะปรากฏหลักฐานว่า ครูได้เปิดสอนกับผู้ที่มีความประสงค์จะเรียนการเต้นรำ แต่ขาดทุนทรัพย์ใน การจ่ายค่าเรียนตามระบบปกติของการเรียนการสอนการเต้นรำ ดังตัวอย่างของโรงเรียนเอกชน ครูจะมีลูกศิษย์มากมายที่มีความสำเร็จกับอาชีพการเต้นรำอยู่ในวงการเป็นจำนวนมากที่เคยได้มา เรียนกับครูที่บ้านโดยครูมิได้เก็บค่าเรียนค่าสอน ถึงแม้ว่าในลำดับต่อมาได้ปรากฏว่าลูกศิษย์ที่ครู ได้สอนได้มีความเจริญก้าวหน้าจนมีความสามารถในการรับงาน การเรียนการสอน หรือ การออกแบบการแสดงในระดับอาชีพ ในลำดับต่อมา (ณัฐรุพัฒนา ผลพิกุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 เมษายน 2563)

ท่านเป็นบุคคลที่ทำให้เกียรติผู้ร่วมงานทุกคนอย่างไม่มีข้อแม้ใด ไม่ว่าผู้ร่วมงานคนนั้นจะมีคุณวุฒิและวัยวุฒิน้อยกว่าก็ตาม ซึ่งท่านยกย่องและนับถือผู้ร่วมงานทุกคนด้วยจิตไมตรี และถ่ายทอดความรู้อย่างไม่มีข้อแม้ เพื่อให้ผลงานต่าง ๆ นั้น สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนสามารถทำงานได้อย่างอิสระและสบายใจ ซึ่งคุณสมบัติข้อนี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

จิตไมตรี ที่ผู้เรียนได้พบเห็นจากครูนั้นมีหลากหลายรูปแบบมากทั้งกับลูกศิษย์, ผู้ปกครอง, เพื่อนในวิชาชีพ หรือแม้กระทั่งการผูกไมตรีจิตกับอาจารย์ต่างสถาบัน จึงไม่แปลกใจที่มีลูกศิษย์และศิโรตถาจารย์ คนต่างรักและเคารพในตัวครู การมีจิตไมตรีของครูนั้นไม่เพียงแต่ส่งผลดีต่อตัวครูเองเพียงอย่างเดียวแต่กลับส่งผลดีและประโยชน์อีกมากมายแก่ลูกศิษย์ ยกตัวอย่างเช่น การขอใช้โรงละคร Black Box Theatre ที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ลูกศิษย์ของครูสามารถใช้สถานที่ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และยังมีนิสิตที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพนั้นมาช่วยเหลือทางด้านเทคนิคและช่วยเหลือทางด้านอื่น ๆ อีกมากมาย ล้วนแล้วแต่เกิดจากการผูกสัมพันธ์ที่ดี และมีความเมตตาของครูทั้งสิ้น (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

นราพงษ์ จรัสศรี ครูเป็นผู้ที่ทำให้เกียรติกับบุคคลทุกคนที่แวดล้อมโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางการศึกษา สถานะทางสังคม หรือแม้แต่เชื้อชาติ ภาษา จากการใกล้ชิดครูมากกว่า 10 ปี ทั้งในฐานะนิสิตและผู้ร่วมงาน ครูเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี พุดจาไพเราะ เข้าถึงได้ง่าย ผูกมิตรสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเสมอไม่ว่าจะเป็นทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน ดังเช่นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเหล่าบรรดาคณาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ จนได้รับความอนุเคราะห์และเป็นโอกาสที่ดีให้นิสิตจุฬาฯได้เข้าไปใช้สถานที่โรงละครในการจัดงานแสดงต่าง ๆ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย อีกทั้งได้รับความช่วยเหลือจากนักศึกษาและคณาจารย์มหาวิทยาลัยกรุงเทพในทุก ๆ ด้าน จนทำให้งานสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี มีจิตไมตรีกับศิษย์เสมอ อีกทั้งยังมีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรมเป็นอย่างมาก อาจารย์มักจะให้เกียรติกับศิษย์เสมอไม่ว่าศิษย์จะเป็นใคร มีตำแหน่งหรือไม่ก็ตาม โดยการที่อาจารย์มีจิตไมตรีแก่ศิษย์นั้นทำให้ศิษย์ได้รับความรักที่เปรียบเสมือนคนในครอบครัว ทำให้กล้าที่จะเข้าไปปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับอาจารย์อยู่เสมอ ๆ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ให้ของอาจารย์ที่ไม่ได้หวังผลตอบแทนใด ๆ จากศิษย์ (ภูวนัย กาพิวงศ์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี ได้สร้างความเป็นกันเองกับทุกคนในทุก ๆ ครั้งที่ได้พบเจอ ซึ่งมีมิตรไมตรีที่ท่านได้มอบให้ส่งผลให้ศิษย์ได้พึงปฏิบัติตาม การวางตัว การสนทนาของท่านบ่งบอกถึงทัศนคติอันงดงามที่คนรอบข้างสัมผัสได้ นอกจากนี้ท่านยังฝากความระลึกถึงคนอื่น ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา สิ่งนี้ทำให้เห็นว่าท่านเป็นผู้กระทำดี ทั้งกาย วาจา ใจ เป็นที่รักและเคารพแก่ทุกคนอย่างสูงยิ่ง (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่มีจิตไมตรีกับศิษย์ทุกคนกันเสมอ ไม่เลือกปฏิบัติแก่กลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ประกอบด้วยคุณธรรมให้ความเท่าเทียมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพเป็นอย่างมาก จึงไม่ใช่เรื่องที่น่าแปลกที่ศิษย์ทุกคนจะมีความเคารพรักอาจารย์เป็นอย่างมาก เพราะอาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดีทุก ๆ ด้าน อาจารย์เป็นผู้มีเกียรติเพราะอาจารย์ให้เกียรติทุกคนไม่ว่าจะเป็นศิษย์หรือบุคคลอื่น ๆ แม้เคยพบเจอเพียงครั้งเดียวจากการร่วมงาน หรือการพบเจอกันโดยบังเอิญ ต่างชื่นชมในมิตรไมตรีของอาจารย์เป็นเสียงเดียวกัน (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การมีจิตไมตรี ซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม เป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกเชิงประจักษ์ในการให้เกียรติและมิตรไมตรีกับบุคลากรผู้ร่วมงานทุกฝ่าย การใช้วาจาอย่างเหมาะสมกับแต่ละบุคคล ไม่ยกตนข่มท่าน ให้ความเคารพนับถือความหลากหลายทางด้านปัจเจก เช่น การศึกษา ทัศนคติ เพศสภาพ และวัยวุฒิ อีกทั้งยังประพฤติตนแบบเป็นอย่างในการรักษาและแสวงหามิตรภาพใหม่ ๆ อยู่เสมอลดทอนปัญหาจากคนรอบข้างด้วยความเมตตา ดังสุภาษิตที่ว่า “กรรม คือ ผลแห่งการกระทำ” เพราะเชื่อว่าการปฏิบัติต่อผู้อื่นเช่นไรก็จะได้ผลเช่นนั้นกลับเสมอ นราพงษ์ จรัสศรี และยังชอบแสวงหามิตรภาพใหม่ ๆ กับผู้เรียนอยู่เสมอ เช่น การผูกมิตรกับผู้เรียนจากภาควิชาอื่น ๆ และกับคณาจารย์จากคณะอื่น ๆ เสมอ นอกจากนี้ยังเป็นบุคคลที่ผู้เรียนสามารถเข้าปรึกษาหรือสนทนาความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพได้โดยตลอดอย่างไม่ปิดบัง ให้ข้อมูลและความรู้ที่เหมาะสมและมีวิจารณ์ญาณ ประกอบกับการแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานเห็นว่าการปฏิบัติตนตามหน้าที่ครุณนั้นไม่ได้หวังผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะอำภิสสินจ้าง และสุดท้าย คือ การมีคุณธรรมในวิชาชีพอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้สำคัญ ด้วยการเป็นแบบอย่างในการให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก การคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับอย่างสูงสุด ความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ตลอดจนการเปิดโอกาสและแสวงหาโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสใช้วิชาความรู้และความสามารถในที่สาธารณะอย่างมีคุณค่า สร้างสรรค์ มีคุณธรรม และจรรโลงสังคม

2.9 การสร้าง ส่งเสริม และผลักดันความตระหนักรู้ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง การปฏิบัติตนของนราพงษ์ จรัสศรี ที่แสดงออกเชิงพฤติกรรม ได้แก่ การเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยหรืองานวิชาการที่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพ การให้ความเคารพต่อสิทธิความเป็นมนุษย์ และการมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพที่เคร่งครัด โดยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ที่พยายามส่งเสริมและผลักดันให้ศิษย์ทุกคนเกิดความเข้าใจและตระหนักต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ ในการเรียนการสอนและในทุกกระบวนการวิจัย ครูจะคอยควบคุมดูแลโดยให้ความสำคัญกับการระมัดระวังเรื่องการลักลอบผลงานทางวิชาการ (Plagiarism) หากมีประเด็นใดที่เสี่ยงต่อจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ครูจะแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขโดยทันที เพราะครูเชื่อว่าองค์ความรู้ใด ๆ นั้นจำเป็นต้องเกิดจากการค้นพบหรือการสังเคราะห์ของผู้วิจัยอย่างแท้จริงไม่ได้นำของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง (ศรียา หงษ์ยี่สิบเอ็ด, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 เมษายน 2563)

อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เน้นย้ำเป็นอย่างยิ่งต่อความซื่อสัตย์ในจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยเฉพาะการคัดลอกผลงานทางวิชาการ โดยท่านได้นำประเด็นนี้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีบัณฑิต ปีการศึกษา 2562 โดยให้นิสิตที่มาจากหลากหลายสาขาวิชา ร่วมกันประมวลความคิดและตระหนักถึงการให้ความสำคัญต่อการเขียนงานทางวิชาการ ห้ามคัดลอกงานผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง ผู้วิจัยจะต้องให้เกียรติผู้เขียนเรื่องนั้น ๆ เป็นอันดับหนึ่งจะต้องมีการอ้างอิงให้ชัดเจนเพื่อจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน (วิราณี แฉ่นทอง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 เมษายน 2563)

ท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่แตกฉานในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์และการดำเนินงานวิจัยสร้างสรรค์ ซึ่งผู้เรียนเป็นลูกศิษย์คนหนึ่งของท่านในระดับปริญญาตรีบัณฑิต ท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่เคารพการตัดสินใจในการทำงานวิจัยสร้างสรรค์ของผู้เรียน และท่านส่งเสริม และผลักดันให้ผู้เรียนตระหนักรู้ต่อการดำเนินงานวิจัยให้มีคุณธรรม จริยธรรมทางด้านงานวิจัย อีกทั้งการทำงานสร้างสรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ในประเด็นใหม่ โดยตระหนักให้ผู้เรียนสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ผ่านกระบวนการคิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อไม่ให้เกิดการคัดลอกและเลียนแบบงานผู้ใด ซึ่งจะเป็นการสร้างคุณค่าให้กับผลงานสร้างสรรค์ชุดนั้น ส่งผลให้ผู้เรียนตระหนักรู้ต่อจรรยาบรรณในวิชาชีพ (ณัฐพร เพ็ชรเรือง, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2563)

ครูเป็นบุคคลที่สร้างและส่งเสริมลูกศิษย์ทุกคน ซึ่งตัวผู้เรียนเองได้รับการสนับสนุนที่ดีจากครูมาตลอดตั้งแต่ที่ยังศึกษาในระดับปริญญาตรีจนปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอกก็ยังได้รับการสนับสนุนที่ดีของครูอยู่เรื่อยมา และดิฉันยังได้รับความอิสระทางด้านการคิด ที่ครูพร้อมที่จะรับฟังและช่วยเสนอแนะอยู่เสมอ จนทำให้ผู้เรียนสามารถได้รับทุนการศึกษา “ทุนการศึกษาหลักสูตรดุซงึยบัณฑิต 100 ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” มาได้ และครูยังเป็นครูผู้ให้โอกาสและผลักดันทุกคน ทุกเพศและทุกวัยอย่างเท่าเทียมเพราะครูเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถและข้อดีที่แตกต่างกัน (ชนิษฐา บุตรเจริญ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 เมษายน 2563)

การเรียนการสอนและการแนะนำเรื่องใช้ชีวิต อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้ปลูกฝังและให้ความสำคัญในเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพกับศิษย์อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ งานนาฏศิลป์ งานวิจัยหรือผลงานวิชาการต่าง ๆ จะเน้นย้ำเรื่องการละเมิดสิทธิหรือการลอกงาน และการขโมยงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ทำให้ศิษย์ตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการให้เกียรติ เคารพสิทธิของผู้อื่นในการสร้างสรรค์ผลงาน (จินตนา อนุวัฒน์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 เมษายน 2563)

ในการเรียนการสอน อาจารย์นราพงษ์ จรัสศรี มักจะเน้นย้ำเรื่องจรรยาบรรณต่อวิชาชีพเสมอ โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ ห้ามละเมิดสิทธิหรือลักลอบนำผลงานของใครที่ไม่ได้รับสิทธิในการเผยแพร่มาเป็นผลงานของตนเอง ซึ่งข้อนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมากในการสร้างสรรค์ผลงานของบุคคลที่เป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานด้านนาฏศิลป์ ซึ่งจากการถูกปลูกฝังอยู่เสมอ ทำให้ศิษย์เข้าใจจรรยาบรรณในการสร้างสรรค์ผลงานและการให้เกียรติผู้อื่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นการเคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ (ภูวนัย กาพวงค์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 เมษายน 2563)

ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การสร้าง ส่งเสริม และผลักดันความตระหนักรู้ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี เนื่องด้วยแสดงออกเชิงประจักษ์ในการสร้างเสริมและผลักดันให้เกิดการวิจัยที่มีประโยชน์ต่อแวดวงนาฏศิลป์อย่างมาก โดยเฉพาะการวิจัยสร้างสรรค์ในระดับปริญญาดุซงึยบัณฑิต ที่มีคุณภาพและมีประเด็นหลากหลาย หรือการสร้างแนวคิดอย่างสร้างสรรค์ในผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนระดับปริญญาบัณฑิต ด้วยมุมมองที่คนส่วนใหญ่มองข้ามหรือคาดไม่ถึง ผลงานต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่สร้างพลังแห่งความคิดและผลกระทบต่อสังคมโดยกว้าง อีกทั้งยังเป็นแบบอย่างในการให้ความเคารพต่อสิทธิของมนุษย์ การยอมรับความหลากหลายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น

ภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และรสนิยมส่วนบุคคล รวมถึงการไม่เปรียบเทียบความสามารถเฉพาะตนหรือลักษณะบุคคลใด ๆ กับใคร เพราะเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความหลากหลายและแตกต่างกัน ไม่สามารถครอบงำพฤติกรรมหรือความคิดได้ และทุกคนมีวิธีการดำรงชีวิตอย่างแตกต่างบนพื้นฐานของความเท่าเทียม การไม่เอาวัดเอาเปรียบ และเสรีภาพที่พึงมี และสิ่งสุดท้าย คือ การมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพที่เคร่งครัด ว่าด้วยการให้ความรู้และทัศนคติที่ชี้ถึงผลเสียของการลักลอบผลงานทางวิชาการ (Plagiarism) กล่าวคือ การสะท้อนให้ผู้เรียนได้ตระหนักและระมัดระวังถึงมูลเหตุหรือพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการละเมิดจริยธรรมทางวิชาการ ทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ และให้มุ่งเน้นเสมอว่าการกระทำดังกล่าวเป็นเรื่องร้ายแรง ไม่สามารถยอมรับได้ และสร้างผลกระทบเชิงลบต่อแวดวงการศึกษาอย่างยิ่ง ประกอบกับการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่เหมาะสมที่ดำรงตนอย่างเคร่งครัดในเรื่องดังกล่าวโดยแท้จริง

ตาราง 4 สรุปคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการแสดงออก
1	การอุทิศตนเองเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่	1.1 การปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอย่างตรงต่อเวลา 1.2 การถ่ายทอดความรู้โดยไม่หวังผลอื่นใดตอบแทน มอบความรัก ความปรารถนาดี และให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอยู่อย่างสม่ำเสมอ 1.3 การรักษาผลประโยชน์และความเท่าเทียมให้เกิดกับผู้เรียนโดยตลอด 1.4 การเป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 1.5 การให้คำปรึกษาต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานในสถานการณ์ที่หลากหลาย โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากหรือเหน็ดเหนื่อยของตนเอง

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการแสดงผลออก
2	การทุ่มเทในการเรียนการสอนอย่างเต็ม ความสามารถที่ตนเองมี	2.1 การถ่ายทอดความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ ตะวันตก ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่ นำเสนอความรู้และถ่ายทอดออกมาได้อย่าง ชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่ปิดบังความรู้ 2.2 การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังในการ จัดแสดงผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก เป็น ผู้ดูแลความเรียบร้อยในทุกกระบวนการ ฝึกซ้อม ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นลง ไม่ละทิ้ง การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครูระหว่างทาง 2.3 การประยุกต์การจัดการเรียนการสอน นาฏศิลป์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ 2.4 การใช้พื้นที่ในการปฏิบัตินาฏศิลป์ นอกขอบประเพณี เพื่อส่งเสริมและกระตุ้น การเรียนรู้ในอีกลักษณะหนึ่ง 2.5 การบริหารจัดการที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี แสดงออกให้ ผู้เรียนได้เห็นและเปิดโอกาสให้เข้าไปมีส่วน ร่วมเชิงปฏิบัติการหรือทดลองลงมือใน กระบวนการวางแผนและการจัดการ

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการแสดงออก
3	การให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก่ผู้เรียนด้วยจิตบริสุทธิ์	3.1 การส่งเสริมและเกื้อหนุนผู้เรียนให้มีการค้นคว้าความรู้นอกชั้นเรียนจากผู้สอนที่หลากหลาย 3.2 การกล่าวชื่นชมเมื่อผู้เรียนปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเพื่อเป็นกำลังใจในการเรียน 3.3 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้ฝึกปฏิบัติหรือนำเสนอหน้าชั้นเรียนในฐานะผู้นำและผู้ตาม หมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันไปทุกคน 3.4 การให้ผู้เรียนนำเอาจุดเด่นออกมาใช้กับการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมเสมอ 3.5 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น มุมมองและทัศนคติที่มีต่องานนาฏศิลป์ตะวันตก ไม่ปิดกั้นความคิดหรือเสรีภาพ ในการใช้งานศิลปะเป็นสื่อแสดงออกของผู้เรียน 3.6 การเก็บรักษาข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของผู้เรียน
4	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	4.1 การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งในฐานะครูและในฐานะสามัญชนทั่วไป 4.2 การกล่าวตักเตือนหรือนำผู้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่ดีตามแนวทางวัฒนธรรมหรือประเพณีที่สำคัญของชาติ 4.3 การไม่มีความลำเอียงหรือเลือกที่รักมักที่ชังแก่ผู้เรียนคนใดเป็นพิเศษ

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการแสดงออก
		4.4 การแสดงออกทางกาย วาจา และใจ ก็ ประพัตต์ด้วยความสำรวม
		4.5 การปฏิบัติงานด้วยความเต็มที่ และ ปลุกฝังให้ผู้เรียนเน้นการลงมือทำจริงให้ เกิดผลสัมฤทธิ์มากกว่าการใช้แต่คำพูด
5	การเฝ้าหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ทัน ต่อยุคสมัย	5.1 การแสวงหาความรู้และติดตามความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ตะวันตก อยู่เสมอ 5.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิด ประโยชน์ 5.3 การได้รับอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งทาง วิชาการในระดับศาสตราจารย์ และการ แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องด้วยการศึกษา ในระดับสูงสุด คือ ปริญญาดุษฎีบัณฑิต 5.4 การปฏิบัติตนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นใน ความก้าวหน้าทางวิชาชีพอยู่เป็นระยะ ด้วย การผลิตหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ตะวันตกหรือ ศิลปะการแสดง 5.5 การผลิตผลงานสร้างสรรค์ทางด้าน นาฏศิลป์ที่แสดงให้เห็นถึงความทันสมัย และเกิดการเรียนรู้ในด้านความคิด สร้างสรรค์

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการแสดงผลออก
6	การสร้างและส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน	6.1 การสร้างเสริมและผลักดันให้เกิดความสามัคคีในหมู่กลุ่มคณาจารย์หรือครูผู้สอนและผู้เรียนให้มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างอบอุ่น 6.2 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ปฏิบัติกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ 6.3 การรับโอกาสในการไปเป็นวิทยากร การเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ เพื่อขยายพรมแดนความรู้ 6.3 การสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์เพื่อเป็นตัวแทนขององค์กร มีผู้เรียนและคณาจารย์ให้ความร่วมมือ 6.4 การแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพ
7	การปฏิบัติตามแนวทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ	7.1 การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาการหรือวิชาชีพ 7.2 การส่งเสริมการเรียนรู้หลายศาสตร์ในมุมมองที่หลากหลายแบบบูรณาการ 7.3 การประพฤติตนเป็นแบบอย่างได้การให้ความช่วยเหลือสังคมหรือการชี้นำสังคมด้วยศาสตร์ทางนาฏศิลป์

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	รายละเอียด	ข้อบ่งชี้เชิงพฤติกรรมหรือการแสดงออก
8	การมีจิตไมตรี ซื่อสัตย์ และมีคุณธรรม	8.1 การให้เกียรติและมิตรไมตรีกับบุคลากรผู้ร่วมงานทุกฝ่าย 8.2 การใช้วาจาอย่างเหมาะสมกับแต่ละบุคคล ไม่ยกตนข่มท่าน ให้ความเคารพด้านปัจเจก เช่น การศึกษา ทักษะคติ เพศสภาพ และวัยวุฒิ 8.3 การประพฤติตนแบบเป็นอย่างในการรักษาและแสวงหามิตรภาพใหม่ ๆ อยู่เสมอ 8.4 การผูกมิตรกับผู้เรียนจากภาควิชาอื่น ๆ และกับคณาจารย์จากคณะอื่น ๆ 8.5 การมีคุณธรรมในวิชาชีพ อย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ มีคุณธรรม และจรรยาบรรณ
9	การสร้าง ส่งเสริม และผลักดันความตระหนักสู่ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ	9.1 การสร้างเสริมและผลักดันให้เกิดการวิจัยที่มีประโยชน์ต่อแวดวงนาฏศิลป์ 9.2 การให้ความเคารพต่อสิทธิของมนุษย์ การยอมรับความหลากหลายในสังคม เช่น ภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และรสนิยมส่วนบุคคล 9.3 การไม่เปรียบเทียบความสามารถเฉพาะตนหรือลักษณะบุคคลใด ๆ กับใคร 9.4 การมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพที่เคร่งครัด ว่าด้วยการให้ความรู้และทัศนคติที่ชี้ถึงผลเสียของการลักลอบผลงานทางวิชาการ (Plagiarism)

บทที่ 5

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวม และตรวจสอบข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการและลำดับขั้นตอนของการวิจัยจนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลทั้งหมดมาอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้า และการทำวิจัยในครั้งต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการอธิบายรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การศึกษาลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพงษ์ จรัสศรี” เป็นงานวิจัยที่ดำเนินการบนรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้องค์ความรู้จากกรอบแนวคิดทางด้านศึกษาศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยนี้มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การศึกษาเชิงเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

1.2 การศึกษาเชิงสัมภาษณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.2.1 กลุ่มผู้ร่วมงานกับนราพงษ์ จรัสศรี ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน

1.2.2 กลุ่มลูกศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพครูที่อยู่สังกัดสถานบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสอนทางนาฏศิลป์หรือศิลปะการแสดง จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน

1.2.3 กลุ่มลูกศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพศิลปิน จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1.1-1.2 ตามรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลที่กำหนด

1.4 การสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับงานวิจัย (Interview Form) ทั้งแบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง ที่ได้จากการศึกษาเชิงเอกสารทั้งหมด โดยมุ่งประเด็นไปที่ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ 2) ด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู และ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ จรรยาบรรณที่โดดเด่น โดยแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการการทำวิจัยในมนุษย์ของหน่วยงาน

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยคัดเลือกตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า 2 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างสรุปจากการสัมภาษณ์ นำมาหาข้อสรุปร่วมกันจากผู้เกี่ยวข้องกับงานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อร่วมกับอภิปราย ให้ข้อคิดเห็น และแนะนำข้อสรุปที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ข้อมูล

2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เช่น เครื่องบันทึกเสียง คอมพิวเตอร์ ซึ่งจำเป็นต่อการวิจัย

3. วิธีเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากเครื่องมือการวิจัยที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis)

2. การสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ มีการดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเสียง การบันทึกภาพ และการจดบันทึกในลักษณะอื่น ทำการถอดเทปสัมภาษณ์เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการตรวจสอบความถูกต้องแบบสามเส้า (Data Triangulation)

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และการสนทนากลุ่มมาสรุปประเด็น แล้วเรียบเรียงเป็นผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยจำแนกออกเป็นคุณลักษณะ 3 ด้านดังต่อไปนี้

ขั้นตอน คือ

1. คุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี แบ่งได้ 5

- 1.1 การวิเคราะห์เหตุผล
- 1.2 การปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้
- 1.3 การทดสอบกระบวนการเพื่อประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้
- 1.4 การสร้างกระบวนการที่ส่งเสริมความสำเร็จ
- 1.5 การสร้างความรู้ใหม่

ลักษณะ คือ

2. คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี แบ่งได้ 17

- 2.1 การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เรียกร้องหรือหวังสิ่งตอบแทนแบบอามิสสินจ้าง
- 2.2 การสร้างและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 การมีความคิดสร้างสรรค์
- 2.4 การยอมรับความเปลี่ยนแปลง
- 2.5 การมีระเบียบวินัยและควบคุมตนเอง
- 2.6 การมีความกระตือรือร้นและทุ่มเท
- 2.7 การปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงานสอน
- 2.8 การค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน
- 2.9 การประสานสัมพันธ์และความสามัคคี
- 2.10 การมีเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง
- 2.11 การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี
- 2.12 การติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของวิชาชีพ
- 2.13 การเป็นมิตรกับบุคคล
- 2.14 การมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการเตรียมตัวสอน
- 2.15 การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม
- 2.16 การมีมาตรฐานและความสามารถในการประเมินผลการเรียนหรือการ

ทดสอบ

2.17 การไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวเพื่อผลประโยชน์

3. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่นของ นราพงษ์ จรัสศรี สามารถวิเคราะห์คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่นได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถจำแนกได้ 4 ลักษณะสำคัญ ได้แก่

- 3.1.1 การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
- 3.1.2 การมีความเมตตา กรุณา และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- 3.1.3 การมีความรับผิดชอบและมีวินัย
- 3.1.4 การมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ

3.2 ลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถจำแนกได้ 9 ลักษณะสำคัญ ได้แก่

- 3.2.1 การอุทิศตนเองเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่
- 3.2.2 การทุ่มเทในการเรียนการสอนอย่างเต็มความสามารถที่ตนเองมี
- 3.2.3 การให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก่ผู้เรียนด้วยจิตบริสุทธิ์
- 3.2.4 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 3.2.5 การเฝ้าหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพให้ทันต่อยุคสมัย
- 3.2.6 การสร้างและส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
- 3.2.7 การปฏิบัติตนตามแนวทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ของสังคมและ

ประเทศชาติ

- 3.2.8 การมีจิตไมตรี สื่อสัตย์ และมีคุณธรรม

3.2.9 การสร้าง ส่งเสริม และผลักดันความตระหนักรู้ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้

ซึ่งจากผลการศึกษาสามารถค้นพบกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของนราพงษ์ จรัสศรี ได้ 5 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์เหตุผล การปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดความรู้ การทดสอบกระบวนการเพื่อประเมินผลของการถ่ายทอดความรู้ การสร้างกระบวนการที่ส่งเสริมความสำเร็จ และการสร้างความรู้ใหม่ โดยผู้วิจัยได้ข้อค้นพบในคุณลักษณะด้านการถ่ายทอดความรู้ของ

นราพงษ์ จรัสศรี ที่มีความโดดเด่น 2 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์เหตุผล และการสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งความโดดเด่นดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับแนวคิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ที่เรียกว่า เกลียวความรู้ (Knowledge Spiral) หรือ SECI Model ของ Nonaka และ Takeuchi (1995 อ้างถึงใน กนกกร จีนา & อลงกรณ์ คูตระกูล, 2561, น. 63-65) ในขั้นตอนที่ 1 คือ Socialization หรือวิธีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ตรงกับผลการวิจัยที่ว่าด้วยการวิเคราะห์เหตุผล และขั้นตอนที่ 4 คือ Internalization เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้แบบความรู้ชัดแจ้งไปเป็นความรู้โดยนัย (Explicit to Tacit) ตรงกับผลการวิจัยที่ว่าด้วยการสร้างความรู้ใหม่

ซึ่งมีผลวิจัยโดยรวมที่สอดคล้องกับ สุทธิดา พ่วงเฟื่อง (2562, น. 142) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูของครูภาษาไทยในศตวรรษที่ 21” กล่าวสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นครูของครูภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีทักษะการสอน: มีเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย มีทักษะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน มีทักษะการคิดและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความรู้ด้านจิตวิทยาสำหรับครู รู้จักและเข้าใจผู้เรียน และมีความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย และยังผลปรากฏผลการศึกษาที่สอดคล้องกับ เรื่องวิทยานิพนธ์ (2559, น. 149-151) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจ: ต้นแบบของครูดี” กล่าวสรุปถึงคุณลักษณะที่ประทับใจของอาจารย์อุดมศึกษา” สรุปว่า อาจารย์หรือครูผู้สอนจะต้องมีการวัดผล ประเมินผล สามารถประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ วันเพ็ญ นันทะศรี (2559, น. 101) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21” กล่าวสรุปว่า องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ด้านพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียน การสอน (BT) ในเรื่องของการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การสรุปการใช้สื่อการเรียนการสอน และการจัดการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน มีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์

2. คุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครู

ผลการศึกษาพบว่า การเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี ได้แบ่งออกเป็น 17 ประการ คือ การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เรียกร้องหรือหวังสิ่งตอบแทนแบบอามิสสินจ้าง การสร้างและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การมีความคิดสร้างสรรค์ การยอมรับความเปลี่ยนแปลง การมีระเบียบวินัยและควบคุมตนเอง การมีความกระตือรือร้นและทุ่มเท การปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงานสอน การค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน การประสานสัมพันธ์และความสามัคคี

การมีเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี การติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของวิชาชีพ การเป็นมิตรกับบุคคล การมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการเตรียมตัวสอน การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การมีมาตรฐานและความสามารถในการประเมินผลการเรียนหรือการทดสอบ และการไม่ใช้สิทธิพลส่วนตัวเพื่อผลประโยชน์ โดยผู้วิจัยได้ข้อค้นพบในคุณลักษณะด้านการเป็นต้นแบบความเป็นครูของนราพงษ์ จรัสศรี ที่มีความโดดเด่น 5 ลักษณะ คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติงานนอกเหนือภาระงาน การค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน และการติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของวิชาชีพ

ซึ่งความโดดเด่นดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับ แนวคิดวิถีครูไทยและแนวคิดครูในศตวรรษที่ 21 จากแนวคิดวิถีครูไทยในประเด็นหัวข้อคุณลักษณะครูที่ดีที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สุคนธา ทองบริสุทธิ, 2553, น. 10) ได้อธิบายไว้ว่า ครูต้องสามารถจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ตรงกับผลการวิจัยที่ว่าด้วยการมีความคิดสร้างสรรค์ และคุณลักษณะของครูที่ดีตามหลักพุทธศาสนา(ธราญา จิตธรรมาวณิช, 2560, น. 137-139) ได้อธิบายไว้ว่า สมุตเตชนนา สร้างกำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าพูด และมีมานะว่า จะต้องเรียน ตรงกับผลการวิจัยที่ว่าด้วยการค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน และคุณลักษณะที่ดีของกระทรวงศึกษาธิการ (ธราญา จิตธรรมาวณิช, 2560, น. 144-145) ได้อธิบายในข้อที่ว่าด้วยเรื่องของศาสตร์ที่จะสอน ครูต้องติดตามความก้าวหน้าของวิชาที่จะถ่ายทอดจากหนังสือ เอกสาร วารสาร ตามสื่อต่าง ๆ ตลอดจนเข้าประชุมเพื่อรับรู้ความคิดใหม่ ๆ ข้อค้นพบที่ขยายความรู้ออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะเตรียมพร้อมให้ตนเองมีความรู้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ในวรรณคดีของสุรชาติ สังขรัตน์ (2537, น. 53-54 อ้างถึงในสุคนธา ทองบริสุทธิ, 2553, น. 8) ได้วิเคราะห์ถึง ครูที่ดีในคุณลักษณะด้านวิชาการ ไว้ว่า เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี มีความรู้ในวิชาที่จะสอนดี มีความรู้ในวิชาพื้นฐานรวมถึงความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ โดยต้องรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ และหมั่นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นผู้ชอบอ่านหนังสือ และทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยว่าด้วย การติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของวิชาชีพ

และความโดดเด่นที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นของนราพงษ์ จรัสศรี ยังสอดคล้องกับ แนวคิดครูในศตวรรษที่ 21 ของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (นรรชิต ฝันเขียว, 2561) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะสำคัญ 7

ประการ ของครูในศตวรรษที่ 21 ในข้อ 1) สร้างและบูรณาการความรู้ได้ ครูจะต้องสามารถบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่มีมาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ข้อ 2) มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ครูจะต้องสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการคิด โดยสามารถคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่าง ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ ตรงกับผลการวิจัยที่โดดเด่นในข้อที่ว่าด้วยการมีความคิดสร้างสรรค์ ข้อ 4) ครูต้องรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ มีทักษะใหม่ ๆ พร้อมทั้งชี้แนะข้อดีข้อเสียให้ผู้เรียนได้ ครูจะต้องสามารถใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษาได้หลากหลาย และสามารถชี้ให้เด็กเห็นถึงข้อดีข้อเสีย และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ตรงกับผลวิจัยที่โดดเด่นที่ว่าด้วยการยอมรับการเปลี่ยนแปลง และข้อ 5) มีทักษะการสอนเด็กให้เติบโตเต็มศักยภาพและสร้างผลงานใหม่ ๆ ครูจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กตามวัยและให้เด็กพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของเด็กและเน้นให้เด็กเปลี่ยนจากผู้รับ กลายเป็นผู้พัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ตรงกับผลการวิจัยที่โดดเด่นในข้อที่ว่า การค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน

และ สุมณ อมรวิวัฒน์(สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, มปป) ว่า “สิ่งที่อยากให้ครูได้เปลี่ยนแปลงจะต้องไม่เป็นครูเฉยอีกต่อไปนั่นคือ รู้จักปรับเปลี่ยนในเรื่องความรู้ว่าจะรู้อะไรใหม่ในวันนี้บ้างผ่านสื่อที่อยู่รอบตัวมากมาย คิดบวก มีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ หัดจินตนาการ เช่น จินตนาการว่าลูกศิษย์โตไปจะเป็นอะไร เป็นต้น รู้จักความสามารถของตนเองว่ามีอะไรดีแต่อย่าอวดตัวและสะสมเผื่อแผ่ไปยังลูกศิษย์ ทั้งนี้เด็กทุกคนเกิดมามีทุนติดตัวที่ไม่เท่ากัน ทั้งการอบรมเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมที่เขาเกิด รู้จักมีหน้าที่เสริมเติมเต็ม ให้เด็กเขามีกำไรในชีวิต โดยเฉพาะทักษะการใช้ชีวิตที่ต้องมีมากขึ้น” ซึ่งตรงกับผลการวิจัยว่าด้วยการยอมรับการเปลี่ยนแปลง การติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของวิชาชีพ การมีความคิดสร้างสรรค์ และการค้นพบและจุดประกายศักยภาพผู้เรียน

และ ได้กล่าวถึงลักษณะครูที่ดีในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ครูต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด ตรงกับผลการวิจัยว่าด้วยการมีความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตร (2557 อ้างถึงใน อุดุลย์ วังศรีคุณ , 2557, น. 12) ได้สังเคราะห์คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 พบว่าด้านที่ 3 ด้านสังคมและพหุวัฒนธรรม ในข้อ 4 ที่กล่าวไว้ว่า มีความคิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยที่มีความโดดเด่นว่าด้วยการมีความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ผลการวิจัยโดยรวมยังสอดคล้องกับการศึกษาของเรื่องวิทย์ นนทภา (2559, น.150) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจ: ต้นแบบของครูดี” กล่าวสรุปไว้

ว่า คุณลักษณะที่ประทับใจของอาจารย์อุดมศึกษา คือ จำชื่อ และบุคคลของนักศึกษาแต่ละคนได้ มีความสนิทสนมและเป็นกันเองกับนักศึกษา รู้ลึกเป็นเพื่อน เต็มใจให้คำแนะนำและข้อคิด ช่างสังเกต สนใจการแสดงออกของนักศึกษา มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของนักศึกษา โดยเฉพาะขณะเรียนและใส่ใจในรายละเอียดในผลงาน ของนักศึกษาในด้านการสอน กล่าวว่า สอนเข้าใจง่าย อธิบายชัดเจนและใช้เทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ในการสอน เพื่อให้เข้าใจใน บทเรียนและมีทักษะในการเรียน ทักษะภาษา สอนสนุก ไม่เครียด ทำให้นักศึกษากล้าซักถาม และ ฝึกให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ ทั้งเรื่องเนื้อหาความรู้ และจริยธรรม และยังพบว่าสอดคล้องกับ ชุดมันต์ เหลืองทองคำ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วิธีครูไทยในยุคปฏิรูป การศึกษาสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว : ปรัชญาของพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)” กล่าวสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นครูไทยในยุคปฏิรูปการศึกษาของพระยา ศรีสุนทรโวหารว่าด้วยการเป็นผู้ใฝ่รู้อยู่เสมอ และการเป็นผู้มีความละเอียด ลึกซึ้ง ได้อธิบายไว้ว่า แบบเรียนของท่านมีการอธิบาย แจกแจงไว้อย่างชัดเจน และรายละเอียดลึกซึ้งถึงที่มา จุดประสงค์ ในการประพันธ์ ความหมายของคำ ชี้แจงแถลงไขถึงเหตุผล ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระจ่าง แจ่มชัด และเข้าใจเนื้อหาอย่างทะลุปรุโปร่ง และเป็นผู้มีวิธีการเรียนรู้เฉพาะตัว คือ สุ จิ ปุ ลิ มี (ฟัง คิด ถาม จด) นอกจากนี้ยังได้ผลในทิศทางเดียวกับ วลัยนิภา ฉลากบาง (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “จิตวิญญาณความเป็นครู: คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ” กล่าวว่า สำหรับวิชาชีพครู สังคม คาดหวัง ให้ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างมืออาชีพ กล่าวคือ ความรอบรู้ มีความสามารถและศักยภาพใน ด้านนวัตกรรมการสอน รักในอาชีพ และมีจิต วิญญาณความเป็นครู ในบรรดาคุณลักษณะของครู มืออาชีพ ข้างต้น จิตวิญญาณความเป็นครูจัดว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งทั้งนี้เพราะการปฏิบัติ หน้าที่ด้วยจิตวิญญาณเป็นหน้าที่ที่ทำได้ด้วยใจ ซึ่งทำให้เกิดความรัก ศรัทธาและยึดมั่นในอุดมการณ์ แห่งวิชาชีพ มุ่งมั่น ทุ่มเทในการทำงาน ประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดี เอาใจใส่ ดูแลและหวังดีต่อ ศิษย์ เมื่อครูทำงานด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู แน่นนอนว่าศิษย์ซึ่งเป็นผลผลิตของครูย่อมมี คุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ และครูที่ทำเช่นนั้นก็จัดว่าเป็นครูมืออาชีพ

3. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่โดดเด่น กล่าวคือ

3.1 ลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี ผลการศึกษาพบว่าแบ่ง ออกเป็น 4 ลักษณะสำคัญ ได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู การมีความเมตตากรุณาและ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีความรับผิดชอบและมีวินัย และการมีความเป็นประชาธิปไตยใน การปฏิบัติงานและการดำรงชีพ โดยผู้วิจัยได้ขอค้นพบในคุณลักษณะลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนราพงษ์ จรัสศรี ที่มีความโดดเด่น คือ การมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติ

และดำรงชีพ ซึ่งความโดดเด่นดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูของ รวีวรรณ ชินะตระกูล และเตือนจิตต์ จิตต์อารี (2538, น. 93-95 อ้างถึงในสุคนธา ทองบริสุทธิ์, 2553, น. 35) ที่ได้อธิบายไว้ว่า คุณสมบัติที่ควรมีอยู่ในตัวครู คุณธรรมที่ครูควรจะมีเป็นแนวทาง ปฏิบัติในข้อที่ 9 คือ ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต คือ การรับฟัง ความ คิดเห็นของผู้อื่น โดยเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น ยอมรับและปฏิบัติตามความคิด ที่มี เหตุผล โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก และใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจแก้ไข ปัญหา ซึ่งตรงกับผลการวิจัยว่าด้วยเรื่องของการมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติและดำรง ชีพ อีกทั้งผลการวิจัยโดยรวมยังมีความสอดคล้องกับ(จรรยา ใต้ตาเหยะ อโนทัย ประสาน และ ชัยรัตน์ ศิริพัธนะ, 2561, น. 4) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครู” กล่าวสรุปว่า คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ รอง ลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเสียสละ และยังสอดคล้องกับ อัจฉราลักษณ์ วิเศษ (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของครูพลະ ศึกษา” กล่าวสรุปว่า ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของครูพลະศึกษาประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีน้ำใจนักกีฬา การแบบอย่างที่ดี ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตา ปราณี ความยุติธรรม ความเสียสละ รักและศรัทธาในวิชาชีพ ความกตัญญูและ ความมีระเบียบ วินัย มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์

3.2 ลักษณะด้านจรรยาบรรณที่โดดเด่นของนราพงษ์ จรัสศรี ผลการศึกษาพบว่า แบ่งออกเป็น ได้ 9 ลักษณะสำคัญ ได้แก่ การอุทิศตนเองเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ การทุ่มเทในการเรียนการสอนอย่างเต็มความสามารถที่ตนเองมี การให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และ แนะนำแก่ผู้เรียนด้วยจิตบริสุทธิ์ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การเฝ้าหาความก้าวหน้า ทางวิชาชีพให้ทันต่อยุคสมัย การสร้างและส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน การปฏิบัติตน ตามแนวทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ การมีจิตไมตรี สื่อสัตย์ และมี คุณธรรม และการสร้าง ส่งเสริม และผลักดันความตระหนักรู้ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยผู้วิจัยได้ ขอค้นพบในคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณของนราพงษ์ จรัสศรี ที่มีความโดดเด่น 2 ลักษณะ คือ การอุทิศตนเองเพื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ และการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแก่ ผู้เรียนด้วยจิตบริสุทธิ์ ซึ่งผลวิจัยโดยรวมมีความสอดคล้องกับ จรรยาบรรณของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2542) ที่สรุปว่า อาจารย์พึงอุทิศเวลาและเสียสละให้กับงานสอนด้วย

ความรับผิดชอบ อาจารย์พึงสอนศิษย์อย่างเต็มที่ความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ อาจารย์พึงช่วยเหลือและปฏิบัติต่อศิษย์อย่างเป็นธรรม อาจารย์พึงเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ อาจารย์พึงหมั่นศึกษาค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการของตนให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอ อาจารย์พึงเป็นนักวิจัยที่มีจรรยาบรรณนักวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ อาจารย์พึงสร้างและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ และมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม อาจารย์พึงปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคมและประเทศชาติ อาจารย์ต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรม และอาจารย์พึงปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเป็นกัลยามิตร และยังได้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (2556) ด้วยเรื่องจรรยาบรรณครู กล่าวสรุปว่า ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ครู ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอมา ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ ของ ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบ คุณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษาของนราพวงษ์ จรัสศรี นั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ

1.1 การถ่ายทอดความรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับกับการเรียนการสอนทางด้านศิลปกรรมแขนงอื่น ๆ หรือศาสตร์ที่ใกล้เคียงได้

1.2 การเป็นต้นแบบความเป็นครู สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการผลิตบุคลากรต้นแบบในสายงานอื่น ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนหรือไม่เกี่ยวข้องได้เช่นกัน

เพราะเป็นเรื่องของลักษณะเฉพาะตน การพัฒนานุคลิกลักษณะให้สอดคล้องกับการทำงานนั้น ๆ อย่างเหมาะสม

1.3 การมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับกระแสการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางประกอบร่วมกัน เพื่อให้เกิดความทันสมัยและส่งผลให้การเรียนการสอนทางด้านนาฏยศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านนาฏยศิลป์ไทย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างกัน อันจะทำให้ได้คุณลักษณะเฉพาะของศาสตรนาฏยศิลป์เพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านศาสตร์ศิลปกรรมแขนงอื่น ๆ เช่น ทัศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นฤมิตศิลป์ เพื่อให้ได้แนวทางต่อการค้นคว้าลักษณะเฉพาะของความเป็นครูในระดับอุดมศึกษาอย่างกว้างขวาง

2.3 สามารถประยุกต์แนวทางการวิจัยนี้กับการศึกษาอัตลักษณ์เฉพาะตนของนาฏยศิลป์หรือบรมครูทางด้านศิลปะการแสดง หรือกับการศึกษาในระดับอื่น ๆ เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

- เรืองวิทย์ นนทภา. (2559). คุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจ: ต้นแบบของครูดี. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 10(2), 142-153.
- กนกกร จีนา, และ อลงกรณ์ คูตระกูล. (2561). กระบวนการถ่ายทอดความรู้จากมหาวิทยาลัยสู่ชุมชน: กรณีศึกษาโครงการอนุรักษ์วิหารพระเจ้าพันองค์ วัดปงสนุก จังหวัดลำปาง. วารสาร รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, 9(1), 59-80.
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 130 ตอนที่ 130 พิเศษ ง, น. 72-74). สืบค้นจาก <https://www.ksp.or.th/ksp2018/wp-content/uploads/2020/06/ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ-2556.pdf>
- จรรยา โต๊ะตาเหยะ อโนทัย ประสาน และชัยรัตน์ ศิริพันธ์. (2561). คุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของครู. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 18(1), 108-115.
- จรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2542). จรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <http://www.ahs.chula.ac.th/dmdocuments/person1.pdf>
- จิรายุทธ พนมรักษ. (2553). เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จิตกา โกศลเหมมณี. (2556). รูปแบบและแนวความคิดในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยของนราพงษ์ จรัสศรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จุลชาติ อรัณยะชาติ. (2556). เอกลักษณ์ไทยในงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย“นารายณ์อวตาร” พ.ศ. 2546 ของนราพงษ์ จรัสศรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชุติมันต์ เหลืองทองคำ. (2560). การวิเคราะห์วิถีครูไทยในยุคปฏิรูปการศึกษามัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว: ปรินายกพระศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร). (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ คุ่มมณี. (2559). บทกวีจรรยา: นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยจากแนวคิดวรรณคดีไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐกรรณ์, ห., วิเศษสุวรรณภูมิ. (2553, มกราคม-เมษายน). การพัฒนาแบบวัดจิตวิญญาณความ

- เป็นครู. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, ปีที่23(ฉบับที่1), 25-54.
- ณัฐพร เพ็ชรเรือง. (2554). นาฏยศิลป์ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 38 จามจุรีเกมส์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธรรมา ภูมิจิโรจ. (2556). แนวความคิดในการสร้างงานนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมไทยของนราพงษ์ จรัสศรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธรรมนันท์กา แจ่มสว่าง. (2554). ประสบการณ์ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู : การศึกษาเชิงกรากฐานการณวิทยา. (ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ธรรมา จิตธรรมาวณิช. (2560). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นรวิทย์ ผันเขียว. (2561). ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีคุณลักษณะอย่างไร สืบค้นจาก <https://www.trueplookpanya.com/education/content/68571/-teaartedu-teaart-teaarttea->
- ปัทมา วัฒนพานิช. (2556). บทบาทนางนารายณ์ในการแสดงนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย เรื่อง นารายณ์อวตาร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก, น. 2). สืบค้นจาก http://onbtc.nbt.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=745:พรบ.การศึกษาแห่งชาติ%20พ.ศ.2542&catid=53:2012-02-03-12-10-21&Itemid=83
- ภควัต ศรียารัตน์. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสำนึกความเป็นครูรุ่นใหม่. (ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ภาณุมาศ ผลพิกุล. (2557). การศึกษาความเป็นผู้นำทางด้านนาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยของ ศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- รัฐศาสตร์ จันเจริญ. (2556). นาฏยศิลป์ไทยเพื่อเพิ่มจินตนาการผ่านการแสดงแสงเสียงประกอบจินตภาพคนดีศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ลักขณา แสงแดง. (2557). นาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัยในการแสดงแสงเสียงประกอบจินตภาพ เรื่อง วัง

- ลดาวัลย์ อดิธอันรุ่งเรือง สู้ปัจจุบันอันรุ่งโรจน์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต).
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วันเพ็ญ นันทะศรี. (2559). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21. วารสาร
มหาวิทยาลัยนครพนม, 6(3), 96-105.
- วัลนิกา ฉลากบาง. (2559). จิตวิญญาณความเป็นครู: คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ. วารสาร
มหาวิทยาลัยนครพนม, 4(2), 123-128.
- วิรดี จินตะไธ. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานศิลปะเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติตามแนวคิด
ของซิมป์สันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ จังหวัด
ชลบุรี. (ปริญญาามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมชาย ไตรวิทย์วงศ์. (2553). การศึกษาลัทธิและบทบาทนางมณฑิในนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย
“นารายณ์อวตาร”. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. สืบค้นจาก
<http://www.royin.go.th/dictionary/index.php>
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (มปป). ยุทธการเปลี่ยน 'ครูเคย' สู่ครู
ศตวรรษที่ 21. สืบค้นจาก<http://seminar.qlf.or.th/Seminar/Topic/29>
- สุคนธา ทองบริสุทธิ. (2553). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิต คณะ
สัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ปริญญาามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุรสิทธิ์ วิเศษสิงห์. (2556). อรรถรสในนาฏศิลป์ผ่านนาฏกรรมแนวใหม่ เรื่อง นารายณ์อวตาร.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อดุลย์ วงศ์ศรีคุณ. (2557). การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 : ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา. วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 8(1), 1-
17.
- อัจฉราลักษณ์ วิเศษ. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของครูพลศึกษา. (ปริญญาามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวมนทิรา มะโนรินทร์
วัน เดือน ปี เกิด	21 เดือนกันยายน พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรีศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	555/ 199 อาคารเพชร 9 ทาวเวอร์ ซอยเพชรบุรี 9 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

